

Handwritten text, likely a letter or document, written in a cursive script. The text is dense and covers most of the page. The ink is dark, and the paper appears aged or slightly discolored. The handwriting is somewhat slanted and compact, typical of 18th or 19th-century cursive. There are some variations in line spacing and some faint markings that might be corrections or additional notes. The overall appearance is that of a formal or semi-formal written communication.

3

Alt olim vrbs in grecia: ea vocabat Athenae. Illic ciuis fuit Chremes. is habuerat duas filias. vna dicta fuit Philomena: altera Phasibula. Chremes audierat illuc futurū bellū esse. ergo accepit filiā Philomenā: maiore natū. et nauigauit in Asiam. reliquit Athenis vnicū fratrem Phaniā cū Phasibula. Post annos duos. cū nullum illuc bellū fuisset: Chremes non reuertisset: Phania accepta Phasibula Asiā versus quoque nauigauit: vt fratrē reduceret. Sed naufragium fecit. et fluctibus maris ad litus Andrie cū Phasibula. pectus est. Accessit tandem miserabilis ad domum cuiusdam andrii vidui hominis: qui vnicā filiā Chrysidē habebat. Ipse Phaniā. et Phasibulam in loco fratris. et filie in suam domū accepit. et dicte semp post ea fuerūt sorores Chrysis. et Phasibula. Post paucos vero ānos Phania. et Andrius viduus moritur. et Chrysis. ac Phasibula sole relicte sunt. Chrysis cratis et ingenij maioris: quia audierat a Phania Athenas urbem florentissimā. atque opulentissimā esse: consilium cū Phasibula cepit: vt illuc nauigaret. atque (mutato nomine Phasibule in Glyceriū) Athenas nauī aduecterēt. Et antea diu Chremes ab Asiā Athenas redierat vicinū habebat: quēdam diuitem ciuem Atheniensē qui nuncupabatur Simo: vnicū habens filium Pamphilum. Atque cum Chremes omnia bona de ipso adolescente Pamphilo audivisset: sua sponte ad Simonem venit. et orando ab eo impetravit. vt Philomena (quam solam sibi superstitem putabat filiā) Pamphilo maritata foret. et sic fore inter patres: scilicet Simonem. et Chremesē promissū est. Interea Chrysis et Glyceriū (que prius Phasibula vocabatur) vixit in quodam vico Athenarum Simonis vicino lana. et tela querebant: caste. parce. et duxerunt viuētes. Interim iuuenes athenienses nō aliā eā domū ob Chrysidis amorem frequentabant. quā maxime et tunc valebat. Atque tandem plurima numera pollicentes effecerunt: vt ea condicione. et licentia a pectore vrbis suffragaretur. Atque vt quidam iuuenes Pamphilum secum illuc adducerent. et dedit futuri matrimonij.

Lex Athenarum erat: si quis pateret: eam uxorem duceret. et factū auerteret. Pamphilus autem quaeritur. Simo uxorem ducere pateret meminit. Atque Pamphilus ait. Pamphilus: patri dicere sese Philomenam Chremes videret puerū natū: nuptiarum eius annulus dictus Chryso an bono Chrysidis mortue ex lege coram demonstrat tandem Simonem esse: et recto nomine Phasibulam minor Chremetis. et sic Pamphilus et Charinus ciuis atheniensis. qui quoque uxorem duxit.

Terentius in andria.

Publii Terentii atri poete comici epytaphiū

C natus in excelsis tectis Cartaginis alte/
Romanis ducibus bellica praeda fui.

Descripti mores hominū: iuuenū senūq;
Qualiter & serui decipiant dominos.

Quid meretrix: quid leno dolis confingat auarus
Hec quicūq; leget (sic puto) cautus erit

Argumentum Andriae clarissimū.

C Terentii argumentū in Andriam.

Suorem falso creditas/meretricule genere
Andrie Glyceriū vitiat Pamphilus. Gra-
uidaq; facta/dat fidem uxorez sibi fore hanc. Pam-
ei aliam pater desponderat gnatā Chremetis/atq;
vt amorem comperit: simulat futuras nuptias: cu-
piens suus haberet animi quid filius cognoscere.
Dauī suasu non repugnat Pamphilus/sed ex Gly-
cerio natum vt vidit puerulum Chreines: recusat
nuptias: generum abdicat. mox filiam Glycerium
insperato agnitam/hanc Pamphilo dat: aliam
Charino coniugem.

Prologus Andrie.

Proeta cum primum animum ad scribendum
appulit: id sibi negotii credidit solum dari/
Populo vt placerent quas fecisset fabulas. Verum
aliter euenire multo itelligit. nā i plogis scribūdis
opera abutiſ/nō qui argumentū narret: sed q; mas-
liuoli veteris poete maledictis respondeat. Nunc
quā rē vicio dent/ q̄lo aniaducrtite. Menāder fecit

Cerentius in andria.

Publii Terentii aſci poete comici cpytaphiū

Natus in excelsis tectis Cartaginis alte/
Romanis ducibus bellica præda fui.

Descripsi mores hominū: iuuenū senūq;
Qualiter & serui decipiant dominos.

Quid meretric: quid leno dolis confingat auarus
Hec quicūq; leget (sic puto) cautus erit

Argumentum Andrie clarissimū.

C Terentii argumentū in Andriam.

S Prozem falso creditaz/meretricule genere
Andrie Glyceriū vittat Pamphilus. Gra-
uida qz facta/dat fidem vxorez sibi fore hanc. Nam
et aliam pater desponderat gnata Chremetis/atqz
vt amozeu comperit: simulat futuras nuptias: cu-
piens suus haberet animi quid filius cognoscere.
Dauī suasu non repugnat Pamphilus/sed ex Gly-
cerio natum vt vidit puerulum Chremes: recusat
nuptias: generum abdicat. mox filiam Glycerium
insperato agnitam/hanc Pamphilo dat: aliam
Charino coniugem.

C Prologus Andrie.

P Oeta cum primum antinū ad scribendum
appulit: id sibi negociū credidit solum dari/
Populo vt placerent quas fecisset fabulas. Ceterum
aliter enire multo itelligit. nā i plogis scribūdis
opera abutit/nō qui argumentū narret: sed q mas-
liuoli veteris poete maledictis respondeat. Nunc
quā rē vicio dent/ qlo aniaduertite. Menāder fecit

Primus actus.

Andriam & Perinthia. qui vitrauis recte noxit: am-
bas nouerit. nō ita dissimili sūt arguimento: sed tñ
dissimili oratiōe sunt facte/ ac stilo. Que cōuenere:
in andriam ex Perinthia fatetur trāsiluisse se: atq;
vsum pro suis. Id isti vitupe.āt faciū: atq; in eo di-
sputant. cōtaminari nō decere fabulas. Faciūt ne
intelligendo: vt nihil intelligāt. qui cum hunc accu-
sant: Meciū Plautum/Enniū accusant: quos hic
nos ter auctores hēt. quozū emulari exoptat negli-
gentiā potius: quā istoz obscuram diligentia. De-
hinc vt quiescant: porro moneo. & desināt maledis-
cere: malefacta ne noscāt sua. Faucte: adeste equo
animo: & rem cognoscite: vt pernoscat: & qd spet-
sit reliquū: posthac quas faciet de integro comedis-
as: spectande an exigende sint vobis prius.

Hec comedia Andrie diuiditur in quinque precipuas partes: que ac-
tus dicuntur. Hos actus in suis proprijs locis annotabimus. Quilibet
autē actus plures scenas cōtinet: vt per comedie decursū videbimus.
Est enī scena locus cotinis obumbratus: vñ psona egrediuntur: in quē
pariter et populi spectantes/ et adientis conspectu redeunt. Quasi er-
go actus sit quedā res gesta in plures partis distributa: atq; ipse per-
ter scene nuncupantur.

C In primū actum Andrie.

Hos istec intro auferte &c. Iste primus actus narrationē Simonis pro declaratione argumēti apud Soliam cōtinet. Et Dāui querelā secū de domino Simone. et eiusdē Dāui cū dño verba. Et rursus eiusdē Dāui deliberationem: quid possimum agere debeat.

Simo senex **S**olia libertus **S**cena prima.

Ad os istec intro auferte abite. **S**olia: Ades dum paucis te volo. **S**olia. Dictum putanempe vt curent recte hec. **S**i. Immo aliud. **S**o. Quid est quod tibi mea ars efficere hoc possit amplius? **S**i. Nihil istac opus est arte ad hanc rem: quam paro/ sed sis/ quas semp in te intellexi sitas: fide & taciturnitate. **S**o. Expecto quid velis. **S**i. Ego postq̃ te emi a peruulo/ vt semp tibi apud me iusta & clemens fuit seruitus: scis feci/ ex seruo vt esses libertus/ mihi ppter ea q̃ seruicbas liberaliter quod habui summū precium persolui tibi. **S**o. In memoria habeo. **S**i. Haud inuito factū. **S**o. Gaudeo/ si tibi quid feci: aut facco quod placeat. **S**i. Et gratū fuisse aduersum te/ habeo gratiā/ sed id mihi molestū est/ nam istec cōmemoratio quasi exprobratio est immemoris beneficii. quā tu vno verbo dic quid est/ quod me velis. **S**i. Ita faciam hoc primū in hac re p̃dico tibi: quas credis esse has non sunt vere nuptie. **S**olia. Lur simulas igitur? **S**imo.

CPrimus actus.

Rem omnem a principio audies / eo pacto et gnati-
bitam / a consiliū incum cognosces: & quid facere in
hac re te velit. Nam is postquam excessit ex ephebis S o.
Liberius viuendi fuit potestas. Nam antea quod scire
posses: aut ingeniū noscere: dum etas metus / ma-
gis prohibebat. S o. Ita est. S y. Quod plerique
omnes faciunt adolescentuli ut animū ad aliquod
studium adiungant aut equos alere / aut canes ad
venādū aut ad philosophos: horum ille nihil egregie
preter cetera studebat / & tamen omnia hec mediocriter
gaudebam. S o. Non iniuria / nam id arbitror
appime in vita esse utile / ut ne quid nimis. S i. Non
Sic vita erat facile omnes perferre / ac pati: cum quibus
erat: cumque una ius sese dedere eorum obsequi studiis
aducsus nemini / nunquam preponēs se illis / ita ut fa-
cillime sine inuidia laudē inuenias / & amicos pares
S o. Sapienter vitam instituit / namque hoc tempore
obsequiū amicos: veritas odium parit. S i. Interea
mulier quedā abhinc trienniū ex Andro cōmigras-
uit huic vicinie inopia atque cognatorum negligentia
coacta egregia forma atque etate integra. S o. Ne
vercor / ne quid Andria apporet mali. S i. Primum

hæc pudice vitam parce ac duriter agebat: lana et
tela victū q̄ritans: sed postq̄ amans accessit precū
pollicens vnus: & item alter (ita vt ingeniū est oīu
hominū ab labore proclue ad libidinē) accepit con-
ditionem: dehinc questū occipit: qui tum illā ama-
bant: forte ita vt sit) filiū perducere illuc secum: vt
vna esset incum. Ego met continuo meū: certe ca-
pius eū habet. Obseruabam mane illoꝝ seruulos
venientes aut abeūtes: rogitaui. Hecus puer dic
loos q̄s heri Ch̄ ylidem habuit: nam Andrie illi
id erat nomen. So tenco Si. Phedriā aut Clinia
dicebāt, aut Piceratū nā hi tres tū simul amabāt.
Eho quid Pamphilus: Quid: Symbolū dedit ce-
nauit gaudebā. Hec alio die querebā, comperiebā
nihil ad Pamphilū quicq̄ attinere enim uero spec-
tatū satis putabē: & magnū exemplū continentie.
Nam qui cum ingenuis confictatur cuiusmodi: neq̄
cōmouetur animus in ea re tum scias posse habere
tam ipsum sue vite modum: tum id mihi placebat
tū vno ore oēs oīa bona dicere: & laudare fortunas
incas: qui gnatū haberem tali ingenio p̄ditū: qd
verbis op⁹ est: hac fama impulsus Ch̄cines: vltro

Primus actus

ad me venit: unicā gnatā suam cum dote sūma filio vxorē vt daret. placuit. despondi. hic nuptiis dictus est dies. So. Quid igitur obstat: cur nō vere fiant: Si. Audies. Fere in dieb⁹ paucis: q̄bus hec acta sūt: Chrysis vicina hec moxitur. So. Factū bene. bealli. hei metui a Chryside. Si. Ibi tū fili⁹ cum illis qui amabāt Chrysidē. vna aderat frequēs. curabat vna funus. tristis interim. nōnūq̄ collachymabat. Placuit tū id mihi. sic cogitabaz. Hic parue cōsuetudinis causa hui⁹ mortē tā fert familiariter: qd si ipse amasset: qd hic mihi faciet patri: Hec ego putabā cē omnia humani ingenii mansuetiq; animi officia. qd multis moroz: Ego met quoq; ei⁹ cā in funus prodeco. nihil suspiciās etiā mali. So. Vem quid id est: Si. Scies. effertur. imus. interea inter mulieres q̄ ibi aderāt: forte vnā aspicio adolescētulam: forma (So. bona fortasse. Si) & vultu Sofia adeo modesto / adeo venusto: vt nihil supra: q̄ tum mihi lamētari p̄ter ceteras visa ē: & quia erat forma p̄ter ceteras hōesta / ac liberali: accedo ad pedissequas. que sit: rogo. sororem esse aiunt Chrysidis percussit ilico animum. atat. hoc illud est. hinc ille

Andric

lachryme. hec illa est misericordia. So. quā timco:
quorūsum euadas. Si. Funus interim procedit. se-
quimur. ad sepulchrum venimus. in ignem impos-
sita est. fletur. Interea hec soror/ quā dixi: ad flam-
mam accessit imprudētius satis cum periculo. Ibi
tum exanimatus Pamphilus bene dissimulatum
amorem/ acclatum indicat. accurrit. mediam mu-
lierē amplectitur. mea Glyceriū (inquit) qđ agis?
Cur te is perditum? Cum illa (vt consuetum faci-
le amorem cerneret) reiecit se in eum flens qđ fami-
liariter. So. Quid ais? Si. Redeo inde iratus. atq;
egre ferens. Nec satis ad obiurgandū cause diceret
quid feci? quid cōmerui: aut peccaui pater? que se
se in ignem iniicere voluit: prohibui. seruaui. hone-
sta ratio est. So. Recte putas. nā si illum obiurges
vire qui auxilium tulit: quid facias illi: qui dederit
damnum/ aut malum? Si. Venit Chremes postri-
die ad me clauitans: indignum facinus cōperisse:
pamphilum pro brore habere hanc peregrinā. ego
illud sedulo negare factum. ille instat factum. deni-
q; ita dum discedo ab illo: vt qui se filiam neget da-
turum. So. Non tu ibi gnatum? St. Ne hec quidē

Primus actus

satis vehemens causa ad obiurgandum. So. Qui-
cedo Si. Tuteipse his rebus finem prescripisti pa-
ter: prope adest, cum alieno more viuendum est mi-
hi sine nunc me in eo viuere interea modo So. Qui
igitur relictus est obiurgandi locus? Si. Si pro-
pter amorem uxorem nolit ducere: ea primum ab
illo animaduertenda iniuria est. & nunc id operam-
do: ut per fallas nuptias vera obiurgandi causa sit:
si deneget. simul sceleratus dauus si quid consilii ha-
bet: ut consumat: nunc cum nihil ob sint doli. quem
ego tredo manibus pedibusque obnixum omnia factu-
rum: magis id adeo: mihi ut incommodet: quam ut obse-
quatur gnato So. Quapropter? Si. Rogas? ma-
la mens/malus animus. quem quidem ego, si sen-
sero. sed quid opus est verbis: sine cueniat: quod vo-
lo: in Pamphilo ut nihil sit more. restat Chremes:
qui mihi exorandus est: & spero confore. Punctum
est officium: has bene ut assumules nuptias. per te
refacies Dauum. obserues filium: quid agat. quid
cum illo consiliu captat. So. Sat est. curabo. Cas-
mus nunc iam intro. Si. I presequar.

Simo/ Dauus seruus

Scena secunda.

Non dubium est: quin vxorem nolit filius.
 Ita Dauum modo timere sensi: ubi nuptias
 futuras esse audiuit. sed ipse exit foras. Da. Mir-
 rabar: hoc si sic abiret: & heri semper lenitas vere-
 bar: quozsum euaderet. qui postquā audierat non
 datum iri filio vxorem suo: nunq̃ cuiq̃ nostrū ver-
 bum fecit. neq; id egre tulit: q̃ Chremes filiam de-
 negabat filio suo. Si. At nunc faciet. neq; (vt opi-
 noz sine tuo magno malo. Da. Id voluit nos sic
 nec opinantes: duci falso gaudio: sperātis iā ama-
 to metu inter oscitantes opprimi: ne esset spacium
 cogitandi ad disturbādas nuptias. astute. Si. Car-
 nifer que loquitur? Dauus. Herus est. neq; preui-
 deram. Simo. Daue. Dauus: Hem. quid est? Si.
 Eho dum ad me. Dauus. Quid hic vult? Simo.
 Quid ais? Dauus. Qua de re? Si. rogas meum
 gnatum rumor est amare. Da. Id populus curat
 scilicet. Si. Hocce agis: an nō? Da. Ego vero istuc
 Si. Sed nunc ea me exquirere: iniqui patris est.

Nam quod antehac fecit: nihil ad me attinet. Dū
tempus ad eam rem tulit, suū/ānimum ut expleret
suū. Nūc hic dies aliam vitam affert: alios mores
postulat. Dehinc postulo siue equū est: te oro daue
ut redeat iam in viā. Dauus. Hoc quid sit miro?
Si. Omnes qui amant grauitē sibi dari, vxorem
ferūt. Da. Ita aiūt. Si. Cum si q̄s magistrū cepit
ad eam rem improbū: ipsū animū egrotū ad des-
terioꝝ cū partem plerūq; applicat. Da. Nō hercle
intelligo. Si. Non. Da. non. Dauus sum non
Œdippus. Si. Nepe ergo aperte bis me que restāt
loqui. Da. sane quidez. Si. si sensero hodie quicq̄
in his te nuptiis fallacie conari: quo fiant minus:
aut velle in ea re ostēdere q̄ sis callidus: verberib⁹
resum te in pristinus Daue dedā vsq; ad necem ea
lege/atq; omine, ut si te idē eximerim/ ego p te mo-
lam. Quid hoc? intellextin/ an nondū etiā: ne hoc
quidem? Da. Immo callide/ ita aperte ipsam rem
modo locut⁹/ nihil circūtione vsus es. Si. Ubi bis
facilius passus sim q̄ in hac re me deludice. Dau⁹.
Bona verba queso. Si irrides: nihil me fallis, sed
hoc dico tibi ne temere facias, neq; tu hoc dicas tibi
non predictum caue.

Primus actus.

Dauid solus.

Scena tertia

Erimuero Dauid nihil loci est segnitie/neque
secundo die quod itellxi modo sentis sentiam de nu-
ptus: que si non astu puidetur: me/ aut heru pessuda
bunt. nec quid agam. certu est: Paphilum ne adiut:
an auscultem senti. Si illum relinquo: eius vite re-
meo. in opitulo: huius minas: cui verba dare dif-
ficile e. Primum iam de amore hoc comperit. me insens-
sus seruat: nequa faciam nuptus fallacia. Si sens-
serit: perit. aut si libitu fuerit: causam reperit: quo-
iure quaque iniuria precipite me in pistrinum dabit.
Ad hec mala hoc mihi accedit etiam: hec Andria siue
ista vxor siue amica est. grauida e Paphilo est. An-
drieque eorum est opere precium audaciam. Nam ince-
ptio e a mentium: haud amantiu. quicquid peperisset
decreuerut tollere. et fingunt quandam inter se nunc
fallacia: ciue attica esse hanc. Fuit olim quodam senex
mercator. nauem is fregit apud Andriu insulam. Is
obit morte. ibi tum hac electa Chylisidis patrem re-
cepisse orbam peruam. Fabule. mihi quidem hercle
non fit verisile: atque ipsis comentu placet. Sed misis

Andria

ab ea egredif. At ego hinc me ad for: vt cōueniam
pāphilū; ne de hac re pa ter impudentē opprimat.

Mifis ancilla

Scena. iiii

Audiui archillis; iādudum Lesbiam addux
ci iubes. Sane pol temulenta ē mulier; & te
mer aria. nec satis digna; cui cōmittas p̄io partu
mulierē. tñ eā adducā. Impōrtunitatē spectate ang
cule. q̄a cōpotrix ei⁹ ē. Vt date facultatē (obsecro:
huic patiūdi. atq; illi in alijs poti⁹ peccandi locum.
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video?
quid fiet. Operiat; vt sciā nunc; q̄d nāz hec turba tri
sti. te afferat.

Pamphilus adolescens/Mifis.

Scena. v.

Hocine ē humanū factū/ aut iceptū: hocine
est officiū patris: Mi. Quid illud est. Pam.
Proh deū fidem: quid est: si hec nō contumelia est:
brozē decreuerat dare sese mibi. nōne oportuit scis
se me ante: nōne p̄ius cōmunicatū oportuit: Mi.
Miserā me: quod verbū audio: Pam. Quid Chre
mes: qui denegarat se cōmissurū mihi gnātā suāz
brozē: id mutauit. qm̄ me inmutatum videt: Ita
nc obstinate operam dat; vt me a Glycerio miserū

Primus actus.

abstrahat: quod si sit: pereo funditus. Adeo non hos
minē esse inuicissimum aut infelicem quēquem: ut
ego sum: pro deū atq; hominū fidē. Nullon ego
Chremetis pacto affinitatez effugere potero: quot
inodis cōtemptus/spretus. facta transacta omnia
heui. repudiat? repetoz: q̄obrem: nisi si id est: quod
suspicoz: aliqd mōstri alunt. ea quoniā nemini ob-
trudi pōt: itur ad me. **Al.** Oratio hec me miseram
exanimauit inelu. **Pa.** Nā quid ego dicā de patre?
ha. tantam ne rem negligēter agere: pteriens mo-
do mihi apud forū vroz: tibi ducenda est Pamphile
hodie: inqt. para. abi domū. id mihi visus ē dicere:
abi cito: ac suspende te. Obstupui. censen me verbū
potuisse vllū p̄loqui: aut vllā causam ineptam sal-
tem/falsam iniquam: obinutui. quod si ego rescis-
sem id prius: quid facerem: si quis nunc me roget:
aliquid facerē: ut hoc ne facerē. **S**z nunc qd primū
exequar: tot me impediūt cure: q̄ meū animum dis-
uulse trahūt. amo: mīa huius nuptiarum sollicita-
tio tū patris pudor: q̄ me tam leui passus ē aio vltq;
adhuc que meo cūq; animo libitum ē: facere. **E**ne
ego ut aduerser: hec mihi incertū est: quid agā. **Al.**

¶ Primus actus

Misera timeo incertuz: hoc quozsum accidat Sed
nūc peropus est/ aut hunc cū ipsa/ aut aliquid de illa
me aduersum hunc loqui. Dū in dubio est animus
paulo momento huc vel illuc impellitur. Pam.
Quis hic loquit? Mis sis salue. Mi. O salue pāphile
Pam. Quid agitur? Mi. Rogas? laborat e dolore
atq; ex hoc misera sollicita est die: quia olim in hūc
sunt constitut e nuptie. Tū autem hoc timet ne de-
scras sese. Pam. Hem ego istuc conari queā: Egon
propter me illam decipi miseram sinam? que mihi
suū animū/ atq; omnē vitam credidit? quam ego
animo egregie charam pro vxore habuerim? bene
a pudice eius ductū atq; eductū sinam/ coactū ege-
state ingenium immutariet? nō faciam. Mi. haud
vercoz/ si in te solo sit sitū: sed/ vīm vt queas ferre.
Pam. Adeo me ignauū putas? Adeo porro ingra-
tum/ aut inhumanū aut ferum/ vt neq; me consue-
tudo/ neq; amor/ neq; pudor/ cōmoueat/ neq; cōmo-
neat vt seruem fidem? Mi. Unū hoc scio/ hanc me-
ritam esse/ vt meior/ esses sui Pam. Memoz essem.
o mis sis mis sis/ etiam nūc mihi scripta illa dicta sunt
in animo Chrysidis de Glycerio. Jā ferme mouēs

Andr̃le.

me vocat: accessi/ vos semote/nos soli/incipit. Mi.
Pamphile huius formā atq; etatē vides. nec clam
te est q̃ illi nūc vtreq; res inutiles ⁊ ad pudiciam/
⁊ ad rem tutandā sient. Quod ego te per hanc dex
teram oro ⁊ ingeniū tuū per tuam fidem: perq; hu
ius solitudinem te obtestor: ne abste hanc segreges/
neu deseras si te in germani fratris dilexi loco/siue
te hec solum semp fecit maximi: seu tibi morigera
fuit in rebus omnibus: te isti virū do amicū/ tutozē
patrem/ bona nostra hec tibi permitto: et tue mādō
fidei. Hanc mihi in manū dat/ mors continuo ipsā
occupat/accepi/acceptam seruabo/ hanc mihi/nisi
mors adiuuet nemo. Mi. Ita spero quidē. Pam.
Sed cur tu abis ab illa? Mi. Obstetricem accerso.
Pam. Propterea/atq; audin? verbum vnū caue de
nuptiis: ne ad morbum hoc etiam. Mi. teneo

In secundum actum

Auto als Byrria? Iste secundus actus continet Charini verba cū Byrria. et post cū ipso pamphilo de nuptiis. Et continet pamphili sermonē cū patre dūm pamphilus Dami suau de nuptiis dolo consentit. Et dñs neq; aduersus Simenē orationē Dami assutam.

Charinus adolescēs. Byrria seruus. Pamphilus.

Scena. vi.

Secundus actus.

Quid ais Byria/datur ne illa Pamphilo ho
die nuptū? Byr. sic est. Charinus. qui scis?
By. apud for. modo e dauo audiui. Cha. ve misero
michi/ut animus in spe/atq; in timore vsq; ante hac
attent⁹ fuit: ita postq̃ adempta. spes est/lassas/cura
gfect⁹ stupet. By. q̃lo edepol Charine. qm̃ nō potest
id fieri quod vis/id velis qđ possis. Cha. nihil volo
aliud nisi Philomenā. Byr. Ah quanto latius est te
id dare operā/q̃ istū amorē ex animo amoucas tuo
q̃ id loquit: quo magis libido frustra incendat tua.
Cha. Facile oēs cum valemus)recta gilia egrotis
damus. Tu si hic sis/aliter senties. Byr. Age age.
ut lubet. Cha. Sed pamphilū video/omīa experiri
certuz est prius q̃ pereā. Byr. Quid hic agit? Cha.
Ipsū hūc orabo. huic supplicabo/amorē huic nar
rabo meū. credo ipetrabo. ut aliquot saltē nuptiis
protrahat dies: interea fiet aliquid spero. Byr. Id
aliquid nihil est. Cha. byria qđ tibi videtur: ad eum
ad eum? Byr. Quid ni. si nihil impetres ut te arbi
tretur. sibi paratū mechū: si illā duxerit? Cha. Abi
hinc in malā rem cū suspitione istac scelus. Pam.
Charinū video. salue. Cha. O salue Pamphile/ad
te venio/spem/salutem/auxiliū/cōsiliū expetens

Andrie.

Pam. Neqꝫ pol cōsiliū locum habeo/neqꝫ auxiliū co
piam/sed istud qđ nā est: Cha. Hodie vxorē ducis.
Pam. Miunt. Cha. Pamphile si id facis/hodie pos
tremū me vides. Pam. Quid ita: Char. Hec mihi
vereoꝝ dicere huic dic qđo byria. Byr. Ego dicam.
Pam. Quid est: Byr. Sponsam hic tuam amat.
Pam. Ac iste haud mecū sentit/ehodū dic mihi/ nū
quidnā amplius tibi cū illa fuit charine: Cha. Alia
Pāphile nihil. Pam. Quā vellem. Cha. Nūc te per
amiciciā & per amorē obsecro pꝛincipio/vt ne du
cas. Pam. Dabo equidē operā. Cha. sed si id non
potes/aut tibi nuptie he sunt cordi Pamphilus qđ
cordi. Cha. saltem aliquot dies pfer/dū proficiscar
aliquo ne videā. Pam. Audi nūciā charine/ ego
neutiqꝫ officiū liberi esse hoīs puto/ cū is nihil pme
reat/postulare id gratie poni sibi/nuptias ego istas
effugere malo q̃ tu adipiscier. Cha. Reddidisti aini
Pā. Nūc si qđ potes aut tu: aut hic byria: facite fin
gite/inuenite: efficite: qđ deſ tibi: ego id agā: mihi qđ
ne deſ. Cha. Sat habeo. Pā. dauū optime video.
cui⁹ glorio fretus sum. Cha. an tu hercle haud qđcū
mihi: nisi ea qđ nihil op⁹ sunt scire: Fugā hinc. By.
Ego vero acubens

Tertius actus

Datus/Charinus/Pamphilus. Scena. vii.

D Si boni: boni qđ porto: & ubi ueniā Pam
philū: ut metū in quo nūc ē: adimam: atq;
expleā animū gaudio: Cha. Letus ē: nescio quid.
Pam. Nihil est. nōdū hec rescuit mala. Da. Quē
ego nunc credo: si iā iudicrit sibi paratas nuptias
(Cha. Audin tu illu. .) toto me oppido exanimatū
querere. Sed ubi querā: quo nūc primū intēdam:
Cha. Cessas alloqui Da. Ab eo. Pam. Daue ades
resiste. Da. Quis hō est: qui me: o pamphile teip:
sum qđro. Euge Charine. ambo opportune. vos vo
lo. Pam. Daue peru. Da. Quin tu poti⁹ hoc audē
Pā. Interii. Da. Quid times: scio. Cha. Nea qđē
hercle certe i dubio vita ē. Da. Et qđ tu: scio. Pam.
Nuptie mihi. Da & id scio. Pā. hodie. Da. Obtūdis
tametsi itelligo. id p̄caues: ne ducas tu illā: tu aut:
ut ducas. Cha. Rem tenes. Pam. Istuc ipsuz. Da.
Atq; istu ipsum nihil picli est tūc vide. Pam. Ob:
secro te: qđ primū hoc me libera miser metu Da. hē.
libero. vroxē tibi nō dat iam Chremes. Pam. Qui
scis? Da. Scio tuus pater modo me apphēdit. ait
tibi vroxē dare sese hodie. itē alia multa: q̄ nunc nō

Andrisc.

est narrandi locus/ continuo ad te pperans/ pcurro
ad forum vt dicam tibi hec. Ubi te non inuenio ibi
ascendo in quendā excelsum locū/ circūspicio nusq̃
Forse ibi huius video Byziā/ rogo negat vidisse se
mihi molestū: quid agam cogito. Redenti interea
ex ipsa te mihi incidit iuspicio. Huius/ paululū obso-
nui ipsius tristis, de improuiso nuptie nō coherent.
Pā. Quorsus nam istuc? Da. Ego me continuo ad
Chremetein cum illuc aduenio solitudo ante nosti
iam id gaudeo. Cha. Recte dicis. Pam. perge. Da.
Hanco/ interea introire neminem video/ exire ne-
minem: matronā nullā in edib⁹/ nihil ornati/ nihil
tumulti/ accessi intro, aspexi. Pā. scio magnū signū
Da. nū vident cōuenire hec nuptiis: Pam. nō opis
noꝝ. Da opinoꝝ narras: nō recte accipis/ certa res ē
Etiā puerum inde abiens cōueni Chremi holera &
pisciculos minutos ferre obolo in cenā seni. Pam.
Liberat⁹ sum hodie daue tua opeta. Da. At null⁹
quidē. Cha. Quid ita? nempe huic proꝝsus illā non
dat. Da. Ridiculū caput quasi necesse sit/ si huic nō
dat: te illā vxorem ducere nisi vides/ nisi senis ami-
cos oras/ ambis. Cha. Bene mones/ ibo/ & si hercle
sepe iam me spes hec frustra est. Vale

Secundus actus.

Pamphilus Dauus Scena. viii

Quid igitur sibi vult pater/cur simulat? **Da**
Ego dicam tibi si id succenseat nūc quia nō
det tibi brozē Chremes: ipse sibi videatur esse in-
surius: neq; id iniuria priusq̃ tuum animū: vt sese
habeat ad nuptias/pspererit. **S** si tu negaris du-
cere/ibi culpam omnē in te trāsferet/ tum ille turbe-
fient. **Pam.** Quid bis patiar? **Da.** pater est pam-
phile: difficile est ei verba dare/ tū hec sola ē mulier:
dictū aut factū inuenerit: aliquā causam: q̃obrem
efficiat oppido. **Pam.** eliciat. **Da.** Et cito. **Pam.** cedo
igitur quid faciam daue? **Da.** dic te ducturū. **Pam.**
Hem. **Da.** quid est? **Pam.** Ego ne dicam? **Da.** cur
non? **Pam.** nunq̃ faciam. **Dau.** ne nega. **Pam.**
Suadere noli hoc. **Da.** ex ea re quid fiat vide. **Pā**
Ut ab illa excludar/ hac concludar. **Da.** non ita est
nempe hoc sic esse opino: dicturū patrē/ ducas/ volo
brozē hodie. tu/ ducam/ inquires? cedo/ qd iurgabit
tecū/ hic reddes omnia (que nūc sunt certa et filia)
incepta vt sient/ sine omni periculo. **Pam** hoc haud
dubitū est: quin Chremes tibi non det gnātā: nec tu
ea causa minueris hec/ que facis: ne is suam mutet

Andrie.

sententiā. patri dic velle te vt cū velit iure tibi trāsci
 nequeat. nā quod tu speras ppulsabo facile: brozē
 his morib⁹ dabit nemo/inueniet inopem poti⁹ q̃ te
 corūpi sinat. Sed si te equo animo ferre accipiet:
 negligētē feceris/alia ociosus queret: iterea aliqd
 acciderit boni. Pā. Itan credis? Da. Haud dubiū
 id quidē est. Pā. vide quo me inducas. Da. qn̄ tace
 Pā. dicā: puez autē ne reciscat mihi esse ex illa/cau
 tio est: nā pollicit⁹ sum susceptuz. Da. Q facin⁹ au
 dax? Pā. hanc fidē sibi me obsecrauit(q̄ sciret se nō
 desertuz/vt darem. Dau⁹. Curabitur. Sed pater
 adest caue: te tristem esse sentiat

C Simo Dauus Pamphilus Scena ix.

R Euiso quid agāt/aut qd captent 2 filii? Da
 Hic nūc nō dubitat: quin te ductuz neges.
 Venit meditat⁹ alicūde ex solo loco rationē sperat
 iuenisse se/qua differat te. Poin tu fac apud te lies
 Pam. Modo vt possim daue. Da. Crede inq̄ hoc
 mihi pamphile/nunq̄ hodie tecū cōmutatuz patrē
 vnū esse verbum: si te dices ducere.

C Byria Simo Dauus Pamphilus Sce. x
 b iiii

Secundus actus

Nerus me relictis reb⁹ / iussu Pāphylū hodie
 obseruare. vt qđ ageret de nuptiis scirem.
 Ad propterea nūc hūc venientē sequor. ipsū adeo p̄
 sto vīdeo cū oauo hoc agā **Si.** Utrūq; adesse vīdeo
 Da. hem obserua. **Si.** Pamphile. Da. Quasi de
 improuiso respice ad cū. **Pā.** hem pater. Da. **P**ro:
 be. **Si.** Hodie vxorē ducas (vt dixi) volo. **Byr.** Nūc
 nostre timco parti: qđ hic respondeat. **Pā.** Neq; il:
 tic: neq; alibi tibi erit vīq; i me moza. **Byr.** **Hē.** Da
 obmutuit. **Byr.** Quid dixit: **Si.** facis vt te decet
 cū illuc quod posuisti petro cū gratia. Da. **S**ū ve
 rus **Byr.** **Hē?** / quantū audio ab vxore excidit. **Si.**
 In nunciam intro: ne in moza cū opus sit: sics. **pā.**
Co. **Byr.** Nullā ne in re esse homini cuiq; fidē: verū
 illud verbum est: bulgo qđ dici solet. **Dēs** sibi malle
 melius esse: qđ alteri. Ego illam vīdī virginem for:
 ma bona. inemini vīdere. quo equior sū Pamphilo
 si se illā in somnis: qđ illum amplecti maluit. Venū
 tiabo: vt pro hoc malo mihi det malum.

Dauus / Simo.

Scena. xi.

Nec nunc me credit aliquā sibi fallaciam po:
 tare: & ea me hic restituisse gratia. **Si.** Quid

Andrie

dauus narrat: **Da.** Eque quicquā nuncquidem.
Si. Nihil ne: hem. **Da.** Nihil prozsus. **Si.** At qui
 expectabā quidē. **Da.** Pzter spem euenit huic: sen-
 tio. hoc male habet virū. **Si.** potin mihi verū dice-
 re: **Da.** Nihil facili⁹. **Si.** Nū ille moleste qppiam
 hec sunt nuptie pzter huiusce hospite cōsuetudinē
Da. Nihil hercle. aut si adeo: bidui aut tridui ē hec
 sollicitudo. nōst: deinde desinet. Etenī ipse scū eaz
 rem recta reputauit via. **Si.** Laudo. **Da.** Dū lici-
 tum est et: dūq; etas tulita: maui. tū id clam. cauit
 ne vnq̃ infancie ea res sibi esset: vt virū forte decet.
 nūc vxore opus est: aīm ad vxorē appulit. **Si.** Sub-
 trillis visus ē esse aliquātulū mihi. **Da.** nihil pztec
 hanc rē. sed est: quod succenset tibi. **Si.** Quidnā est
Da. puerile ē. **Si.** qd ē: **Da.** nihil. **Si.** quin dic: qd
 ē: **Da.** At niniū pzce facere sūptū. **Si.** Ne. ne: **Da.**
Te. Vir/ inquit/ dragmis est obsonat⁹ decē nō filio
 videtur vxorē dare. quē/ inquit/ vocabo ad cenā me-
 orū equaliū potissimū nūc: ⁊ quod dicendū hic fiet:
 tu quoq; perparce niniū. nō laudo. **Si.** Tace **Da-**
uus. Cōmoui. **Simo.** Ego istec recte: vt fiant: vide-
 ro. Quidnā hoc est rei: quid hic vult veteratoz sibi:
 nā si hic mali est quicq; hem: illic est huic rei caput.

Tertius actus

Ita pol quidem res est: rē. Iste tertius actus ancille Misidias colloquitur cū Lesbīa obstetrice de pamphilo/et glyceric: Simone/et Dauo id audientibus. continetq; Glycerij partum Simoni suspectum. et Dauī apud Simonem dolosam locutionem. Et verba simonis de nuptijs futuris cum Chremete. atq; pamphili/et Dauī perturbatione.

Misid. Lesbīa. Sīmo. Dauus. Glyceriū. Scē. xii.

Ita pol quidē res est: vt dixisti Lesbīa fide/lem haud ferine mulieri inuenias virū Sī. Ab andria est ancilla hec. quid narras? Da. ita est. My. Sed hic pamphilus (Sī. Quid dicit? My) firz mauit fidem. Sī. Hem? Da. Utinam aut hic surz dus: aut hec muta facta sit. My. nā quicquid peperz issit: iussit tolli Sī. O iuppiter quid ego audio: actū est: siquidē hec verba predicat. Les. Bonū ingeniū narras adole scētis. My. optimū. sed sequere me in: tro: ne in mora illi sis. Les. sequor. Da. quod reme: diū nūc huic malo inueniā? Sī. quid hoc? adeon ē demēs ex peregrina? tā scio. ha. vix tandē sensi stolt dus. Da quid hic sensisse se ait? Sī. hec primū affec tur tā mihi ab hoc fallacia. hāc simulāt parere: quo chremetē absterriant. Gly. Juno lucina fer opem. serua me: obsecro. Sī. Hui tā cito. ridiculū. postq̃ ante hostiū me audiuit stare: appropereat. nō sat cō: mode diuisa sunt temporibus. tibi dane hec. Da.

Andrie

mihī? Si. nū inemoꝝ es discipulū? Da. Ego/ quid narres: nescio. Si. Hic cine: me si imparatū ī veris nuptiis adopt⁹ esset: quos mihi ludos redderet: nūc huius periculo sit. ego in portu nauigo.

Clodia/ Dauus/ Simo.

scena xlii.

Adhuc archilles/ que assolent: queq; opoꝝ tet signa esse ad salutē: oīa huic esse video. nūc primū fac: iste vt lauēt. post deinde/ quod iussi ei dari bibere: et q̄tū impaui: date. mox ego huc reuerter per ecastoꝝ: scitus puer est natus a pāphilo. Deos queso/ vt sit supstes: quādoq; quidē ipse est ingenio bono: cūq; huic verit⁹ est optime/ adolescētule facere iniuriā. Si. Vel hoc quis non credat: qui te noꝝit: abs te esse oꝝtū? Da. Quid nam id est? Si. Nō imꝑerabat coꝝā: qđ opꝑ facto esset puerpere / sed postq̄ egressa est: illis/ que sunt int⁹/ clamat de via/ o daue itan cōtemnoꝝ abs te: aut ita ne tandē idoneus tibi videoꝝ esse: quē tā apte fallere incipias dolis: saltē accurate: vt metui videar. Certe si rescuerim. Da. Certe hercle nūc ipse se fallit: haud ego. Si. edixi tibi: interminat⁹ sum ne faceres: nūc veritus es qđ rettulit: Credon tibi hoc: nūc pepisse hāc e pāphilo?

Tercius actus

Da. Tenco quid erret: & quid agam/ habeo. **Si.**
Quid taces? **Da.** quid credas? quasi tibi nō renun-
ciata sint hec sic fore? **Si.** Mihin q̄lq̄. **Da.** Cho/ au-
tute ipse intellexi hoc assimulatier? **Si.** Irrideor.
Da. Renūciatū est. nam q̄ illec tibi incidit suspicio
Si. Qui: quia te norā. **Da.** quasi tu dicas factū id
p̄silio meo **Si.** certe. n. icio. **Da.** nō satis me per-
nosti etiā qualis sum sumo. **Si.** ego ne te? **Da.** sed
si qd tibi narrare cepti: p̄tinuo dari tibi verba cēses.
Si. .falso. **Da.** Itaq; hercle nihil iam mutire au-
deo. **Si.** Hoc ego scio vnū neminem peperisse hic.
Da. Intellexim? sed nihilo secius puerū deferent
huc ante ostiū. id ego iam nūc tibi here nūcio futurū
vt scis sciens: ne tu hoc mihi postcrius dicas: daut
factum consilio aut dolis/ p̄orsus a me opinionem
tuam esse ego amotam volo. **Si.** imo. Unde id scis?
Da. Audiui & credo. **Si.** multa concurrūt simul/
qui coniecturam hanc non facio. Jam p̄tius hec se
e pamphilo grauidam dixit esse: inuentū est falsū
Nūc postq̄ videt nuptias domi appareri/ missa est
ancilla ilico obstertricem accersitū ad eam: & puerū
vt afferret simul. dauus. Hoc nisi sit: puerum vt tu
videas: nihil mouentur nuptie. **Si.** Quid ais/ Cū

Andria

intellereras id cōsiliū cape: cur nō dixisti ex tēplo
 Pampilo: Da. Quis igitur eum ab illa abstraxit
 nisi ego: na: omnes nos quidem scimus: q̄ misere
 hanc amarit. nūc sibi vxorem expetit. Postremo id
 mihi da negotii. tu tū has nuptias pge facere ita: vt
 facis. & id spero adiuturos deos. Si. Immo abi in
 tro ibi me opire. & quod p̄tato opus ē: para. Nō im
 pulit me hic nūc: oīo vt crederē. atq; haud scio: an
 q̄ dixit: sint vera oīa. sed p̄uipēdo. Illud mihi mul
 to maximū ē: quod mihi pollicit⁹ ē ipse gnat⁹. Nūc
 Chremetē cōueniā orabo gnato vxorē. Si id impe
 tro: quid alias malim: q̄ hodie fieri has nuptias:
 nā gnatus: quod pollicit⁹ est: haud dubiū est id mi
 hi si nolit: quin cū merito possim cogere. Atq; adeo
 ipso tempore eccum ipsum obuiam.

Simo / Chremes senex

Scena. xiiii.

Iubeo Chremetē. Chre. De te ipsū querebaz.
 Si. Et egote. Chre. De p̄tato aduenis alis
 quot me adierūt: ex te auditū q̄ aiebāt: hodie filiā
 meā nubere tuo gnato. id vīso: tū: an illi insistant
 Si. Ausculta paucis: & qd ego te veli / & tu quod q̄
 ris: scies. Chre. Ausculto loq̄re quid velis. Si. Per

Tertius actus

ego te deos oro / & nostrā amicitia o Chremes: q̄ in-
cepta a paruis cū etate accreuit sūnt: p̄ q̄ vnica gna-
tā tuā / & gnatū meū: cui⁹ tibi potestas sūma seruā-
di dat: vt me adiuues in hac re: atq; ita / vt nuptie
fuerāt future: fiant. Chre. Ha. ne me obsecra: quasi
hoc te orādo ipetrare a me oporteat. Aliū eē censes
nunc me: atq; olim: cū dabā. si i rem est vtriq; vt fi-
ant: accersitube. s; si ex ea re plus mali est: q̄ como-
di vtriq; id te oro. in cōmune vt cōsulas: quasi illa
tua sit. Pāphiliq; ego sūm pater. Si. Immo ita vo-
lo: itaq; postulo: vt fiat Chreme. Neq; postulē abs-
te. nisi ipsa res moneat. Chre. Quid ē? Si. Ire sūt
inter Glyceriū / & gnatū Chre. Audio. Si ita ma-
gne vt sperē posse auelli. Chre. Fabule. Si. Profes-
cto sic est. Chre. Sic hercle: vt dicā tibi. amantium
ire amoris reintegratio est. Simo. hem. id te oro: vt
ante eamus: dum tempus datur: duinq; eius libi-
do occlusa est contumeliis: prius q̄ harz scelera / & la-
chryme cōfictē dolis: reducant animū egrotum ad
misericordiā: vroxē deimus. spero cōsuetudine / & cō-
iugio liberali deuinctū Chremes. dein facile ex illis
se se emerfurum malis. Chre. Tibi ita hoc videtur.

Andria

at ego nō posse arbitroz neq; illū hanc perpetuo habere: neq; me perpeti. **St.** Qui scis ergo istuc: nisi periculū fecer is: **Chre.** At istuc periculū in filia fieri graue ē. **St.** Nēpe incōmoditas deniq; huc oīs redit: si eueniat (quod dii phibeāt; discessio. at si corri gat; cōmoditates. vide p̄ncipio amico filiū restitueis: tibi genex: firmū & filie inuantes virū **Chre.** Quid istic: si ita istuc aim induxti esse vtile: nolo tibi ullū comodū in me claudier **St.** Merito te semp maximi feci **Chre.** **Sz** quid ais: **St.** Quid **Chre.** Qui scis eos nūc discor dare inter se: **St.** Ip sus mihi Dauus: qui intimus ē eorū cōsiliis: dixit & is mihi suadet nuptias: quātū queā: vt maturem. **St.** censes: faceret filiū nisi sciret eadem hec velle: **Chre.** Tute adeo iam eius audies verba. heus: euocate huc dauum. atq; ecclū video foras exte.

Dauus / Stimo / Chremes. *Scena. xv*

Ad te ibā **St.** qd nā ē: **Da.** cur broz nō accersit: iā aduersperascit. **St.** Audin tu illum: **Ego** dudū nō nihil verit' cū daue abs te: ne faceres idē: quod vulg' seruoꝝ solet dolis vt me deluderet propterea: quod amat fili'. **Da.** Egon istuc facerē:

Ctercius actus.

Si. Credidi. **Idq;** adeo metuens/vos celati quod
nunc dicam. **Da.** Quid? **Si.** Scies Nam prope
modum habe iam fidem. **Da.** Tandem cognosti:
qui sic. **Si.** Non fuerant nuptie future. **Dauus**
Quid nō? **Simo.** Sed ea gratia simulavi vos vt
pertentarem. **Da.** Quid ais? **Si.** Sic res est. **Da.**
Vide nunq̃ istuc quid ego intelligere. **Uah** cōsiliū
callidum. **Simo.** Hoc audi/vt hinc te introire iussi
opportune hic fit mihi obuius. **Da.** Hem/num iam
perimus? **Si.** Parro huic que tu dudum narrasti
Dau⁹. Quidnam audio? **Si.** Enatam vt det oro/
vixq; id exoro. **Da.** Occidi. **Si.** Hem: Quid dixisti?
Da. Optime inquā factus. **Si.** Nūc per hūc nulla
est mora. **Chre.** Domū modo ibo, vt apparentur
dicam/atq; huc renunciabo. **Si.** Nunc te oro daue/
qm̃ solus mihi effecisti has nuptias. **Da.** Ego vero
solus. **Si.** Corrīgere mihi gnatum porro enitere.
Da. Faciam hercle sedulo. **Si.** Potes nunc dum
animus irritatus est. **Da.** Quiescas. **Si.** Age igit̃
vbi nunc est ipse? **Da.** in: ni domi est. **Si.** Ibo
ad eum, atq; eadem hec que tibi dixi, dicam itidē illi
Dauus Nullus sum. Quid cause est, quin hinc in

Andyle.

pist: inū recta pficiscar via? Nihil est p̄cepti loci relis-
ctum: iam pturbat omnia herū fecelli/ in nuptias
coniecti herilem filiū. Feci hodie/ vt fierent inspirāte
hoc/ atq; inuito Pamphilo. Hein/ astutias/ quod si
quiessem nihil euenisset mali. Sed ecce ipsum vī
deo: occidi. Utinam mihi esset aliquid hic: quo nūc
me p̄cipitem darem.

Pamphilus Dautis Scena. xvi.

Ubi illic est scelus/ qui me p̄didit? Da. perit.
Pam. atq; hoc confiteor: iure mihi obtigisse
quādoquidē tam iners/ tam nulli gl̄iū sum seruo
fortunas me cōmisisse futili. ergo p̄cciū ob stulticiā
fero/ sed inultū id nunq̄ a me auferet. Da. Posthac
incolumē sat scio fore me/ hoc nunc si denito malū
Pam. Nā quid ego nūc dicam patri? negabo velle
me modo qui sum pollicitus/ ducere. qua fiducia id
facere audeā? nec q̄o de nūc me faciā/ scio? Dautis
Nec de me quidē atq; id ago seculo. Dicā aliquid
lā me inuenturū/ vt huic malo aliquā pducā morā
Pam. Ohe. Da. Visus sum. Pam. Ehodum bone

Quartus actus

vlr: quid ais? viden me tuis consiliis miserū impeditum esse: Da. at iam expeditam. Pam. expedites Da. certe pamphile. Pam. Acinpe vt modo. Da. Immo melius spero. Pam. Oh. Tibi vis ego vt credam furcifer: tu rem impeditam & pditam restituas: Hec quo fretus siem: qui me hodie ex tranquillissima te coniecisti in nuptias: an non dixi hoc esse futurū: Da. dixti. Pam. Quid meritis. Da. crucem. sed sine paululū ad me vt redeam/ iā aliqd despiciam. Pam. Hec mihi, cur non habeo spatiū vt de te sumam supplicium/ vt volo nāq; hoc tempus precauere monet me/ haud de te bliscisci sinīt.

In quartum actum

Hoc cene est credibile/ rē. Iste quartus actus continet Charini indignā ris verba contra pamphilum de fide non seruata. & misid: s verba apud pamphilum querele plena. et dolosa verba Dauī aduersus Chremetē.

Charinus Pamphilus Dauus xvii

Hoc cene est credibile aut memorabile tanta
vccordia innata cuiq; vt licet: vt malis gaudeat alienis atq; ex incōmodis alterius: sua vt cōparat cōmhaoda id ne est vez: imo id gen⁹ ē hoīm

Andrie

pessimū / in denegando mō q̄s pudoꝝ paululū adest
 post ubi tēpus est pmissa iam perfici / tunc coact
 necessario se aperitū; & timent: & tū res cogit eos de
 negare/ Ibi tū coꝝ ipudentissima oratio est. Quis
 tu es: q̄s mihi es: cur meā tibi: heus prim⁹ sū ego
 metipsi. attamē ubi fides ē si roges/ nihil pudet. hic
 ubi opus est nō verent: illic ubi nihil opus est ibi ve
 rent. Sed qđ agā: adeam ne ad cū: ut cū eo iucia
 hāc expostulē: ingerā mala multa: atq; aliq̄s dicat
 nihil pmoucris multū molestus ei certe fuero atq;
 animo mozem gessero. Pam. Larine/ & me & te im
 prudens (nisi quid diū respiciūt) pdidi. Cha. Ita ne
 imprudens: Tandem inuēta est causa/ solulisti fidē
 Pam. Quid tandem: Cha. Etiā nunc me seducere
 illis dictis postulas. Pam. Quid istuc est: Charin⁹
 Postq̄ me amare dixi/ cōplacita est tibi: heu me mi
 seruz: qđ tuū animū ex animo spectavi meo. Pam.
 fallus es. Cha. p̄nōc est tibi satis/ hoc solidū visū
 gaudiū: nisi me lactasses amante: & spe falsa pdu
 ceres: habeas. Pam. Habeam/ ha nescis quātis in
 malis verter miser: quantasq; is suis cōsiliis mihi
 confecit sollicitudines meus carnifex. Charinus.

Quartus actus

Quid istuc tā mirū est de te si exemplū capīt. Pam.
Haud istuc dicas/si cognōis me vel amorē meum.
Cha. Scio cū patre altercasti dudū/ & is nūc ppter
tibi succenset/nec te quiuit hodie cogere/illaz vt du-
ceres. Pam. Immo etiā quo tu minus scis crūnas
meas: he nuptie nō apparabant mihi/nec postulas-
bat nūc quisq̃ vxorem dare. Cha. scio tu coact⁹ tua
voluntate es. Pam. mane nendum scis. Cha. scio
equidē illā ductur⁹ te esse. Pam. cur me enecas? hoc
audi/nunq̃ desistit instare vt dicere me esse ductur⁹
patri suadere/orare vsq̃ adeo donec ppulit. Cha.
Quis homo istuc? Pam. dauus. Cha. dauus? pā.
Dauus interturbat oīa. Cha. q̃ obrem? Pā. nescio
nisi deos mihi iratos fuisse satis scio q̃ auscultauē-
rim ei. Cha. Factum est hoc dauē? Da. Factū Cha.
Hem. qd̃ ais o scelus/at tibi diu dignu; factis exitū
diunt. Cho dic mihi si cēs hūc coniectū in nuptias
esse inimici vellent/quod nisi hoc consiliū darent?
Da. deceptus sum/at nō defatigat⁹. Cha. scio. Da.
hac nō successit/alia aggrediamur via. Nisi id pa-
tes/quia p̃mo p̃cessit paz/nō posse iam ad salutē
gueri hoc malū. Pam. Immo etiā tā satis credo/si

Andrie.

adulgilaueris) ex vñs geminas mihi' & fides nup-
tias. Da. Ego pamphile hoc tibi p̄ seruitio debeo:
conari manibus pedibusq; noctesq; & dies capitis
periculū adire/duz p̄osim tibi. Tuū est si qđ p̄ter
spem euenit mihi ignoscere/si parū succedit qđ ago
at facio sedulo. Vel melius tute aliud repperi: me
missum face. Pam. cupio restituere i quē accepisti me
locū. Da. faciam. Pam. at iam hoc opus est. Da.
Hem sed mane concepuit a Glyceio ostiū. Pam.
Nihil ad te. Da. Quero. Pā. hem/nūccine demū:
Da. At iam tibi hoc inuentū dabo.

Misis pāphilus Charin? Dauus. Sce. xviii.

I Amiam (ubi ubi erit) inuentū tibi curabo.
& mecū adductū tuuz pāphilū: tu modo aie
mi noli te macerare. Pā. Misiss. mi. qđ est? Hem.
pamphile optime mihi te offers. Pā. qđ est? misiss.
Dare iussit si se ames hera: iam vt ad sese venias
vt videre te ait cupere se. Pā. Wah perū hoc maluz
integrascit. Siccine me atq; illā opera tua nūc mis-
seros sollicitatier? nam idcirco accersio/nuptias q̄
mihi apparari sensit. Cha. qbus qđē q̄ facile potue-
rat q̄esci si hic q̄escet. Da. Age si hic nō insanit satis
sua spōte instiga. mi. Atq; edepol ea res est: p̄p̄tea

Quartus actus

nunc misera in ierore est. Pam. misis per omnes
tibi adiuro deos: nunq̃ eam me desertur/ nō: sicaz
piundos mihi sciam esse inimicos omnes homines
hanc mihi expetiui et tigit cōueniūt mores. valeant
qui inter nos diffidiū volūt. hāc nisi mors mihi adi
met nemo. Cha. Resipisco. Pam. Nō apollinis ma
gis verū q̃ hoc responsum est Si. poterit fieri vt ne
pater p me letisse credat quomin⁹ he fierēt uuptie
volo sed si id nō poterit. id faciam in peliue qd est p
me letisse vt credat. Mi. Quis videoz. Cha. miser
eque atq; ego. Da. consiliuz quero. Cha. Fortis es
pā. scio qd conere. Da. hoc ego tibi pfecto effectū
reddā Pam. Jā hoc opus est. Da. Quin tā habeo.
Cha. quid est? Da. huic nō tibi habeo ne erres. Ca.
Sat habeo. pā. Quid facies cedo? Da. dies mihi
hic vt satis sit vereoz ad agendū; ne vacuū esse nūc
me ad narrandū credas. Proinde hinc vos amoli
mint: nā mihi impedimento estis. Pam. Ego hanc
visam. Da. Quid tu? quo hinc te agis? Cha. Uex
bis dicā. Da. Immo etiā narrationis incipis mihi
inittū. cha. Quid de me fiet? Da. Cho/ tu impudēs
nō sat habes q̃ tibi dieculā addo q̃tū huic pmoueo

Andrie

nuptias. cha. daue attē. Da. qđ ergo. cha. vt ducā.
 da. Ridiculū. cha. huc face ad me venias/ si qđ pote
 ris. Da. quid veniā nihil habeo. Cha. attamē. si qđ
 Da. age veniā. Cha. si qđ/ domi ero. Da. Tu misis
 (dū exeo) parū p̄ opire me hic. Mi. quap̄opt. Da.
 Ita facto op̄ ē. Mi. matura. Da. Iā inq̄ hic adero

Misis Danus Scena. xix.

Nihil ne esse propriū cuiq̄/ dii vestraz fidem:
 summū bonū esse here putau/ hūc pāphlū
 amicū amatozem/ vizū in quouis loco paratū. bez
 ex eo nūc misera quem capit dolozez: facile hic plus
 mali est q̄ illic boni. sed dauus exit. mi. Hō qđ istuc
 obsecro est: quo portas puerū. Da. misis nūc opus
 est tua mihi ad hāc rem ex prompta memoria/ atq̄
 astutia. Mi. Quidnā incepturus. Da. Accipe a me
 hūc oculus: atq̄ ante nostrā ianuā appone. mi. Ob
 secro/ humine. Da. ex ara hinc lūme verbenas tibi
 atq̄ eas substerne. mi. Quāobzem id tute nō facis.
 Da. quia si forte opus sit ad herū iusiurandū mihi
 nō apposuisse. vt liquido possim. misis. Intellico
 vnde noua nūc religio in te istec incessit/ cedo. Da.

Quartus actus.

Moue oculus te/ vt quid agā: porro intelligas/ prob
Iuppiter. mi. Quid est? Da. Sponse pater inter:
uenit/ repudio quod 2siliū p̄mūz intenderam. mi.
Nescio quid narres. Da. Ego quoq; hīnc a dextera
uenire me assimulabo/ tu vt subseruias oratōni/ vt
cūq; opus sit verbis/ vīde. mi. Ego quid agas/ nihil
intelligo. Sed si qđ est qđ mea opera op⁹ sit vobis
aut tu plus vīdes/ manebo ne qđ vestrum remorer
cōmodum.

Chremes misis Dauus. sce. xx.

Reuertoꝝ postq̃ que opus fuisse ad nuptias
agnate parauit: vt iubeā accersī/ sed quid hoc
puer hercle est/ mulier tun posuisti hūc? mi. vbi illic
est? Chre. nō mihi respondes: mi. hem/ nūlq̃ est ve
miserere mihi reliquit me homo atq; abiit. Dau⁹.
Dū vestrā fidem: quid turbe est apud foꝝum? quid
quot illic hominū litigāt? tū annona cara est. quid
dicā aliud/ nescio. mi. Cur tute obsecro hic me solā?
Da. Hem/ q̃ hec ē fabula? Cho misis puer hic vnde
est? quis ve huc attulit? mi. Satin sanus est: q̃ me
id rogites? Dauus. Quem ergo igitur rogez q̃ hic
neminem aliū videam? Chre. miroꝝ vnde sit. Da.

Andrie

Dicturan es quod rogo? Mi. Hau. Da. Concede
 ad dexterā. Mi. deliras nū tuteipse? Da. Verbū si
 mihi vnū p̄ter q̄ quod te rogo facis/caue. Mi. ma
 ledicis. Da. Unde est dic clare. Mi. A vobis. Deu?
 Ha ha he. mix vero imprudēter mulier si facit me
 retrix. Chz. Ab andrīa est ancilla hec q̄tū intelligo.
 Da. Adcon videmur vobis esse idonei in quib⁹ sic
 illudatis? Chz. Veni in tempoze. Da. p̄pera adeo
 puez tolleze hīc ab ianua/mane caue/quoq̄ ex illoc
 excessis loco. Mi. di te eradicent ita me mīscrā ter
 ritas. Da. Tibi ego dico an non? mīsis. Quid vis?
 Da. At etiā rogas cedo/cuīū puezū hīc appoluisi?
 dic mihi? mīsis. Tu nescis? Da. mitte id qd scio:
 dic quod rogo. mīsis. Vēstri est. Da. Cuius vēstri
 mī. Pāphili. Da. Hem quid? pamphili: mī. Eho an
 nō est. Chz. Recte ego has semp fugi nuptias. Da.
 O facinus animaduertendū. mī. Quid clamitas?
 Da. Quem ne ego vīdī heri ad vos affecti vesp̄eri
 mī. O hominē audacē. Da. vez vīdī cātacā suffar
 cinatā. mī. Dīs pol habeo gr̄atias/q̄ in pariundo
 aliquot affuccrūt libere. Da. ne illa illū haud nouit
 cuius causa hec incipit chzemes si puez positū ante

¶ Quintus actus

edes viderit: suā gnatā nō dabit. tātō hercle magis
dabit. Chz. Pō hercle faciet. Da. Nūc adeo (vt tu
sis sciēs) nisi pucrū tollis: iam ego hunc in mediam
vīā puoluā: teq; ibidē peruoluā ī luto. Mi. Tu pol
hō nō es sobrius. Da. Fallacia alia aliā trudit. Jaz
susurrari audio ciuē atticā esse hanc. Chz. Hem.
Da. Coactus legib⁹ eā vxorē ducet. Mi. au obsecro
an nō ciuis ē: Chz. Joculariū in malū insciēs pe-
ne incidi. Da. Quis hic loquit^r: O Chzeme p temp⁹
aduenis. ausculta. Chz. Audiui omīa. Da. An tu
hec oīa: Chz. Audiui inquā/ a p̄ncipio. Da. Aus-
diui/ obsecro hem scelera: hanc iā oportet in cru-
ciatu hinc abipi. Hic ē ille. nō te credas dauum lu-
dere. mi. Me miserā: nihil pol falsi dixi mi senex
Chz. Poui omnē rē sed ē limo intus: Da. Est. mi.
Ne me attingas scelestē. si pol: Glycerio: nō oīa hec
Da. Cho inepta. nescis. qđ sit actū. mi. Qui sciā:
Da. Hic socer ē. alio pacto haud poterat fieri: vt sci-
ret hec. que volumus. mi. hē p̄diceres Da Paululū
interesse censes. ex animo omnia vt fert natura / fa-
cias an de industria.

Andrie.

In quintum actum.

In hac habitasse platea rē. Iste quintus actus continet Simonis et Chremetis iurgium. et detectionem errorum et fallaciarum Dauis. etiam indignationem Simonis patris contra pampylum filium. et interuentum Critonis senis: per quem Glycerium agnita est Chremetis filia. et ideo facta pampyli vxor et philomena Charini. et sic res omnia tranquilla est.

Crito senex / Misiss Dauus.

Scena. rri

In hac habitasse platea dictū ē chrysidē: que sese inhōeste optauit pare hic diuitias poti⁹ q̃ i patria honeste paup viuere Cr⁹ morte ea ad me lege redierūt bona. Sed quos pronter: video. saluate. Mi. Obsecro: quē video: ē ne hic crito cōsobrinus chrysidis: is ē. Cri. Omisiss: salue. mi. Salus crito. Cri. Itan chrysis. Mi. hem. nos quidez pot miseram pdidit. Cri. Quid vos: quo pacto hic: sat recte: mi. Nos ne: vt q̃mus (aiunt) qñ vt volumus nō licet. Cri. Quid glyceriū: iā hic suos parētes reperit (mi. Utinā. Cri. An nōdum etiā: haud auspicato huc me appuli. nam pol si id scissem: nūq̃ huc tetulissem pedē. Sp ei⁹ dicta est esse hec: atq̃ habitā ē glyceriū sozoz. q̃ illi⁹ fuere: possidet et nūc me hospitem lites sequi: q̃ hic mihi sit facile: atq̃ vtile alioz exempla cōmonēt. simul arbitroz tam aliquez esse

¶ Quintus actus.

amicum & defensores eius. nam fere grandiscula
iam perfecta est illinc clamitent me sycophantā/ he-
ditatem psequi/ mendicū/ tum ipsam dispoliare nō
licet. Mi. Optime hospes pol Crito antiquū obti-
nes inorē. Cri. Duc me ad eā: qñ huc veni: vt videā
Mi. maxime. Da. sequar hos/ nolo me in tempore
hoc videat senex.

¶ Chremes

Simo

Scena. xxi.

Satis iam satis Simo spectata erga te ami-
cicia est nica/ satis periculi incepti adire/ opādi
iam finem facc: dum studeo obsequi tibi/ pene illusi
vitam filie. Si. Immo enim nūc q̄ maxime abs te
oro/ atq; postulo chremes: vt beneficiū verbis intū
dudum/ nūc re comprobēs. Chre. Vides q̄ iniquus
sis p̄e studeo: dū id efficias quod cupis: neq; modū
benignitatis/ neq; quid me orcs cogitas. nam si co-
gites remittas me iam onerare iniuriis. Si. q̄bus
Chre. Ah cogitas: perpulisti me/ vt hominī adoles-
centulo in alio occupato amore/ abhorrenti ab re
proptia: filiam darem in seditionem: atq; incertas
nuptias/ eis doloze atq; laboze gnato vt medicaret

Andrie

tuo/impetrasti: incepti dum res rettulit/nunc non fert
 feras. Illa hinc ciuem esse aiunt/puer est natus/nos
 missos facce. Si. per ego te deos oro/vt ne illis anis
 mui inducas credere/quibus id maxime utile est/ illi
 esse quod detestamini/nuptiarum gratia hec sunt ficta atque
 incepta omnia. Ubi ea causa quod obire hec faciunt/ erit
 adempta/desinent. Chre. Erras cum dauo egomet
 vidi obisurgare ancillas. Si. Scio. Chre. At vero
 vultu quam ibi me adesse neuter tui presenserat. Si.
 credo. Ad id facturas dauus dudum predixit mihi. Et
 nescio quid tibi sum oblitus hodie/ ac volui dicere.

Dauus Chremes Simo Dromo seruus
 Scena. xxi.

A Simo iam nunc ocioso esse impero. Chremes
 Hem dauum tibi. Si. Unde egreditur. Da.
 meo presidio atque hospitibus. Si. Quid illud mali est?
 Da. Ego commodiorum hominem aduentum ad tempus
 non vidi. Si. scelus quoniam hic laudat. Da. Dis
 res est iam in vado. Si. resso alloqui. da. Hecus est
 quid agam? Si. salue bone vir. da. Hem. o Simo?
 O nosce chreme omnia apparata iam sunt intus.

C Quintus actus.

Si. Curasti probe. **Da.** Ubi voles: accerse. **Si.** Be
ne sane. Is enim uero hinc nunc abest. etiā tu hoc res
sponde. quid istic tibi negotii est? **Da.** Mihi nō. **Si.**
Ita. **Da.** Mihi nō. **Si.** Tibi ergo **Da.** modo introi
Si. Quasi ego quod dudū rogē **Da.** cū tuto nato vna.
Si. An ne ē intus pamphilus? **Da.** crucior miser.
Si. Cho. nō tu dixti esse inter eos inimicitias carni
fer? **Da.** sūt. **Si.** Cur igitur hic ē? **Chz.** Quid illum
censes: cuz illa litigat. **Da.** Immo vero indignum
chremes iā facin⁹ faxo: ex me audias. nescio quis:
senex modo venit. ellū: confidens cautus / cū facies
videas: videtur esse quantiuis precii: tristis seueri
tas inest in vultu: atq; in verbis fides. **Si.** Quid
nam apportas? **Da.** nihil equidem: nisi qd illum au
diui dicere. **Si.** Quid ait tandē? **Da.** Glyceriuz se
scire ciuem esse atticam. **Si.** Hein. **Dzomo.** Dzomo.
Da. Quid est? **Si.** Dzomo. **Da.** Audi. **Si.** Verbus
si adderis. **Dzomo.** **Da.** Audi obsecro. **Dzomo.** Quid
bis? **Si.** Sublimē intro rape hunc: quantum potes.
Dzomo. Quem? **Si.** Dauū. **Dzomo.** Quāobrem? **Si.** Quia
lubet rape. inq;. **Da.** Quid feci? **Si.** Rape. **Da.** si qd
quod inuenies me mentitū: occidito. **Si.** Pithil audio.

Andrie

iam cōmotum reddam. Da. Tametsi hoc verū est
Si. Tum cura ad seruandū vinctum: atq; (audiri
quadrupedē constringito. age nūc. iam ego pol hoc
die (si vīuo) tibi ostendā: herū quid sit pericli falle-
re: & illi patrem. Chre. Ha. ne seui tātopere. Si. O
chreme pietatem gnati nōne te miseret mei: tū la-
bozē capere ob talē filiū: age pāphile. exi pāphile
& quid te pudet.

Pamphilus/sūmo/Chremes. scena. xxiiti

Quis me vult: pecu. pater ē. si. Quid ais om-
nium: Chre. Ah. rem poti⁹ ipsā dic: & mitte
male loqui. si. Quasi quicq; in hunc iā graui⁹ dici
posset. An tādē: ciuis Glyceriū ē: Dā. Ita p̄dicant
si. Ita p̄dicāt. O ingentē cōfidentia: num. cogitat:
qd dicat: num facti piget: vīde: nū ei⁹ color pudor-
is signū vīq; indicat: Adeon ipotēti esse aio: vt p̄-
ter ciuitū moxē/atq; legē/ & sui volūtātē patris tū ha-
bere hāc cupiat cū sūmo pbzo. Dā. He miserrum. si.
Hem. modo ne id demū sensisti pāphile: plūm istuc
olim. cū ita oīm iduxti tuū: q; cuperes aliquo pacto
officiendū tibi: eodē die istuc verbū vere i te accidit.
sed quid ago: cur me. excrucio: cur me macero: cur

¶ Quintus actus.

meā senectutē hui⁹ sollicito amētia: an vt p huius
peccatis ego suppliciū sufferā: Immo habeat. va-
leat. viuat cū illa. pā. Mi pat. Si. Quid mi pater:
quasi tu hui⁹ indigeas patris. Dom⁹/ vxor/ liber
iuenti inuito patre adducti: q̄ illā ciuē hīnc dicāt. vi-
ceris. pā. Pater/ licet ne pauca: Si. Quid dices mi
hi: Chre. attū lino audi. Si. Ego audiā: qd ego au-
diā chreme: Chre. At tandē dicat: lino. Si. Age: di-
cat. lino. pā. Ego me amare hāc fateor. si id peccare
ē: fateor: id quoq. tibi pater me debdo. qd uis oneris
imponere ipera. Vis me vxorē ducere: hāc vis amiti-
tere: vt potero: ferā. huc modo te obsecro: vt ne cre-
das a me alligatū hūc senē. lino: me expurgē: atq̄
illū huc corā adducā. Si. Adducas. pā. Sine pater
Chre. Equū postulat. da ventā. pā. Sine te vxorē.
Si. Sino. quid vis: cupio: dū ne ab hoc me falli cō-
periat Chreme. Chre. pro peccato magno paululū
suppliciū satis est patri.

Crito/ Pāphilus/ Chremes/ Sino Scena. xxb

¶ Attē orare. vna hāz queris causa me/ vt fa-
ciam/ monet: vel tu/ vel quod bez est/ vel qd
ipsi cupio Glycerio. Chre. Andrium ego critonem
video: certe is est. Cri. Saluus sis chreme. Chre.

Andria

Quid tu athenas insolens? Cri. Euenit. sed hinc
ne esumo? Chre. Hic. ē Si. Men queris? Cho. tu gly
cerium hinc ciuem esse ais? Cri. tu negas? Si. Ita
ne huc parat? aduent? Cri. Qua de re? Si rogas?
Si. Tu ne impune hec facias. Tu ne hic hoies ado/
lescentulos imperitos rerū: eductos libere in frau/
dem illicitis: sollicitando/ & pollicendo eorum ani/
mos lactas? (Chri. Sanus ne es? Si) ac meretrici/
os amores nuptus cōglutinas? Pā. Perit metu ob/
stet hospes. Chre. Si sumo hunc noxis satis: nō
ita arbitrare. bonus est hic vir. Si. Hic vir sit bon?
ita ne attemperate euenit hodie in ipsis nuptus: ut
veniret antehac nūq̃: est vero huic credendum chre/
mes. Pam. Nī metuam patrem: habeo pro illa re:
quod illum moneam. probe Si. Sicophāta. Cri.
Hem. Chre. Sic crito est hic. mitte. Cri. videat: qui
siet. si mihi perget/que vult: dicere: ea/que non vult
audiet. Ego istuc moueo: haud curo. nō tu tuū ma/
lum equo aīo feres malū: nā ego que dixi: vera/an/
falsa audieris: tam sciri potest. Atticus quidā olim
naue fracta: apud andrum eiectus ē: & illec vna pa/
ua virgo. Cum ille egens forte applicat primus ad

Quintus actus

chrysidis patrē se. Si. Fabulā inceptat. Chre. Si-
ne. Cri. Ita ne vero obturbat? Chre. Perge. Cri.
Cum mihi cognatus fuit: q̄ eū recepit: ibi ego aus-
diui ex illo: sese atticū eē ciuē. is ibi mortu⁹ ē. Chre.
Eius nomē? Cri. Nomen? tam cito tibi. Phania.
chre. Hem. perii. cri. verū hercle opino; fuisse Pha-
niā. hoc certo scio. thānuliū se aiebat esse. chre. O
iuppiter. cri. Eadē hec chreme multi alii i andro tū
audiuere. chre. Utinā id sit: quod spero. Ego dic mi-
hi: quid eam tum? suā ne esse aiebat? cri. Nō. chre.
Cuiam igitur? cri. Fratris filiā. chre. certe mea est.
cri. Quid ais? Si. Quid tu ais? Pam. Arrige au-
ris pamphile. Si. Qui credis? chre. Phania ille me-
us frater fuit. Si. Noxam? & scio. chre. Is hinc bellū
fugiēs/ meq; in asiā psequēs pficiat. tū illā relinq̄-
re hic est verit⁹. post illa nūc primū audio. qd̄ de illo
sit factū. pā. Uix sū apud me. ita anim⁹ cōmot⁹ est
metu/ spe/ gaudio/ mirando hoc tāto/ & tā repentino
bono. Si. sane istā multis modis tuā inueniri gau-
deo. pā. credo pater. chre. At mihi vnus scrupulus
etiā restat qui me male habet. pam. Dignus es cū
tua religiōe odio. nodū i serpo q̄ris. cri. Quid istuc

Andrie.

est: Chre. Nomen non couenit. Cri. Fuit hercle huic
aliud parue. chre. Quod crito: nunqd meministi:
Cri. Id quero. pam. Ego ne huius memoriā pati
ar ince voluptati obstare: cum ego possim in hac re
medicare mihi: nō patiar: heus chreme. quod qris:
passibula est. Cri. Ipsa ē. chre. Ea est. Pam. Ex ipa
milies audiui. Si. oēs nos gaudere hoc chremes te
credo credere. Chremes. Ita me dii ament: credo.
pam. Quid restat pater: Si. Adudū res reduxit
me ipa in gratiā tuā. Pam. O lepidū patrē. de bro
re ita ut possedi: nihil mutat chremes. Chre. causa
optima ē: nisi quid pater ait aliud. pā. Nēpe. Si.
Id scilicet. chre. Dos Pāphili est decē talenta. Pā.
Accipio. chre. ppero ad filiā. Cho inccū crito. nam
illam me haud credo nosse. Si. Cur nō transferris
illaz huc tubes: pā. Recte admones. Dauo istuc de
dam tam negotii. Si. Nō potest. pam. Qui: Si.
Quia habet aliud maius ex sese / & mai⁹. pā. Quid
nā: Si. Vinctus ē. pam. Pater nō recte est vinctus
Si. Haud ita: iussi. Pam. Iube solui: obsecro. Si.
Age: fiat. Pam. At matura. Si. Co intro. Pam.
O faustum / & felicem hūc diem

Quintrus actus.

Charinus/Pamphilus/Dauus. *Scena. xxi.*

P Rosio: quid agat Pamphilus. atq; ecum
Pam. Aliquis forsitan me putet non putare
hoc verum. at mihi nunc sic esse hoc verum lubet.
Ego deorum vitā propterea sempiternam esse ar-
bitro: q̄ voluptates eorum proprie sunt: nam mi-
hi immortalitas parata est: si nulla egritudo huius
gaudio intercesserit. Sed quem ego mihi potissimū
optem/ cui nunc hec narrem: dari? Cha. Quid illuc
gaudii est? Pam. Dauum video. nemo ē/ quē mal-
lim; omnium. nam hunc scio mea solide solum ga-
uisurum gaudia. Da Pamphilus ubinam hic est?
Pam. Daue. Da. Quisnam homo est? Pam. Ego
sum. Da. o Pamphile. Pā. Pēscis: quid mihi con-
tigerit? Da. Certe. sed quid mihi obtigerit: scio.
Pam. Et quidem ego. Da. More hominum cuenit
ut quid sim nactus mal' prius rescisceres tu: q̄ ego
illud/ quod tibi cuenit: boni. Pam. Mea Glyceriūz
parētes suos repperit. Da. Factū bene. Cha. Hem.
Pam. Pater amicus summus ē nobis. Da. Quis:
Pam. Chreines. Da. Narras probe. Pam. More

Andrie

nulla est: quin illam uxorem ducam. Cha. Nū ille
 somniat ea: que vigilans voluit: Pam. Tū de pue
 ro dauc. Da. Ah. desine. solus est: quem diligūt dū
 Cha. Saluus sum: si hec vera sunt: adibo. & collo
 quar. Pam. Quis homo est: O Charine: in tempo
 re ipso mihi aduenis. Cha. Bene factuz. pā. Hem.
 audisti: Cha. Omnia Age: me in tuis secundis re
 bus respice. tuus est nūc Chreines. facturum/queq;
 voles: scio esse omnia. Pam. Remini. atq; adeo lō
 gum est nos illum expectare: dum exeat. seqre hac
 me. intus apud Glycertum nunc est. Tu dauc abi
 domū ppeze. accerse: q̄ auferāt eā. qđ stas qđ cessas
 Da. Co. Ne expectetis: dum exeat huc. i intus de
 spondebitur. intus trāsiget: si quid est quod restat.
 Vos valete. & plaudite. Calliopus recensui

Terentianis in Andria actibus Richardus
 Dynlon finem iusserat imprimere. Anno dñi
 Legiferi nostri. M. ccc. lxxxvii.

C Andria prima comedia Terentii bene
punctuata & correcta finit feliciter.

A deon. i. adeo ne p nūq̄d	P ullon. i. nullo ne
a delsū. i. ades dū abūdat	num. i. nunquid
a dipiscier. i. adipisci	nunc tne. i. nūc ne
a in. i. ais ne	P otin. i. potes ne
a tqui. i. certe	p oin. & p̄oinde. i. igitur.
a udin. i. audis ne.	Q uemnam. i. quem
C laudier. i. claudi	q ui. i. vt/qualiter/ cur
c redon. i. credo ne	p ropter quid
D eludier. i. deludi	q uidnam. i. quid
E cceum. i. ecce cum	q uin. i. sed/certe/ q̄ p̄tez
E dixin. i. edixin ne.	r ea nisi. cur non
E go. i. ego ne	S ane. i. ita/certe.
e llum. i. ecce illum	s atin. i. satis ne.
H aud p non ponit	s eruon. i. seruo ne.
h ic tne. i. hic ne	S iem/sies. i. sūm/sis/
h uiusce. i. huius.	S in. i. si. alio si p̄cedente
I plūs. i. ipse	S odes blandientis. vt
i stec. i. ista hec	s odes. tel me I p̄p̄ the
I stuc. i. istud	S ollicitariez. i. sollicitari
i tan. i. ita ne	T um. i. tunc/p̄terea etiā
L ubens. i. libens	t un. i. tunc
m en p me ne	U bi. i. postq̄
n ihin p mihi ne	u bīnā p ubi abūdat nāz
N egabon p negabo ne	U iden p vides ne

e
e
ri
ā
t

Argumentum Eunuchi familiarissimum.

Omnes Terentii comedie orae sunt in celiberrima et doctissima Athenarum urbe graeciae. Ergo pro breui ac dilucida huius secundae comediae (que Eunuchus dicitur) declaracione accipe.

Quedam femina nata in insula Samo: ad insulam Rhodi venit cum filia Thaide. Quidam pedones peruulam genere nobilem pamphilam ab athenis raptam: Rhodum aduexerunt: et vendiderunt. Quidam mercator athenensis istarum ignarus rerum puellam emit: et Thaidis matri dono dedit. eam eduxit: ut suam: et foioiem Thaidis appellauit ista mater mortitur. Interea Thais delecta magnopere a quodam etiam athenensi mercatore: cum Athenas secuta est mercator statim mortitur. **M**ox Phedria iuuenis: filius Lachis ciuitatis athenensis eam perditte amauit: cum tamen antea eam quidam miles stolidus: et vana gloriofus amasset. Sed hic miles in miliciam profectus: Rhodum fore uenit. ibi publice in foro quidam fenece auunculus Thaidis pamphilam illam vendebar. eam miles emit. et Athenas cum ea rediit. eam Thais ibi dedit ignarus: quod eam antea Thais uidebat. Thais consanguinios puellae inuenit. et eam integram eis virginem reddidit. miles Thaiso ex ea re iratus est. nam eam Thaidi dederat: ut Thais absente Phedriam segregaret. tamen: ut inter sese cetera componerentur: Phedria Thaidem restituit amantem. Miles vero Thaidem in amore meretricio habuit. Et Chersia adolescens Phedrie frater: qui se eunuchum simulauerat: pamphilam ipsam uxorem duxit.

Argumentum Eunuchi.

Suorem falso dictam Thaidis: idipsum ignorans: miles aduexit Thraso ipsique donat. erat hercia: attica. Eidem eunuchum quem emerat: tradi iubet Thaidis amator Phedria: Thrasoni oratus biduum cedere. Ephebus frater Phedrie puellulam: cum repertum dono missam Thaidi: ornatu eunuchi induitur: introiit: Biciat virginem suadet Parmeno. Sed atticus cuius imprimis repertus frater collocat Biciatam ephebo

Aliud argumentum.

Meretrix edolenscentem/ cuius mutuo amore tene-
batur: exclusit. eiq; reuocato: exclusionis cau-
sas reddidit. Eius frater minor natu Virginem/ quam
miles meretrici dono miserat: amare cepit. deductusq; in
domum meretricis pro eunucho: dicitur. Ne itaq; cognita:
cum illam se meretrice dolo: et: ab eodem adolescente
placatur. interuentuq; fratris eius cognitam ciuem athe-
niensem: dixit hyorem. Miles quoq; in patrem mere-
trici amoris receptus: deluditur.

Prologus eunuchi.

Si quisq; est: qui placere se studeat bonis q̄pluri-
mus: et minime multos sedere: in his poeta sic
nomen proficitur suum. Tum si quis est: qui dictum in
se inclementius existimat esse: sic existimet: sciat: p̄sumat
responsum nō dictū esse: quale sit prius. Qui sūt verten-
do et eas describendo male: ex grecis bonis latinas se:
cit non bonas: idem Menandri phasma nunc nuper debet
atq; a thesauro scripsit causam dicere prius: Unde peti-
tur autū: quare sit suum: q̄ ille Eunuchi. qui petit unde
de is sit thesaurus sibi: aut unde in patrium monumen-
tum peruenerit. Desine ne frustretur ipse se: aut sic cogi-
tet: (defunctus iam sum. nihil est: quod dicat mihi) is ne

Eunuchi

erret: moneo: et desinat laceffere. Habeo alia multa: que nunc condonabuntur. que proferentur post: si perget ledere: Ut facere instituat. Quam nunc acturi sumus:

Menandri eunuchum postq̃ ediles emerunt: perfecit: si: bi Ut inspiciundum esset copia. Magistratus cum ibi ad esset: accepta est agi. exclamat furem non poetam: fabulam dedisse nihil dedisse Verborum tamen: Lollacem esse Neui Plauti veterem fabulam: parasiti personā inde ablatam: a militis. Si id est peccatum: peccatum impudentia est poete qui non furtum facere studuerit. id ita esse vosiam iudicare poteritis. Lollay Menandri est. in ea est parasitus Lollay et miles gloriosus. eas non negat se personas transtulisse in Eunuchum suam ex greca. sed eas fabulas factas prius latinas scisse se: se: id vero per negat. Quod si personis iisdem uti aliis non licet: qui plus licet currentes seruos scribere: bonas matronas facere meretrices malas parasitum edacem: gloriosum militem: puerum supponi. falli per seruum: senem: amare: odisse: suspicari: Deniq; nullum est iam

¶ Dictum:

Primus actus.

quod non sit dictum prius. Quare equum est vos cognoscere atq; ignoscere: q; veteres facituri si faciunt non date operam. et cum salentio animaduertite. Ut prius; tatis. quid sibi eunuchus velit.

In primum actum

Quid igitur faciam? &c. In isto primo actu Phædra cum Parmeno ne conqueritur: q; a Thaidæ excusatur: cum ea non pernotauerit. Et contra Thaidem accusans: rursus ab ea placatur.

Phædra adolescens Parmeno seruis.

Secunda

Quid igitur faciam? nō eam. ne nūc quidem; cum accersor. Vltro. an potius ita me comparem non perpeti meretriciam contumelias: excludit me; reuocat redeam? non si me obsecrat. Par. Si quidem hercle possis; nūc prius neq; fortius. Verum si incipies neq; perficias nauiter. atq; ubi pati non poteris; cum nemo expectet; infecta pace: Vltro ad eam venies; iudicans te amare; et ferre non posse. actum est. illicet petisti. eludet; ubi te dictum senserit. Phæ. Proin tu dum est tempus; etiam cogita. Par. Hæc: que res in se neq; consilium; neq; modum habet Vltum; eam consilio regere non potes. In amore hec omnia insunt vitia: iniurie suspensiones inimizie; inducie bellum; par rursus Incerta hec si tu postules ratione certa facere; nihil plus agas; q; si des operam; Ut

Secundus actus.

cū ratione insanias. Et quod nunc tute teā iratus rogi-
tas/ Ego ne illā/ que illū/ que me / que non/ sine modo.
mou me malum. sentiet/ qui dix. sicm/ hec verba vna
(me herde) falsa lachrymula/ quam oculos tergendo
miserere dix di eppu ssetit; restinguet. et te vltro accusas-
bis. et dabis vltro supplicium. Phe. Dindigniū facit?
nunc ego et illam / celestiam esse/ et me miserum sentio.
et tedet. et amore ardeo. et prudens / sciens / viuus vidēsq;
perreo. nec quid agam / scio. Par. Quid agas/ nisi vtre-
dinas captum q̄ mirum / queas. si nequeas paululo/
at quanti/ queas. et ne te afflictes. Phe. Ita ne suades/
Par. Si sapias/ neq; / p̄terit̄ quas ipse amor molestias
habet/ addas. illas/ quas habet / recte feras. Sed ecce
ipsa egreditur nostri fundi calamitas. nam quod nos ca-
pere oportet/ hec intercipit.

Thais meretricij / Phedria / Parmeno.

Scē. ii.

Miseram me. Vereor; ne illud grauius phedria tu
lexit; neue aliosum/ atq; ego feci: accepit; q̄
hēc intromissus non est. Phe. Totus parmēno tremo:
horreoq;: postq̄ aspexi hanc. Par. Animo bono es. ac-
cede ad ignem hunc; iam calestes plus satis. Tha. Quis

Secundus actus.

hic loquitur: Geny: tu hic eras mi phedrie: quid hic stabas
cur non recta introibas: Par. Certum de exclusione ve-
rum nullum. Tha. Quid taces: Phe. Sane: quia ve-
ro he mihi patent semper fores: aut quia sum apud te pri-
mus. Tha. Missi istec face. Phedria. Quid missa: Tha-
is: Utinam esset mihi pars equa amoris tecum. ac
pariter fieret: Ut hoc tibi doloret itidem: Ut mihi dolet aut
ego istud abs te factum nihil ipenderem. Tha. Ne crucia-
te (obsecro) anime mi phedria. Non pot quoque plus
amem: aut plus diligam: eo feci: sed ita erat res: faci-
dum fuit. Parmeno. Credo: Ut sit: misera pie amor
exclusi: hunc foras. Tha. Dicana ais parmene: age:
Sed huc qua gratia te accersi iussi ausculta. Phedria fiat
Tha. Dic mihi hoc pumum: potius est hic tacere: Parme-
Ego ne: optime. Verum heus tu: hac lege tibi meam a-
stringo fidem: que vera audiuit. taceo: et contineo opti-
me. sin falsum: aut vanum aut fictum est: continuo pa-
lam est. plenus rimarum at atq; illac persfluo. prohi-
taceri si vis: vera dicito. Tha. Samia mihi mater fuit
ea habitabat Rhodi. Parmeno. potest taceri hoc. Tha.
Tum ibi matri periculis dono quidam mercator dedit:
ex astica hunc arripit. Phedria. Tuem ne? Tha. Ar-

Eunuchi.

Bittoz: certum non scimus. matris nomē/ et patris dice-
bat ipsa. patriam/ et cetera signa neq3. sciebat; neq3 per
etate etiā tū potuerat. Mercator: hoc addebat e predomib?
Vnde emerat/ se audisse abreptam e Sumo. Mater ubi
accepit; cepit studiosē omnia docere; educare ita; Vt si es-
set filia. sororem periq3 esse credabant meam. Ego cu3
illo; quo cum vno tum rem habeam; hospite abū huc. q̄
mihi reliquit hec/ que habeo: omnia. Parmeno. Vtrūq3
hoc falsum est. effluet. Tha. Quia istuc: Parmeno.
Quia neq3 tu vno eras contenta; neq3 solus dedit. nā
hic quoq3 bonam/ magnamq3 partem ad te attulit.
Tha. Ita est. sed sine me peruenire; quo volo. Interea
miles/ qui me amare coeperat; in Lariam hinc est per-
fectus. te interea loci cognoui. tute scis; post illa q̄ mī-
num te habeam. et mea consilia Vt tibi credam omnia.
Phedria. Ne hoc quidem tacebit parmēno. Parmeno.
Ah dubiū ne id est? Tha. hoc agite amabo. Mater mea
illic mortua est nup. eius frater aliquātulū ad rē est audi-
or. is/ ubi hanc forma vidit honesta Virginem; et fidibus
sare; precium sperans; illico producit. ac vendit.

E forte fortuna affuit hic meus amicus/ erit

Primus actus

eam: dono mihi dedit imprudens harum rerum/ igna-
rusq; omnium. Is venit postq; sensit me tecum quoque
rem habere/ fingit causas/ ne det/ sedulo. ait/ si fidem
habeat se iti prepositum tibi apud me/ ac non id metuat/
ne/ ubi acceperim/ sese relinquam/ Velle se illam mihi
dare. Verum id Verari. Sed/ ego quantum suspicari/ ad
Virginem animum adiecit. Phe. Etiam ne amplius?
Tha. Nihil nunc ego eam (mi phedria) multe sunt cause/
quamobrem cupiam abducere. primum q; soror dicta/
preterea ut suis restituam/ ac reddam/ sola sum habeo
hic neminem neq; amicum/ neq; cognatum. quamobrem
Phedria cupio aliquos parare amicos beneficio meo. id
amabo adiuta me; quo id fiat facilius. sine illum pro-
res patres hosce aliquot dies apud me habere. Nihil mi-
hi respondes? Phe. pessima; egon quicquam cum istis
factis tibi respondeam: Par. Hei noster/ laudo. tandem
perdoliuit: Vir es. Phe. At ego nesciebam quorsu tu ites.
paruula hinc est abrepta. eduxit mater pro sua. soror est
dicta. cupio abducere: ut reddam suis. Nempe omnia hec
nunc Verba huc redeunt. deniq; ego excludor: ille recipi-
tur qua gratia? nisi illum plus amas/ q; me: & istam
nunc times; que aduicta est: ne illum talem praeipiat ut

Eunuuchi.

Si. Tha. Ego ne id timeo? Phe. Quid te ergo aliud sollicitat: cedo: num solus ille dona dat: numcubi meam benignitatem sensisti in te claudier: nonne Vbi mihi dixti cupere te ex Ethiopia anastusam: relictis rebus omnibus quesui? porro eunuuchum dixti velle te: quia solebtis regine: repperi. heri minas viginti pro ambo: bus dedi/ tamen contemptus abs te: hoc habui in memoriam ob hec facta abs te sperno: Tha. Quid istuc phedria quanq̃ illam cupio abducere: atq; hac re arbitro: id fieri posse maxime: Veruntamen potius/ q̃ te inimicum habeam: faciam vt tu iusseris. Phe. Vtinam istuc verbum ex animo/ ac vere diceret: potius q̃ te inimicum habeam. Si istuc crederem sincere: quidius possem perpeti. Par. Labasat dictus vno verbo. q̃rito. Thais. Egon ex animo misera: quam ioco rem voluisti a me tandem: quin perfeceris? ego impetrare nequeo hoc abs te: biduum saltem vt concedas solum. Phe. Si quidem biduum. rerum: ne fiant isti viginti dies. Tha. Profecte non plus biduum: aut. Phe. Aut dixti? nihil moror. Tha. Non fiet hoc modo siue te exoriam. Phe. Saluet facundum est: quod vis. Tha. Merito te amo. Phedri. Bene fatis. tus ibo. ibi hoc me macerabo biduum.

Primus actus

eam: dono mihi dedit imprudens harum rerum/ igna-
rusq; omnium. Is venit postq; sensit me tecum quoque
rem habere/ singit causas/ ne det/ sedulo. ait/ si fidem
habeat se iti prepositum tibi apud me/ ac non id metuat/
ne/ ubi acceperim sese relinquam/ Velle se illam mihi
dare. Verum id verari. Sed/ ego quantum suspicari/ ad
Virginem animum adiecit. Phe. Etiam ne amplius?
Tha. Nihil nunc ego eam (mi phedria) multe sunt cause/
quamobrem cupiam abducere. primum q; soror dicta/
preterea vt suis restituam/ ac reddam/ sola sum habeo
hic neminem neq; amicum/ neq; cognatum. quamobrem
Phedria cupio aliquos parare amicos beneficio meo. id
amabo adiuta me; quo id fiat facilius. sine illum pro-
res patres hosce aliquot dies apud me habere. Nihil mi-
hi respondes? Phe. pessima: egon quicquam cum istis
factis tibi respondeam: Pat. Hei noster: laudo. tandem
perdoluit: Vir es. Phe. At ego nesciebam quorsu tu ires.
parvula hinc est abrepta. eduxit mater pro sua. soror est
dicta. cupio abducere: vt reddam suis. Nampe omnia hec
nunc verba huc redeunt. deniq; ego excludor: ille recipi-
tur qua gratia: nisi illum plus amas/ q; me: & istam
nunc times: que aducta est: ne illum talem percipiat t:

Eunuuchi.

Bi. Tha. Ego ne id timeo? Phe. Quid te ergo aliud sollicitat: cedo: num solus ille dona dat: nuntiabi meam benignitatem sensisti in te claudier: nonne Vbi mihi dixti cupere te ex Ethiopia anastusam: relictis rebus omnibus quesui? porro eunuuchum dixti velle te: quia soles stunsis regine: repperi. heri minas viginti pro ambobus dedi/ tamen contemptus abs te: hoc habui in memoriam ob hec facta abs te sperno: Tha. Quid istuc phe: dria quanq̃ illam cupio abducere: atq; hac re arbitro: id fieri posse maxime: Veruntamen potius/ q̃ te inimicum habeam: faciam vt tu iusseris. Phe. Vtinam istuc verbum ex animo/ ac vere diceris: potius q̃ te inimicum habeam. Si istuc crederem sincere: quiduis possem perpeti. Par. Labasat dictus vno verbo. q̃ cito. Thais. Egon ex animo misera: quam ioco rem voluisti a me tandem: quin perfeceris? ego impetrare nequeo hoc abs te: biduum saltem vt concedas solum. Phe. Si quidem biduum. retum: ne fiant isti viginti dies. Tha. Profecte non plus biduum: aut. Phe. Aut dixti? nihil moror. Tha. Non fiet hoc modo siue te exorem. Phe. Saluet faciundum est: quod vis. Tha. Merito te amo. Phe. Ene fatis. rus ibo. ibi hoc me macerabo biduum.

Pūnus actus

Ita facere certum est. mougerandum est thardi. tu par-
meno huc fac illi adducantur. Par. Hayune. Phe. In
hoc biduum thais vale. Tha. Mi phedria a tu. nūcū
dis aliud? Phe. Ego ne quid velim: cum mulate isio pr
sens absens ut sis: dies/ noctesq; me ames: me deside-
res: me me expectes: de me cogites: me spe-
res: me te obsecres: mecum tota sis: meus fac sis pople
mo animus quando ego sum tuus. Tha. Ne miseram:
forsitan hic mihi paruum habeat fidem: atq; illatum in
genus nunc me iudicet. ego pol. (que mihi sum consaa)
hoc certo scio: neq; sinxisse falsi quicq; meo cordi esse que
q; thariozem hoc phedria. et quicquid huius feci: causa
virguis feci. nam me eius fratrem spero propemodum
iam reperisse adolescentem adeo nobilem. et his hodie be-
tutum ad me constituit domum: concedam hinc intro.
atq; expectabo: dum veniat.

In secundum actum.

Facta: rē. Iste secundus actus cōtinet profecionem phedrie rus. et
ductionem eunuchi/ et exlopiſſe ad Thaidem ex dono phedrie.

Phedria/ Parmeno.

Sec. iii.

Eunuchi.

E Ac ita: Ut iussi: deducantur isti. par. facia. phe.
 At diligenter. par. fiet. phe. At nature. par. fi
 et. phe. Satis hoc mandatum est tibi: par. Ah roga
 re: quasi difficile sit. Utinam tam aliquid inuenire facile pos
 sis phedria: quod hoc peribit. phe. Ego quoque una pereor:
 quod mihi est charius. ne istuc tam iniquo patiare au
 mo. par. Minime: quum effectum dabo. sed nunquid ali
 ud imperas: phe. Minus nostrum ornato verbis: quoad
 poteris. et istum eunuchum (quoad poteris) ab ea pellito
 par. Au. meministi: tametsi nullus moneas. phe. Ego
 tu ibo: atque ibi manebo. par. Lenseo. phe. Sed haes
 tu. par. Quid vis: phe. Lensen posse me affirmare et
 perpeti: ne redeam interea: par. Te ne: non herde mihi
 troi. nam aut iam reuertere: aut mox noctu te adigent
 horum insomnia. phe. Opus facia: Ut defatiger usque
 ingratus ut dormiam. par. Vigilabis lassus: hoc plus
 facies. phe. Ah. nihil dicas parmene. encumda hercle hec
 est mollitiae animi: nimis me indulgeo. Tandem ego
 non illa caream: si sit opus: Vel totum triduum: par.
 Qui vniuersum triduum: Vide: quid agas. phe. Stat
 sententia. par. Di boni: quid hoc morbi est: adeo hor
 mines

Eunucho.

innotuit : ex amore: Et nō cognoscas eundem esse: hoc
nemo fuit nūrus ineptus: magis fauere quisq̃: nec ma
gis continens. Sed quis hic est: qui huc pergit: atq̃: hic
quidem est parasitus Gnato mūtis. dicat se aī vnam vir
ginem dono huic. pape: facie honesta. mirum: nū ego me
turpiter hodie hic dabo cum meo decrepito hoc eunucho.
hec superat ipsam Thaidem.

Gnato parasitus/ Parmeno.

Scena iiii.

Dixi mortales: homo homini quid prestat: stulto
intelligens quid interest: hoc adeo ex hac te venit
in mentem mihi: cōueni hodie adueniens quemdā mei lo
ci huic/ atq̃: ordinis: hominē haud impuriū. itidem patria
qui obligauerat bona. video sentī: squalidum/ egrum/
paruis/ annisq̃: obsitum: quid istuc (inquam) ornati est:
Quoniam nūser/ quod habui: perdidī. sem quod redactū
sum: omnes noti me/ et amīa deserunt. hic ego illū
contempsi pre me. quid homo (inquam) ignauissimū:
itam parasti te: Et spes nulla reliqua in te fiet tibi: si
mul consiliū aī te amisisti: videri me ex eodem ortū lo
co: quā color/ nitor/ vestitus/ que habitudo est corporis:
omnia habeo: neq̃: quicq̃ habeo. nihil cum est: nihil

Eunuchi.

desit tamen. At ego infelix neq; red: culus esse; neq; plagas pati possun. Quid tu his rebus credis fieri: tota eras via. olim isti fuit generi quondam questus apud seculum prius. hoc nouum est aucupari. ego adeo hanc pimus inueni viam. Est genus hominum: qui esse pumos se omni rerum volunt: nec sunt hos. confector. hisce ego non paro me: ut redeant: sed us vltro attideo & eorum ingenua admutor simul. quicq; dicunt: laudo. id rursum si negant: laudo id quoq; neget quis: nego. ait: aio. Posremo imperavi egomet nisi omnia assentari. is questus nunc est multo vbertimus. Par. Datum hercle homine. hic homines prosum ex stultis insanos facit. Gna. Dū hec loquimur: interea ad macellum vbi venimus: concurrunt leti nisi obuiam cupiditati omnes cetarii lani coqui / fartores / piscatores / aucupes: quibus et re salua & perdita profueram: et prosum sepe. salutant. ad cenam vocant. aduentum gratulantur. Ille vbi miser famelicus videt me esse in tanto honore et tam facile victum querere: ibi homo cepit me obsecrare: ut sibi liceret discere id de me. sectari iussi: si potis est. Tanq; philosophorum habent discipline ex ipsis vocabula: parasiti itidem ut gnatorum vocentur. Par. Viden oium: & abus quid

Secundus actus.

faciat alienis: Gna. Sed ego cesso ad Thaidem hanc
deducere: Ut rogare; ad cenam et Veniat. Sed parme;
nonem ante osium Thaidis tristem Video: tiualis ser;
uum. salua res est. nimirū hi homines fugient. nebulo
nem hunc certum est eludere. Par. Isce hoc numere arbi
tratur suā esse Theidē. Gna. Plurima salute. Parme;
nonem summum suum ipartit Gnato. quid agitur?
Par. Statur. Gna. Video. nū quidnā hic/ quod nolis;
Vides: Par. Te. Gna. Credo at nunquid aliud: Par.
Quid tum: Gna. Diua tristis es. Par. Nihil quidem.
Gna. Ne sis. sed qui vedetur h^o tibi mancipium: Par.
Non malū erde. Gna. Bro hoiez. par. Et falsus aim est
Gna. Quā hoc mun⁹ gratū Thaidi arbitrare esse: par.
Hoc nunc dies eiectos: hinc nos: omnū rerum: heus: Si;
cissitudo est. Gnato. Sex ego te totos Parmeno hos
menses quietū reddā: ne sursum/ deorsū cursites: neue ad
lucem vsq; vigiles. etquid beo te: Par. men: pape.
Gna. Sic soleo amicos. Par. Laudo. Gna. Detineo.
te. fortasse tu profecturus alio fueras. Par. Nusq̃.
Gna. Tum tu igitur paululum da mihi opere. fac: Ut
admittar ad illā. Par. Age modo: nūc tibi he patent fo:
res: quia istū dicas. Gna. Nū quenquam euocari hunc

Eunuchi.

Bis foras: Par. Sine: biduum hoc pretereat. qui mihi nunc vno digitulo fores aperis fortunatus ne tu istas: fayo: calabus sepe insultabis frustra. Gna. Etia nunc hic stas Parmeno: es: nuā hic relictus custos: ne quis forte internuncius clam a milite ad istam cursitet: par. facite dictum. mira vero: militi que placeant. Sed vide on herilem filiū minore huc aduenire: miror: quid ex procreo abierit. nan ibi custos publice est nunc. non temere est. et properans venit. nescio quid: arcum spectat.

Cherea adolescens. parmeneo. Scena V.

Olidi. neq; virgo est vsq;: neq; ego: qui illam e conspectu amisi meo. Vbi queram: Vbi inuestigē quem perconter: qua insistam via: incertus sum. Vna hec spes est: vbi ubi est: diu celare non potest. D faciem pulchram. doleo omnes desine ex animo mulieres. tedet quotidianarum harum formarum. par. Ecce autem alter (nescio quid) de amore loquitur D infortunatum senem. hic vero est: qui si occiperit amare: ludum iocūq; dices esse illum alterū: preut huius rubies: que dabit.

Secundus actus.

Lhe. Ut illud diu deeq; seuium omnes perdant' qui me
hodie remoratus est. meq; adeo: qui resistere tum au;
tem qui nouissimum flocafecerim. Sed etiam Parmeno;
nem. **Salue.** **Par.** Quid tu es treslis: quid ne es ala;
cris: Vnde is: **Lhe.** Ego nescio hercle: neq; Vnde eam;
neq; quorsum eā: ita proisus sū oblitus mei. **Par.** Qui;
queso. **Lhe.** Amo. **Par.** Hem. **Lhe.** Nunc parmeno te ofi;
des: qui vir sies. Sis tute mihi sepe pollicatum esse:
Lherea aliquid inueni modo: quod ames. in ea re stili;
tatem' ego faciā: Ut cognoscas meā. cū in cellulā ad te
patris penum omnem cōgregabam clanculū. **Par.** Age
inepte. **Lherea.** Hoc hercle factum est: fac sis nunc pro;
nussa ipsa appareant siue adeo digna res est Vbi tu ner
uos intendas tuos. Haud similis virgo est Virgini nāq;
quas mīres student demissis humeris eē victo pectore: Ut
graciles sient. si qua est habitior paulo: pugilē esse anorū
deducunt abū. tametsi bona est natura: reddunt tali cura
tura iunceas. itaq; ergo amantur. **Par.** Quid tua ista
Lhe. Noua figura ous. **Par.** Pape. **Lhe.** color verus/
corpus solidum et suca plenum **Par.** Anni quot: **Lhe.**
Sedictū. **Par.** flos ipse **Lhe.** Hanc tu mihi vel vi vel
clam vel precarū fac tradas. mea nihil refert; dum po/

Eunuchi.

tier modo. par. Quid: Virgo cuius est: The: nescio hercle
 par. Unde est: Cherea. Tantūdem. par. Vbi habitat:
 The. ne id quidem. par. Vbi vidisti: The. In via. par.
 Qua ratione amisti: The. Id equidem adueniēs meū
 stomachabar modo. neq; ego quenq; hominem esse ar;
 bitror: cui magis bone felicitates omnes aduerse sient.
 par. Quid hoc scelleris est: The. perii. par. Quid fac;
 tum est: The. Rogas: patris cognatum / atq; equalē
 Achmenēdem nostin: Par. Quid ni: The. Is/ dū hanc
 sequor: sit mihi obuiā. par. Incōmode hercle. The. Immo
 enim uero infelicitē: Nam incōmoda alia dicēda sunt
 parmēno. illū licet mihi dierare his mensibus sex/ vel
 septē prorsus non uidisse proximū: nisi nunc: cum mi
 nime vellem: minimeq; opus fuit. Cho nonne hoc mon;
 stri simile est: quid ais: Par. Maxime. The. continuo
 accurrat ad me q̄ longe quidē incurius tremulus labiis
 demissis/ gemens. heus heus/ tibi dico cherea. inquit restiti
 San quid ego te volebā: Dic. cras mihi iudiciū. Quid tū
 Ut diligenter nūcies patri: aduocatus mane mihi esse
 meminerit. Dū hęc loquitur. abūt hora. Rogo; nuncquid
 velit. recte; liquid, Ab eo. cū huc respicio ad Virginē; illa sese

.Secundus actus.

interea cōmodū huc aduerterat in hanc nostrā plateam.
Par. mirū; in hanc dicit; modo huic q̄ data est dono. che.
huc cū aduenio; nulla erat. Par. comites secuti salicet sūt
virginē; The. Verū parasitus cū analla. Par. Ipsa est
salicet. desine; iam conclamatū est. Therea. Alias res
agis. Par. Istuc ago equidem. che. Nostuy; que sit/ di
mih; aut vidistuy. Par. Noui. che. Et scis vbi fiet. par.
Huc d. ducta est ad meretricem thaidem; ei dono dato est.
che. Quis is tam potens cum tanto muliere hoc. Par.
Wiles thraso phedrie rualis. che. Duras partes fratris
predicas. Par. Immo enim si scias; quod donum huc
dono contra cōparet; tum magis id dicas. cherea. Quod
nam (queso) hercle. Par. Eunuchum. cherea. Allum
(obsecro) inhonestū hominem; quē mercatus est heri; scū
mulierē. Par. Istū ipsū. che. Homo quatietur certe cum
dono foras. Sed istam thaidem nō scui nobis bianam.
par. Haud diu est. che. peru nunq̄ ne etiā me illam vi
disse. thodum dic mih; est ne. Vt fertur/ founa. par. Sa
ne. che. At nihil ad nostrā hanc. par. Alia res est. che.
Obsecro hercle parmeno fac/ Vt potier. par. faciam se;
dulo/ ac dabo operam / adiuuabo. nuncquid me alius

Eunuchi

Bis: Che. quo nunc is: Par. Domū: St mancipia hec
 (ita St iussit fratri) deducā ad thaidem. Che. D fortuna
 tū istū eunuchum: q̄ quidē in hanc detur domū. Par. qd
 ita: che. Rogitas: summa forma semp cōseruā domūdi;
 debet; colloquetur: aderit vna in vniis edibus: cibum non
 nūq̄ capiet cū ea: interdū ppe dormiet. Par. Quid si nūc
 tute fortunatus fias: che. Quare parmeno: responde.
 parmeno. capias tu illius Vestem. cherea Vestem: quid
 tum postea: parmeno. pro illo te ducam. che. Audio par.
 te illū esse dicā. che. Intelligo. par. tum illis fruiere com
 modis: quibus tu illū dicebas modo. cibū vna capias:
 adsis tangas/ laudas/ prope dormias/ quandoquidem il
 latum neq; te quisq̄ nouit: neq; sat: qui sies. preterea
 forma/ et etas ipsa est: facile St pro eunuchō probes che.
 Dixti pulchre. nūq̄ vidi melius consiliū dari. age:
 eamus intro nunc iam. omnia me/ abduc quantum potes
 parmeno. Quid ais: iocabar equidem. che. Garris:
 par. petii. quid ego egi miser: quo trudis: perculeris iā
 tu me. tibi equidem dico. mane. cherea. Eamus. par.
 Pergin. che. certum. par. Vide: ne nimium callidū hoc
 sit modo. che. Non est profecto. sine. par. At enim istec
 in me audetur faba. ah flagitum facinus.

Tertius actus

Che. an id flagitium est: si in domum meretriciam deducar: & illis crucibus/ que nos/ nostramq; adolescentiam habent despicatam: & que nos omnibus cruciant modis: nunc referam gratiam: atq; easdem itidem fallam: Et ab illis fallimur: an potius hec pati: equum est fieri: Et a me ludantur dolis. quod qui resierint: nulli culpent. illud merito factum omnes putent. **Par.** Quid istuc: si certum est facere: facias. Verum ne post conferas culpā in me. **Che.** non faciam. **Par.** Iubes ne: **Thr.** Iubeo: immo cogo: atq; impero. **Par.** Nunq̃ tuā fugiam auctoritatem. sequare me. **Che.** Dū bene vortant.

In tertium actum.

Magnus vero rē. Ille tertius actus continet gloriosū militis verba: et parasti Gnatonis in militem derisionem.

Thraso/ Gnato/ Parmeno.

Sce. Si.

Magnas vero agere gratias t̃hais mihi: **Gnato.** Ingentes. **Thr.** Ain tu: leta est. **Gna.** Nō tam ipso quidem dono: q̃ abs te datum esse. id vero serio t̃m̃ phat. **Par.** Huc prouiso: Et/ Bbi tempus fiet: deducam. Sed & cū milite. **Thr.** Est istuc mihi datū p̃fecto: Et grata sunt / que facio: oia. **Gna.** aduoxi hercle animā. **Thr.** Vel rex semp maximas, mihi gratias agebat: q̃quid feceram. nō aliis itidē. **Gna.** Labore alieno magnā parāt

Eunuchi.

gloriam verbis in se transfret qui habet saltem: qui quod
in te est. Gna. Rex te ergo in oculis (Thra. salicet. gna)
gestiras? Thra. Verum credere omnem expectatum: con
silia Gna. mirum. Thra. tum sicubi eum sacietas hoim
aut negotii si quando odium ceperat: requiescere ubi vole
bat: quasi nostrum? Gn. scio. quasi ubi illam expueret mise
ram ex animo. Thra. tenes. tu me comitum solium abduces
bat sibi. Gn. huius. regem elegantem narras. Thra. Im
mo sic est homo perpaucoium hominum. Gna. Immo nul
loui: arbitror: si tecum viuunt. Thra. Inuidere omnes mihi:
mordere clanculum. ego floccipendere. alii inuidere misere.
Verum vnus tamen impense: elephantis quem rex iudicis
prefecerat. is ubi molestus magis est: queso (inquam)
Strato: eo ne es feror: quia habes imperium in bestias?
Gna. pulchre me hercule dictum et sapienter. pape. in
gularas hominem. quid ille? Thra. Mutus illico.
Gna. Quidni esset? Par. Dui bestiam. fidem: hominem
perditum: miserumque: et illum sacrilegum. Thra. quid
illud gnato: quo pacto rhodium tetigerim in conuiuio:
nunquid tibi dixi? Gna. Nunquam sed narra: obsecro
plus miles iam audiui. Thra. Vna in conuiuio erat hic
quem dico: rhodius adolescentulus. forte habui scortum

Tercius actus.

cepit ad id ludere; & me i. rider. Quis ais homo (inquid)
impudens? Lepus tute es. & pulmentū queris. Gna. ha
ha he. Thra. Quid est? G. ia. facete/ laute/ lapide misi
supra. Tuum ne (obsecro) hoc dictum erat? Betus credi
di. Thra. Audieras? Gna. Sepe. et fertur in pumis.
Thra. Meum est. dolet dictum ipudenti adolescenti/ &
libero. Par. At te dū perdant. Gna. Quid ille? queso
Thra. parditus. risu omnes/ qui aderant; emouit. deni
q; metuebant omnes iā me: Gna. Non inuita. Thra.
sed heus tu: purgen ego me de istac thaudi: quod eā me
amare suspicata est. Gna. Nihil minus. Immo auge
magis suspicionem. Thra. Lur? Gna. Rogas? scy: si
qñ illa mentionē phedrie facit; aut si laudat; te ut ma
le brat: Thra. Sentio. Gna. It ut ne fiat; hec res sola
est remedio. Vbi nouua phedriā; tu pamphilam con
tinuo. si qñ illa dicet; phedriā itronutam? comessatū; tu
pamphilā cantatū puocemus. si laudabit hec illius for
mā; tu huius cōtra. deniq; tu par pari referto; quod eam
mordeat. Thra. Si quidē me amaret; tū is iuc prodesse
gnato. Gna. qñ quidem id quod tu das; expectat; atq;
amat; iandudum amat te. iandud: unlli facile fit; quod
doleat; metuet semper quem ipsa nunc capit; fructum;

Eunuchi.

neq̃ iratus tu alio conferas. Thra. Bene dixti at mi-
hi istuc nō in mentem venerat. Gna. R. diculū: nō enī co-
gitaras: certum idem hoc tu meli⁹ quāto euenisses. thraso
Thais Thraso Parmeno Gnato Pythias. scē. vii.

Addiu vocem visa sū modo militi s. atq; ecum.
Salue mi thraso. Thra. O Thais mea: meum
suauum: quid agitur: ecquid nos amas de fidicina hac?
Par. Quā venuste: quod dedit pūcipium adueniens:
Tha. Plurimum merito tuo. Gna. Eamus ergo ad
cenam quid stas: Par. Hem. alterum ex homine hunc
natū dicas. Thra. Vbi vis: nō moror. Par. Adibo. atq;
assimulabo: quasi nunc exēā. Ituram Thais quopiam
es? Tha. Hem parmeno. bene pol fecisti hodie: itura.
Par. Duo: Tha. Quid: hū non vides: Par. Video:
et me tedet. Vbi vis. dona ad sunt tibi a phedria. Thra.
Quid stamus: cur non inus hinc: Par. queso hercle: St
liceat (pace quod fiat tuam) dare hinc/ que posumus. cō-
uenire/ colloqui. Thraso. parpulchra credo dona. haud
nostris similia. par. Res iudicabit. Heus iubete istos fo-
ros exire: quos iussi: oaus. procede tu huc. exethiopia
est vsq; hec. Thraso. hic sunt tres mine. Gnato. Dix.
par. Vbi tu es Dore: accede huc. et Eunuchum tibiq̃

Tercius actus.

liberali facie/ q̄ etate integra. **Tha.** Ista medii amentis
honestus est. **Par.** Quid tu ais gnato? nunquid habes:
quod contenuas: quid tu aut̄ thraso? tacent. satis lau-
dant. fac periculum in litteris: fac in palestra: in musi-
cis. que liberum scire equum est: adolescentem solette
dabo. **Thr.** ego illū eunuχum: si opus fiet: Vel sobrius.
Par. Atq; hec qui misit: non sibi soli postulat te viuere:
& sua causa excludi: ceteros. neq; pugnas narrat: neq;
cicatrices suas ostendat: neq; tibi obstat: qđ quidē facit.
Verum ubi molestum nan̄ erit: ubi tu voles: ubi temp⁹
tibi erit: sat habet: si tu recipiſt. **Thr.** Apparet seruū hūc
esse domini paupis miseriq;. **Gna.** Nam hercle nemo
posset (sat scio) q̄ haberet: q̄ pararet alui: hūc ppeti. **Par.**
Tace tu: quem ego esse infra infimos omnes puto homi-
nes. nam qui huic animum assentari induxeris: e flammā
te abum petere posse arbitror. **Thra.** Jam ne inuis
Tha. hos pu⁹ introducā. et/ que volo: simul imperabo.
postea cōtinuo exeo. **Thr:** ego hūc abeo. tu istā operire.
Par. nō cōuenit vna ire. cū amica iperatore i via. **Thraso:**
Quid multa tibi dicā? dñi similis es. **gna.** hahā he. **thr.**
qđ rides? **gna.** asluc qđ dixti modo: & illd̄ de rhodio dictū
i mentē venit. sed thais exiit. **thr.** abi: pcurte: Bt sunt do-
mi parata omnia. gnato. fiat. **tha.** diligenter Pythia fac

Eunuchi.

cures: si chremes huc forte aduenerit: Et orea priuū: Et
maneat si id nō cōmodū est: Et redeat. si id nō poterit: ad
me adducito. Ppt. Ista faciā. Thā. Quid aliud uolui di-
cere: hem. curate istam diligenter virginē. domi ad sitis:
facite. Thr. Eamus. Thā. Vos me sequimini.

Chremes adolescens rusticus/ Pythias. Scē. .viii.

Profecto quando magis/ magisq; cogito: nimirū
dabit hec thais mihi magnum malum: ita me
ab ea astute video labefactari. Jam tum cum priuū
iussit me ad se accersier domum: roget quis: tibi cum
illa/ ne noram quidē. Vbi ueni/ causā/ Et ibi manerem/
repperit. ait rem diuinam fecisse se/ et rem seream uelle
agere mecum/ Jam tum erat suspitio dolo malo hec fieri
omnia. ipsa accumbere mecum/ mihi se se dare/ sermonē
querere. Vbi friget/ huc euasit/ q̄ uidē pater mihi/ et ma-
ter mortui essent. dico/ iandiu. Nus sumi/ et quod habeam
et q̄ longe amari. credo ei placere. hoc sperat se a me a-
uellere. postremo hec/ qua in die parua perisset soror/ et
quis cum ea una. quid habuisset/ cum perit. et quis eā
posset noscere. hoc aut queritet/ nisi illa forte/ que olim
perit periuula soror/ hanc se intendit esse/ Et est audacia.
Verum ea/ si uiuit/ annos nata est sedecim/ non maior.

Tertius actus

Thais: ꝑ ego; maiuscula est. Nisi porro orare: Vt benitem: serio. aut dicat: quid vult; aut molesta ne facit: non hercle veniam tertio. Heus/ heus. Pyth. Equis hic est? Chre. Ego sum chremes. Pyt. Ad capitulum lepi; dissimium. Chre. Dico ego nishi insidias fieri. Pyt. Tha is maximo te orabat opere: Vt cras redires. Chre. Rus eo. Pyt. Fac amabo. Chre. Non possum inquam. Pyt. At tu apud nos hic mane: dum redeat ipsa. Chre. Nihil minus. Pyt. cur mi chremes? Chre. Galam in rem hinc abi. Pyt. Si istuc ita certum est tibi: amabo illuc transeas: ubi illa est. Chre. Eo. Pyt. Abi Doxa ceto: huc deduc ad mulitem.

Antipho adolescens

Scena ix.

NEni aliquot adolescentuli coimus in pyreo in hunc diem: Vt de symbolis essemus. Cheream ei res perfecimus. dati anuli: locus/ tempus constitutum est. Preterit tempus. loco/ in quo dictum est: parati nihil ē. homo ipse nusqꝫ est. neqꝫ scio: quid dicam: aut quid coniectem. Nunc mihi hoc negotii citari dedere: Vt illum queram. i bo ad eum. Bisam: si domi est. Sed quisnam hunc a tharde exiit? is est; an non est: ipse est. quid hoc? ha

Eumachi.

minis est: quid hic ornatus est: quid illuc mafi est: nequeo satis mirari/ neq; conicere: nisi (quicquid est) procul hinc. libet prius/ quid sit: sciscitari.

Cherea/ Antipho.

Sec. v.

Nuquis hic est: nemo est. nunquis hic me sequitur.: nemo homo est. Jam ne erumpere hoc mihi licet gaudium: proghi iuppiter: nunc est tempus profecto interfici cum perpeti me possum: ne hoc gaudium contaminet vita egritudine aliqua. Sed neminem curiosam interuenire nunc mihi video: qui me sequatur: quique iam rogitando obtundat: enecet: quid gestiam: aut quid letus sum: quo pergam. Vnde emergam: Vbi. siem Vestitum hunc nactus: quid mihi queram: sanus sum: an ne insanam. Anti. Adibo. atq; ab eo gratiam hanc/ quam video velle: vubō. Cherea quid est: quod sic gestis: quid sibi hic Vestitus querit: quid est: quod letus sis. quid tibi vis. satm sanus es. Quid me aspectas. quid taces. Cherea. D festus dies hominis. amice salue. nemo est omnium/ quem ego nunc magis cuperem videre/ q̄ te. An. Narra/ istuc (queso) quid sciet. Chere. Immo ego te obsecro hercle/ Vt audias. Nostin hanc/

Secundus actus.

quā frater amat: An. Noui: nempe opinor: Thaidon
The. Istam ipsam. An. sic cōmemineram. The. quidam
ei est dono data Virgo. quid eius tibi nunc faciem prede-
rem: aut laudem antipho / cum me ipsum nouis q̄ de-
gans spectator fornicatum siem: in hanc commotus sum
An. Am tu: The. Pumam dices: scio: si Bideris
Quid multa Verba: amare cepi. forte fortuna domi erat
quidam eunuclus: quem meratus frater fuerat. Thaidon
neq; is deductus era. etiam tuum ad eam Submonuit me
parmario ibi seruus: quod ego arripui (an. Quid id est
The. Tacitus sis: citius audies) Ut Vestem cum illo um-
tem: et pro illo iubeam me illuc deducere. An. Pro eunus-
cho: The. Sic est: An. Quid ex ea re tandem caperes
commodi: the. Rogas: Biderem / audirem: essem Vnus
qua cum cupiebam Antipho. num parua causa: aut par-
ua ratio est: Traditus sum mulieri. illa illico / Vbi me
accepit: leta vero ad se adducit domum commendat vir-
ginem. An. cui: tibi ne: the. Misit. An. Satis tuto tamē
the. Edicit ne Vir quisquam ad eam adeat. et misit ne ab-
scendam / imperat / in interiori parte Ut maneam solus
cum sola. annuo / terram intuens modestē. An. Miser.
the. Ego (inquit) ad cenam hinc eo. abducit secum an;

Eunuchi.

allas. paucæ que circum illam essent; manent notatiæ puz-
esse. cōtinuo hec. adomant: Ut lauet. adhortor. properent.
dum aparatur: Virgo incōclauī sedet: suspectans tabu-
lam quandā pictam: Vbi inerat pictura hec: Iouem quo
pacto Dane misisse auuit quondam in gremium un-
brem aureum. Ego met quoq; id spectare cepi. et quia
consimile luserat iamosum ludum: unpendio magis ani-
mus gaudebat nisi deum se in hominem conuertisse:
atq; in alienas tegulas deuisse clanculum per implui-
um fucum factum mulieri. at quem deum: qui templa
celi fummo sonitu concutit. Ego hominatio hoc non face-
rem: ego illud vero illa feci: ac lubens. Dum hec me-
cum repito: accersitur lauatum. interea Virgo it: lauit:
redit. deinde eam in lectum ille collocant. sto: expectans
si qd. mihi perent. Venit vna. heus tu inquit. Dore. cape
hoc flabellum: Ventum huic sic facito: dum leuamus.
Vbi nos lauetimus: si voles: lauata. accipio tristis.
An. Tum equidem istuc os tuum impudens videre ni-
mum vellem: qui esset flatus flabellum tenere te asi-
mum tantū Thebix elocuta est hec: foras simul omnes
proiunxit se. abeunt lauatum. perscrepuit ita Ut sit, do-

Quartus actus.

mini ubi assunt. Interea somnus Virginem opprimit.
ego limis aspecta sic per flabellum clanculum. et simul
alia circumspecto: satim explorata sunt. Video esse: pessu-
lum hostio obdo. An. Quid tum? Lhe. Quid tum fa-
tue? An. fateor. Lhe. An ego occasionem mihi ostenta;
tam tantam/ tam breuem/ tam optatam/ tam inspera;
tam amitterem: tum pol ego is essem Vere: qui assum;
labar. An. Sane hercle: Ut dicis. Sed interim de sym-
bolis quid factum est? Lhe. paratum est. An. Perfon-
ge est. Lhe. Sed tanto ocius properemus. An. Muta
bestem. Lhe. Ubi mutem: petri: nam domo exulo. nunc
metuo fratrem: intus sit. porro autem: patet ne rure re-
dierit iam. An. Eamus ad me. ibi proximum est: Ubi
mutes. Lhe Recte dicis. eamus. et de istac simul. quo por-
to porro possum potiri: consilium volo capere Una tecum
Anti. fiat.

In quartum actum.

Ita me 22. Iste quartus actus continet: quatin? Doras populo et suis
nunciat iurgium mulieris et Thaidis in convivio: et virginem viciatam

Doras ancilla.

Sec. pi.

Eunuchi.

Ita me di ament: quantum ego illum vidi: non
nihil timeo misera: ne quā ille hodie insanus tur-
bam faciat/ aut dim Thaidi. Nam postq̃ iste aduenit
chremes adolescens fratri virginis: militē rogat: Ut ei
admitti iubeat. ille continuo irasci. neq; negare audere.
Thais porro instare: Ut hominem munit. id faciebat re-
tinēdi illius causa: q̃a illa/ que cupiebat de sorore eius:
iudicare adeā rē tēpus nō erat. Inuitat tristis. māsit ibi.
illa cum illo sermonem illico occipit. Miles vero sibi pu-
tare adductum ante oculos emulū. Voluit facere contra
huic egre. heus (inquit) puer: pamphilam accerse: Ut de-
lectet hic nos. illa exclamat: minime gentiū in conuiuū
illam. miles tendere. Inde ad iurgū Interea autē sibi
clam mulier demit. dat nisi: Ut auferā. hoc est signū: Vbi
primum poterit: se illinc subducat: scio.

Phedria.

Sec. vii.

Dum rus eo: cepi egomet mecum inter bias (ita
Ut fit: Vbi quid in aīo est molestie) aliam rem ex
alia cogitare: et ea oīa in peiorē partem. quid est verbis
opus? Dū hec puto: praterii imprudens vīllā. iam ab-
ieram cum sensi: redeo rursum: male vero me habens.
Vbi ad ipsum veni diuerticulum: constiti. occupi mecum

Quartus actus.

cogitare. Hem viduum hic manedum est soli sine ea: quid
tum postea: nihil est. quid iusul: si non tangendi copia
est: es: ne videndi quidem erit: si illud non licet: saltem
hoc licebit. certe extrema lunea amare haud iusul est.
Villia pretereo sciens. Sed quid hoc est: q̃ timida subi-
to egreditur pythias.

Pythias Phedria Dorias.

Scē. viii.

Ubi illum ego scelerosum misera atq; impium
inueniā: aut ubi querā: hoc tunc tā audax fac-
tus facere esse ausū: peru. Phe. Hoc quid sit: Bereor. py.
Quinetiam insuper scelus/ postq̃ ludificatus est virgi-
nem: bestem omnem misere discidit. tū ip̃sam capillo
conscidit. Phe. Hem. Pythi. Qui nunc si detur mihi: si
ego vnguib; facile illi in oculos inuolem benefico?
Phe. Nescio quid profecto absente nobis turbatū est do-
mi. adibo. Quid istuc: quid festinas: aut quem que-
ris pythia: Py. Hem phedria: egon quem queram: abi
hinc: quo dignus es cum donis tuis tam illepidis. Phe.
Quid istuc rei est: Py. Rogas me: eunuchum quem de-
disti: nobis quas turba dedit: virginem quam hēre do-
no dederat miles: vitiauit. phe. Quid ais: pyth. perii.
phe. Tenuisenta es: py. Utinam sic sint: qui mihi male

Eunuchi.

Solunt. Dor. Hau (obsecro) mea pythia: quid istuc nā
monstri fuit? Phe. Insanus: qui istuc facere eunuchus
potuit: pyt. Ego illum nescio: qui fuerit. hoc quod fe-
cit: res ipsa indicat. Virgo ipsa lachrymat. neq; cum ro-
gites: quid sit: audet dicere. Ille autem bonus vir nusq̃
apparet. etiam hoc misera suspicor: aliquid domo abeu-
tem abstulisse. phe. Nequeo mirari satis: quoniam ille
abire ignauus posset longeus: nisi domum forte ad nos
reduat. py. Dile amabo: num fiet. phe. Jam faxo: scias
Dor. perii. obsecro: tam infandum facinus mea tu: ne
audiui quidem. py. At pol ego amatorem audieram mu-
lierum esse maximos: sed nihil posse. Verum misere non
in mentē venerat: nam aliquo conclusissem: neq; ei com-
missem Virginem.

Phedria Dorus Pythias Donas.

Scē. viii.

Exi foras scelestē. at etiam restitas fugitiue: pro-
di male consiliate. Dor. Obsecro. phe. Eho:
illuc vides: os ut sibi distorsit carnissey. Quid huc redi-
tio est: quid bestis mutatio: quid narras: paululum si
cessassem. pythia: domi non offendissem: itam adornarat
fugam py. Habes ne hominē amabo: phe. Quidni ha-
beam: py. D factum bene. Dor. Istuc pol vero bene.

Quartus actus.

pp. Vbi est? phe. Rogitas? nō vides? pp. Videā (obsecro)
quem? phe. Hunc salicet. pp. Quis hic est (obsecro) ho-
mo? phe. Qui ad vos adductus hodie est. pp. Hunc oca-
lis suis nostrum nūq̃ quisq̃ vidit phedria. phe. Nō vidi
pp. An tu hunc credidisti esse /obsecro/ ad nos deductū:
phe. nam qui alium habui neminem. pp. Ahu: ne com-
parādus hic quidem ad illū est. ille erat honesta facie et
liberali. phe. Itavīsus est dudū: q: varia bestie exornā-
tus fuit. nunc eo tibi videntur fedus: quia illā nō habet.
pp. Tace: obsecro: quasi vero paululum intersiet. ad nos
deductus hodie est adolescentulus: quem tu videre vero
velles phedria. hic est vetus/ victus/ veterinosus senex co-
lore mustelino. hem: que hic est fabula: eo renugis me:
Vt quid emerū: egomet nesciam? Eho tu. enim ego te:
Doui. Emisti. pp. phe. Iube: mihi denuo respondeat.
phe. Roga. pp. Venustin hodie ad nos? negat. at ille al-
ter venit: annos natus sedecim: quem secū adduxit pu-
meno. phe. Age diu: hoc mihi expedi pimum. Istam
quam habes: vnde habes bestem. taces monstrum hoīs
nō dicitur? es: Doui. Venit cherea. phe. frater ne. Doui
Ita. phe. qñ Doui. hodie. phe. Quandudum Doui.
Modo. phe. qui cū. Do. Cum parmenone. phe. Nout.

Eunuchi.

das ne cū prius. Dou. non. nec quis esset: nūq̃ audiue
tam dicier. phe. Vnde igitur fratrem euñ esse sciebas.
Dou. parmeno dicebat euñ esse. is dedit mihi hanc Be-
stem. phe. Daudi. Dou. Neam ipse induat. post vna a-
mabo abierunt foras. pp. Jam ne satis credis sobriam
esse me; et nihil mentitam tibi. iam s̃ atis certum est vir-
ginem viatam esse. phe. age nunc bestia: credis huic:
qđ dicat. pp. quid isti credā. res ipsa iudicat. phe. Tonce-
de istuc paululum. audm̃ etiā nunc paululū: sat est Dic-
tu hoc cursū: Cherea tuā bestē detraxit tibi. Dou. factū
phe. Et eam est induitus: Dou. factum. phe. Et pro te
huc deductus est. Dou. Ita. phe. Iuppiter magne: o
sceleratū/ atq; audacē hoīem. pp. De mihi misere. etiam
nūc nō credis indignus nos esse utrasq; modis: phe. nūc
si tu credas: quod iste dicat. Quid agam: nescio.
phe. Heus tu/ negato: cursū. possū ne hodie ex te exul-
pere verum. Didistū fratrē Chereā: Dou. Non. phe.
Non potest sine malo fateri/ video. sequere hac. modo
ait. modo negat. Dra me. Dou. Obsecro te vero phe;
d.ia. phe. Autio. Dou. Hoihei. phedra. alio pacta ho-
neste quomodo hinc abeā. nescio. actū est. si quidē tue me
hic etiam nebislo iudificaber: pp. parmenonis tam suo

Quartus actus.

esse hanc technam: q̄ me viuere: Dori: sic est. pp. In-
ueniam pol hodie: parem ubi ei referam gratiam. Sed
nunc quid faciendum censes Doria: Dou. de istac rogas
Virgine: pp. Ita. Vtrum taceam ne: iam predicem: Dou
tu pol si sapias: quod sis/ nescias neq; de eunucho/ neq;
de Bicio Virginis. hac re et te ob omni turba euolues/ et
illi gratum feceris. id modo dic. abuisse Douum. pp. Ita
faciam. Dou. Sed videon Chremem: Thais iam ade-
rit. pyth. Quid ita: Dou. Quia/ cum inde abeo/ iam tu
inceperat turba inter eos. pyth. Tu aufer aurum hoc. et
ego scibo/ ex hoc quid sciet.

Chremes/ Pythias.

Sc. ps.

At data hercle verba mihi sunt. Vicit me vinu/
quod bibi. at dum accumbebam q̄ videbar mi-
hi pulchre esse sobrius. post q̄ urrexi neq; pes/ neq; mēs
satis suum officium facit. ppt. Chreme. Chre. quid est:
Hein pythia. Bash. quanto nunc fornosior videte mihi q̄
dudum: pp. Certe tu quidem pol multo hilarior. Chre.
Verbum hercle hoc verum est/ sine cerere/ et baccho fru-
get Venus. Sed thais multo ante venit: ppt. An ne az-
bit iam a milite. Chre. Tandudum etatem/ lites sunt fa-
te inter eos maxime. pythi. Nihil dixit tuum/ Et sequere

Eumuchi.

fese? Chre. Nihil: nisi abiens mihi inuuit. Pythi. Eho: nonne id sat erat? Chre. At nesciebam id dicere illam: nisi quia correxit me miles: quod ego intellexi minus. nam me: extrusit foras. Sed etiam ipsam video. miro: ubi ego hinc anteuortum.

Thais/ Pythias/ chremes.

See. pvi.

QRedo equidem illum iam affuturum esse: ut illa a me eripiat. sine: eueniat. atqui si illam digito attigerit uno: oculi illico effodientur. Usq; adeo ego illi? ferre possum ineptias/ & magnifica uerba. Verba diuina sunt uerum enim si ad rem conferentur: uapulabit. Chr. Thais ego iandudum hic adsuam. Tha. D mihi chreme te ipsum expecto. sciam tu turbam hanc propter te esse facta: & adeo attinere ad te oem rem? Chre. Ad me? qui? quasi ego istuc. Tha. quia dū tibi sorore studeo reddere ac restituere: hec' atq; huiusmodi multa sum passa. chre. Ubi ea est. Tha. domi apud me. chre. Gen. Tha. Quid est? educata ita est: uti te/ illaq; dignū est. chre. Quid ais? id. quod res est. hanc tibi dono do: neq; repeto pro illa. abs te precū. chr. Et habetur: & refert thais a me (ita uti merita es) gratia. Tha. At enim caue me ne puus q̄ hanc a me accipias; amittas chreme. nā hec ea est: quā

Quartus actus.

esse hanc technam: q̄ me viuere: Dori: sic est. pp. In-
ueniam pol hodie: parem vbi ei referam gratiam. Sed
nunc quid faciendum censes Doria: Dou. de istac rogas
Virgine: pp. Ita. Vtrum taceam ne: an predicem: Dou
tu pol si sapias: quod sis/ nescias neq; de eunuchis/ neq;
de vicio Virginis. hac te et te ob omni turba euolues/ et
illi gratum feceris. id modo dic. abuisse Douum. pp. Ita
faciam. Dou. Sed videon Chremem: Thais iam ade-
rit. pyth. Quid ita: Dou. Quia cum inde abeo/ iam tu
inceperat turba inter eos. pyth. Tu aufer aurum hoc. et
ego scibo/ ex hoc quid faciet.

Chremes Pythias.

See. p. 8.

At data hercle verba mihi sunt. Vicit me vni-
us quod bibi. at dum accumbebam q̄ videbar mi-
hi pulchre esse sobrius. postq̄ urrexi neq; pes/ neq; mēs
satis suum officium facit. ppt. Chreme. Chre. quid est:
hem pythia. Bas. quanto nunc fornosior videre mihi q̄
dudum: pp. Certe tu quidem pol multo hilarior. Chre.
Verbum hercle hoc verum est/ sine cerere/ et baccho fru-
get Venus. Sed thais multo ante venit: ppt. An ne as-
sit iam a milite. Chre. Tandudum etatem/ lites sunt fa-
te inter eos maxime. pythi. Nihil dixit tui/ ut sequere

Eunuchi.

fese? Chre. Nihil: nisi abiens mihi inuuit. Pythi. Eho:
nonne id sat erat? Chre. At nesciebam id dicere illam: ni
si quia correxit me mules: quod ego intellexi minus. nam
me: extrusit foras. Sed etiam ipsam video. miro: ubi
ego hunc anteuortem.

Thais/ Pythias/ chremes.

See. pvi.

Qredo equidem illum iam affuturum esse: ut illa;
a me eripiat. sine: eueniat. atqui si illam digito
attigerit uno: oculi illico effodientur. Usq; adeo ego illi?
ferre possum ineptias/ & magnifica verba. Verba diuina
sunt verum enim si ad rem conferentur. Vapulabit. Chre.
Thais ego iandudum hic adsum. Tha. O my chreme te
ipsum expecto. scin tu turbam hanc propter te esse facta:
& adeo attinere ad te oem rem? Chre. Ad me? qui? quasi
ego istuc. Tha. quia dū tibi sorore studeo reddere ac re-
stituere: hec atq; huiusmodi multa sum passa. chi e. ubi
ea est. Tha. domi apud me. chre. Hem. Tha. Quid est?
educata ita est: uti te/ illaq; dignū est. chre. Quid ais?
id. quod res est. hanc tibi dono do: neq; repeto pro
illa. abs te precii. chre. Et habetur: & refert thais a me
(ita uti merita es) gratia. Tha. At enim caue me ne puus
q̄ hanc a me accipias; amittas chreme. nā hec ea est: quā

Quartus actus.

niles a me si nunc ereptū venit. Abi tu cistellam pythia
domo affer cū monumentis. Chre. Viden tu illū thā
Py. Vbi sita est? Tha. in risco. odiosa cessas? Chre.
Militem ad te quātus serū video copias adducere? atat.
Tha. Num formidosus (obsecro) es mi homo? Chre.
Apagesis. egon formidosus? nemo est omnium: q̄ metu
at minus. Tha. At qui ita opus est. Chre. Hau metuo.
quē tu me esse hoiem existimes? Tha. Immo hoc cogi
tato: qui cum res tibi est. peregrinus est: minus potens
q̄ tu: minus notus: minus amicorū hic habens. Chre. scō
istiuc. sed tu qd̄ cauere possis: stultū est amittere. Mala
ego nos p̄spicere: q̄ hūc d̄scisti accepta iūria. tu abr: atq;
obscura ostium intus. dū ego hūc transcurro ad forū. Vo
lo ego adesse hic aduocatos nobis. Tha. Mane. Chre.
melius est. Tha. mane. Chre. Dm̄itte: iam hic adero.
Tha. Nihil opus est chremes. hoc modo dic: sororem esse
illam tuam: et te paruam virginem amisisse: nūc cog
nosce: signa ostende. Py. Adsumt. Tha. Cape: si v̄m fo
ciat: in ius ducito hoiem. intellexit? Chre. pr̄
fac aio hec presenti vt dicas. Chre. faciam. Tha. tolle
pallū. perū: huic ipsi opus patrono est: quē defēsorē para
Thraso Gnato Thais Sanga Chremes. Scē. p̄bii.

Eunuchi.

NAncine ego cōtūmeliā tā insignē in me accipiā
Gnato: mou me satius est. Simalio/ Doray/
Syrisce sequimini. pūmū edes expugnabo. Gna. recte
Thra. Virginem eripiam. Gnato probe. Thra. Male
mulctabo ipsā. Gna. pulchre. Thra. in mediū huc agnē
cū recte Doray. tu Simalio in sinistru cornu. tu Syrisce
in dextrū. cedo alios: Vbi cōtutio est/ Sanga et manu;
pulus futū: Sang. Ecā adest Thra. Quid ignaue: pe-
niculo pugnare/ qui isūc huc portes: cogitas: Sang.
Ego ne: imperatoris virtutem nouerā/ et vñ militum:
sine sanguine hoc non posse fieri. q̄ abstergerē vulnera.
Thra. Vbi alii: Gna./ Qui (malum) alii: solus samo
seruat domū. Thra. tu hoste instrue. hic ego ero post prin-
cipia. inde omnibus signum dabo. Gna. Illud est sape-
re: Et hoste instruxit: ipsius sibi cauit in loco. idem hoc
iam pyrrhus facitauit. Thre. Viden tu thais: quam hic
rem agit: nimirum cōsiliū illud rectum est de occiden-
dis edibus. tha. Sane. qui tibi nūc videtur: hic nebuloso
magnus est. Ne timeas. thraso. Quid videtur. Gna.
Fundam tibi nunc nimis bellem dari: Et tu illos procul
hinc ex occulto cederes. facerem fugam. thra. Sed ecā
thaidem ipsam video. Gnato. Quam mox irruimus.

Quartus actus.

Thra. Mane. omnia prius experiri verbis q̄ amiseris
pientē decet. qui scis/ an/ que iubeā sine vi faciat: **Gna.**
Dū vestrā fidem; quati est sapere: nūq̄ accedo: quin abs
te abeam doctior. **Thra.** **Thais** primū hoc mihi responde
cum tibi do istam virginem dixit hos dies mihi soli da
re te: **Tha.** Quid tu n̄ postea: **Thra.** Rogitas: que me
hi ante oculos coram amatorem adduxit tuum. **Thra.**
Et cū eo clā te subduxit mihi. **Tha.** libuit. **Thra.** pam
philam ergo huc redde: nū vi meus eripi. **Chre.** tibi illā
reddat: aut tu eā tangas oim: **Gna.** **As.** quid ais: ta
ce. **Chre.** quid tu tibi vis: **Thra.** Egon nō tangā meā
Chremes. tuam autem fur aser: **Gnato.** Lauesis: nescis
cis: cui maledicas nūc viro. **Chre.** nō tu hinc abis: san
tu: ut tibi res sese habeat: si quicq̄ hodie hic turbe ceperis
faciam: ut hui⁹ loci dieiq; meiq; semp memineris. **Gna.**
Miseret tu me: qui hūc tantū hoīem facias inimicū tibi.
Chre. Diminuam ego caput tuum hodie: nisi abis. **Gna.**
An vero caris: sic agis: **Thra.** Quis tu homo es: quid
tibi vis/ quid cum illa rē tibi est/ **Chre.** scabis: pūcipis
eam esse dico liberam. **Thra.** hem. **Chre.** autem atticam.
Thra. hui. **Chre.** meam sororem. **Thra.** De duri. **Chre.**
Miles nunc adeo edico tibi: ne vim facias illā in illam

Eunuchi

Ego eo ad Sophronam nutriticē: Et eā adducā: et signa ostendā her. Thra. Tu ne prohibeas: meam ne attingā Thre. proibeo: inquā. Gna. Audin tu: hic furti se alligat. Thre. Satin hoc tibi est: Thra idē tu hoc aisthais: Thra. Quere: qui respondeat tibi. Gna. quid nūc agim⁹ quin redeamus. iā her tibi aderat supplicans Vltro. Thra credin: Gna. Immo certe: noui ingenii mulier. Volunt: Vbi velis. Vbi nolis: cupiūt Vltro. Thra. Bene putas Gna. Iam dimitto eperatū: Thre. Vbi Vis. gna. sanga (ita vt fortis decet milites) domi/ fociq; fac Vicissi vt memineris. Sang. Iandudū animus est in patinis. Gna. frugies. Sang. me hac sequimini.

In quantum actum.

Pergin scelestā rā. Iste quintus actus continet querelā Thaidis de virgine viciata: et obsequium Cheree in thaidē: et rerum oīm pacem.

Thais/ Pythias/

See p̄vii

Pergin scelestā mecum p̄plexe loqui: scio: nescio abūt: audiui: ego nō affui. Nō tu istuc mihi dictura aperte es: q̄cquid est: Virgo cōsassa Vestē lachrymās obtacet: eunuchus abiūt: quāobrem quod est factū: taces: Py. Quid tibi ego dicam misera: illū eunuchum negāt fuisse. Thra. Quid fuit igitur: Py. Iste Cherea Thra. Qui cherea: Py. Iste ephēbus frater p̄hedrie. Thra. quid ais Benefica: Py. atqui certe cōperi. Thra. q̄d is (obsecro)

Quantus actus.

ad nos/ aut quamobrem adductus est: Py. Nescio: nisi
amasse credo pamphilam. Tha. Hem misera occidi: in se
lip: si quidem tu istec vera predicas: Num id lachrymat
Virgo: Py. Id: opinor. Tha. Quid ais sacrilega: istuc
ane interminata sum hinc abiens tibi: Py. Quid facere:
ita ut iusti: soli credita est. Tha. scelesti ouem ludo co:
misisti. dispuDET sic mihi data esse verba. Quid illi
hominis est: Pythi. Hera mea tace: obsecro: salue su:
mus: habemus hominē ipsū. Tha. Vbi is est: Py. Hem
ad sinistra. Viden: Tha. Video. Py. Cōprehendi hūc nūbe
quātū potes. Tha. Quid illi faciemus stulta: Py. Quid
faciā: rogas: Vide amabo: si nō/ cū aspicias: os impu:
dens videtur. Tha. Nō est. Py. Tūq; eius cōfidentia est.

Cherea/ Thais/ Pythias.

See. pip.

Apud Antiphonem vterq; pater/ & mater (quasi
dedita opera) domi erant. Ut nullo modo introi:
re possem: quin viderent me. Interim/ dum ante ostiū
sto: notus mihi quidē abuiā venit. Vbi Vidi: egomet in pe
des (quantū queo) in angiportū quoddā desertū dedi: idē
itē in aliud: inde in aliud: ita miserimus fui fugitādo: ne
quis me cognosceret. Sed est ne thais: quā Video: ipsa ē.
hereo: quid faciā. Quid mea autē: quid faciet mihi: Tha:

Eunuchi

Adeamus. Bone Vir Dore salue. dic mihi: aufugisti?
Che. Hera factū. Tha. Saturid tibi placet? Che Non.
Tha Chredin hoc te impune abiturū? Che. Dnā hanc
noxiā mitte: si aliam admisero iniquā; occidito. Tha.
Non meā seruiciā veritus es? Che. Nō. Tha. Quid igit?
che. Hanc metui; ne me criminaretur tibi. Tha quid fece-
ras? che. paululum quiddam. Tha. Eho: paululum im-
pudens? an paululū hoc esse tibi videtur Virgine bicare
auem? che. conseruā esse credidi. ppt. conseruā? Bix me
contineo: quin inuolem in capillum. nostrū etiam deri-
sum vltro aduenit. Tha. Abi hinc insana. ppt. Quid
ita vero abeam? credon isti quicquid furcifero: presertim
cum se seruum fateatur tuū. Tha. Missa istec faciamus
Nō te dignum cherea fecisti. nā si ego digna hac contu-
melia sum maxime: at tu indign⁹ q̄ feceres: tamē. neq;
edepol quid nūc cōsiliū capiā scio de Virgine istac. ita con-
turbasti mihi rationes omnes. Vt eam nō possim suis ita/
Vt equā fuerat: neq; Vt studiū tradere: Vt solidum pa-
rare hoc mihi beneficium cherea. che. At nunc desine
spero eternam inter nos gratiam fore Thais. sepe ex hu-
iusmodi requapiam/ et ex malo principio magna fami-
liaritas conflata est. qd: si hoc quispiā voluit deus: Tha.

Quintus actus.

Equidem pol in eam partem accipioq; et volo. *Che.* im-
mo ita queso. Vnum hoc scio: contumelie non me fecisse
causa: sed amoris. *Tha.* scio: et pol propterea munici-
pis ignosco tibi. non adeo inhumano sum ingenio chere-
neq; ita impetrata: Ut quid amor valeat: nesciam. *Che.*
Te quoq; iam *Thais* ita me diu bene ament; amo. *Py.*
Tum pol tibi ad istoc hera canendū intelligo. *Che.* non
ausum. *Py.* nihil tibi quicq̃ credo. *Tha.* desinas. *Che.* mi-
ego te in hac re mihi oro: Ut adiutrix sies. ego me tue cō-
mendo/ et cōmitto fidei. te mihi patronā capio *Thais*: et ob-
secto. emouet: si nō hac dyoien duxero. *Tha.* tamen si
pater. *Che.* Quid: an valeat; certo scio: cuius modo heri su.
Tha. paululum operitiet: si vis: iam frater ipse hic ad-
erit virgine. nutricem accersitam iuit: que illam aliam
paruulam. in cognoscendo tute ipse aderis chereia. *Che.*
Ego vero maneo. *Tha.* Vis ne intera/ dum is venit:
domi operiamur potius: q̃ hic ante hostium. *Che.* Im-
mo percupio. *Py.* quam rem actura es: obsecro: *Tha.*
Nam quid ita: *Py.* Rogitas: hunc tu in edes cogitas re-
cipere posthac: *Tha.* cur non: *Py.* crede hoc mee fidei da-
bit hic pugnam aliquam denuo. *Tha.* Aur: tace: obsecro
Py. parum perspexisse eius videre audaciam. *Che.* Ad

Eunuchi.

faciam pythia. Pp. nō pol credo chereā; nisi cōmissū non
erit. che. Quin pythia tu me seruato. Pp. neq; pol seruā
dum tibi quicquam dare ausum; neque te seruare. tha.
Apagite. adest optime ipse frater. che. Peru hercle; ob;
secto/ abeamus intro thais; nolo me in via cū hac veste
videat. tha. Quamobrem tandem. an quia pudet. che.
Idipsū. Pp. idipsū virgo vero viata. tha. A pre sequar
tia sic mane/ Et chremem intro ducas; pythia.

Pythias. Chremes/ Sophrona nutrix. sce. pp.

Quid verute in mentem nūc possit mihi; quid
nā; qui eferā sacilego illi gratiā; qui hunc sup
posuit nobis/ che. Moue vero oculus te nutrix. Sophro.
Moueo. che. Video. sed nihil proues. Pp. Iam ne ostē
disti signa nutrici. chere. Annua. Pp. Amabo quis aut;
cognoscat ne? che. At memoriter. Pp. Bene edipol nar
rat; nam illi faueo Virgini. ite intro. iandudum hera
vos expectat domi. Virum bonum etiam parrhenonez
incedere huc video. Vide; Et oculos sit. si diis placet;
spero me habere; qui hunc meo ex cruciē modo; ibo intro
de cognitione Et certum sciam. post epibo; atq; hunc p
terrebo sacrilegum.

Parmenio/ Pythias.

Scena ppi

Quintus actus.

REuiso: quidnā cherea hic rerū agat. qui si astu;
 re tractauit: dii Vestram fidē: quantā/et q̄ verā
 laudem capiat parim: no. nā (vt omittam: q̄ ei amorem
 difficilissimum et carissimum a meretrice auara surripui)
 Virginem: quam amabat: eam confeci vt poteretur sine
 molestia sine sumptu/ sine dispendio. Tum hoc alterum
 id vero est: quod ego puto nisi palmarum: me reperisse
 quo modo adolescentulus meretricum ingenia/ et mores
 posset noscere mature: vt/ cum cognouit: perpetuo ode;
 rit. Que dum fons sum: nūl videtur mundius/ nec ma;
 gis cōpositum quicquā/ nec magis elegans. que cū ama
 tore suo cū cenant. liguriūt. hanc videte ingluuiem/ sor;
 des/ iopiam q̄ inhoneste sole sint domi/ atq; aude tibi:
 quo pacto ex iure hesternio panem atrium borent: nosse
 omnia hec salus est adolescentulis. Pp. Ego pol te pro
 istis dictis/ et factis scelus blasphemar/ vt ne impune in nos.
 illuseris.

Pytheas/ Parmeno.

See. ppū.

Roh deū fidem/ facin⁹ fedū. o infestum adoles;
 centulū/ o sceleratū parmenonē/ qui istum huc ad;
 duxit. Par. qd est: Pp. Misere me. itaq; vt ne id viderē
 misera huc effugi foras. que esse futura dicūt exempla i

Eunuchi.

eū indigna. Par. D iupiter/que ille turba est: nūnā ego
perii: adibo. Quid istuc pythia? quid ais: in quem exē:
pla fieri? Py. Rogitas audacissime: pdidisti isū/ que;
adducti pro eunuchō/ adolescentulū: dū fludes dare ver
ba nobis. Par. Quid ita: aut quid factū est: cedo. Py.
Dicā. Virginē istā/ istādi hodie que dono data est. san eā
hinc auerisse a fratre eius esse appume nobilē? Par.
Nescio. Py. Atqui sic inuenta. est. eā iste viciavit miser.
ille vbi id resauit factū/ frater violentissimus (Par. quid
nā fecit: Py) colligauit: pumū eū miseris nodis. Par.
Hem/ collocauit: Py. atq; equidē fecit: orante ne id face
ret/ istāde. Par. Quid ais: Py. Nūc miratur porro se;
se id facturū/ quod merhis solet. qd. ego nūquā vidi fieri
neq; velim. par. Qua audacia tantū facin⁹ audet: py.
Quid ita: tantū? par. Ah nō tibi hoc maximū est: quis
homo pro mecho vnuquā vidit in domo meretrīcia depre
henda quēquā: py. Nescio. par. me. At ne hoc nescias:
pythia dico/ a edico vobis/ nostrū esse illū gentilem filiū.
py. hem obsecro/ an is est: par. ne quā in illum Thais
viri fieri sinat. atq; adeo autē cur non egomet intro eo:
pythia. Vnde parmēno: quid agas/ ne neq; illi prosis: et
tu pereas. nam hoc putant / quicquid actum est/ ex te

Quintus actus.

esse ortum. Par. Quid igitur faciam miser? quidue in
pian? Ecce autem tute video redeuntē senē. dicā hui;
an nō: dicā hercle: et si mihi magnū malū scio paratum.
sed necesse est: hinc ut subueniat. Py. Sapis. ego abeo
ero. tu isti narrato omnem ordinem: ut factum fiet.

Laches senex/ Parmeno.

Sce. pyth.

Ey meo propinquo tute hoc capio commodi; neq;
agru/ neq; verbis odium me unquā percapit. Vbi
satietas cepit fieri: commuto locum. Sed est ne hic nost
parmeno? certe ipse est. Quem prestolare parmeno hic
ante hostium Thaidis? Par. Quis homo est? Hem sal;
uum te aduenisse here gaudeo. La. Quem prestolare?
Par. peti. lingua heret metu. La. Hem qd est? quid trepi
das? satim salue? dic mihi. Par. Here pumum te arbitra
ri id quod res est: velum quicquid hui? factū est culpa: nō
factum est mea. La. Quid? Par. Recte sane interrogasti:
oportuit rem prenarrare me. Emut quendam phedria tu/
nuchium: quem dono hui daret. La. Cui? Par. thaidi.
La. Emut: peti hercle quanti? Par. Viginti minis. La.
Actum est. Par. Tum quandam fidicinam amat hic che
rea. La. Hem. quid: amat? an sat iam ille: quid mere;
trip fiet: an in astu venit: aliud ex alio malum. Par.

Eunuchi

Here ne me spectes: me impulsore hoc non facit. La. D
mitte de te dicere. ego te furtifer: si uiuo. Sed illud q̃
quid est primum expedi. Parme. Is pro illo eunuchō ad
Thaidem deductus est. La. pro eunuchō. Par. sic est hūc
pro mecho postea cōprehendere intus/ & constringere. La.
Dicidi. Par. Audaciā meretriciā specta. La. Nunquid est
aliud mali damnuū/ quod non dixeris: reliquū? Par.
Tantum est. La. Cesso huc intro irūpere? par. Nō dubiū
est: quin mihi magnum ex hoc te sit malum: nisi quia
necesse hoc fuit facere. id gaudeo: propter me hīce ali;
quid esse euenturi mali. nā iandiu aliquā causā q̃rebat
senex: quamobrem aliquid insigne faceret. is nūc repperit.

Pythias/ Parmeno.

Scē. pythi.

Nunquam edepol quicquam iandiu/ quod magis
vellē euenire: mihi euenit: q̃ q̃ modo senex hro
ad nos venit errans. mihi sole rediculo fuit: que/ quod
temeret: sciebam. par. Quid hoc autē est? py. Nūc id pro
deo: Ut cōueniā parmenonē. sed ubi (obsecro) is est? par.
Men querit her? py. Atq; eum video. adibo. par. qd
est inepta? quid tibi vis? quid ridēs? pergin? py. Ha ha
he. petii. defessa iam sum misera ridendo te. par. Quid
ita? py. Rogitas? nunquam edepol hominē stultiozem

Quintus actus.

Bidi te: neq; videbo. ha non satis potest narrari: quos lu-
dos prebueris intus. At etiā primo callidū ac desertū ac-
didi hominem. Par. Quid est? Py. quid: illico ne crede;
re ea/ que dixi oportuit te: an nō penitebat flagitū aucto-
re/ quod fecisset adolescens/ in miserum insuper etiam
patri induceres: nam quid illi credis animum tuum fuisse:
Si Bestem vidit illā esse eū indutū pater? Par. Quid est
Py. Jam scis te petuisse. Par. Hem: quid dixi: pessima:
an mentita es? etiam uides: ita ne lepidum tibi visū est
scelus nos irridere? Py. Numū. Par. Si quidem istuc
ipune habueris. Py. uerū. Par. reddā hercle. Py. Eredo
sed in diem istuc parmeno est factasse: quod munitare. tu
iā pendes/ quistulū istum denobilitas adolēcentulū fla-
gitus/ et eundē indicas. Vterq; exempla in te edent. par.
Nullus sū. Py. Hic pro illo tibi munere bones est hōis?
ab eo. par. Egomet meo idcirco miser. q̄si soxep: hodie peti

Gnato/ Thraso.

Sec. ppb

Did nūc qua sepe aut quo cōsilio huc inus: quid
iceptas thraso? Thra. ego ne: Ut thardi me dedā
et faciam/ quod iubeat? Gnato. quid est? Thraso. qui
minus huic. q̄ hercules seruiuit Dmphae: Gna Exem-
plum placet. Utinam commutigari Videam sandalio ca-

Eumuchi

put. Sed quid fores crepuerunt ab eo? Thra. perii. quid hoc autem est mali? hunc ego nunquam videram. etiam quidnam hinc properans proficit.

Cherea Parmeno/ Gnato/ Thraso. Sce. p. vii.

O populares; ecquis me hodie vivit fortunator? nemo hercle usque. nam in me plane tu potestatem suam omnem ostendere; cui tam subito tot contigerunt commoda. Par. Quid hic letus est? Chere. Parmeno mihi omnium voluptatum omnium inuento; inceptor; perfector; san me; in quibus sum gaudium? sas pamphilam meam inuentam auem? Par. audiui. Che. Scis sponsam mihi? Par. Ita me tu ament; bene factum. Gna. Audisti tu; quid hic ait? Che. Tum autem phedrie meo fratri gaudeo esse amorem omnem in tranquillo. Gna est domus; Thais se patri commendavit in clientelam; et in fidem nobis dedit se. Par. Fratri igitur Thais tota est. Che. Salicet. Par. Iam hoc aliud est; quod gaudemus nunc pellitur foras. Cherea. Tum tu frater (ubi ubi est) sacrificium heri audiat. Par. Disam domi. Thraso. Numquid gnato dubitas; quam ego nunc perpetuo peteri: gnato. Sine dubio; opinor. Che. Quid communemorem periculum; aut laudem maxime; illum; qui mihi dedit.

Quintus actus.

cōsilui: Ut facerem: an me: qui ausus sum incipere: an
fortunā collaudem: que gubernatrix fuit: que tot res tā
tas tam oportune in vnum conclusit diem: an mei pa-
tris festiuitatē ⁊ facilitatem: Jupiter serua(obsecro)
hec bona nobis.

Phedria Cherea, Thraso, Gnato.

See. pp̄bi.

Dixi vestrā fidem: incredibilia parmeno modo que
narravit: sed vbi est frater: Che. Presto adest.
Phe. Gaudeo. Che. Satis credo nihil est thāde hac fra-
ter tua dignius: quod ametur: ita nostre omni fautori
est familie. Phe. Hui: mihi illam laudas: Thra. Perui-
quāto munus sperest: tanto magis amo. obsecro Gna-
to. in te spes est. Gna. Quid vis: faciā: Thra. perfice
hoc precibus/ aut precio: Ut heream in parte aliqua tan-
dem apud thaidem. Gna. difficile est. Thra. si quid colli-
buit: facile est. nouite. hoc si efficeris: quodius donū est
premium a me optato: id optatum feres. Gna. Ita ne:
Thra. sic erit. Gna. si efficio: hoc postulo: Ut tua mihi
domus te presente/ te absente pateat: inuotato Ut sit lo-
cus semper. Thra. Do fidem futurū. Gna. Accingar.
Phe. Quem ego hic audio: o thraso. Thra. Saluete.
Phe. Tu fortasse / que facta hec sient: ne scis. Thraso.

Eunuchi.

Sao. Phe. Curte ergo in his ego conspico: regionibus?
Thra. Vobis fretus. Phe. San? q̄ fretus? Miles edi-
co tibi/ si te hac in platea offendero posthac Unquam ni-
hil est/ quod dicas mihi/ alium querebam/ iter hac habui
perusti. Gn. Eia/ haud sic decet. Phe. Dictum est. Gn.
Non cognosco vestrum genus tam superbium. Phe. Sic
erit. Gna. puus audite pauas. quod cum dixerō: si pla-
uerit: facitote. Phe. Audiam?. Gn. Tu cōcede paululū
istuc Thraso. pūncipio ego vos ambos credere hoc mihi
vehementer volo: me/ huius quicquid fatiam: id facere
maxime causa mea. Verum si idem vobis prodest: vos
non facere/ infata est. Phe. Quid est? Gna. militem
ego iualem recipiundum censeo. Phe. Hēn: recipiundū:
Gna. cogita modo. tu hercle cum illa phedria et libenter
vuius: ⁊ bene libenter vicitas. quod des: paululum est
et necesse est multum acapere thaudem: Ut tuo amori sup-
peditari possit sine sumptu tuo. ad omnia hec magis opor-
tunus/ nec magis ex vsu tuo nemo est. pūncipio ⁊ habet
quod det: et dat: nemo largius. futius est/ insulsus/ tar-
dus. stertit noctes/ et dies. neq; istum metuas: ne amet
mulier facile pettas: Vbi velis. Phe. quid agimus. Gn.
preterea hoc etiam: quod ego vel primum puto: accipit

Quintus actus.

hominem; nemo melius proisus / neq; proliuius. Phe.
Mim; in illoc homine quoquo pacto opus est. Cherea.
Idem ego arbitror. Gna. recte facitis. Unum etiã vos
oro: Ut me in vestrum gregem recipiatis. satis diu iam
hoc sapum voluo. Phe. Recipimus. Lhe. ac lubenter.
Gna. At ego pro illoc phedra / et tu cherea hunc come;
dendum / et detidendum vobis propulo. Lhe. placet. Phe.
Dignus est. Gna. Thraso / vbi vis; accede. Thra. Dbe
ro te; quid agimus? Gna. Quid? isti te ignorabant.
postq; eis morem ostendi tuos; et collaudavi te secundum
facta / ac virtutes tuas; impetraui. Thra. Bene fecisti.
gratiam habeo maximam. Nũq; etiam fui vsq; : num
me omnes amarunt plurimum. Gna. Dixi ego in hoc
in esse vobis alticam eloquentiam? Phe. Nihil pretermis
sum est. Gna. Ne hac.

Q

Calliopi^{us}.

Os valete; et plaudite. Calliopi^{us} resensui.

Hic eunuchus pro viro. Hec Eunuchus pro comedia. Penas / vel
supplicium dare / vel pendere passivè significant pro sustinere penas /
vel supplicium. Interea loci / vbiq; locorum / orbis terrarum / nusq; gen
tium / et hi. hi genitui loci / locorum / terrarum / gentium / penantur soti gra
tia aptious. non necessitatis.

Argumentum eautontimorumenos Familiariissimū.

Quēdemus / 7 chremes athenis ciues fuerant. Menedemus
mētis filiam pro coniuge amabat: filiū in asiā militatū ire crebris
coegit obiurgationibus. Athenis reliquit sociū clitiphonem chre-
metis filium. is bachidem meretricem amabat. Clinia statim ab as-
sia rediit: 7 domū clitiphonis petiit. eandē ad eū apud clitiphonem
antiphila in habitu serui adducta est: et simul bachis. antiphila ag-
nita fuit filia chremetis: 7 eā uxoriē cliniā duxit. Syrus seruus
dolo .a. chremete decem minas extorsit: 7 meretrici bachidi pro cl-
itiphone debuit. eam donec uxorem duceret legitimā retinuit cliti-
pho exorato patre chremete. chremes ipse iusserat uxori: vt si filias
pareret: eam feris exponeret. mater piissima antiphilam cuiusdā ve-
tulę .c. cōintho furtim alendam dederat.

Eautontimerumenos argumentum.

In militiam proficisci gnatum cliniam
Amantem antiphilā cōpusit durus pater.

Animoque sese angebat facti penitens:

Nō vt reuersus est clam patre diuertitur

Ad clitiphonem. is amabat scortum bachidem.

Eum accerseret cupitā antiphilā clinia: vt eius bachis

Venit amica: ac seruale habitum. gerens antiphila.

factum id quo patrem suum celaret clitipho.

Hic technis syri decem minas meretricule aufert

A sene antiphila clitiphonis repperitur soror.

Hanc clinia: aliam clitipho uxorem accepit.

Prologus.

DE cui Vestri sit mirū cur partes seni poeta
Dederit que sūt adolescentū : id primū
Dicā: deinde quod Veni eloquar . ex integra
Greca integram comediam hodie sum
Acturus eaytontum erumenon: duplex que ex
Argumento facta est simplici. nouam ostēdi esse: et
Que esset: nunc qui scripserit: et cuius greca sit. ni
Partem maximā existimarē scire Vestri dicere id.
Nūc q̄obitē. has partes didicerim paucis dabo
Oratorem voluit esse me: nō prologum. Vestrum
Ludicium fecit: me actore dedit. sed hic actor tantū
Poterit a faciūdia: q̄tū ille potuit cogitare cōmode:
Qui orationē hanc scripsit quā dicturus sū nā qd
Rumores distulerūt malivoli multas cōtaminasse
Grecas: dum facit paucas latinas: id eē factū hic nō
Negat: neqz se id pigere & deinde facturū autumat.
Habet bonorū exemplū. quo exemplo sibi licere

Prologus.

Quod illi fecerūt putat. tū quod malivolus Vetus
Poeta dicitat: repēte ad studiū se applicasse hūc
Musiciū: amicū ingenio fretū aut natura sua.
Arbitriū Vestriū: et Vestra existimatio Valebit. q̄obiz
Dēs nos oratos volo: ne plus unquū possit q̄ equū
Oratio. facite equi sitis. date crescēdi copiā nouarū
Qui spectādi faciūt copiā sine Vitis: ne ille p se
Dictū epistimet qui nuper fecit. seruo currēti in Via
Decessisse populū: cur isano seruiat de illi⁹ peccatis
Plura dicet cū dabit alias nouas: nisi sinē maledictē
facit. adeste equo aīo. date potestatē mihi statariā.
Agere vt liciat p silentiū: ne semp seruus currēs:
Iratus senex: edax parasitus: sicophanta impudēs.
Auarus leno assidue agendi sint mihi clamore sūmo
Cū labore maximo. mea cā cām hāc iustā eē animū
Inducite: vt aliqua pars laboris minnatur mihi: nā
Nūc nouas qui scribūt nihil parciūt mihi
Siqua laboriosa ē ad me curritur. sin leuis ad aliū
Defertur gregē. in hac est pura oratio: experimini

Primus actus.

In vtrunque partē ingenuū quid possit meum.
Si nūq̃ auare precū statui arti mee. et cum
Esse questū in animū induxi meū q̃maxime
Secuire vestris cōmodis. exemplū stantute in me: Vt
Adolescentuli vobis placere studeant potiusq̃ sibi.

In primū Actum.

Quāq̃ hec inter nos nuper ꝛc. Terentius in hoc actu ostendit
amiciciam et coniunctionis ac familiaritatis causam chremetis
menedemi sese ciuciantis.

Chremes/ Menedemus.

Scena. i.

Quanq̃ hec inter nos nuper notitia admodū
Est: inde a deo quod agrum in p̃ximo hic
Mercatus es: nec rei fere sane amplius quicq̃
fuit: tamē vel virt⁹ tua me: vel Vicinitas: quod ego
In propinqua pte amicitie puto: facit: Vt te audacter
Moncā: ei familiariter. quod mihi Videris preter
Aetate tuā facere: et preterq̃ res te adhortatur tua.
Nam: prosh deū atq; hoīm fidem: quid Vis tibi: aut
Quid queris: annos sepaginta natus es: aut plus
Eo Vt conitio agriū in his regionibus meliorē
Nec precii maioris habet nemo. seruos cōplures:

De autotimonorum.

Proinde quasi nemo sciet: ita attente: tute illorum
Officia fungere. nūq̃ tam mane egredior. neque
Tam Vesperis domū reuertor: quin te in fundo
Conspiciet fodere aut arare: aut aliquid facere.
Denique nullū remittis tempus: neque te respicias.
Hac nō Voluptati tibi esse satis certo scio. et enim
Dices: me quantū hic opis fiat penitet. quod in ope
faciūdo ope cōsumis tue si sumas in illis exercendis
Plus agas. Me. chreme tālū nec ē ad re tua oai tibi:
Aliena St cures: et que nihil ad te attinēt: Chr. homo
Sū. hūani nihil a me alienū puto. Vel me monere
Hoc Vel pericōtari puta. rectū ē ergo St faciā. nō ē St
Te deterreā. Me. mihi sic est Vsus: tibi est opus facto
face. Chr. an cūq̃ ē Vsus hol se St cruciet: Me. mihi
Est. Chr. si quid laboris ē nollē. sed quid istuc mali ē
Queso. qđ de te tālū meruisti: Me. Heu. Chre. ne
Lachrima: atque istuc quicquid est. fac me St sciam.
Ne retice: ne Verere. crede inquā mihi: aut cōsolando
Aut cōsilio: aut re iuuero. Me. scire hoc Vis: Chr.

Primus Actus.

Hac quidē causa qua dixi tibi. Me. dicet tibi. Chr. et
Istos rastos interea tantū deponere ne labora.
Me. minime. Chr. quā rem agis? Me. sine me:
Datuū tps ne quod dē mihi laboris. Chr. nō
Sumā inq. Me. ah nō equū facis. chr. hui tā graues
Hos queso? Me. sic meritū ē meū. Chr. nūc
Loquere. Me. filiū dnuū adolescentulū habeo:
Ah quid dixi habere me? immo habui cithemē
Nūc habeā nec ne: incertū est. Chr. quid ita
Istuc? Me. scis. est ecorintho hic aduena anus
Paupercula eius filiā istē amare cepit perditē
Virginē: prope iā ut prouipore haberet hec clam
Me oia. Vbi rescui: cepi nō humaniter: neq;
Ut animū deuiat egrotū adolescentuli tractare:
Sed vi: et via peruisgata patrū quotidie
Accusabā: hem tibi ne hec diutius licere
Speras facere me viuo patre: amicū ut habeas
Prope iam in hyoris loco: eras: si id credis
Et me ignoras clunia. ego te meū esse dici

E autotimorumenos.

Tantis per Bolo: dū quod te dignū est facis.
Sed si id nō facis. ego quod me in te sit dignū
facere inuenero: nulla adeo ex re istuc fit: nisi ex
Nimio ocio. ego istius etatis nō amor operam
Dabā: sed in asiam hinc abii ppter pauperiē.
Atqz ibi simul rem et gloriā belli armis repperi.
Postremo adeo ad hec res rediit: adolescentulus
Sepe eadē et grauius audiendo victus est.
Putauit me et etate et beneuolentia plus scire: et
Prouidere q̄ seipsū sibi. in asiā ad regē
Militatū abiit chreme. Lhr. quid ais? Me. Clā me est
Profect⁹. mēses tres abest. Lhr. ambo accusādi: et si
Illud inceptū: tamē animi est prudentis signū et non
Instrenui. Me. Vbi cōperi ex his: qui fuerē eius
Consci domū reuertor: mestus atqz
Animo se re perturbato atqz incerto.
Pre egitudine affideo: accurrūt serui. socos
Detrahunt. Video alios festinare: lectos sternere:
Lenā apparare. pro se quisqz sedulo faciebat: quo
a iii

Primus actus.

Illā mihi leniret miserā. Vbi Video her: cepi
Cogitare. hem tot mei solius solliciti sūt causa:
Ut me Vnū copleāt: ancille tot me Vestiant:
Sūptus domi tantos ego solus faciā: sed natū
Vnicū: quē pariter Vti his decuit: aut etiā amplius
Quod illa etas magis ad hec Vtenda idonea ē:
Ego cum hinc clesi miserū iniustitia mea: malo qđ
Me dignū quouis me deputē: si id faciā. nā Vsq̃ue
Dū ille Vitā illā colet inopē carens patria ob meas
Inurias: interia Vsq̃ue illi de me supplicū dabo
Laborans: querens: parcens: illi seruans: ita facio
Proxus: nil relinquo ī edibus: nec Vas nec Vestimētū
Lortasi oīa: ancillas feruos: nisi eos q̃ ope rustico
faciūdo facile sūptū exerceant suū. oēs pduxi ac
Vendidi. inscripsi ilico edes mercede: quasi talenta
Duodecim coegi: agrū hūc mercatus sū hic me
Exerceo. decreui tantisper me munus iniurie.
Chreme meo gnato facer: dū fiā miser: nec fas esse
Me Vlla Voluptate hic frui, nisi Vbi ille huc saluus

E autontimoris meos.

Redierit meus particeps. **Ehr.** ingenio te esse in
Liberos leni puts: et illū obsequentē: siquis recte
Aut cōmode tractaret. Veni neque tu satis illū
Noueras neque te ille. hoc ibi fit: Vbi nō Vere viuūt.
Tu illū nūq̃ ostendisti quātipenderes:
Nec tibi credere ille est ausus: quod est equū
Patri. quod si esset factū hoc nunq̃ euenisset
Tibi. **Me.** ita res est: fateor. peccatū meū maximū ē.
Ehr. Menedeme at porro recte spero: et ille tibi
Saluū affeturū hic esse cōfido propediem.
Me. Utinam diu ita fayerit. **Ehr.** facient. sed
Nūc si cōmodū est: dionysia hic sūt:
Hodie apud me sis Volo. **Me.** non possum. **Ehre.**
Cur nō: queso tandē aliquātulū tibi parce:
Idem absens facere te hoc Vult filius. me non
Conuenit. qui illū ad laborē impulerim: nūc
Me ipsum fugere. **Ehr.** siccine sentētia est? **Me.** sic.
Ehr. Bene Vale. **Me.** et tu. **Ehr.** lachrymas excussi
Mihi: miseretq; me eius. sed Vt dici tempus est

Primus Actus.

Monere oportet me hūc Vicinū phaniā ad cenā
Ut Veniat. ibo Et Visam si domi est. nihil opus fuit
Monitore. iādudū domi presto apud me esse
Aunt: egomet cōuiuas moror. ibo hunc intro.
Sed quid crepuerunt fores: hinc a me
Quisnā egreditur. huc concessero.

Elitipho/ Chrenes/ Clinia.

Sec. II.

Nihil adhuc est qd Vereare clinia. haud quāp
Etia cessant: et illā simul cū nūcio ē hic ego
Affuturam scio hodie. proin tu sollicitudinem
Istam falsam que te ex cruciat omittas. chr.
Quicūq; loquitur filius: cli. pater adest quē
Vosui: adibo. pater oportune aduenis: chr. quid ē:
Cli. hūc menedemū nosti nostrum Vicinū: chr. probe.
Cli. huc filiū scis esse: chr. audiui in asia esse. cli.
Non est pater. apud nos est. chr. quid ais: cli.
Aduenientē e naui egredientē ilico adduxi ad
Cenā nam mihi magna cum eo iam inde vsque
A putatio semper fuit familiaritas. chr. Voluptatē

Laetantimorum menos :

Magnam nūcias. qđ narrat: cli. quid ille: se miserū
Esse. chr. miserū: quē minus credere ē: qđ bellam
Venidēmū inuitatū: Vt nobiscum esset
Hodie amplius: Vt hanc leticiā nec opinanti
Primus obucere ei domia: atque etiam nunc
Tempus est. cli. caue faxis. nō opus est pater. chr.
Duap:opter. cli. quia incertū est etiā quid de se
faciat: modo venit. timet oīa. patris irā: atqz
Animū amice se erga Vt sit sue: eam misere
Amat: propter eam hec turba: atque abitio venit
Chr. scio. cli. nūc seruulū ad eam in vrbe misit
Et ego vna nostrū sprū. chr. qđ reliq̄ ē qđ habeat
Quequidē esse in hoīe dicūtur bona: parentes:
Patriam incolumem: amicos: genus: cognatos:
Diuitias: atqz hec perinde sūt Vt illius alius est q: ea
Possidet: qui vti facit ei bona sūt. illi qui nō recte vti
Vasa. cli. immo ille fuit senex importunus sēp: et
Nunc nihil magis Vereor: qđ neqđ in illum iratus
Plus faxis pater. chr. ille ne: sed repumam me.

Præmissæ actus.

Nam in metu esse hūc illic est Stile. Cli. qđ tute teat?
Chr. dicam. Stut erat pater: mansū tamē oportuit:
fortasse aliquāto iniquior erat propter eius libidinē.
Pateretur. nā quē ferret si parētē nō fert suū?
Hūcne erat equū ex illius more: an illū ex huius
Diuere: et quod illū insinulat durū id nō est:
Nam parentum iniurie huiusmode sunt ferme:
Paulo qui ē homo tollerabilis. scortari crebre
Nō vult: crebro conuiuari: et prebet epigae
Sūptū: atq; hec sūt tamē ad Virtutē omia.
Verum Vbi animus semell sese cupiditate deulpit
Mala: necesse est Clitipho cōsilia cōsequi cōsimilia.
Hoc scitū est periculū ex aliis facere tibi
Quod ex Vsu fiet. Cli. ita credo. Chr. ego
Ibo hinc intro: St Videā cene qđ nobis fiet: tu St
Tēpus est dici: Vidēs ne quo hinc longius habeas.

Clitipho / adolescens.

Scena. iii.

Quam iniqui sūt patres in oēs adolescētes
Iudices: qui equū esse cēsant nos iā a pueris

Illico nasci senes neque illarū affines esse rerū
Quas fert adolescentia ex sua libidine moderantur
Nūc que est: nō que olim fuit. mihi si unquam
filius erit: ne ille facili me stet patre. nā cognoscēdi.
Et ignoscendi dabitur peccāti locus: non ut meus
Qui mihi p aliu ostendit suā sententiam. petii.
Is mihi pater ubi adhibet plus paulo: sua que
Narrat facinora: nūc ait periculū ex aliis facito
Tibi quod exusu fiet. astutus: ne ille haut scit
Quā mihi nunc surdo narrat fabulā: magis
Nūc mee amice dicta stimulat: da mihi: atq; affer
Mihi: cui qd respōdeā: nihil habeo: neq; me qsp est
Miserior. nā hic clinia etsi is quoque suarū rerum.
Satagit: attamē hēt bene et pudice eductā: ignaram
Artis meretricie. mea est potēs: procap: magnificat
Sūptuosa: nobilis: tūc quod dem ei recte est:
Nam nihil esse mihi religio est dicere. hoc ego
Vasi non pridem inueni, neque etiā dū scit pater.

Primus Actus.

Clinia/ Clitipho.

Scena. iiii.

SI mihi secūde res de amore meo essent:
Iādudū scio Venissent. sed Vereor: ne multa
Me absente hic corrupta sciet. concurrūt multe
Opiniones: que mihi animū epaugeant:
Occasio: locus: etas: mater: subimperio
Cuius ē mala: cui nihil preter precitū
Iam dulcer est. Clit. clinia. Clit. hei misero mihi.
Clinetiā caue ne Videat forte hic te a patre
Aliquis epiens. Clit. faciam. sed nescio quid
Prospecto nihil animus presagit mali. Clit. pergin
Istuc prius diiudicare q̄ scias quid Verisiet:
Clit. si mihi mali esset: iā hic adesset. Clit. iam aditū.
Clit. quādo istuc erit? Clit. noncogitas
Huic longius abesse: et nostin more s mulierum:
Dū molliūtur: dū comūtur: annus est.
Clit. o Clitipho timeo. Clit. respira. ecum
Dramonem cū syro: Vna adsunt tibi.

In Secūdum actum.

Eautontimerumenos.

Sin tu. Dro. sic est &c. Iste actus ostendit: qualiter adolescentes
clunia / & clitipho receperunt amicas suas ad chremetis domū ad-
vocat.

Syrus / Dromo / Serui / Clitipho / Clinia. See. V'

SIn tu? Dro. sic est. Sy. Verū interea diu
Sermones cedimus: ille relicte sunt. Clit.

Mulier tibi adest: audin clinia? Cli. ego vero audio

Nūc demū: et video et valeo clitipho. Sy. minime

Mirū: adeo impeditae sunt, ancillarū gregem

Ducūt secū. Cli. pii nude ille sūt ancillae: Clit. men

Rogas? Sy. nō oportuit relictas. portāt qđ rerum.

Cli. hei mihi. Sy. aurū: Vestē: et Vespasit: et non

Nouerūt Viā: factū a nobis stulte ē: abidū tu dromo

Illis obuiā ppera: quid stas? Cli. . Ve misero mihi

Quāta de spe decidi. Clit. quid istuc? que res te

Solicitat aut: Cli. . rogitas qđ fiet? viden tu ancillas

Aurū: Vestē: quā ego cū vna ancillula hic reliqui:

Vnde esse ea censes? Clit. Vah nūc demū intelligo

Sy. dii boni quid turbe est: edes nostre vix capient

Scio. qđ comedēt: qđ bibēt: quid sene nostro erit

Secundus actus.

Miserius: sed video eccos quos volebā: Eli. o
Iuppiter. Vbi nam est fides: dū ego propter te errā
Patria careo demens: tu interealoci collucuplasti
Te antiphila: et me in his deseruisti malis: propter
Quā in summa infamia sum: et meo patri minus
Obsequēs: cuius nūc pudet me: et miseret: qui hanc
Misi mores cātabat. monuisti frustra dolet: neq; cū
Potuisse vñq; ab hac me expellere. qd tū nūc faciā:
Tum cū gratū esse potuit: nolui: nemo ē miserior me.
Sy. hic de nostris verbis errat videlicet: que hic
Sum⁹ locuti. clinia aliter tuū amorē atq; ē accipis.
Nam et vita est eadē et animus erga te idem ac fuit:
Quantū ex ipsa re coniecturā cepimus. Eli. . qd est
Obsecro: nā mihi nūc nihil rerū oīm est quod mali
Quā me hoc falso suspiciatier. Sy. hoc primū: Vt ne
Quid huius rerū ignores: anus que est dicta
Water ei ante hac: nō fuit. ea obiit mortē. hoc ipsa
In itenere altere dum narrat forte audiui. Eli.
Que nam est altera: Sy. mane hoc quod cepi

Eautontimorimemos.

Prīmū enarrē clitipho. post istuc veniā. Clit. ppeta.
Si. iam prīmū oīm vbi ventū ad edes ē: dromo
Pussat fores. anus quedā prodiit. hec vbi appertuit
Osiū: cōtinuo hic se cōiecit intro: ego cōsequor.
Anus foribus obdit pessulū. lanā redit. hic
Sari potuit. haud vsq̃ alibi clinia: quo studio
Vnā suā te absente expe gerit: vbi de improviso
Est interuētū mulieri: nā ea res dedit tum
Epistimādi copiā quotidiane vite consuetudinē
Que cuiusq̃ ingenuū vt sic declarat maxime:
Texentē telā studio se ipsā offendimus:
Mediocriter vestitam: veste lugubri: eius anuis
Causa: vt opinor: que tum erat mortua: sine auro
Tum ornata: ita vti que ornatur sibi: nulla malam
Re expositā mulieri. capillus passus: prolypus:
Circū caput reiectus negligenter: pay. Clit. spre mi
Obsecro ne me infeliciam frustra coniicias. Sp.
Anus subtegmen uebat: preter eā vna ancilla
Erat: ea texebat vna: pannis obsita:

Secundus actus.

Neglecta: immunda illuue. *Clu* si hec Vera sunt
Clinia ita ut hic dicat quis est te fortunatio? scin tu
Hanc quā dicit sordidatā et sordidam? magnū hoc
Quoq; signū est dominā esse extrā noxam: cū eius
Tam negligenter Vestiantur inēnūciū. nā disciplina ē
His dē mūerariet ancillas primū ad dominasq; ue
Affectā biā. *Clu*. pge obsecro et caue ne falsam
Grām studias iure. qd ait *Vbi* me nominas? *Sp*. *Vbi*
Dicimus rediisse te: et rogare *Vti* Veniret ad te:
Mulier telā deserit continuo: ei lachrymis opplet
Os totū sibi: ut facile scires desiderio hoc fieri tuo.
Clu. pre gaudeo: ita me dū bene ament: *Vbi* sum
Nescio: ita timui. *Clit*. at ego nihil esse sciebam
Clinia egedum viciissim spre dic que illa est altera?
Sp. adducimus tuā bachidē. *Clit*. hē qd bachidē.
Eho scelestē quo illā ducis? *Sp*. quo ego illā?
Ad nos scilicet. *Clit*. ad patrē ne? *Sp*. ad eū ipsum.
Clit. o hominis impudentem audaciā. *Sp*. heus tu.
Non sine piculo sit facinus magnū et memorabile.

Paulontimotumenos.

Clit. hoc Vide. in mea Vita tu tibi laudem is
Quesitum scelus: Vbi si paululum modo quid te
fugerit: ego perierim: qđ illo i tpe facias? **Sp.** at enim.
Clit. quid enī. **Sp.** si sinas: dicā. **Clit.** sine. **clit.** sino:
Sp. ita res est hec nunc quasi cū. **clit.** quas: malum:
Ambages mihi narrare ocepit. **clit.** spre Verum
Hic dicit: mitte ista atq; at rē redi. **Sp.** enimvero
Reticere nequeo. multis modis iniurius clitipho est.
Neq; ferre potis est. **clit.** audiēdū hercle ē: tace. **clit.** qđ
Est: **Sp.** qđ ē: Vis amare: Vis potiri: Vis qđi des illi
Effici: tuū esse in potiūdo piculū nō Vis: aut stulte
Sapis: si qđē id sapere ē: Velle te id quod nō potes
Contingere: aut hec cū illis sūt habenda: aut illa cū
His amittēda sūt. harū duarū cōdicionū nūc Vtrā
Malis Vide: cogita: examina: et si hoc cōsilū quod
Lepi rectū esse ac tutū scio. ne apud patrē tua amica
Tecū sine metu Vt sit copia est: tū quod ille argentū
Es pollicitus: eadē hac inueniā Via. quod Vt efficere
Drādo iā surdas aures reddideras mihi: qđ aliud

Secundus actus.

Tibi vis? clit. siquidē hoc sit. Sy. siquidē expiūdo
Hoc scies. Clit. age age. cedo istuc tuū consiliū q̄cqd
Id est. Sy. assumulabimus tuā amicā hui⁹ eē. Clit.
Pulcre. cedo: qd hic faciet de sua: an ea quoqz dicatur
Huius: si vna hec de decori ē parū? Sy. immo ad tuā
Matrē deducet. Clit. qd eo? Sy. longū est o clitipho
Si tibi narrē: q̄obiz id faciā vera causa ē. Clit.
fabule: nihil satis firmi video: q̄obrem.
Accipe hunc mihi expediat metū. Sy. mane habeo
Aliud si istuc metuis: quod ambo confiteamini
Sine periculo esse. clit. istiusmodi obsecro aliquid
Repperi. Sy. maxime. ibo obuiā his. dicam vt
Reuertātur domū. clit. hem qd dixti? Sy. adeptum
Tibi fapo omnē metū: in aurē vtrāuis ociose vt
Dormias. clit. qd ago nūc? Sy. tu ne quod boni ē.
Clit. syre dic mihi modo verū. Sy. age modo
Hodie ceto: ac nequicqz vobes. clit. datur. fruare dum
Licet: nā nescias eius si sic ptās posthac an vñq̄
Tibi. clit. syre inq̄. Sy. perge. porro tamē istuc

Cauton timorū menos.

Agam. **Clit.** uerū hercle istuc est. **Spre** inquam
Heus heus **Spre**. **Sp.** concauit. quid uis? **Clit.** redi:
Redi. **Sp.** adsum. dic. quid est: iam hoc quoque
Negabis tibi placere. **Clit.** imo **Spre** et me et meum
Amorē et famā permitto tibi: tu es iudex:
Neq̃d accusandus sis uide. **Sp.** ridiculū est te istuc
Me admonere **clitipho**: quasi is sic minor res mea
Agatur q̃ tua. hic siquid nobis forte aduersi
Euenerit: tibi erunt parata uerba: homini huic
Verbera. quapropter hec res neutiq̃ neglectui est
Misi. sed istū exora ut suā esse assumulet. **Clit.** scilicet
facturū me esse: in cū iam res redit locū: ut necesse
Sit. **Clit.** merito te amo. **Clit.** uerū illa nequid
Titubet. **Sp.** p̃docta est p̃be. **Clit.** at hoc demiror: qui
Tam facile potueris persuadere illi: q̃ solet quosque
Spernere. **Sp.** in tēpore ad eā ueni quod rerū oīm est
Primū. nā miserū quendam offendi ibi militem eius
Noctē orantē. hac arte tractabat uirū: ut illius altum
Lupidum inopia incenderet: eademq̃ ut esset apud te

Secundus actus.

Ob hoc q̄ gratissimū. sed heus tu vide sis nequid
Imprudens tuas. patrē nouisti ad has res q̄ sit
Perspicax: ego autē noui q̄ esse soleas impotens.
Inuersa Verba: euersas ceruices tuas: gemitus:
Screatus/ tussis/ risus: abstine. clit. laudabis. Sp.
Vide sis. clit. tutemet mirabere. Sp. sed q̄ cito
Consecute sunt mulieres. clit. Vbi sunt: cur retines:
Sp. iam nunc hec non est tua. clit. scio: apud
Patrem. at nunc interim. Sp. nihilo magis.
Clit. sune. Sp. non sinam inquam. cli. .queso
Paulisper. Sp. Veto. cli. .saltem salutare. Sp. abeas
Si sapias. cli. .eho quid istic: Sp. manebit.
Clit. o hominem felicem. Sp. ambula.

Bacchis/ Antiphila/ Clinia/ Syrus. Scena. vi.

A Edepol te mea antiphila laudo: et
fortunatam iudico id dum studuisti: isti
forme ut mores consimiles forent: minimeq; ita me
Du amēt: miro: si te sibi q̄sque experit. nam nisi

Paulontimorumenos.

Quale ingenium haberes. fuit indicio oratio tua
Et cum egomet mecum nunc in animo Vita tua conspexero :
Omniumque adeo Vestrarum: Bulgus qui ab se segregat: et
Vos esse istiusmodi: et nos non esse haud mirabile est:
Nam expedit bonas esse nobis. nos quibus cum res est non
Simunt quippe forma impulsu nostra nos amatores
Colum. hec ubi immutata est: illi suum animum alio
Conferunt in prospectum interea aliquid nobis est deserte
Quimus: nobis cum uno simul etatem ubi agere
Decretum est viro: cuius mos maxime est consimilis
Morbis Vestrum: hi se ad vos applicat. hoc benefici-
Utrique ab utrisque vero deueniunt: ut nunquam illa
Amor Vestro incidere possit calamitas. Ant. nescio
Alias: me scio quidem semper fecisse sedulo ut ex illius
Commodo meum comparare commodum. Cl. Vah ergo
Mea antiphila: tu nunc sola me reducere in patriam
facis. nam dum abs te abs sum omnes mihi labores fuere
Quos cepi leues: preterquam tui carendum quod erat. Sp.
Credo. Cl. spero vix suffero. hoc me miserum non
b iii

Secundus actus

Licere meo modo ingenio frui: Sy. Imo ut patre tuū
Vidi esse habitū dii etiā duras dabit. Ba. quis nā hic
Adolescēs est q̄ ituetur nos: An. ah. retine me obsecro.
Ba. amabo qd tibi est: An. disperui misera. Ba. quid
Stupes antiphila: An. uideon cūniā an nō: Ba.
Quē uides: Li. salue aie mi. An. o mi expectare
Cūniā salue. li. ut uales: An. saluum aduenisse te
Gaudeo. li. teneo ne te antiphila maxime
Animo exoptata meo. Sy. ite intro: nam uos
Iamdudum expectat senex.

Chremes/ Menedemus. Scena. vii.

I Desat. hoc cur iam cesso pulsare ostium
Dicant: primū ex me ut sciat sibi filiū rediisse:
Etsi adolescētem hoc nolle intelligo: uerū cū uideam
Miserū hunc tam excruciatier eius abitu: cēsem tam
Inesperatū gaudiū: cū illi nihil periculi ex indicio sit
Haud faciam. nā quantū potero adiuuabo senem:
Ita ut filium uerū amico atque equali suo
Videō inseruire: et socium esse in negociis: nos

Quoque senes est equum senibus obsequi. Me. aut
 Ego profecto ex ingenio egregie ad miseriam natus
 Sum: aut illud falsum est: quod uulgo audio dici:
 Diem adimere egritudine hominibus. nam mihi
 Quotidie augetur magis de filio egritudo: et
 Quanto diutius abest: magis cupio et tanto magis
 Desperdo. chz. sed ipsum foras egressum uideo.
 Adibo. atque alloquar. me nede me salutem. nuncium
 Apporto tibi cuius maxime te fieri participem
 Cupis. Me. nunquidnam de gnato meo audisti
 Echeme. chz. ualet: atque uiuit. Me. ubina est queso?
 Chz. hic apud me domi. Me. meus gnatus. chz. ita
 Est. Me. uenit: chz. certe. Me. cluua meus uenit?
 Chz. dixi. Me. eamus: duc me ad eum obsecro. chz. nō
 Vult te se scire redusse. etiā tuū conspectum fugitat
 Propter peccatum: tum hoc timet ne tua durtia
 Illa antiqua etiam adaucta fiet. Me. non tu
 Dixti ut essem: chz. nō. Me. quāobrem
 Echeme. chz. quia pessime istuc in te atque in

Secundus Actus.

Illum consulas si te tam leni et victo animo esse
Ostenderis. Me. non possum. satis iam satis pater
Durus fui. Chz. ah! Vehemens in stranqz partem
Venedeme es nimis: a ut largitate nimia: aut
Parsimonia. in eadem fraudē ex hac re atque ex
Illa micides. primum olim potius q̄ paterere
Filium commeare ad mulierculam. que paulo
Tum erat contenta: cuique erant grata omnia:
Perterriti hunc. ea coacta ingratis postilla
Lept dictum vulgo querere. nunc cum sine
Magna intertrimento non potest haberi:
Quidius dare cupis. nam Vt tu scias quam ea
Nunc instructa pulchre ad pernitiam fiet:
Primum iam ancillas adduxit secum plus
Decem: oneratas veste et auro. satrapes si fiet
Amator: nunq̄ sufferre eius sumptus queat:
Nedum tu possis. Me. est ea intus? Chz. sit rogas?
Sensi. nam ei Vnam cenam: atque eius comitibus
Dedi: que si verum mihi sit danda: actum fiet

Eautontimorumenos

Nam: Ut alia omittam: pitissando modo
Misi quid Vini assumpsit. sic hoc dicens:
Asperum pater hoc est. aliud lenius sodes Vide.
Reliqui dolia omnia: omnes serias: seruos omnes
Solicitos habui: atq; Vna hec noy fuit. quid te
futurū censes: quem assidue expedit: sic m: di
Amabunt: Ut me tuarum misertum est menedeme
fortunatū. Me. faciat quod lubet: sumat: consumat:
Perdat: decretū est pati: modo illū habeam meū. Chz.
Si certū ē tibi sic facere: illi di p magni referre arbitror
Ut nescient ē sentiat te id sibi dare. Me. quid faciā?
Chz. qdvis potius: q̄ quo d cogitas: p aliū quēvis Ut
Des: falli te sinas technis per seruulū: etsi subsensi
Id quoque illos ibi esse: et id agere inter se clanculum
Syrus cum illo nostro cōsuscipiat: cōferunt consilia
Adolescētes. et tibi perdere talentum hoc pacto satius
Est: q̄ illo minā. nō nūc de pecunia agitur: sed illud
Quomodo minimo periculo id demus
Adolescentulo. nam si semel tuum animū ille

Secundus actus.

Intelleperit: prius perdi turū te tuā uitā: et prius
Pecuniā oēm: q̄ abs te amittas filium: hui quātam
fenestrā ad nequitia patefeceris tibi autem porro: ut
Non sit suaue uiuere. nā deteriores oēs sumus licētia
Quodcūq; incid erit in mentē: uolet. nec id putabit
Praui an rectū sit quod petet. tu rē petire: et illum nō
Poteris pati. dare si denegaris: ibit ad illum ilico:
Quē maxime apud te ualere sentiet . abiturū se abs
Te esse ilico minitabitur. Me. uidere uerum: atq; ita
Ut res est dicere. Lh. so mniū hercle hac nocte
Daulis nō uidi meis: dum id quero tibi qui
filiiū restituā: Me. cedo depteram. porro te oro
Idem ut facias chreme. Lh. paratus sum. Me. scin
Quid nunc te facere uolo? Lh. dic. Me. quod
Sensisti illos me incipere uelle fallere: id ut maturet
facere. cupio illi dare quod uult. cupio ipsum iam
Videre. Lh. operā dabo. syrus est apprehēdendus:
Atq; adhortandus mihi. a me nescio quis exiit: cōcede
Hinc domū: ne nos inter nos congruere sentiāt.

E autontimorumenos.

Paulū hoc negotii mihi obstat. Syrus et cito
Vicini nostri hic ambigūt de finibus me cepere
Arbitrū. ibo ac dicā ut dixeram operā daturum me:
Hodie non posse his dare. continuo hic adero. Me.
Ita queso. di Vestrā fidē ita ne cōparatā esse hoīm
Naturā oīm: aliena ut me meli⁹ Videāt & iudicēt quā
Sua: an eo fit: q̄a i re n̄ra aut gaudeo sum⁹ prepediti
Nimio: aut egritudine: hic mihi nūc q̄to plus sapit:
Quā egōet mihi. ch. dissolui me oculus: opam ut tibi

In Tertium Actum.

darem.

Hac illac circūcursa &c. Actus iste continet fallaciam: et dolū Syri
serui de pecunia contra chremetem.

Syrus seruus/ Chremes senex.

Scena Viii.

Hac illac circūcursa: iueniendū ē tamē argētū
Antēdēda ē i senē fallacia. chr. nō me fefellit
Nosce id struere. Videlicet ille clime seruus
Tardiusculus est. idcirco huic nō tradita ē prouit̄ia.
Sy. quis hic loquit^r: pu. nū nā hec audiuit: chr. syre.
Sy. hē. Chr. quid tu istic: Sy. recte quidē: te demuro:
Chreme tā mane: q̄ heri tāiū biberis. chr. nihil nimis

Tertius Actus.

Sp. nihil narras. Visa Vero ē quod dici solet aquile
Senectus. chr. eia. Sp. mulier comoda: & faceta hec
Est meretrix. ch. sane idē Visa ē mihi. Sp. eādē herde
forma luculēta. chr. sic sate. Sp. ita nō vt offl. sed vti
Nūc sane bona: minimeq; minor cūia si hāc deperit:
Sed habet patrē quēdā hoīem auidū: miserū atque
Aridū: vicinū hūc nostin: at quasi is nō diuitis
Abūdet. gnatus eius profugit inopia: scis ne eē factū
Vt dico: chr. quid ego nesciā hoīem pistrino dignū:
Sp. quē. chr. istū seruulū dico adolescētis. Sp. spre
Tibi timui male. cl. q̄ pass⁹ ē id fieri: Sp. qd faceret:
Ch. rogas: aliqd reperiēt. fingeret fallacia s: nude eēt
Adolescenti quod daret amice: atque hūc difficilem
Inuitū seruaret senē. Sp. garris. chr. hec facta ab
Illo oportebat spre. Sp. xho queso laudas q̄ heros
fallūt: chr. in loco ego Vero. Sp. recte sane. che.
Quippe magnatum sepe it remediū aggritudinū
Est. iam huic māsisset vnicus gnatus domi. Sp.
Iocor an serio ille hec dicat nescio: nisi mihi

Paulontimorumenos

Quidē addit animū : quo libeat magis. chr. at nūc
Quid expectat syre? an dū hic denuo habeat: quum
Tolerare huius sumptus nequeat: nōne ad senem
Aliquā fabricā fingit? Sy. stolidus est. chr. at te
Adiutare oportet adolescentuli causa. Sy. facile
Equidem facere possum si iubeas: etenī quo pacto id
fieri soleat calleo. chr. tāto hercle melior. Sy. nō
Est mētiri meū. chr. fac ergo. Sy. at heus tu: facito
Dū eadē hec memineras: siquid huius simile forte
Aliquādo euenerit Ut sūt hūana tuus Ut faciat fili?
Chr. nō vsus veniet spero. Sy. spero hercle quoqz:
Neqz ego nūc dico: quod q̄cū illū senserim: sed
Siquid: nequid. que sit eius etas vides. & ne ego te si
vsus veniet magnifice chreme tractare possum. chr.
De istoc cū vsus venerit: videbimus quid opus sit.
Nūc istuc age. Sy. nūq̄ cōmodius herum audiui
Loqui. nec quā malefacere crederē mihi impunius
Licere: quisnam a nobis egreditur foras?

Chremes / Clitipho / Sirus.

Scena. iv.

Tertius Actus.

Queso qui istuc q̄ istic mos est clitipho? ita
Ne fieri oportet. Cli. quid ego feci. Chr. Vidim
Ego te mō manū in sinū huic meretrici iserere. Sy.
Acta hec res est. perii. Cli. me ne? Chr. hisce oculis.
Ne nega. facis adeo indigne iniuriā illi: qui non
Abstineas manū. nā istec quidē cōtumelia est. hōiam
Amicū recipere ad te: atq; eius amicā subagitare. et
Geri in conuiuio q̄ imodestus fuisti? Sy. factū est.
Chr. q̄ molestus? Ut equidē ita me dii amēt metui
Quid futurū denique eē. noui ego amācū alium.
Aduertūt grauitē que nō cēseas. Cli. at mihi
fides apud hūc est. nihil me isli? facturū putat. Chr.
Esto. at certe cōcedas aliq° ab eorū ore aliquātisper.
Multa fert libido: ea prohibet facere tua presentia.
Ego de me facio cōiecturā: nemo ē meorū amicorū
Hodie: apud quē expromere oīa mea occulta
Clitipho audeā. apud alium pro hibet dignitas.
Apud aliū ipsius facti piget: ne ineptus: ne pterius
Videat quod illū facere creditio. sed nostrū est

Cauton timorum meos

Intelligere utcumque atque ubicunque opus fit, obsequi.
 Sy. quid istic narrat? Eli. perii Sy. Elitipho. hæc
 Ego præcipio tibi, hominis trugi & temperantis
 functus officium. Eli. tace, sodes. Sy. rectè sane.
 Chr. syre pudet me. Sy. credo: neque id injurià:
 Quam mihi molestum est. El. pergin? Sy. herclè
 Verum dico, quod videtur. El. nonne accedam
 Ad illos? Ch. eho quæso, una accedendi via est?
 Sy. Actum est: hic prius se indicarit, quàm ego
 Argentum effecero. Chreme. vin' tu homini stulto
 Mihi auscultare? Ch. quid faciam? Sy. jube hunc
 Abire hinc aliquò. El. quò ego hinc abeam? Sy.
 Quò? quò libet: da illis locum: abi deambulatum.
 El. deambulatum, quò? Sy. vah, quasi desit locus.
 Abi sanè istac istorum, quòvis Ch. rectè dicit: censeo. El.
 Di te eradicent, syre, qui me hinc extrudas. Sy. at tu pos
 Tibi posthac comprimito istas manus, censeri verò?
 Quid illum porro credis facturum, chreme, nisi eum,
 Quantum di dant opis tibi, servas, castigas, mones?

Tertius Actus.

Ch. Ego istuc curabo. Sp. atqui nunū. here hic tibi offerban-
 dus est. Ch. fiet. Sp. si sapias: nam mihi iā minū
 Minusque obtēperat. Ch. quid tu: ecquid de illo quod dudū
 Tecū egi egisti. sp. re aut reperisti quod placeat. an nondū
 Etiā? Sp. de fallaciā dicis? est. inveni quandā nup̄r. Ch.
 frangi es: cēdo. quid id est? Sp. dicā. verum ut aliud ex alio
 Incidit. Ch. quidnā. sp. re? Sp. pessima hæc est meretrix.
 Ch. ita videtur. Sp. imō si scias. hoc vide. quod inceptet
 facimus. fuit quādā anus Corinthia hic: hunc drachman
 Argenti hæc mille dederat mutuū. Ch. quid tum? Sp.
 Ea mortua est: reliquit filiā adolescentulā: ea relicta
 Hunc arrhaboni est pro illo argento. Ch. intelligo. Sp.
 Hanc secū huc adduxit. eaque est nūnc ad uxorem tuā.
 Ch. quid tum? Sp. cliniam orat sibi uti id nunc det. illā
 Illi tamen post daturā: mille numūm poscit. Ch. a
 Poscit quidem? Sp. hui: dubium id est? Ch. ego sic
 Putavi: quid nunc facere cogitas? Sp. egone? ad
 Menedemū ibo: dicā hanc esse captā ē carā ditem
 Nobilem: si redimat. magnum inesse in eā

E autontimorumenos

Luctum. chz. erras. **Sp.** qđ ita. chz. pro menedamo

Ego tibi nūc respondo. non emo. quid agis?

Sp. optata loquere. chz. atqui nō est opus. **Sp.**

Nō est opus: chz. nō hercle vero. **Sp.** quid istuc?

Atroz. chz. iam scies. mane mane: quid est quod tam

A nobis grauter crepuerunt fores?

In quartum actum

Nisi me animus fallit &c. Quartus iste actus tractat de recognitiōe anaphile virginis: & de extorsione argenti. a. chremete.

Soflra/Chremes/Nutrip Seruus Scena. p.

Nisi me animus fallit: hic profecto est
Annulus: quē ego suspicor. is qui cum
Exposita est gnata. **Chz.** quid vult sibi her oꝝatio?

So. qđ est: is ne tibi videtur? **Nu.** dixi equidem

Vbi mihi ostendisti ilico eū esse. **So.** at vide

Vt satis modo contēplata sis mea nutrip.

Nut. satis. **So.** abi iam nunc intro. atque illa si

Jam lauerit mihi nuntia: hic ego virum interea

Oppetibor. **Sp.** te vult. videas quid velit. nescio

Quid tristis est. non temere est. metuo quid

Quartus actus

Sit chz. quid sit: ne ista herde magno iam
Conatu magnas nugas dixerit. So. hē mi
Dir. chz. hem mea vpor: So. teipsum quero.
Thz. loquere quid velis. So. pūmū hoc te oro:
Ne quid credas me aduersū edictum tuum facere
Esse ausam. Thz. me bis istuc tibi et si incredibile est
Credere: credo. Sp. nescio quid peccati portat hec
Purgatio. So. meministi me esse grauidā: et mihi te
Maximopere iterminatū: si puellā parere nolle tolli
Thz. scio qd feceris: susculisti. sp. sic ē factū domina:
Ergo herus dāno auctus est. So. minime. sed erat hic
Anus q̄. iustitia haud impura: ei dedi exponendā. chz.
Diuppuer tantā ne esse in aio insciatā: So. petii.
Quid ego feci: chz. at rogitas: So. si peccavi mi
Thz. me: insciēs feci. chz. id quidē ego etsi tu neges
Certe scio: te inscientē atqz ipudentē dicere ac facere
Omnia. tot peccata in hac te ostendis. nam iam
Pūmū si meum imperium exequi voluisses:
Interemptam oportuit. non simulare mortē verbis

Eautontimorumenos.

Reipsa vite spem dare. at id omitto. misericordia:
Animus maternus: sino. quā bene vero abs te
Prospectū est: quid voluisti: cogita: nempe
Anuli illi pdita abs te filia est planissime:
Per te veluti questū faceret: et veluti veniret
Palam: credo id cogitasti. quid vis: satis
Est dū viuat modo: quid cum illis agas
Qui neque ius: neque bonū: atq; equū sciunt.
Melius: peius: pro sit. an obsit: nihil videt nisi
Quod lubet. So. mi chreme peccavi. fateor.
Vincor. nunc te obsecro: quanto tuus est
Animus natu g rauior: tāto sit ignoscētor: Et
Nec stulticie iusticia tua sit aliqd presidii.
Chz. scilicet quidē istud factū ignoscā: Verum
Sofrata male docet te mea facilitas multa: sed
Istuc qdquid id est. qua hoc ceptū est causa:
Loquere: So. Et stulte et misere oēs sumus
Religiose: cum exponendā do illi: de digito
Anulū detraho: et eū dico Et vna cum puella

Quartus actus.

Exponeret: si moreretur ne expers esset de nostris
Bonis. Chz. istuc recte: cōseruasti te atqz illā. so. hic
Est is anulus. Chz. Vnde habes? So. quā Bacchis
Adduxit secū ab adolescētula. Sp. hē. chz. qđ ea
Narrat? So. ea lauatiū dū it: seruandū mihi dedit
Anulū: nō aduertī primo: sed postq̃ aspexi: ilico
Cognoui: ad re exilui. Chz. qđ nūc suspicāre: aut
Inuenis de illa? So. nescio: nisi vt ex ipsa queras
Vnde hunc habuit si pōt repiri. Sp. interii. plus
Spei video q̃ volo. nostra est si ita est. Chz.
Vniut ne illa cui dederas? So. nescio. chz. quid
Renūciauit olim fecisse? So. id quod iusserā. chz.
Nomen mulieris cedo quod sit: vt q̃ratur. So.
Philete. sp. ipsa est. mirū ni illa salua est.
Ego petii. chz. sostrata sequere me intro hac. So. Vt
Prius spem euenit: q̃ timui male: ne nūc aio ita
Esset duro vt olim in tollenda chreme. Chz. nō licet
Hoiem sepe esse ita vt vult: si res nō sunt. nunc ita

Laetantimorumenos

Tempus est mihi ut cupiā filiā: olim nihilminus.

Syrus/Chremes.

Scena. vi.

Nisi me alius fallit: haud multū a me abierit
Infortunatū: ita hercle i angustū oppido nūc
Me cogūtur copie: nisi aliqđ pūdeo ne esse amicā
Hanc gnati resiscat senex: nā quod de argēto sperem:
Aut posse postulē me fallere herū: nihil est. triūpho: s.
Licet me latere tecto et abscedere: crucior. Bolū tantum
Mihi esse ereptū tā subito e faucibus: qđ adā aut qđ
Commissar: ratio de integro incūda est mihi. nihil tā
Difficile est: qm̄ qrendo iuestigari possit. qđ sit hoc
Nūc. Sic cupiā: nihil ē. qđ si sic tantūde egero: ac sic
Opinor. nō potest: immo optime est. euge optimā
Habeo. te trahā hercle illud opinor: idē illud
fugitiuum argentum tamen.

Clinia adolescēs/ Syrus seru⁹ *Scena. vii.*

Nulla mihi res posthac pōt iā interuenire tāta.

Que mihi egritudine afferat. tanta hec

Letitia orbata est. dedo patri me nūc iā: ut

Quartus actus

Frugalior sum q̃ vult. sp. nihil me fefellit. cognita?
Quantā audio huius Verba. istuc tibi ex suia tua
Obtigisse letor. Eli. o mi spre audistim obsecro?
Sp. q̃dmi q̃dsqz vna affuerim: cli. cui eque audisti
Comodi? q̃c̃q̃ euenisse: Sp. nulli. cli. atque ita me
Dui amēt: Vt ego nūc non tā meapte causa letor: q̃
Illius: quā ego scio esse honore quouis dignā: sp. ita
Credo. sed nūc cūcia age. date mihi Vicissim: nam
Amici quoqz res est Vidēda in tuto Vt collocetur: ne
Quid de amica nūc senex. Eli. o iuppiter. Sp. q̃esca.
Eli. antiphila mea nubet mihi. Sp. siccine me
Interloquere: cli. quid faciā mi spre: gaudeo ferme.
Sp. sero hercle vero. Eli. deorū Vitā adepti sumus.
Sp. frustra operā opinor sūmo hanc. Eli. loquere:
Audio. Sp. at iā hoc nō ages. Eli. agā. sp. Vidēdū est
Inq̃: amici quoqz res cūcia tui in tuto Vt collocet.
Nam si nunc a nobis abis: et bachidem hic
Relinquis: noster senex resisset ilico esse amicā
Hanc clitiphonis: si abduperis celabitur itidem

Eautontimorumenos.

Ut celata adhuc est. Cli. at etiam istoc nihil
Est magis syre meis nuptiis aduersū: itam quo
Die appellabo patrē: tenes quid dicam. Sy.
Quidni: Cli. quid dicam: quā causam afferā?
Sy. quin nolo mētiare: apte ita ut res sese habet
Narrato. cli. qd ais: Sy. iubeo illā te amare: et
Velle vporē: hanc esse clitiphonis: Cli. bonā atque
Iustam rē oppido impas: et factu facilē: et scilicet
Jam me hoc vobes patrē vporare: ut celet senem
Destrū. Sy. immo ut recta via rē narret ordine
Dēm. Cli. hem. satis sanus es: an sobrius: tu quidē
Illū pdis plane: nā qui ille poterit esse in tuto:
Dic mihi: Sy. huic quidē cōsilio palmā do. hic me
Magnifice offero: q̄ vīm in me tantā et potestātē
Habeā tante astutie vera dicēdo: ut eos ambos
fallā. ut cū narret senex vester nostro istam
Esse amicā gnati: nō credat tamē. Cli. at enī spem
Istoc pacto rursum nuptiarū oēm mihi eripis. nam
Dū amicā hāc meā esse credet: nō cōmittet filiam

Quartus actus.

Tu fortasse quid de me fiat parui curas dū illi
Consulas. Sy. quid malū me tandē censes Belle id
Assimularier: vnus est dies: dū argentū arripio
Pax nihil amplius. cli. tantū sat habes: quid tum
Queso si hoc pater rescauerit: Sy. quid si redeo
Ad illos q̄ auit: qđ si nūc celū ruat: Cli. metuo
Quid agā: Sy. metuis: quasi nō ea potestas sit tua
Quo velis in tpe te vt exoluas rē facias palā. Cli.
Age age traducat bachis. Sy. optime ipsa exit foras

Bachis/ Clinia/ Syri⁹/ Phrygia/ Dromo. Sce. piii

Satis pol pterue: me syri pmissa huc
Adduxerunt. decē minas: quas mihi dare
Pollicitus est. quod si is nūc me deceperit.

Sepe obsecrās me vt Veniam: frustra
Veniet. aut cū neutrū duxero: et constituero:
Quū is certe renūciarit: et cliti pho cum spe
Pendeat animi: decipiā: et nō Veniam.

Sy. mihi tergo pēdet penas. Cli. satis scite
Promittit tibi. Sy. atqz tu hanc iocari credis:

Eatantimorumuenos

faiet nisi cauero. Ba. dormiūt. ego pol istos
Lōmouebo: mea phrygia: audisti modo iste
Quā villā demōstrarit charim: Phz. audiui.
Ba. propinā esse huic fundo ad dexteram:
Phry. memini. Ba. curriculo pcurte. apud eū
Miles dionysia agitāt. Sy. quid hec inceptat:
Ba: dic me hic oppido esse inuitā: atqz asseruari.
Verū aliquo pacto Verba me his daturam
Esse: et Venturā. Sy. perii hercle. bachis mane:
Mane quo mittis istā nūc queso. iube maneat. Ba.
Abi. Sy. quin est paratū argentū. Ba. quin ego hic
Maneo. Sy. atqui iā dabit tibi. Ba. Ut lubet: nū ego
Iusto: Sy. at san qđ sodes facias: Ba. quid: Sy.
Argentū cudo quod tibi dem. Ba. dignam me putas
Quā illudas: Sy. nō temere est hoc. Ba. etiā ne
Tecū hic res mihi est: Sy. minime. tuū tibi reddo
Ba. eatur. Sy. sequere me hac. heus dromo. Dio.
Quis me vult: Sy. syrus. Dio. qđ est rei: Sy.
Anallas oēs bachidis traduce huc ad nos pperere
Dio. q̄obiz: sy. ne queras: et ferant que secum
Attulerūt huc. spabit sumptū sibi senex leuatū esse
Harū abitu: ne ille haud scit hoc paululū lucri

Quartus actus

Quantū ei dāni oportet. tu nescis: id quod scis
Dromo si sapias. Dromo. mutum dices.

Chremes/ Syrus/ Seruus. Scena. p. viii.

Ita me dii amēt ut nūc menedemi dicē miseret
Me: tantū deuenisse ad eū mali: illancine
Mulierē alere cū illa familia: et si scio hosce aliquot
Dies nō sentiet ita magno desyderio filius fuit ei.
Verū ubi videbit tantos sūptus sibi hōi quotidianos
fieri: nec fieri modū: optabit rursū ut abeat a se
filius. sed syrū optime ecā. Sy. cesso hūc adoriri:
Ch. syre. Sy. hē. ch. qd est? Sy. te mihi ipsū
Iādudū exoptabā dari. Ch. videris egisse iā
Nescio qd cū sene. Sy. de illo qd dudū dictū: iam
factū reddidi. ch. bona fide? Sy. bona hercle. ch.
Non possū pati quin tibi caput demulceā: accede
Huc syre: faciā tibi boni aliqd pro ista re: ac lubēs
Sy. at si scias quā scite mihi in mentē venerit. ch.
Vas gloriare istuc euenisse ex sentētia. Sy. nō hercle
Vero: Verū dico. ch. dic qd est? Sy. tui clitiphonis esse

Contontinonummos.

Amicā hanc bachidē menedemo dixit clinia: et ea
Gratia secū adduxisse ne tu id perentisceres. **Chz.**
Probe. **Sp.** dic sodes. **chz.** nimmū in q̄. **Sp.** immo sic
Satis. sed porro ausculta qđi supest fallacie: seseipse
Dicet tuā vidisse filiā: ei⁹ sibi cōplacitā formā: postq̄
Aspexerit hanc se cupere **Spore.** **Chz.** modon
Que iuēta ē: **Sp.** eā. et qđē iubebit posci. **chz.** quāobzē
Istuc **Spz:** nā proisus nil intelligo. **Si.** hui tardus es
Chz. fortasse. **sp.** argētū dabit ei ad nuptias: aurū atq̄
Vestē q̄ cōparet. tenesne: **chz.** cōparet: **Sp.** idipsum,
Chz. at ego illi neqz do: neqz spondeo. **Sp.** nō q̄obzē:
Chz. q̄obzē me rogas: hōi fugitiuo: **sp.** Vt lubet: non
Ego ppetuo dicebā Vt illā illi dares: Vex Vt simulares
Chz. nō mea ē simulatio, ita tu isthec tua admisceto:
Ne me admisceas: egō cui daturus sum Vt ei
Despōdeā: **Sp.** credebā. **chz.** minime. **Sp.** scite
Poterat fieri. et ego hoc: qđ dudum tu tantopere
Iusseras eo cepi. **Chz.** credo. **Sp.** ceterū equidē istuc
Chreme equi bonique facio. **Chz.** atqui tum maxime

Quartus actus.

Volo te dare operā Vt fiat: Verū alia Via. Sp. fiat:
Queratur aliud . sed illud quod tibi dixi de argento:
Quod ista debet Bacchidi: id nūc reddendū est illi.
Neq; tu scilicet eo nūc cōfugies. quid mea: num mihi
Datū ē; num iussi: num illa oppinerare filiā meam
Me inuito potuit: Verū illud chreme dicunt.
Ius summū : sepe summa malicia est. Chz. aut faciā.
Immo alii si licet. tibi nō licet . oēs te in lauta et bene
Aucta parte putāt. Chz. qn egomet iam ad eā deferā.
Sp. immo filiū iube potius. Chz. q̄obire? Sp. quia in
Hūc suspitio trāslata est amoris. Chz. qd tū? Sp. quia
Videbitur magis Verisimile id esse: quum hic illi
Dabit: et simul cōficiā facilius ego quod Volo
Ipse adeo adest abi: effet argentū. Chz. effero.

Clitipho adolescēs/ Syrus seruus. Scena. p̄b

Vlla est tā facilis res: quin difficilis fiet: quā

Inuitus facias: Vel me hec deābulatio q̄ non

Laboriosa ad langorē dedit: nec quicq̄ nunc magis

Mituo: q̄ ne denuo miser aliquo excludat hinc. ne

Eautontimorum me nos

Accedā ad Bachidē. St te oēs qdē dii: deqz: q̄tum est
Syrē cū tuo istoc in uēto: cūque incepto perdaūt:
huiusmodi res semper comminiscere: Vbi me
Excaruifices. Sy. i tu hinc quo dignus es: quam
Pene tua me pdidit pteruitas. Cli. Bellem hercle
factum. ita meritus. Sy. meritus? quomodo?
Ne me istuc ex te prius audiuisse gaudeo:
Quam argentum habe res: quod daturus
Jam fui. cli. quid igitur tibi Vis dicam: abūsti:
Mihi amicā adduxi si: quam non liceat
Tangere. Sy. iā nō sum iratus: sed scin Vbi nūc sit
Tua bachis: cli. apud nos. Sy. non. cli. Vbi ergo:
Sy. apud cliniā. cli. perii. sy. bono aio esto:
Iā argentū ad eā deferēs: quod ei es
Pollicitus: cli. garris. Vnde id: sy. a tuo patre
Cli. ludis fortasse me. sy. ipsa re experibere.
Cli. ne ego fortunatus hō sum. deamo te syre.
Sy. qua causa id fiat. obsecūdato in loco: sed pater
Egreditur. caue quicq̄ admiratus sis.

Quartus actus

Quod imperabit facito: loquere paucula.

Chremes/ Syrus/ Clitipho.

ABi clitipho nūc est: Sy. equum me inque
Ecū me hic tibi. Ch. qđ rei esset dixtim huic
Si. dixi pleraq; oia. Ch. cape hoc argentū: ac
Defer. Sy. hei. qđ stas lapis: qñ accipis? Clit. cedo
Sane. Sy. sequere me hac nūc ocus. tu hic
Nos dum eximus interea oppetibere: nam
Nihil est illic quod moremur diutius
Ch. munas quidē iam decem habet a me filia
Quas pro alimētis esse nūc dico datas: hasce pro
Diamētis cōsequētur altere. porro hec talenta
Dotis apposcent duo. q̃ multa iusta ac praua sūt
Moribus. mihi nūc relictis rebus inueniendus est
Aliquis labore inuenta mea cui dem bona.

In quintum actum.

Multo omnium me nūc fortunatissimū re. Hic actus continet cons
uersionē omniū turbarum ad locundos exitus.

Menedemus/ Chremes

Scena. pbi.

Multo oim me nūc fortunatissimū factū puto
 Gnate: cū te intelligo resipisse. **Lhr.** Vt errat.
 Me. teipsū querebā chreme. serua quod in te ē
 filiū et me et familiā. **Lhr.** credo quid Vis faciā. **Me.**
 Inuenisti filiā hodie. **Lhr.** qd tu? **Me.** hanc **Uporē**
 Dari sibi vult clunia. **Lhr.** qso qd hols es? **Me.** quid?
Lhr. iā ne oblitus es: inter nos quid sit dictum
 De fallacia: Vt ea Via abs te argētū auferatur. **Me.**
 Scio. **chr.** ea res nūc agi t ipsa. **Me.** qd dixti chreme?
 Erravi. sic res acta est. q̄ta de spe decidi. **Lhr.** e qdē hec
 Que apud te est clitiphonis est amica. **Me.** ita aūt.
Lhr. et tu credis? **Me.** oīa. **chr.** et illū anunt Belle
Uporē: Vt cū desponderim des q̄ aurū et Vestem: atq;
 Alia que opus sunt cōparet. **Me.** id est pfecto: id
 Amice dabitur. **chr.** scilicet daturū. **Me.** Vah.
 frustra igitur gaudius sū miser. qd Vis tamen iam
 Malo: q̄ hūc amittere. quid nūc renunciā abs te
 Responfū chreme: ne sentiat me sensisse.
 Atq; egre ferat: **chr.** egre: nūmū illi mēedeme

Quiustus actus.

Indulges. me. sine: inceptū est. perfice

Mihi hec ppetuo chreme. chz. dic cōuenisse: et

Egisse te de nuptiis. me. dicā. quid deinde?

Chz. me facturū esse oīa: generum placere.

Postremo etiā si voles: desponsā quoqz esse dicto.

Me. hem isue soluerā. chz. tanto ocus te vt

Poscat: et tu id quod cupis ꝑocumisse vt des.

Me. cupio. chz. ne tu ꝑpediem vt istam rem

Video istius obsaturabere: sed hec ista vt sunt

Lautum et paulatim dabis si sapias. me. faciam.

Chz. abi intro vide quid posuisset. ego domi ero

Si quid me voles. me. sane volo. nā te scientē

faciā quidquid egero.

Exeuntemus/ Chremes. Scena. ꝑbū

Ego me non tam astutum neque ita

Perspicacem esse id certo scio: sed hic

Adiutor meus et monitor et ꝑmonstrator

Chremes hoc mihi ꝑstat. in me quid vis

Harū rerū cōuenit que sunt dicta in stultum:

Laufontinnonmēnos

Laudey: stipes: a si nus: plu beus in illum
Nihil pōt. nā e pu perat hec oia eius stultitia.
Chz. ohe iā de sine deos vpor gratulan do
Obtūdere: tuā esse inuen tā gnātā: nisi illos ex tuo
Ingenuo iudicas: Ut nihil credas intelligere
Nisi idē dictū sit rēsies: sed interī quid illic iādudū
Gnatus cessat cū spro: Me. quos ais hoies chzmes
Lesse: chz. hē mēedeme aduenis dic mihi: cline
Que dixi nūciasti: me. oia. chz. qd ait: me. gaudere
Adeo orcepit quasi q capiūt nuptias. chz. ah/ah: ch.
Me. quid resisti: chz. serui Venere in mentē spū
Lassiditates. me. ita ne: chz. Sultus quoqz hoīm
Fingit scelus. me. gnatus quod se assimulat letū id
Dicis: chz. id. me. itidē istuc mihi Venit in mētem.
Chz. Venerator. me. si magis nouis putes ita rē esse.
Chz. am tu: me. qn tu au sculta. chz. mane: hoc
Prius scire expeto qd pdideris. nā vbi desponsam
Nūciasti filio tuo: scio cōtinuo iniecisse Verba tibi
Dromonē scilicet spōse Vespē: aurū et ancillas opus
d ii

Quartus actus

Esse: argētū Bt dares. Me. nō. chz. qd nō? Me. non
Inq. chz. nec ipse gnatus? Me. nihil prorsus chreme.
Magis etiā Bnū instare: Bt hodie conficerētur nuptie.
Chz. mira narras: qd spūs me⁹: ne is qdē qdqd. Me.
Nihil. chz. q̄obizē? Me. nescio quidē: sed te demitro:
Qui alia tā plane scias: se ille tuus quoqz spūs
Idē mire filiū fīnit: Bt ne paululū quidē suboleat
Esse hanc amicā clinie. chz. quid ais? Me. mitto iam
Dsculari. atqz amplexari. id uihil puto. ch. quid est:
Quod amplius simulet. Me. Bāh. ch. quid est? Me.
Audiui modo: ē mihi i Bstimis cōclauē cōibz quoddā
Retro huc est itro latus lect⁹: Bestimētis strat⁹ est. chz.
Quid postq̄ hoc factū est? Me. dictū ac factū huc
Abiit clitipho. ch. solus? Me. solus. chz. timeo. Me.
Bachis cōsecuta est ilico? chz. sola: me. sola. ch. perii.
Me. Bbi abiere intro opuere ostiū. chz. hē clinia hec
fieri Videbat: me. qd nū? Bna meciū sumul. chz: filiū
Amica est bachis menedeme. occidi. me. q̄obizē? chz.
Decē dictū mihi Bix est familia. me. qd ifluc: times

Quod opā amico ille dat suo: Chz. imo quod amica
 Me. si dat. chz. an dubiū id tibi ē: quēq̃ n e alio tā
 Lomi esse et leni putas q̃ se videte amicā patiat: suā
 Me. ah ah ch: q̃dni: quo Verba facilius dētur mihi.
 Ch. derides: merito mihi nūc ego succēseo: quot
 Res dedere Vbi posse pmiscere nisi essem lapis: que
 Vidi: Be misero mihi. at ne illud haud iniustū si Diuo
 ferēt nā iā. me. nō tute cohibet: nō te respicis: non
 Tibi exēplo ego satis sū: chz. p̃iracūdia menedeme
 Nō sū apud me. me. tene istuc loq̃: nōne id flagitium
 Est: te aliis cōsiliū dare: fouis sapere: tibi nō posse
 Auxiliari: chz. q̃d faciā: me. id quod tu me fecisse
 Aiebas paulo ante. fac te esse patrē sentiat. fac Ut
 Audeat tibi credere: oīa abs te petere: et poscere. neq̃
 Aliā q̃rat copiā ac te deserat. chz. imo abeat malo
 Multo quouis gētū: q̃ hic per flagitiū ad inopiā
 Redigat patrē. nā si isti pergo suppeditare sūptibz
 Menedeme. mihi illac Vere ad rastros res redit. Me.
 Quod incōmoda tibi in hac re capies: nisi caues.

Quintus actus

Difficile ostēdis te esse: ignoscas tū post. et id erit
Tibi ingratū. *Ch.* ah nescis q̄ doleā. *me.* Et lubet.
Quid hoc quod rogo ut illa nubat nō: nisi qd ē qd
Malis: *Ch.* imo et gener et affines placēt. *me.* quid
Dotis dicā te dixisse filio: qd obtinuiſti: *Ch.* dotis?
Me. ita dico. *Ch.* ah. *me.* o *Ch.* me nequid Verere
Si est minus. nihil nos dos mouet. *Ch.* duo talenta p
Re nra ego decreui esse satis. sed ita dictu opus ē:
Si me vis saluū esse et rē et filiū: me mea oia
Bona doti dixisse illi. *me.* quā rem ag: s:
Ch. id admirari te simulato: et illū rogitato
Simul quāobré id faciā. *me.* quin ego Vero
Quāobré id facias nescio. *Ch.* ego
Ne: ut illius animū qui nūc luxuria et lasciuia
Diffuit retundā et religā: ut quo se Vortat:
Nesciat. *me.* quid ais: *Ch.* mitte ac sine me in hac
Re gerere mihi morē. *me.* sino. ita ne vis: *Ch.* ita
Me fiat. *Ch.* age iā Vporē ut accersat. et preparet
Se. hic ita ut liberos ē equū dictis cōsuetabitur

Cautionimonumenos.

Sed spū. me. quid cū. chī. ego ne. si viui:
Adeo expornatū dabo: ad eo depepū: vsque
Dū viuat meminerit semper mei: qui sibi
Me p. ridiculo ac delectamēto putat. non
Ita me dii amēt: auderet facere hec
Vidue mulieri: que in me fecit.

Clitipho / Menedem? / Chī. Spī? . Scena. p. vii

E Ta ne tandē queso ē mēedame: vt pater
Tam in breui spacio oēm in me ciecerit
Ain p. is: quodnā ob facinus: quid ego tantū
Scleris admisi miser: bulgo id faciūt. me. scio tibi
Esse hoc grauius multo ac durius cui sit: veni ego
Gaud minus egre patior: id q̄ nescio. nec rationē capio
Nisi quod tibi ex aīo bene volo. si. hic patrē astare
Aiebas. me. ecclī. chī. qd me incusas Clitipho: quidquid
Ego huius feci: tibi p. spexi et stultitie tue: vbi vidi
Te esse aīo omisso. & suauia in p. sentia q̄ essent
Puma habere: neqz cōsulere i cōgitudinē: cepi rōem:
Vt neqz egeres: neqz vt hec posses perdere. vbi au

Quintus actus

Decuit primo tibi nō licuit p te mihi dare: abii ad
Proplos tibi q̄ erāt: eis cōmisi et credidi: ibi stultitie
Tue sēper erit p̄sidiū cliti pho. Victus: Vestitus:
Quod in tec tū te receptes. cli. hei mihi. chz. satius
Est quā teipso herede hec possidere bachidē. Sy.
Disperui: scelestus q̄tas turbas cōcui insciēs. cli.
Emori cupio. chz. prius q̄so disce qd sit Viuere.
Vbi scies: si di splicebit Vita: tū istoc Vtitor. Sy. here
Licet ne: chz. loquere. Sy. at tuto: chz. loquere. Sy.
Que est ista prauitas. q̄ue amētia ē: quod peccaui
Ego id obesse huic. chz. ilicet. ne re admisce. nemo
Accusat syre te: nec tu arā tibi neqz peccatorē
Paraueris. sy. qd agis: chz. nihil succēseo: nec tibi:
Nec huic: nec vos ē equū quod facio mihi. Sy. abiit.
Rogasse Vellē. cli. quid: Sy. Vnde mihi peterē
Libū: ita nos abalienauit: tibi iā esse ad sororē
Intelligo. cli. adeon rē rediisse: Vt periculū etiā
fame mihi sit syre. Sy. modo liceat Viuere: ē spes.
Cli. que: Sy. nos esurituros satis. cli. irrides in re

Latitudo timorū meos.

Tanta: neq; me quicq̃ consilio adiuuas: Sy. immo
Et ibi nūc sū et vsq; dudū id egi dñ loquitur
Pater: et q̃to ego intelligere possū. Cl. quid: Sy. nō
Aberis cōgius. cl. quid id ergo: Sy. sic est. nō esse
Te horū arbitror. cl. quid istuc spre: sat in
Sanus es: Sy. ego dicā quod mihi in mente est:
Tu diu dica. dñ istis fuisti solus dñ nulla
Alia delectatio que ppior esset te: indulgebāt: dabāt
Tibi. nūc filia postq̃ Vera inuēta est causa inuēta est
Qua te expellerēt. cl. est Verisimile. sy. an tu ob
Peccatū hoc esse illum iratū putas: cl. non
Arbitror. sy. nūc aliud specta. matres omnes
filiis in peccato adiutrices et auxilio in paterna
Iniuria solent esse: id nō fit. cl. Verū dicis.
Quid ergo nūc faciā spre: sy. suspicionē istā ex illis
Quare. rem pfer palam. si nō est Verum:
Ad misericordiā ambos adduces cito: aut scabis
Enius sis. cl. recte suades. faciā. sy. sat recte hoc
Mihi i mentē venit: nāq; adolescēs q̃ in minima

Quintus actus.

Spe situs erit: tã facillime patrẽ in leges
Cõficiet suas . etiã haud an ne Vporẽ ducat: ac
Spro nihil gratie sit. qđ aut hoc: senex epit foras.
Ego fugio ob hoc quod factũ ẽ. miroz nõ iussisse
Mico arripi me. hinc nũc ad menedemũ pergã. eum
Precatorẽ mihi paro. seu nostro fidei nihil habeo

Sofstrata/ Chremes. Scena. p viii.

Rosecto nisi caues tu hđ aliqđ nato conficies
Mali: idq; adeo miroz: quđ tã ineptũ quicq;
Potuerit tibi venire in mentẽ mi Vir. chz. pergin
Mulier: esse nullã ne ego rem Vnq; in Vita mea
Volum qn tu i ea re mihi aduersatriq; fueris sofstrata:
Et si rogite iã quid ẽ quod peccẽ hic: aut q; obrem
Id faciã nescias: in q; re nũc tã cõfidẽter restas stulta:
So. nescio. chz. imo scis potius q; quidẽ redeat ad
Integrũ eadẽ oratio. So. oh iniquus es q; me tacere
De re tãta postules. chz. nõ postulo. iã loquere
Nihilominus ego faciã hoc tamẽ. So. facies. chz.
Verũ. so. nõ vides q; tũ mali ex ea re exites: subditi

De suspicatur. ch. subditū: ain tu? So. certe mi Vir. ch.
 Cōfiteri tuū nō esse filiū. So. ah o bsecro istuc
 Nostris iūicis fiet. ego ne cōfitear meū nō esse
 filiū/qui sit meus: ch. qd metuis: ne nō cū Velis
 Cōvincas illū esse tuū: So. quo d filia ē inuēta:
 Ch. nō: sed qd magis credendū fiet: id quod ē
 Cōsimilis tuis moribus. cōvincas facile ex re natū.
 Nam tui similis ē pbe: nā illi: nihil Vitii ē
 Relictū. quin itidē sit tibi. tū pterea talem
 Nulla nisi tu pareret filiū: sed ipse egreditur.
 Du ā scueris. rem quā Videas censeas.

Clitipho/ Chremes/ Sostrata Scena. pp.

A Bnq̃ Bllū fuit tps mater: cū ego Voluptati
 Tibi fuerim dictus filius tu? tua Volūtatē
 Obscuro eius Bt memineris: atque inopis te nunc
 Miserescat mei: quod peto aut volo parētes meos:
 Ut cōmōstres mihi. So. obscuro mi gnate: ne istuc
 Inducas in animū tuū alienū esse te. Li. sum. So.
 Miserā me: hocine quesisti obscuro: ita mihi

Quartus actus

Atque huic sis superstes: Ut ex me atq; hoc natus es.
Et caue posthac si me amas. ne unq; istuc verbum
Ex te audiam. Ch. at ego si me metuis moros.
Caue in te esse isto s sentia. Cl. quos? Ch. si scire vis:
Dicam gerro/inere /fraus/heluo/ galeo/dano? credeat
Nostrum te esse credito. Cl. non sunt hec patetis dicta
Ch. non: si ex capite sis meo natus itidem tu aut mirum
Esse ex ioue: ea causa magis patiar Clitipho flagitium
Tuus me infame fieri: so. dum isthec prohibeant. Ch.
Deos nescio: ego quod potero sedulo enitar. quis id quod
Habet patetis: id quod abest non quis: patri quomodo
Obsequare: et ut serues quod labore inuenerit. non
Mihi per fallacias adducere ante oculos pudet dicere
Hac presente verbum turpe at it nullomodo te piguit
Facere. Cl. heu quam nunc ego totus displiceo mihi: quod
Pudet: neque quod principium incipiam ad placandum scio

Menedemus, Chremes, Sostрата/

Clitipho.

Scena. xvi.

E Nim vero chremes nimis grauiter cruciat ad
 Olescentulum: nimis qz inhūane. exeo ergo
 St pacem conciliē: optime ipsos Video. Chre. Gem
 menedeme cur non acersi iubes filiam: et quod dotis
 dixi firmas? So. mi Vir te obsecro ne facias. Cli.
 pater obsocio St mihi ignoscas. Me. da Beniā chreme
 sine te exorem. Chre. Ego ne mea bona St dē Bacchi
 di dono sciens: non faciam. me ad id nos nō sinēus.
 Cli. si me viuum Vis pater ignosce. So. Age chre
 mes mi. Me. age queso ne tam obfirma te chremes.
 Chre. Quid istuc Video non licere mihi St ceperā hoc
 ptēdere. Me. facis St te decet. Chre. ea lege ho adeo
 faciam: si id faciat quod ego nūc equum cēseo. Cli.
 pater: Chremese nihil audio. Me. ad me recipio: fa
 ciet. Chre. nihil etiam audio: audio ipsum. Chre. pe
 rii. So an. dubitas Clitiphō. Chre. aut illā accipiat
 aut me inimicum habebit: imo Strū Vult. Me. facis
 et omnia. So. hac dum incipias graua omnia sunt
 dūqz ignore. Vbi cognoueris facilia. Clitiphō: faci

Quartus actus.

am pater. So. gnate mi ego tibi pol dabo puellam
lepidam: quam tu faciles ames filiam phanocrate
nostri. Eli. ruffam illam Virginem: cesiã sparso ore:
adunco naso: non possum pater. Chre. Eia Ut eli-
gans est credas animum ibi esse. So. aliam dabo.
Eli. quid istuc: quandoq̄dem ducenda est: egomet ha-
beo p̄p̄modum quam volo. So. nunc laudo te na-
te. Eli. arconidis filiam: So. pplacet. Eli. pat̄ hoc
nunc restat. Chre. quid: Eli. Ut spro ignoscas volo:
me que causa fecit. Me. fiat.

Colliopius.

Vos valete: et plaudite. Colliopius resensui.

Comedia quarta.

Argumentum adelphorum familiare.

Demea et Clitio ciues athenienses fratres fuerunt. Demea uxorem habuit. ex ea duos filios. scilicet Eschinum maiorem natu/ Et Cleisiphonem. Eschinus viciavit virginem atheniensem pauperculam. Cleisipho meretricem amabat: et eam a lenone pro ipso Cleisiphone Eschinus eripuit: atq; in sese culpam/ et amorem meretricium transtulit. Ita fratrem amabat. iam his vivebat sub deme a patre duro. Eschinus vero per adoptionem vivebat sub mitione patiuo. qui mitio sterills vixit vsq; ad annos sexaginta: et eo plus. iam tunc duxit uxorem matrem videlicet uxoris eschini: quam/ ut diximus: viciauerat. Promissotamen facto: ut eam uxorem duceret. eamq; uxorem duxit. Cleisipho meretricem retinuit consentiente patre: donec uxorem duxit.

Finis.

Adelphorum Argumentum.

Dos cum haberet Demea adolescentulos:

Dat Mitioni fratri adoptandum Eschinum:

sed Cleisiphonem retinet. hunc citaristrie lepore captum

sub duro ac tristi patre frater celabat Eschinus fa-

mamq; amoris in se transferebat: denique fidicinam

lenoni eripuit. Viciauerat idē Eschinus ciuem atticā

pauperculam: fidemq; dederat hanc sibi uxorem fore.

Demea iurgare: et grauius ferre: Non tamen: Si ve-

ritas patefacta est: ducit Eschinus a se viciatam atti-

cā ciuē virginē uxorem potitur Cleisipho citaristria:

eporato patre suo duro demeā.

Prologus.

Quod si poeta senscit scripturam suam ab iniq̃s
obseruari: et aduersarios rapere in peiorem p
tem quam acturi sumus: indico de seipse erit: Vos er
tis iudices: laudi anuicio duci factum oporteat. Sy
napothniscantes diphsil Comedia est. eam comou
entes plautus fecit fabulam. in greca adolescens est:
qui latroni eripuit metetricem. in prima fabula plau
tus locum sumpsit sibi in adelphos: Verbum de vbo
expressum exiulit eam nos acturi sumus nouam. p
noscite furtum ne factum exisitetis: an locum repre
hensum: qui preterius negligetia est. nam quod isti di
cunt maliuoli homines: nobiles eum adiutare: assidue
que vna scribere: quod illi maledictum vehemens exi
stimant: eam laudem ducit maximam: cum illis placet: qui
vobis vniuersis et populo placent: quorum opera in
Bello: in ocio: in negotio suo quisque tempore vsus est
sine superbia. desine ne expectetis argumentum fabu
le: senes qui primi veniet: eam ptem apient: i agedo

Adelphorum.

plē oñi ēt. facite ut acquanimitas poete ad scribē-
dum augebat industriam.

In primum actum.

Stolar nō rediit p^a ac^o p^ainet mittiols Xba soli⁹: Et p^aea clusō mi
nonis: 7 demee simul iurgium.

Exitio.

Prima scena.

Stolar nō rediit hac nocte a cena eschin⁹ neqz
seruulorū q^sq^z: qⁱ aduersū ierāt. pfecto hoc Be
re dicūt: si absis vspiā: aut vbi si cesses: euenire ē sati⁹
est: qⁱ in te vpor: qⁱ i aīo cogitat irata: qⁱ illa qⁱ paren
tes ppitit. vpor si cessas: aut te amare cogitat: aut
amari: aut potare: atqz aīo obseqⁱ tibi bñ eē soli: quī
sibi sit male. ego qⁱ nō rediit fili⁹: que cogito: qⁱ bñ nūc
sollitior rebz: ne aut ille alferit: aut vspiā ceciderit:
aut pfregerit aliqd. Bas. quēq^z ne hoīez i aīo istituere
aut pare: qd sit chari⁹: qⁱ ipē ē sibi: atqz ex me hic na
t⁹ nō ē. sz ex fte. is adeo dissli studio ē iā ide ab adole
scētia e^o hāc clemetē bñ āturbauā: atqz orū seru⁹ sū
et qd fortūatū isti putāt: vporē nūq^z habui. ille cōtra
hec oīa. ruri agere sp bitam. pcea c durit se hte vporē

Primus actus.

duxit. nati filii duo sūt. inde ego hunc maiorem adop-
taui michi: eduxi a paruulo: habui: amauī: p. meo. in
eo me obsecro. solum id michi clarum: ille St idem cōs-
tra me habeat facio sedulo: do: pretermitto. non necesse
habeo oīa pro meo iure agere. postremo alii clanculū
patres que faciunt: que fert adolescentia: ea ne me ce-
let cōsuefecit filium. Nam qui mentiri aut fallere in-
suevit patrem. aut audebit: Tanto magis audebit cete-
ros. pudore. et liberalitate liberos retinere satius ē cre-
do: quam metu. hec. fratri mecum non conueniūt: ne-
que placent: Venit sepe ad me clamittans: quid agis
misio: cur perdis adolescentem nobis: cur amat: cur
potat: cur tu his rebus sumptum suggeris: Vestitu ni-
mio indulges nimium ineptus es. nimium ipse durus
est preter equum et bonum: et errat longe mea
quidem sententia: qui imperium credat grauius esse:
aut stabilius si quod sit: quam illud quod amicitia
adiungitur: mea sic est ratio: Et sic animum induco
meum: malo coactus qui suum officium facit: dū id re-

scitū iri credat: tantisper cauet. si sperat fore clā: rursum ad ingeniū redit. Ille quem beneficio adiungas ex alio facit: studet par referre: presens absens que erit idem. hoc patrum potius consuefacere filiū sua sponte recte facere: q̄ alieno metu. hoc pater atq; dominus interest: hoc qui nequid fateatur se nescire impare liberis sed est ne hic ipse de quo aiebam: certe is est. Nescio quid tristem video. credo iam: Ut solet: Jurgabit. Saluum te aduenire demea gaudemus.

Demea/ Mitio.

Scena secunda.

Em opportune tripsum q̄rito. Mi. quid tristis es? de. Rogas me: Vbi nobis eschin? fiet quid tristis ego sum? Mi. dixim hoc fore: quid is fecit. De. quid ille fecerit: quē neq; pudet quicq; Nec metuit quenq; nec legē putat tenere se Vllam. Nam illa que ante hac facta sunt omitto. modo quid designauit? Mi. quid nā id est? De. fores effregit atq; in eades irruit alienas. ipsum dominū atq; omnē familiam mulctauit vsq; ad mortem. eripuit mulierē: quā amabat. clamant omnes indignissime factum esse.

A. ii.

Primus actus.

hoc aduenienti quot mihi initio modo dixere: in ore
omni populo. denique si conferendum exemplū est:
nō fratrem videt rei dare opam: ruri esse: paratū ac so-
briū: ullū huius factū sile. hec cū illi initio dico: tū
illū corrūpi sinis. Mi. hōle impito nūquā quicquid ius-
tius est: qui nisi quod ipse facit: nihil putat rectū. De.
quorū istuc? Mi. quia tu demeā hec male iudicas. nō
est flagitiū mihi crede adolescentulū scortari: neque po-
tari: neque fores effringere. hec si neque ego neque tu
fecimus: non sinit egestas facere nos. tu nunc tibi id
laudi ducis: quod fecisti inopia. iniuriū est. iam si es-
set Unde id fieret: faceremus. et tu illū tuū: si esset
homo: sineres nūc facere: dum per etatem licet: potius
quā ubi te expectatum fierisset foras. alieniori etate per
faceret tamen. De. Proh iuppiter. tu homo rediges
me ad insaniam? Non est flagitiū facere hec adoles-
centulū? Mi. as ausculta: ne me de hac re obtundas
sepius: tuū filium dedisti mihi adobstandū. is meus ē
faciēs. siquid peccat demeā: mihi peccat. ego illi magis

Adelphorum.

umā partē ferā obsonat. potat. olet ungenta.
de meo. amat. dabit a me argentū. dumerit
cōmodū. ubi non erit. fortasse excludet foras.
Foras effregit. restituent. discidit uestē. resarci-
et. est dis gratia. et unde hec fiant et adhuc nō
molesta sūt. prostremo aut desine. aut cebo quē uis
arbitr. Te plura in hac re peccare ostendā. De. ei
mibi pater esse discite ab illis. qui uere sciūt. Mina-
tura tu illi pat. es. cōsiliis ego. De. tu ne cōsiliis
quicq. Mi. ah si pgis. abiero. De. siccine agis. Mi. an
ego toties de eadē re audiā. De. cure est mihi. Mi.
et mihi cure est. uex. de mea curemus. et quā ut-
erq. partē. tu alterq. ego item alterq. nā ambos
curare. p. modū reposcere est illū. quē dedisti.
De. ah micio. Mi. mihi sic uidet. De. quid istic.
si tibi istuc placet. p. fundat. p. dat. pereat nihil
ad me attinet. Jam si uerbū post hac. Mi. rur-
sū de mea irascere. De. an non credis repeton
quem dedi. egre est alienus nō sum si obsto-
desino. suum uis currem. curo. et est dis gra-
tia. cum ita ut uolo est. iste tuus ipse sentiet
posterius. nolo in illū grauius dicere. Mi.
nec nihil nec oīa hec sunt q̄ dicit. tū nō ni-

Primus actus.

hil molesta hec sunt mihi sed ostendere
me egre pati illi nolui. nam ita est homo. cū
placo. aduersor sedulo. et deterreo tamē uip
humane patif. *Des.* si augeā. aut etiā adiuta
sim eius iracundie. in sania pfecto cum illo.
aut etsi eschinus nnullā in hac re nobis facit
iniuriā. quā hic nō amauit meretricē aut cui
non dedit aliquid. postremo nup (credo iam oīm
te debat) dixit se uelle uxorē ducere. sperabā iā deso
ruisse adolescentiā. gaudebā. ecce autē de integro.
nisi quicqd est. uolo scire. atqz hominē cōuenire
si apud forum est.

In Secundum actum.

Obsecro Populares secund' act' tinet meretricē
ab *Eschino* ereptam et *lenonis* querelam.

Sannio leno. Eschinus.

Scenarii.

Obsecro populares. ferte misero. atqz inotenti aux
iliū. subuenite inopi. *Es.* ociose ilico nūc iā hic
sisiste. qd respectas. nihil pericli est. nunq (du ego
dero) hic te tanget. *Sa.* ego ista inuitis oibus. *Es.*
quanq est scelestus n cōmittet hodie unq iterū
ut uapulet. *Sa.* eschine audi. ne te ignar su
isse dicas meor. mor. leno ego sum. *Es.* scio.

Adelphorum.

Sa. at ita. ut usq̃ fuit fide quisq̃ optima.
tu qđ te posterius purges. hanc iniuriã
mihî nolle factam esse. huius no faciam
crede hoc ego meũ ius psequar. neq; tu
uerbis solues unq̃. qđ mihî re malefeceris.
nouî ego uestra. hoc nollẽ factu ius
iurandũ dabit te esse indignũ iniuria
hac. indignis cũ egomet sim acceptus
modis. Es. abi p̃ strennue. ac fores api.
Sa. ceterũ hoc nihil facis. Es. Intro iam
nũc tu. Sa. at eni nō finan. Es. accede
illuc parmeno. nimium istuc abisti. hic ppter
hũc absiste. Sa. hem. sic uolo. Es. caue nũc iã
oculos a meis oculis quoq̃ demoueas tuos.
ne mora sit (si innuerim) qn pugnus
tinuo in mala hereat. Sa. istuc uolo ergo
ipsũ experiri. Es. hẽ serua. omitte mulierẽ.
Sa. o miserũ facinus. Es. geminabit. nisi caues.
Sa. ei miseriã. Es. non innuerã. uerũ in istã
partẽ potius peccato. tã i nũc iã. Sa. quid
hoc rei est. regnũne eschine hic tu possides.
Es. si possiderẽ. ornatus esses ex tuis uir.

Secundus actus.

tuibz. Sa. quid tibi mecū rei est. Es. nihil. Sa.
quid. nostin qui sim. Es. non desidero. Sa.
tetigin tui quicq̃. Es. si attigisses. ferres
infortuniū. Sa. qui tibi magis licet meā
habere. p qua ego argentum dedi responde.
Es. ante edis nō fecisse erit melius hoc cōui-
ciū. nā si molestus pges esse. iā intro abri-
piere. atqz ibi usqz ad necem operiere loris.
Sa. loris liber. Es. sic erit. Sa. o hominē impu-
hiccine libertate aiunt esse equā dībus. Es. si
satis debachatus iā es leno. audi si uis nūc
iā. Sa. ego ne debachatus sum in te. an tu
in me. Es. mitte ista atqz ad rem redi. Sa.
quā rem quo rebeā. Es. iā. ne me uis di-
cere id qd. ad me attinet. Sa. cupio mo-
do equi aliquid. Es. sah leno iniqua me
nō uult loqui Sa. leno sum fateor. pncies
cōmunis adolescentiū piurus pestis tamē
tibi a me nulla est orta iniuria. Es. nā

perile etiā Id restat. Sa. illuc queso redi quo cepisti
 Eschine Es. minis viginti tu illud emisti: que res tibi
 vertat male. argenti tantū ē dabitur. Sa. qd si ego illud
 tā ē nolo videri: coges me? Es. minime. Sa. nāq;
 id metui. Es. neq; laudā dā censeo que libera est.
 nā ego liberari illā assero cā: manū hūc videri vultū
 vis argenti recipere: an rām meditari tuā: delibera hoc
 dū ego redeo leno. Sa. proh supine iuppiter: minle
 minor: q̄ insaniere occipit ex iniuria, domo me eripuit
 erberavit: me iusto abduxit: nūc obmaleficia hec tan
 tū ē emptā postulat sibi tradere. fōt mi sero plus quā
 gentos colaphos ifregit mihi. Verū tū qd bene p̄mes
 rit: fiat. suū ius postulat. age iam cupio. si modo
 argentū reddat. sed ego hec ariolos vbi me bipero da
 re tantū: tū stea faciet ilico vendidisse me. De argento
 somniū est: me p̄ rās redi. id queq; ferre possū si mō
 reddat: quāq; iurisi est. Verū cogito id quod res est.
 Quando cum question occipio: accipienda et misce
 landa iniuria adolescentum est. sed verba dabit. sicut

Secundus actus.

tuibz. Sa. quid tibi meū rei est. Es. nihil. Sa.
quid. nostin qui sim. Es. non desidero. Sa.
tetigintui quicq̃. Es. si attigisses. ferres
infortuniū. Sa. qui tibi magis licet meā
habere. p qua ego argentum dedi responde.
Es. ante edis nō fecisse erit melius hoc cōui-
ciū. nā si molestus pges esse. iā intro abri-
piere. atqz ibi usqz ad necem operiere loris.
Sa. loris liber. Es. sic erit. Sa. o hominē impu-
hiccine libertate aiunt esse equā oībus. Es. si
satis debachatus iā es leno. audi si uis nūc
iā. Sa. ego ne debachatus sum in te. an tu
in me. Es. mitte ista atqz ad rem redi. Sa.
quā rem quo rebeā. Es. iā. ne me uis di-
cere id qd. ad me attinet. Sa. cupio mo-
do equi aliquid. Es. sah leno iniqua me
nō uult loqui Sa. leno sum fateor. pncipes
cōmunis adolescentiū piurus pestis tamē
tibi a me nulla est orta iniuria. Es. nā

Adelphorum.

perile etiā Id restat. Sa. illuc queso redi quo cepisti
Eschine Es. minis viginti tu illo emisisti: que res tibi
vertat male. argētū tantū ē dabitur. Sa. qđ si ego il-
lā ē nolo viderē: coges me? Es. minime. Sa. nāq;
id metui. Es. neq; vauōdā dā censeo que libera est.
nā ego liberari illā assero cā: manu hūc vīde vtrum
uis argētū recipere: an eā mē meditari tuā: delibera hoc
dū ego redeo leno. Sa. proh sup̄me iuppiter: minle
mīor: q̄ insanire occipiūt ex iniura, domo me eripuit
berberavit: me iūto abduxit meā obmalefciā hec tan-
tidē emptā postulat sibi tradier. hōi mī sero plus quā
gentos colaphos īfregit mīhi. Verū enī qñ bene p̄mes-
ruit: fiat. suū ius postulat. age tam cupio. si modo
argentū reddat. sed ego hec ariolor: vbi me dīpero da-
re tanti: tū ftes faciet ilico vendidisse me. De argento
somnia est: me p̄ cras redi. id quēq; ferre possū si mō
reddat: quāq; iuristi est. Verū cogito id quod res est.
Quando cum questum occiperis: accipienda et mīsi-
landa iniuria adolescentum est. sed nemo dabit. frus-

Secundus actus.

stra egomet mecum has rationes deputo.

Sirus seruus/ Sannio leno.

sc. iiii.

Age egomet conueniam ipsū. cupide iam accipiet fapo. atque etiā benedicat serū esse actū quid istuc est sannio quod te audio nescio quid concertasse cum hero? Sa. nunq̃ vidi iniquius certationē cōparatā: q̃ hec hodie inter nos fuit. ego vapulando illeerberando vsqz ambo defessisumus. Si. tua culpa. Sa. quid facerem? Sp. adholescenti morum gestum opportuit. Sa. Qui potui melius: qui hodie vsqz es prebui? Sp. Age. scis quid loquar: pecuniam in loco negligere. maximum interdū est luctum Sa. hui. Sp. metuisti si huic de tuo iuro concessisses paululū: atque adolescenti esses motigeratus hominū homo stultissime: ne nō tibi istuc feneraret? Sa. ego spem precio nō emo. Sp. nunq̃ rem facies. abi: nescis in escare holes sannio. Sa. credo istuc meli⁹ ē: Verū ego nūq̃ adeo astutus fui. quin q̃quid pos se malle auferre poti⁹ i psencia. Si. age noui. tutum

Adelpforum.

animum quasi iam vsq̃ tibi sunt Viginti mine: dum
 huic obsequare: preteera autē aunt pro ficisci in cipitū
 Sa. hem Sy. coemisse hīc que illuc Deheres multa: na
 uem conductam huc. scio animus tibi pendet. Vbi illuc
 spero redieris: tum hoc ages. Sa. nusquā pedem. perii.
 hercle hac illi spe hoc inceperunt. Sy. tunc inieci scru
 pulum homini. Sa. o scelera. illud Vide ut in ipso artu
 culo oppressit: empte n. usures complures. et item hinc
 alia que porto cyprum nisi eo ad mercatus Venio: dā
 num maximum est. nunc si hec omitto: actum agā.
 Vbi illinc rediero: nichil est: refriperit res: nūc dimum
 Venis? cur passus? Vbi eras? ut sit satius perdere quā
 aut hic nunc manere tam diu: aut tum persequi. Sy.
 iam ne enumerasti id quod ad te redditurum putes?
 Sa. hocne illo dignum ē: hocne incipere eschinum?
 per oppressionem ut hanc michi eripere possulet? Sy.
 labascit. Vnū hoc habeo: Vide si satis placet potiusq̃
 Venias in periculum sannio: serues ne an perdas totū.
 diuitum face. minas decem corradet aliunde. Sa. hei

Secundus actus.

michi de etiā sorte nūc Venio in dubiū miser. pudet ni-
hil. dentes omnes labefecit michi. Preterea colaphis
tuber est totum caput etiam insuper defraudat: nusq̃
ab eo. Sy. Ut libet: nunquid Vis quū ab eā. Sa. immo
hercle iam hoc queso sice: Ut hec sint facta potius quā
lites sequar. meum michi reddat: saltem quamti hem-
p: a est: sice scio te non esse vsum āte hac amicitia me
a memorem me dices esse et gratum. Sy. sedulo facis
am. sed Ethesiphonem uideo: letus est de amica. Sy.
quid te oro? Sy. paulisper mane.

Ethesipho / adolescens / Sirus seruus. Scena. B.

ABe quouis homine beneficium cum opus est
accipere gaudeas. Verum enimvero id demum
iuuat: si quem equum est benefacere: is benefacit: o fr-
ater: quid ego nunc te laudem. satis certe scio: num-
quam ita magnifice dicam quicquam id virtus quin
supet tua: ita qz vñā hāc rē habere me p̃ter alios p̃ar-
puam arbitror frēm hoīez neinē esse priariū artū ma-
gie p̃ncipem. Sy. o Ethesipho. Eth. o sice: eschin? vbi

Adelphorum.

est: Sp. illum te expectat dei. Et. hem. Sp. qd?: Et. quid sit: illius opa nunc viuo. Sp. festiui caput qn oī sibi postponenda putarit pre meo qmodo maledictū famam meū amorē: & peccatū in se transfudit. nīc hīl pote supra: sed quidnam foris crepuit: Sp. mane mane: ipse exiit foras.

Eschius/ Samio/ Ctesipho/ Syrus. Sc. di

Ubi est ille sacrilegus? Sa. men qrit: occidi. nūc idnam eff. r: occidi: nichil video. Esch. hem oportune te ipsum quero: quid sit Ctesipho: i tuto ē oīs res. omitto vo hanc irrifliciam suā. Et. ego vo illaz hercle omitto qui qdā te habcā frim. o mi eschur: o mi germane as Vereor corā in os te laudare ne id assētan di magē eximes: qui qd habcā gratuz facere es. age iepte qsi nūc nozimus nos int nos o Ctesipho: sz hoc michi dolet. nos pene scro scisse. & penirē i cū locū redisset: vt si oēs cuperēt tibi nichil possēt auxiliari. Et. pudebat. esch. as stulticia ē i hec nō pudor tā ob pui tā rē: pene ex pat. a turpi datū. vt di i hec phibeāt. Et.

Tercius actus.

peccaui. **Esch.** quid ait tandem nobis samio. **Sy.** iam
mitis est: ego ad forum ibo ut hunc absolvam: tu
tro ad illam **ethesipho**. **Sa.** **Sy.** instat. **Sy.** eamus nū
qz hec properatum cyprum. **Sa.** ne tam cito quidem q̃
uis etiam maneo ociosus hic. **Sy.** reddet. ne time. **Sa.**
ah fac ut omnem reddat. **Sy.** omnem reddet: tace mo
do: ac sequere hac. **Sa.** sequor. **Lth.** heus heus **Sy.**
Sy. hem qd est: **Lth.** obsecro hercle hoīez istum putissi
mum quam primum absoluitote: ne si magis irritu
fuit aliqua ad patrem: hoc permanet atqz ego tum p
petuo perierim. **Sy.** non fiet bono animo esto: tu cum
illa te inter oblecta interim et lectulos iube sterni no
bis et parari cetera ego autem iam transacta recon
uertam me domum cum obsonio. **Lth.** ita queso quā
do hoc bene successit hilarem sumamus hunc diem

In Tertiū actum

Obsecro mea nūc tci⁹ acc⁹ pūēt trepidatōm sōstare: ⁊ cāthare nū
tciō. ob pūriētē pāphlāz ab eschio viciatā. ⁊ gerā nūciātē dñe rapit
meretricis ab eschino. atqz reditum demee in scenam. Et interu
tūm egionis: et querelam: et consolatorium sōstrate.

Sōstrata/Matrona/Lātara/Nutry. Sec. vñ.

Obsecro mea nutrix quid nūc fiet? Can. quid

Adelporum.

ſic rogas recte edepol ſpero. So. modo dolores me-
tu occipiunt primulum. Lan. Jam nunc times qua-
ſi nūq̃ ſſuerenūq̃ tute pepereris. So. miſerā me nemē
habeo: ſole ſumus. Ge. Autem hic non adefſ: nec quē
ad oſtetricem mittam nec qui accerſat Eſchinum.

La. pol is quidem iam hic aderit: nam nūq̃ vnum
intermittit diem quin ſemper veniat. So. Solus me-
arum miſeriarum eſt remedium. Lan. Hec nate me-
lus fieri haud potuit quam factum eſt hec quando
vnum oblatum eſt quod ad illum attinet potiffimum
talem tali genere atque anno natū ex tanta fami-
lia. So. Ita pol eſt vt dicas: ſaluis nobis deos queſo
vt ſciat. Ge. ſeruus! Soſtrata Lantara. Sce. viii.

Nunc iſtuc eſt quod ſi oīa oēs ſua cōſilia cōfe-
rant atq; huic malo ſalutē querant. Nobis
auxilii nihil afferant quod mihi heretq;. Filicq; heri-
eſt. Vex miſero mihi tot res repente circumvallant;
Vnde emergi nō pōt viſ: egeſſas iniuſticia: ſolitudo:
famia hoccine ſecurū: o ſcelera: o genera ſactiga: o

Tertius actus.

hominē ipurū. So. me miserā quidnā est qđ sic bide
io timidū et pperantē getā. Ge. quē neqz fides neque
usurandū neqz vlla misericordia repressit: neque re
flicpit neqz quod partus instabat ppe. q̄ misere idig
ne perium vit.ū obtulerat. So. nō itelligo satis que
loq̄tur. La. ppius obsecro accedam⁹ sostrata. Ge.
ah me miserū: Bix sū cōpos animi. Ita ardeo iratū
di: nihil est qđ malū: q̄ totā illā familiā dati mi
hi obuiā: Vt ego irā hāc eso tuomā omnē: dū egritudo
hec est recens. satis mihi id hab. ā supplicii: dū illos
Bliscas modo. seni animā primū exstinguere ipi: q̄ il
lud pduxit scelus: tū aut sprū i pulsozē. Vah quibus
illū lacerare modis. sublimē mediū arripere: et capi
te pumū in terrā statuerē: Vt crebro dispergat viam
adolescenti ipsi eriperem oculos: posthac precipitem
darem: ceteros ruerem: raperem: agerem: tunderem:
et prosternerem. sed cesso heram hoc malo impartiri p
pere: So. Reuocemus Geta. geta. Ge. hē q̄squis es
sine me. So. Ego sum sostrata. Ge. Vbi est: te ipsā

Adelphonum.

querito: te exspecto: oppido opportune te obstitulisti mihi
hi obuiā hera. So. qđ est: qđ trepidas? Ge. heu mihi
So. quid festinas mi gera: alium recipe. Ge. proisus.
So. qđ istuc proisus ergo est? Ge. perimus. actū est
So. eloquere ergo obsecro quid fiet. Ge. iam. So.
Quid iam? Ge. Eschinus. So. quid is ergo? Ge.
Alienus est a nostra familia. So. Hem perii. quare?
Ge. Amare incepit aliam. So. Ve misere mihi. Ge.
neque quid occulte fert. a senone ipsus palam eripuit
So. scis ne hoc certo? Ge. Lerte hisce oculis egomet
vidi sostrata. So ah me miserā: qđ credas iam: aut
tui credas? nostrū Eschinum nostratū vitā omnium:
in quo nostre spes opesque omnes site erāt: qui sine
hec iurabat sese Unum nūquam victurum diem: qđ
se in suo gremio positurum puerum dicebat: patrem
ita obsecraturum ut liceret sibi hanc vxorem ducere
Ge. hera lachrymas mitte: hac potius quod ad hanc
rem opus est porro prospice: patiamur ne an narum?

Cuiquam. Sostrata. Ah mi

Tertius actus.

homo sanus ne es? an hoc proferendum tibi videtur
esse vsq? Ge. mihi quidē non placet. Itā primū illū
alieno aio a n. obis esse res ipsa iudicat. Nūc si hec pa
lā pferemus: ille inficias ibit sat scio. Tua fama e
gnate vita in dubiū veniet: tū si maxime fateatur:
quū amet aliā nō ē vtile hanc illi dare: qua ppter quo
quo pacto tacito est opus. So. an minie gentiū nō fa
ciā Ge. qd ais? So. pferā. Ge. hem mea sostrata
vide quā rē ages. So. p. iore in loco nō pōt res eē: q̄
in quo nunc sita est: primū in dotata est: tū preterea q̄
secūda dos ei erat perit: pro Virgine nuptū dari non
pōt: hoc reliquū est: sin inficias ibit: testis est mecum
anul⁹ quē ipse amiserat: postremo qū ego q̄scia mihi
sū a me culpā eē hanc pcul: neq; precū neque rem
vllam interciisse: illā autem et me indignā geta expecti
ar. Ge. Quid istuc? accedo vt melius dic a s. So. tu
quantum potes abi. Atque hegioni cognato huius rē
omnem narrato ordine: nam is nostro simulo fuit sū
mus: et nos coluit maxime: nam hercle alius nemo

Adelphorum.

respicit nos: tu propera mea cātata curre: obstetricā
carrese. Ut cum opus sit ne in mora nobis fiet.

Demea secum.

scena ix.

Aperii. Lthesiphonē audiui filiū Bna affur
isse in raptōne cū eschino: it misero restat mi
hi mali: si illū pōt qui alicuius rei est etiā (ū ad neq̃
abducere: Vbi ego illū querā: credo abductū inganetū
aliquo. psuasit eschimus ille ipurus sat scio: sed eccl
spū video ire: hinc scido Vbi sciet: atq; hercle hic de
grege illo est: si me senserit cum queritat: nūq̃ dicet
canisep. non ostendam me id Velle.

Sirus seruus/ Demea senex.

scena x.

Quē tē modo seni quo pacto se haberet enar
ramus ordine. nichil quicq̃ Vidi letius. De.
proh iuppiter hominis stultitiā. Sp. Lollau
dauit filiū. mihi qui dedisse cōsiliū: egit gracias. De.
ditūpor. Sp. argentū enīter auit ilico. dedit p̃terea in
sūptū dimidiū mine. Ad distribuū sane ē exsentētia.
De. hē. huic mādes siq̃d recte curatū Vellis. Sp. hem
B u

Quartus actus

Demea aut asperperam te. quid agitur? De. quid agitur? Vestrā nequeo mirari satis rationē. Sy. est hercle inepta: ne dicā dolo atq; absurda. pisces ceteros purga dromo: congruū istū maximū in aqua sunt sudere paucis per: Vbi ego Venero expossabitur: prius volo. De. ecce flagitia? Sy. Nisi quidē non placet: et clamo sepe. falsamēta hec Stephanio fac ut maceretur pulchre. De. dū Vestrā fidē Vtrum studio ne sibi id habet: an laudi putat fore: si piderit gnatiū De misero mihi: Videre Video: iam illū dicē: cū hinc exgens pfugiet aliquo mītatū. Sy. De demea istuc ē sapet: nō quod ante pedes modo est Videre: sed etiā illaque futura sūt prospicere. De. quid isthec iā penes vos psalteria ē? Sy. est hec iā intus. De. eos an dormi est habiturus? Sy. credo ut est dementia. De. ecce fieri flagitia? Sy. inepta ienitas patris: et facilitas prava. De fratris me equidem pudet: pigetque. Sy. nimium inter vos demea ac non quia ades presens dico hoc pernimum interest: tu quantum quantum?

Adelphorum.

nihil nisi sapientia es ille futilis: somnia sincere Be.
ro tu istum tuum facere feci: De. S. narem illum: aut
non sex mensibus totis prius olfecissem: quam ille de
quod cepit: Sp. Vigilantiam tuam tu mihi narras.
De. Sic sciet modo ut nunc est quiesce: Sp. Ut quis
que suum vult esse: ita est. De. quidem: eum vidisti
hodie: Sp. tuum ne filium. De. Abiga hic rus Sp.
iam dudum aliquid tui agere arbitror. De. satim scis
ibi esse. Sp. Eos quem egomet produxi. De. optime
est metui ne hereret hic. Sp. atque iratum admodum.
De quid autem. Sp. adoratus est iurgio fratrem apud
forum. De. psalteria ista: De. an vero: Sp. Vah
nihil reticuisti. Nam ut numerabatur forte argentum
intervenit homo de improvviso: cepit clamare. Deschi
ne hecine flagitia facere te hec te admittere indigna
genere nostro: De. oh oh lachrymo pro gaudio. Sp.
Non tu hoc argentum perdis: sed vitam tuam. De.
salus sit spero est similis maior suorum. Sp. huius. De.
ipse preceptum et plenus istorum est ille. Sp. per os domi sunt

Tertius actus.

Unde disceret. **De.** sit sedulo nihil pretermitto cōsue-
facio denique inspicere tanq̃ in speculo vitas homi-
nū iubeo: atque ex aliis sūmere exemplū sibi hoc fa-
cto. **Sp.** recte sane. **De.** hoc fugtio. **Sp.** callide. **De.**
hoc laudi est. **Sp.** Istuc rei est. **De.**
hoc vitio datur. **Sp.** pbissime. **De.** porro autem.
Sp. non hercle ociū est nūc mihi auscultandi pisces
ex sentēcia nactus sū: hi mihi nec corrumpantur catio
est. nam id nobis tam flagitium est: q̃ illa demea
non facere vobis: que modo dixti. Et quod queo con-
seruis ad eundem istuc precipio modum: hoc falsum
est: hoc adustum: hoc lautum est parum illud recte: et
terum sic mementote: sedulo moneo. que possum pro
mea sapientia: postremo tanquam in speculum in pa-
tinas demea inspicere iubeo: et moneo quid facto o-
pus fiet: inepta hec esse que nos ficimus sentio. **De.**
rum quid facias: ut homo est ita morem geras.
nūquid vis. **De.** mentem vobis meliorem dari.
Sp. Tu rus hinc abis. **De.** Recte. **Sp.** Nam quid

tu hic agis? Vbi siquid bene precipias nemo obtempe-
rat? De. Ego vero hinc abeo: quando is quamobrem
huc veneram rus abiit. Illum curo Vnum: ille ad
me attinet: quando ita vult frater de istoc ipse videret
sed quid ille est procul quem video: est ne hic hegeo tri-
bulis noster? si satis cerno: is hercle est Vash homo amicus
nobis: iam inde a puero diu boni ne illius modi: iam
magna nobis ciuium penuria est: homo antiqua vir-
tute et fide. haud scio mali quod ortum ex hoc si per-
blici: quam gaudeo Vbi est huius generis reliquias re-
flare video: Vash Vivere etiam nunc libet. Oportet ho-
minem hic salutem et colloquar.

Regio/ Geta/ Demea.

Sec. pi

Ros diu immortales facinus indignum geta.
quid narras? Ge. sic est factum. He. ex illa
familia tam illiberalis facinus esse ortum? o eschine
pol haud paternum istuc dedisti. De. Videlicet de psal-
tria hac. auditur. id illi nunc dolet alieno: pater is nisi
spondit: hei mihi Vtinam hic prope adesset asicubizatz

Tertius actus.

audiret hec. He. ni facient que illis equū est: haud sic
aufert. Ge. i te spes celsa hegio nobis sita ē. te solum
habem⁹: tu es patronus: tu pater es: i te tibi mores
nos cōmendauit senex: si deseris tu: perim⁹. He. came
dixeris. neqz faciā neqz me satis pie posse arbitror.
De. adibo. Saluere hegiōnē plurimū iubeo. He. te q̄
rebam ipm. salue demeā. De. quid aut. He. maior si
lius tuus eschinus quē fratri adoptandū dedisti: neqz
boni: neqz liberalis functus ē officio Viri. De. quid
istuc ē: He. nō n amicitia no tas: simulū atqz equalē:
He. quidni: De. filiā eius Virginē vitiauit. De. Hem.
He. mane. nō. ū audisti. demeā quod grauissimū est
de. an quicquam est etiam ampli⁹ hegio. Dero
ampli⁹: nam hoc quidem ferendum aliquo mo
do est: persuasit: nox: amor: Vnū adolescentia: hu
manū ē ubi sit faci. ū ad matrem Virginis Venit ipse
Vltro lacrymās: orans. obsecrans: fidē dans: iurās
se illā ductū. ū domū: ignotū est: tacitū est: creditū
est: Virgo pro comp. ssu grauida facta est: mensis

Adelphorum.

hic decimus est. ille bonus Vir nobis psaltiriam si diis
placet: parauit: qui cum uiuat. illam deserat. De. p
anton tu istec dicis? He. mater Virginis in medio est:
ipsa Virgo: res ipsa: hic geta propterea ut captus est
seruulo: non malus neque iners. Alit illas: solus
omnem familiam sustentat. Hunc abduce: Vin
ci: quare rem. Ge. Immo extorqueri. Hercle nisi ita
factum est demea. Postremo non negabit: coram ip
so cedo. De. pudet. Nec quid agam: nec quid huic re
spondeam scio. Ge. Intus clamat pamphila. Pa.
miseram me: differtor doloribus. Iuno lucina fer os
pem: serua me obsecro. He. hem numquam illa queso
pariurit? Ge. Certe hegio. He. hem illec fidem nunc
Vestram imploret demea. quod vos uis cogit ut id
luntote impetret. hec primum ut fiant deos queso
ut uobis deceat. Sin aliter animus Vestre est: ego de
mea summa ui defendam hanc: atque illum moue

Cum. cognatus mihi erat

Tercius actus.

Una a pueris nos pariuuli sum⁹ edicati. Una semper
misicie et domi fuimus. Paup⁹ tatem Una pertulimus
Grauē: qua ppter enitar: faciā: experiat. Denique ani
mā relinquam potius q̄ illas deseram. quid mihi re
spondes? De. fratrem conueniam hegio: Is quod mi
hi de hac redderit consiliū: id exequar. He. sed deme
a hoc tu facito: tecum alio cogites: quam vos facillime
agitis: quam estis maxime potentes et ditēs: fortun
nati: et nobiles: tam maxime vos equo animo equa
noscere oportet: si vos vultis phibere probos. De re
dito. fient que fieri equum ē omnia. He decet te facere
Geta duc me intro ad sostratam. De. Non me indi
cente hec fiunt Et hoc sit modo defunctum. Verum
nimia hec licentia profecto euadet in aliquod magnū
malum. ibo: Ac exquiram fratrem: Et in eum hec tuo
mam.

Hegio alloquitur Sostratam.

scena vii.

Bono animo fac sis sostrata. et istam quam
potes: fac cōsolare: ego mitionē si apud forū

Adelphorum.

est conueniã: atque Ut res est: narrabo ordine: si est
facturus Ut sit officium suum faciat: sin aliter de
hac re est eius sententia: respondeat mihi: Ut quid a-
gam quam primum sciam.

In quartum actum.

In ta patrẽ hinc abiisse rus: Quartus actus cõtenet cthesipho
huc cũ syro colloquũ. frustrandũ demee p syrũ faciã. mitionis
cũ egrnoe fermonẽ. Eschini cũ mitione patre facitissiam disceps
adonũ. Et temulenti syri in scenam reditum.

Lthesipho/ Syrus.

scena viii.

In tu patrem hinc abiisse rus? Sy. Jamdu
dum. Lthesi. Dic sodes. Sy. Apud Bissam
est. Nunc autem maxime aliquid operis facero cre-
do. Lthesi. Dinam quidem quod cum eius salute fi-
at ita defatigarit Belim: Ut triduo hoc perpetuo proz
sus electo nequeat surgere. Sy. Ita fiat: et istoc si-
quid potises rectius. Lthe. ita. nam hunc diem misere
nimis cupio Ut cepi perpetuum in leticia degere: et il-
lud rus nulla alia causa tam male odi nisi quia tam
prope est: quod si abesset longeus: prius nox oppres-

Quartus actus

fisset illuc: q̄ huc reuerti posset iterum. Nunc Vbi me
illuc non videbit: iam huc recurreret sat scio. rogabit
me Vbi fuerim: quē ego hodie toto nō vide dicitur
Sp. Nichil ne in mente est? Lth. nunq̄ quicq̄. Sp.
tanto nequior. ciens: amicus: hospes. nemo est Vo-
bis? Lth. sunt. quid postea? Sp. hisce opa dicitur ut da-
ta sit. Lth. que non data sit: non potest fieri. Sp. po-
test. Lth. interdiu: sed si hic pnocto cause q̄ dicam
syre? Sp. Vah quam Bellem etiam noctu amicis o-
peram mos esset dari. quin tu ociosus es: ego illi sen-
sum pulchre calleo. quin feruet maxime tam placidū
q̄ cum reddo. Lth. quomodo? Sp. laudariet te au-
dit libenter. facio te apud illum deum. Virtutes nar-
ro. Lth. meas? Sp. Tuas homini ilico lachryme
cadūt quasi puero: gaudio: sem tibi autem. Lth. qd
nam est? Sp. lupus in fabula. Lth. pater est. Sp.
ipsum est. Lth. syre quid agimus? Sp. fuge modo i-
tro: ego Videro. Lth. Siquid rogabit nusquam tu-
me: audisti? Sp. potin es ut desinas.

Adelphorum.

Demea / Ctesipho / Syrus.

Scena viii.

E ego infelix homo sum. primū fratrem nūquam inuenio gentiū: preterea autē dū illum quero: a villa mercenarium vidi: is filium negat esse tui. nec quid agam scio. Cth. Syre: Sy. Quid est: Cth. meū querit: Sy verum. Cth. peti Sy. quin in animo bono es. De. quid hoc malū in se licetatis nequeo. satis discernere. nisi credo me huic esse natū rei ferēdis mise tuis: primus porro obnuncio: egre solus siquid sit fero. Sy. rideo hūc: primū ait se scire: is solus nescit oīa. De. nūc rideo: si forte fratredierit vīso. Cth. Syre obsecro vīde ne ille huc prof⁹ se irruat. Sy. etiā taces. ego cauebo. Cth. nūq̄ herede hodie ego is luc cōmittā tibi. nā me in cellā aliquā cum illa concludam: id tutissimum est. Sy. Age tamē ego hunc amāuebo. De. Sed ecquid sceleratum syri. Sy. nō hercle hic qdē durare q̄spia si sic sit pōt. scire equidem volo quot michi sunt domini.

Quartus actus.

Que hec est miseria? De. qđ ille gannit: quid vult?
qđ ais bene vir: est frater domi? Sy. quid malū bo
ne vir mihi narras? Equidē perii. De. quid tibi est.
Sy. rogitas. Lthesipho me pugnis miserū et istam
psaltriam vsq; occidit. De. hem quid narras? Sy. hē
vide vt discidit mihi labrū. De. quāobrem? Sy. me
impulsore hanc emptā esse ait. De. nō tu eū ruz hic
modo pdiisse aiebas. Sy. factū ē. Verū veni post isa
nlēs: nil pepcit nō puduit seerberare hoīem senem:
quē ego modo puerū tantillum in manibus gestavi
meis. De. laudo te Lthesipho: patrizas. abi. Vni te
iudico. Sy. laudas: ne ille querebit posthac: si sapiet:
man⁹. De. fortiter. Sy. pquā nimis quia miseram
mulierē & me seruulū: q̄ referre nō audebā: vicit. hui
per fortiter. De. nō potuit melius. idē sensit. quod ego
te esse huic rei caput: sed ē ne frater intus? Sy. non ē
De: vbi illū querā cogito. Sy. scio vbi sit. Verū ho
die nunq; monstrabo. De hem quid ais? Sy. ita.
De. diminuetur tibi quidē iam cerebrū. Sy. at nomē

nescio illius hōis: sed locū noui ubi sit. De. dic ergo
locū. Sp. nostim porticū apud marcellū hāc decursū:
De. quidni nouerim? Sp. pterito ac recta sur, ā
platea: ubi eo benctis cliuua deorsū vtrū hāc te pte
ripitato: postea ē ad hāc manū sacellū: ubi angiportū
propter est. De. quidnam? Sp. illic et iā ubi caprisi
cus magna est: nostim. De. uouit. Sp. hāc pergit. De.
Id quidem angiportum non est paruum. Sp.
Verum hercle. Vah censem hominem me esse: errans
in porticum, rursus redi. sane multo hāc propius ibis
et minor est erratio scim cratini huius ditis edes: De.
prio. Sp. ubi eas pteritis ad sinistrā hāc recta platea:
ubi ad diane Benctis: Mo ad dextera: puiquam ad
portam Venias: apud ipsum lacum est pastrilla. ex
aduerso fabrica ibi est. De. quid ibi facit. Sp. lectu
los in sole in lignis pedibus faciundos dedit: ubi po
teris Vos. De. sane bene sed cesso ad eum pergere: Sp.
isane: ego te exercebo hodie: St dignus es silicernis

Tertius actus.

im. eschinus otiose cessat: prandium corrumpitur:
athesipho au ē in amore est totus. ego iam prospiciam
michi: nam iā adibo: atque Vnūquodqꝫ quod quidem
erit bellissimū carpare: et cyathos sorbillans paulatim
hunc producam diem.

Mitio/ Hecio ambo senex.

scena p⁸.

Ego in hac re nihil reperio quāobrem laudem
tantopere Hecio. meum officiū facio: quod pec-
catū a nobis ortū ē corrigo. nisi me in illo credidisti et
hōm nūtero; qui ita putāt sibi fieri iniuriā Vltro si quā
fecere. Eypostulā: et Vltro accusant: id quia non est
a me factum agis gratias. He. ah. minime. Nāqꝫ te
alter atque es in animum induxi meum. Sed quā-
so Vt Vna meum ad matrem Virginis eam mitio at-
que istec eadem que mihi dixi tute dicas mulieri: sus-
picionē hanc propter fratrem eius esse et illam psal-
triam. Mi. si ita equum censes: aut si ita opus est fac-
to: eamus He. benefacis. Nam et illi animum iam
reliuabis: que dolore ac

et miseria tabescit: et tuo officio furis sanctus: sed
si aliter putas: egemet narabo que mihi d'pti. Mi.
Immo ego ibo. He. Benefacis omnes quibus res sunt
minus secunde: magis sunt nescio quomodo suspici-
osi: ad contumeliam omnia accipiunt magis: prop-
ter suam impotenciam se semper credunt negligi: qua
propter te ipsum purgare ipsis coram placabilius est
Mi. et recte: et Verum dicis. He. Sequere ergo me hac
intro. Mi. maxime.

Eschinus secum.

Scena. pbi.

Ascrutior animi: hocne de improviso mali
mihi obici tantum: Et neque quid de me faci-
am: neque quid agam certum fiet: membra metu de-
bilis sunt: animus timore obstupuit: pectore consis-
tere nihil consilii quinit. Bah quomodo me ex hac ex-
pediam tua ba: tanta nunc suspicio de me incidit: ne-
que ea immerito. Sofrata credit mihi me psalteriam
hanc emisse.

Ad anus mihi indicium

Quartus actus.

fecit. nam B: hinc forte ea ad obstetricē erat missa: B:
bi. ā Bidi: illico accedo: rogitō pamphila quid agat:
iā ne partus adsiet: eo ne obstetricem accersat: illa ex-
clamat: abi: abi eschine: iam satis diu dedisti verba
nobis satis adhuc tua nos frustrata est fides. hinc qd
isluce obsecro inquam est: valeas: habeas illam que
placet. sensi illico id illas suspicari: sed me repressi ta-
men: ne quid de fratre garzule illi dicerem: ac fieri pa-
lā: nūc quid faciā: dicā fratris eē hanc id quod mini-
me est opus B: quam efferri. age omitto. fieri potis est
B: ne qua exeat p'sū metuo B: id credant: tot idcirco
Berisunilia: psaltria egomet rapui: ipse egomet sol-
ui argentum: ad me abducta est domū: hec adeo mea
culpa fateor fieri. Non me hanc patri rem: B: erat
gesta: indicasse: Exorassim B: eam ducere. ces-
satum B:que adhuc est. Nunc iam porro porro eschi-
ne expergiscere. Nunc hoc primum est: ad illas ibo
B: purgē me. accedam ad fores. Perii. horresco semp

Adelphorum.

Ubi hasce pulsare occipio fores miser. heus heus. es-
chinus ego sū. aperte aliquis actutum hostium. prodiit
nescio quis. concedam huc.

Antio/ Eschinus.

Scena p̄bii.

Ta ut dixi sostrata facite: ego eschinum con-
ueniam: quomodo hec acta sint sciat. Sed
quis hostiū hoc pulsauit? Esch. he: pater hercle ē. pe-
rii. Mi. Eschine. Esch. Quid hinc negotii hic est?
Antio. tu ne has pepulisti fores? Tacet: cui nō ludo
hunc aliquantisper: melius est: quādo quidē hoc nū-
quā mihi ipse voluit credere: nihil mihi respondes?
Esch. nō equidē istas: quā sciam. Mi itaq: nam mi-
rabat qd hic negotii eēt tibi: Erubuit. salua res est.
Esch. dic sodes pater: tibi Vero qd istice est rei? Mi.
nihil mihi quidem. amicus Quidam me a foro abdu-
xit modo duc aduocatum sibi. Esch. Quid? Mi. ego
dicam tibi: habitant hic quedam mulieres pauperu-
le opinor has non nosse te: et certe scio. neque enim
diu huc comigrauerunt. Esch. quid tum postea?

Quartus actus.

Mi. Virgo est cū matre. Esch. perge. Mi. hec Virgo
orba est patre. hic meus amicus illi genere est prop-
rius. huic leges cogūt nubere hanc. Esch. perii. Mi.
quid est. Esch. nihil: et recte. perge. Mi. Is venit ut
scū auēhat: nam habitat militi. Esch. hem Virgine
ut secū auēhat? Mi. sic. Esch. miletū vsque obsecro
Mi. ita. Esch. alio male ē. quid ipse aūt? Mi. quid
istas censes: nihil enim cōmentā mater est esse ex alio
Viro nescioquo puerū natū: neque eū nōinat: priorū
esse illū: nō oportere huic dari. Esch. ego nōne hec in-
sta tibi videntur postea? Mi. non. Esch. obsecro nō:
an illam hinc abducat pater? Mi. quidni illam abdu-
cat? Esch. factū a vobis durit immisericorditer qz:
atque etiam si est pater dicendū magis aperte illibera-
liter. Mi. quamobrem? Esch. me rogas: quid illi tan-
dem creditis fore animi misero qui illi consuevit pri-
us qui infelix haud scio an illam misere nunc amat
quum hanc sibi videbit presens presenti eripi et abdu-

Adelphorum.

ei ab oculis: facinus indignum pater. Mi. qua rati
one istuc: Quis despondit: quis dedit: cui: quando:
nupsit: auctor his rebus quis est: cur dixit alienam:
Eschi. an sedere oportuit domi Virginem tam gran-
dem dum cognatus hinc illinc Veniret expectantem:
mi pater hec te dicere equum fuit et id defendere. Mi.
redicule: aduer summe illum causam dicerem cui Bene-
ram aduocatus: sed quid istec eschine nostra: quid la-
chrimas: Eschi. pater obsecro ausculta. Mi. ah. es-
chine audiui ola: et scio: non nam te amo: quo magis
que agis cure sunt mihi. Eschi. Ita Velim me prome-
tentem aues dum Viuas mi pater: Et me hoc delictum
admisisse im me id mihi Vehementer dolet: et me tui
pudet. Mi. Credo hercle nam ingenium noui tuum li-
berale. sed Vereor ne indiligens nimium sis. in qua
ciuitate tandem te arbitrare Viuere: Virginem Vitiafii:
Quam te ius non fuerat tangere.

Quartus actus.

Iam id peccatum primū ē magnū: atq; humanū ta-
mē: fecerī alii sepe idem boni. at postq̃ euenit id: cēdo
nūquid circūspēxi: aut quicq̃ tute prospēxi tibi: qđ
fieret: quomodo fieret: si te ipsū mihi puidit dicere:
qua reciscerē: hec dū dubitas menses abierūt decē: pro-
didisti te: et illā miserā: & gnātū: quod qđē in te fuit
quid: Credebās dormiēti tibi hec cōfecturos deos: et
illā sine tua opera in cubiculū iri deductū domum:
Noli ceterarū te secordē eodē modo esse. bono animo
es: duces h̃porē hanc. **Esch.** Hem. **Mi.** Bono alio es
inquā. **Esch.** Pater obsecro nū ludis nūc me tu: **Mi.**
ego te: quāobrem: **Esch.** nescio: nisi quia tam miser
hoc est cupio: et ideo Bereor magis. **Mi.** abi domū
abi. et deos cōprecare ut h̃porē accersas: abi. **Esch.**
qđ: Jam ne h̃porē ducā: **Mi.** iam: **Esch.** iam: **Mi.**
Quantū potes. **Esch.** dū me pater omnes oderint: nū
magis te q̃ oculos nūc amo meos. **Mi.** qđ: quā illā:
Esch. eque. **Mi.** pbenigne. **Esch.** qđ: Vbi ē ille mis-
le sius: **Mi.** abiit: perit: nauē ascendit: sed cur cessas:

Adelphorum.

Esch. pater abi: tu potius deos cōprecare: nam tibi
eos certe scio quo Vir melior multo es quā ego: optē
peraturos magis. Mi. Ego eo intro: Ut que opus sūt
parentur. Tu fac: Ut dixi: si sapis. Esch. quid hoc ē
negocii: Hoc est patrē eē: aut hoc filiū esse: si frater
aut sodalis esset: qui magis morē gereret: Hic non a
mandus: hiccine non gestandus in sinu: hem: itaque
magnam mihi iniecit adeo sua commoditate curam:
ne forte imprudens faciam quod nolit: sciens cauebo
si d'cesso ire itro: ne mora meis nuptiis egomet siem:

Demea.

Scena p̄bui

Defessus sum ambulando: Ut spre te cū tua
monstracione magnus perdat iuppiter. Per
reptavi Usque omne oppidū: ad portam: ad locum:
quo non: neque fabrica ulla erit: neque fratrum ho
mo Vidisse se aiebat quisquam: nunc Vero domi certū
obsidere est: Usque donec reddierit.

Quartus actus

Damea/ Mitio.

scena p^{ri}p.

Bo: illis dicam nullam esse in nobis moram.
sed eccum ipsū: te iamdudū quero mitio. Mi.
quidnam? De. fero alia flagitia ad te ingentia boni
illius adolescentis. Mi. ecce autem. De. noua. capi
talia. Mi. ose iam desine. De. ah nescies qui Vir sit.
Mi. scio. De. ah stulte tu de saltua me somnis agere
hoc peccatū est in Virgine ciuem. scio. Mi. De eos scis
et patere? Mi. quidni patiar De. dic mihi: nō clamas
non insanis? Mi. non malū quidem. De. puer nat⁹
est. Mi. dii bene vertant. De Virgo nihil habet. Mi.
audiui. De. et ducenda indotata est. Mi. scilicet. De.
quid nunc futurū est? Mi. id enim quod ipsa res fert
illinc huc transferetur Virgo. proh iuppiter: istocine
pacto oportet fieri? Mi. Quid faciam amplius? de.
quid facies rogitēs? Si non re vera istuc tibi dolet:
simulare certe est hominis. Mi. quin iam Virginem
despondi. res composita est: fiunt nuptie? Dempfi
metum omnem: hec sūt magis hominis. De. ceterum

Adelphorum.

placet si tibi factum mitio? Mi. non: quæ mutare.
nunc quæ nequeo: equo animo fero: ita Vita est ho-
minum: quasi cum ludas tesseris: si illud maxime
quod est opus Jactu non cadit: illud quod ceci-
dit forte id arte Ut corrigas De. corrector: nempe tua
arte viginti mine pro psalteria petire: que quantum
potest aliquo abicienda est si non putio Vel gratis.
Mi. neque est naque illam sane studeo vendere. De.
quid ergo facis? Mi. domi erit. De. prohi deum fidem
meretrix et mater familias erit mihi Vna in domo?
Mi. cur non? De. sanum ne tu credis esset? Mi. equidem
arbitror. De. Ita me dum ament Ut Video ego tuam i-
eptiam factum. um & credo Ut hab. as qui cum cantiles
Mi. cur non? De. et noua nupta hec eadem discet.
Mi. salicet. De. tu inter eas restum ductitas saltabis?
Mi. Probe: et tu nobiscum Vna si opus sit. Demea.
Hi mihi. Non te pudet hec? Mi. Jam vero mitte de-
mea tu istanc iracundiam: atque ita Vti decet hilarum
Chac lubentem fac te ingnati nullus ego

Quartus actus.

Hos cōueniā: post huc redeo. De. o iuppiter hancine
Vitā? hosce mores? hanc demenciā? Syor sine dote
Veniet. intus psalteria ē domus sōptuosa. adolescens
luxu perditus. senex delirās: ipsa si cupiat solus ser
uare prozsus non poterit hanc familiam.

Syrus. Demea.

Scena. pp.

Edepol syrisce te curasti molliter: lauteque
munus administraſti tuum, abi. sed postquam int⁹
sum omnium rerum satur: pro deambulare huc libe^r
(um est. De. Illud videsis exemplum discipline.

Sy. Ecce autem hic adest senex noster. quid sit: quid
tu es tristis? De. o scelus. Sy. ohe. iam tu verba sū
des hic sapientia? De. tu ne si meus esses. Sy. Dis
quidem esses demeā: ac tuam rem constabilisses. De.
exemplum: omnibus curarem vt esses. Sy. Quam
obrem? quid feci? De rogas? Ipsa turba atque in pec
cato maximo quod vix sedatum est: potastis scelus
quasi re bene gesta. Sy. Saue nollam hunc exitum.

Adelphorum.

In quintum actum.

Eus heus Syre. Quintus acrus. continet deprehensum Ctesiphonē cū meretrice. demee qz cū mutone iurgii: et pastine ei' vite correctōm. permissam meretricem Ctesiphoni donec vxorem ducat legitimam.

Dromo/ Syrus/ Demipho.

Scena ppi.

Eus heus syre rogat te cthesipho vt redias.
Sy. abi. **De.** quid cthesiphonē hic uariat?
Sy. nihil. **De.** eo carnifex est cthesipho intus? **Sy.**
nō est. **De.** cur hic nominat. **Sy.** ē alius quidā pa-
rasitaster paruulus nostin? **De.** iam cibo? **Sy.** qd
agis? quo abis? **De.** mitte me. **Sy.** Noli inq. **De.**
nō manū abstines mastigia? an tibi iam maioris ceret-
bū dispergi hic? **Sy.** abiit edipol cōmessatorē haud
sane cōmodū presertim cthesiphoni: qd ego nūc agā?
nisi dum hec silescunt turbe interea in angulā aliquo
abeam: atqz edormiscam hoc villi. sic agam.

Mitio/ Demea.

scena ppi.

Arata a nobis sūt: ita vt dixi soffrata. vbi

.bis: qsnā a me pepulit tā grauitex fores? **De.**

si mihi quid faciā: quid agam: quid clamē: aut qd
querat? o celū: o terra: o maria: neptuni. Mi. Gen

Quintus actus

tibi: rescivit omnem rem: id nunc clamat scilicet: p^{er}
rate lites. succurridū est. De. eorum adest cōmunis
corruptela nō p^{oss}uere sibi. Mi. tandē reprime iracūdiā
atq; ad te reddi. De. repressi: redii: omitto maledicta
cīa. tē ipse putem⁹: dictū inter nos hoc fuit ex te ad
eo est ortū ne tu curares meū neue ego tuū: responde
Mi. factum est. non ego. De. Cur nunc apud te po
tat: cur recipis meum: Cur emis amicam mi iō: nā
qui minus mihi idem ius equum est esse q̄ qd equū ē
tibi: Quando ego tuum non curo: ne cura meum.
Mi. Non equum dicis. De. Non: Mi. Nam uetus
Verbum hoc quidem est communia amicorum esse in
ter se omnia. De. facite nunc demum isthac nata ē
oratio. Mi. ausculta paucis: nisi molestum est deme
a. Principio si id te mordet sumptum filiū quem faci
unt: queso facito hoc tecum cogites. Tu illos duos
olim pro re tollebas tua. quod satis putabas tua bo
na ambobus fore. Et me tuū hyporem credidisti scis

Adelphorum.

sic ducturum eandem illam rationem antiquam ob
sine. Conserua: quere: parce. fac quam plurimum il
lis relinuas: gloriam tu istam tibi obtine. Mea que
preter spem euenerit stantur sine.

De summa
nihil decedet: quod hinc occiderit id de lucro putato esse
omnia hec si uolis in animo bene cogitare demea: et
mihi et tibi et illis dempseris molestiam. De. Mitto
rem: consuetudinem ipsorum. Mi. mane: scio.

Issucibam: multa in homine demea signa in sunt:
ex quibus coniectura facile sit. Duo quum idem fa
ciunt: sipe ut possis dicere: hoc licet impune. Facere
huic. illi non licet: non quod dissimilis res sit: sed quod
is qui facit. Que ego esse in illis video ut confida fo
re. Ita uolumus: ut video eos sapere: intelligere: i loco
serari: inter se amare: scire liberum ingenium atque:
Caninum: quo bis illos tu de reducas. atenim

Terminus actus.

metuas ne ab te sint tamen remissores paulo noster
demea ad omnia alia etate sapimus rectus: solum non
vnum vitium offert hominibus senectus. attentiores sumus
ad rem omnes quam sat est: quod illos sat etas acuet. De.
ne nunc modo bone tue iste nos rationes mitio: et tu
us iste animus equus subuertat. My. tace: non fiet
mitte iam isthec: date hodie mihi. exporge frontem.
De. scilicet ita tempus fert. faciendum est: ceterum cras
rus cum filio cum primo ibo lucum hinc. Mi. imo de nocte
censeo. hodie modo hilarum facite. De. et istam psalmi
am vna illuc mecum hinc abstraham. Mi. pugnaueris
eo propterea pacto illuc alligaris filium: modo facito ut
illam serues. De. ego istuc videro. atque illuc famule
plena sumi ac possinis coquendo sit sapor et molendo
praeter hec meridie ipso faciam. ut stipulam colligat
itam excoctam atque atram reddam: quam carbo est. Mi.
placet. Nunc mihi Videre sapere: atque equidem sci
tum tuum etiam si nolit cogas: ut cum illa vna cu

Adelpheum.

*bet. De. detides: fortunatus qui istoc animo sies ca-
go sentio. Mi. as pargis ne? De. iam iam desina i
ergo intro. Et ei rei cui est apus hilarem f. i. c. sumam?
dum.*

Damea senex.

Scena ppxiii.

*Unquā ita quisquam bene subducta ratione
aduitam fuit: quin res: etas: usus: semper a
liquid apporet noui: aliquid moneat: Et illa que sci
re credas nescias: et que ē putaris prima in experiendo
repudies: quod mihi nunc euenit. Nam ego Vitam du
ram quā Vixi Usque huc: prope iam excurso spacio e
go omitto id quāobrem. te ipsa repperi: facilitate nihil
esse homini melius: neq; clementia. id esse Verum ex
fratre cuius facile est noscere. ille semper egit suā Vi
tam in ocio: in conuiuio: clemens: placidus: nulli le
dere: os audire omnibus: sibi Vixit: sibi sumptum
fecit: omnes benedicunt et amant. ego ille agreslis:
suius: tristis: parcus: truciulentus: tenax: duxi Vxo
rem: quā non ibi miserā Vidi: Nati filii: alia cura:*

Di

Quintus actus

porro autē dū studeo illis vt q̄plurimū facerem. cō-
striui in querēdo vitā atq; etatē meā: nūc exacta etas
te hoc fuit. et pro labore ab his fero: odiū. ille alter se-
ne labore patria potitur cōmoda: illū amant: me sus-
gitant: illi crecūt cōsilia oīa: illū diligūt: apud illum
sū: ābo: ego de sertus sū illū vt diuat optāt: mea autē
mortē expectant scilicet: ita eos meo labore eductos
moximo hic fecit suos paululo sumptu miserā om-
nem ego capio. hic potitur gaudia. Age nunc experi-
amur contra hec quid ego possim blande dicere: aut
benigne facere: quando huc prouocat. ego quoque a-
meis me amaret et magnipendi postulo si id sit dādo
atque obsequendo non posterioris feram. deerit: Id
mea minime refert. qui sū natu maximus.

Syrus/ Demea.

Scena p̄viii.

Eus hucus demea rogat frater ne abes longis-
us. De. quis homo est. o syre noster salue: qd
fit: quid agitur: Sy. recte. De. optime est. Jam nūc

Adelporum.

hec tria primum addidi preter naturam: noster: quod
sit: quid agitur: seruum haud illiberaliter prebes te:
et tibi lubens benefaxim. Sy. gratia habeo. De. a
qui syri hoc verum est: et ipsa te expectiet propediem.

Geta seruus/ Demea senex. *Scena xxi.*

Era ego hinc ad hos puiscam quod mox virginem
accerfant: sed ecce cum demeam. saluus sis. De.
o qui vocare? Ge. geta. De. geta hominem maxime
pretu esse hodie te iudicaui animo meo. nam is mihi
est profecto seruus spectatus satis: cui dominus cure
est: ita ut tibi sensi geta. Et tibi ob hanc rem siquid
usus euenerit lubens benefaxim: meditor esse affabi
lis: et bene procedit. Ge. bonus es qui hec existimas
De. paulatim plebem primulum facio meam.

Eschmus/ Demea/ Syrus/ Geta. *scena xxiii.*

Ecce me quid est dum nimis nuptias sanctas
fludent facere: et in apperando totum hunc con
sumunt diem. De. Quid agitur eschine? Eschine.
Hem pater mi tu hic eras? Demea. tuus hercle viro

Quintus actus.

et aio: et natura pater: qui te amat plusq̃ nosce oculos: sed cur non domũ quæso Hydrem accersis: Esch. cupio: Verũ mihi mora ẽ tibicinat & hymeneum qui canat. De. ego uin tu hunc senti auscultari: Esch. quid: De. nussa hec face: hymeneũ: turbã: Lampadas: tibi anas: atque hanc in hosto macerã iube dirui: quantum potes hanc traher. Snam fac domum: traduce et matrem et familiam omnem ad hos. Esch placet pater lepidissime. De cuge iam lepidus Vocor. Fratri edes fiant perui. turbam domum adducet: & sumptũ amittet multa: quid mea? Ego lepidus in eo gratia: iube nunc iam dinumeret babilo ille viginti minas. Syre cessas ire ac facere? Sy. quid agam? De dirue tu ulas. abi: et traduce. Ge. dũ tibi de mea bene sapint: quum te video nostre familie tam ex animo facilius velle. De. Dignos arbitror. Quid tu ais? Esch. Sic opinor. Denne, multo rectius est: quam illam puerperam huc duci per viam egrotam.

Abelphorum.

Esch. nihil enī Bidi melius mi pater. De. sic soleo:
sed erāt: mitio egreditur foras.

Mitio / Demea / Eschinus.

see. p. 51.

Ubet frater: ubi is est: tu ne iubes hec demea:

De. Ego vero iubeo. et in hac re et aliis oibz
quāmapime Bnā facere nos hanc familiā: colere: ad
inuare: adiungere. Esch. Ita q̄so pater. Mi. haud
aliter censeo. De. In mo hercle ita nobis decet. pūmū
huius h̄poris ē mater. Mi. quid postea? De. proba &
modesta. Mi. Ita aiunt. De. Natu grādiore. Mi. scio.
De. parere iam diu hec p annos non pōt. nec qui eā
respiciat q̄squā ē: sala est. Mi. quā hic rē agit? De.
hanc te equū est ducere: et te operam ut fiat dare. Mi.
me decere aut? De. Te. Mi. me? De. te inquā. Mi. in
eptis. De. si tu sis homo hic faciat. Esch. mi pater.
Mi. qd tu aut huius asine auscultas? De. nihil agis:
fieri aliter nō potest. Mi. deliras? Es. sine te h̄porē:
mi pater. Mi. iſanis aufer. De. age Beniā q̄so filio:
Mi. Satin sanus ne es? ego nouus maritus anno

Quintus actus

demū quito & septagesimo fiā: atque annū decrepū
ducā: id ne estis auctores mihi: Es. fac p̄misi ego il
lis. Mi. p̄misisti autē: de te largitor puer. De. age qđ
te maius oret: Mi. quasi hoc nō sit maxumū: De. da
Venā. Es. ne grauerē. De. fac: p̄mitte. Mi. nō omit
tis: Es. nō: nisi te exorē. Mi. Bis ē hec qđē. De. age
plū: mitto. Mi. etsi hoc mihi prauū: ineptū: absur
dū: atque alienū a uita mea: Verū si vos tantopere
isluce vultis fiat. Es. benefacis: merito te amo. De.
Verum quid ego dicam quū sit quod volo: Quid nūc
quid restat: hegio est hic cognat⁹ propinquus: affinis
nobis: paup: bene nos aliquid facere illi decet. Mi.
quid facere: De. agelli est hic suburbe paululū quod
locatas foras: huic demus qui fruatur. Mi. paulū id
autē. De. si multum sit: faciundum est: pro patre hu
ic est. bonus est. noster est: recte datur est. postremo
nō meū illud Verbū facio quod tu mitto: bene et sapi
enter dixisti dudum: Vitū cōe om̄ est. quod nimū ad
rem in senecta attenti sumus: hanc maculā nos decet

Adelpheorum.

effagere. dictū ē Vere: et re ipsa fieri oportet. Mi. qđ
isfluc: dabitur quidē qđ hic vult. Es. mi pater. De.
nūc tu es mihi german⁹ pariter corpore ⁊ alo. Mi. gau
deo. De. suo sibi gladio hūc iugulo.

Syrus/ Demea/ Mitio/ Eschinus sce. ppviii.

Actū est quod iussisti demea. De. frugi homo
es: ego edepol hodie quidē mea sentēcia iudico
syriū fieri equū liberū. Mi. islū liberū: quodnam ob
factū: De ob multa. Sp. o noster demea: edepol vir
bonus: ego istos vobis vsq; a pueris curavi ambos
sedulo: docui: nonui: bene precepi semper que potui
oia. De. res apparet ⁊ qđē porro obsonare cū fide: scō
lū adducere apparere de die cōuiuiū. nō mediocre hoīs
hec sūt officia. Sp. o lepidū caput. De. postremo ho
die ī psalteria istac emunda hic adiutor fuit. hic curauit
oia: pdesse equū est alii meliores erūt. deniq; hic vult
fieri. Mi. Vis tu hoc fieri? Es. cupia. Mi. siquidem
tu vis syre. esō huc accede ad me: liber esto. Sp. Be
nefacis: omnibus gratiam habeo: et seorsum tibi pre

Quintus actus.

terea de mea. De. gaudeo. Es. Et ego. Sy. Credo.
- Utinam hoc perpetuum fiat gaudium: phrygiam uxorem
meam ut una mecum videam liberam. De. optime: quid
mulierem. Sy. equidem tuo nepoti huius filio hodie pri-
mam dedit: haud dubium est quin emitti equum fiet. Mi.
obeam rem? De. postremo ob eam a me argentum quanti est
sumito. Sy. dii tibi de mea oro omnes semper omnia optata of-
ferant. Mi. sperare processisti hodie pulchre. De. siquidem
porro mitto tui officium facies: atque huic paululum aliquid
pre manu dederis unde statim: reddet tibi cito. Mi.
istoc vilis. Es. frugi homo es. Sy. reddam hercule: da
modo Esch. age pater. Mi. post consulam. De. faciet.
Sy. o vir optime. Esch. Pater mi festiuissime. Mi.
quid istuc? que res tam repente mores mutauit tuos?
quid proluuium? que est ista subita largitas? De. di-
cam tibi: ut id ostenderem quod te isti facilem et festiuum
putant: id non fieri ex vera vita: neque adeo ex equo &
bono: sed ex assentando indulgendo et largiendo mitto.

Adelphorum.

Nūc adeo si ob eā rē vobis mea vita iussa ē eschinea
quā nō iustā iustaproxime oīa oīo obsequor: missa fa-
cio: effūdite: mīttite: facite quod vobis labet: sed si id
vultis potius quā propter adolescentiā min⁹ videtis: ma-
gis ipse cupitis: cōsultis par. hec reprehendere et
corrigere me: et obsecrāre in loco: ecce me quā id faciā
vobis. Es. tibi p̄mittim⁹: plus scis quā f. id opus ē
sed de se quā fiet: De. sino. hēat: i istac finē faciet. Es.
istuc recte. Valete et plaudite: calliopius recensui.

Acta ludis romanis. L. posth. albino. L. Cor.
Merula edilibus Luribus. Egere ambivius turpio
L. attili⁹ prenestin⁹. modos fecit flacc⁹ claudis tibius
parib⁹. tota greca appollodori Epicaromenos: acta
q̄ter. L. Fannio. M. qz Vale. con.

Phormionis argumentum.

Græmetis fr̄aberat p̄gre dēipho relicto athe-
nis antiphōe filio. chremes hēbat clā Lemni hyrcum
ac filiā: athēnis aliā cōiugē et amātē vnice natū fidi-
ciā. mater e seño venit athēas. moritur: Virgo sola:

Quartus actus.

abetat chremes: procurat finis. ibi bisā ātīpho quā
maret: opera parasite. hporē accepit. p̄ et chremes re
uersi fremēt. deinde minas triginta dāt parasito: ut
illam cūiugem hēberet ipse. argento hoc emit fidicia.
hporē reliet ātīpho a patruo genitā. Prologue.

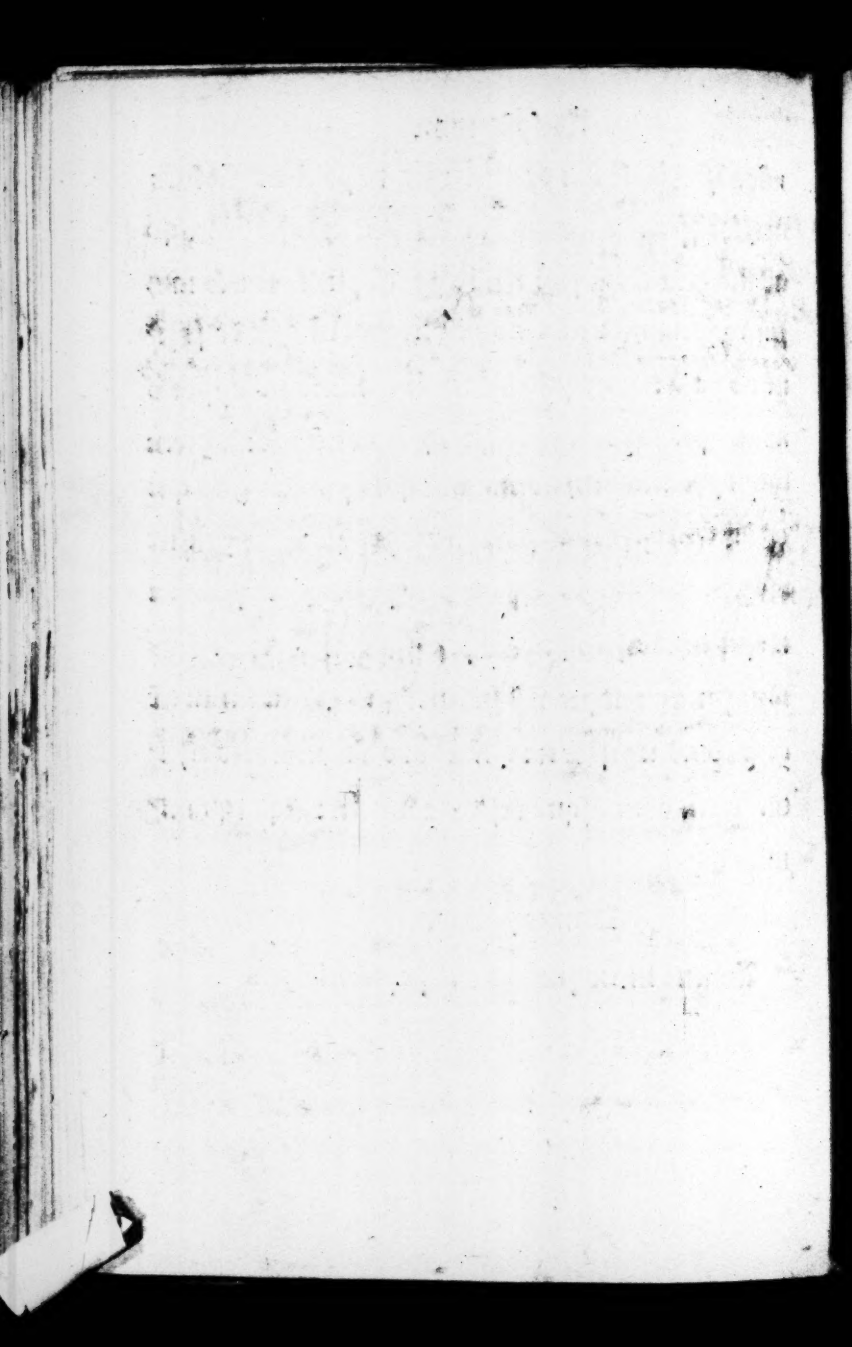
¶ Si q̄ poeta vetus poetā nō potest retrahere
a studio: et transdet hōiem in ocium: males
dictis deterret ne scribat parat: qui ita dictitat quas
ante hac fecit fabulas tēui esse orōne et scriptura lēi
quia nūq̄ scripsit insanū adolescētū ceruā Videre
fugere: et sectari canes: et cā plorare et orare ut sub
tūmāt sibi. quod si itelligeret cū stetit. oī noua acto
ris opera magis fletisse q̄ sua: minus multo audac
q̄ nūc ledit lederet: et magis placerēt quas fecisset fa
bulas. nūc si quis ē qui hec dicat: aut sic cogitet: Vel
poeta si nō laceffisset prior: nullū inuenire prologum
potuisset nou⁹ quē diceret: nisi haberet cui maledice
ret: is sibi respōsū hoc abeat: in medio cibus palmā
isse posuā: qui artem tranctāt musicā: ille ad famē.

Adelphorum.

nunc ab studio studuit recedere: hic respondere voluit:
non lacescere. benedictis si certasset: audisset bene. quod
ab illo allatum est: sibi esse id relatum putet. de illo iam
finem faciam dicendi mihi: peccandi cum ipse de se si
non facit: num quid velim animi attendite. apporto
novam epicharmenem: quam comedia vocant greci:
latini phormionem nominant: quia primas partes qui
aget: is erit phormio parasitus: per quem res geritur
maxime: voluntas vestra si ad poetam accesserit da
te operam: adeste equo animo per silentium ne summi stas
mur fortuna atque vbi sumus: quum per tumultum non
grex commotus est loco: quem actoris virtus nobis resti
tuit locum: bonitasque vestra adiutans: atque equanimi
tas.

Davius servus.

Amicus meus summus et popularis geta

Comedia quinta Phormio.

Argumentum familiarissimum.

Chremes et Demipho duo fuerunt fratres athenis. Demipho filium habebat antiphonem. ipse amauit phanium chremetis patris filiam naturalem. absente et chremete et demiphone. Chremes pectorea habebat filium phedriam. is meretricem amabat. chremes duas habebat uxores. unam athenis. ex ea susceperat phedriam filium. alteram lemniam. id est in insula lemnos. ex ea habuit phanium filiam. vocabatur athenis chremes: et lemnii stilpho. Uxor. e. lemnio venit athenas. maritum non inuenit. propter mutatum nomen interea moritur. Phanium plozat: et sepulturam procurat. eam antipho uidit et uxorem duxit. patres reuersitati sunt. Sed per uolam phormionis parasi viginti minas patres soluerunt: ut phormio eam phanium uxorem duceret. cum ea pecunia emcrunt meretricem Phedrie: et antipho phanium uxorem retinuit.

Phormionis argumentum.

Chremetis frater erat peregre demipho relicto athenis antiphone filio. chremes habebat etiam lemniam uxorem ac filiam: athenis aliam conjugem et amante unice natam fidiclam. mater. e. lemnio

Primus actus.

venit Athenas. moritur: virgo sola: aberat chre-
mes: procurat funus. ibi visam antipho quā ama-
ret: opera parasiti vxorem accepit. pater & chre-
mes reuersi frenare. deinde minas triginta dant
parasito: vt illam coniugem haberet ipse. argen-
to hoc emitur fidicina. vxorem retinet antipho a
patruo agnitam.

Prologus.

Non quod poeta vetus poetam non potest retra-
here a studio: et transdere hominem in oci-
um. maledictis deterere ne scribat parat: qui ita
dictitat quas antehac fecit fabulas tēui esse orati-
one et scriptura lēi. quia nūc scripsit insanum
ad olescentulum ceruam videre fugere: et sectari
canes: et camplozare et ozare vt subueniant sibi.
quod si intelligeret cū stetit olim noua actoris opera
magis stetisse quā sua: nunq̃ multo audacter quā nūc
ledit lederet: et magis placerent quas fecisset fabu-
las. nūc si quis est quod hec dicat: aut sic cogitet: vet?

Phormionis.

poeta si non lacessisset prior: nullū inuenire prolo-
gum potuisset nouus quem diceret: nisi haberet
cui malediceret: is sibi responsum hoc habeat: in
medio omnibus palinam esse positam: qui artem
tractant musicam: ille ad famem hunc ab studio
studuit reuercere: hic respondere voluit: nō lacesse-
re. bñdictis si certasset: audisset bene quod ab illo
allatum est: sibi esse id relatum putet. de illo iam
finem faciam dicendi mihi: peccandi cum ipse de
se finem non facit: nunc quid velim animum at-
tendite. apporto nouam epidica zomenen: quam
comediā vocant greci: latini phormionem no-
mināt: quia primas partes qui aget: is erit phor-
mio parasitus: per quem res geritur maxime: vo-
lūtas vestra si ad poetam accesserit date operam:
adeūte equo animo per silētium ne summi vtamus
fortuna atque vti sumus: quum per tumultum
nosset grex commotus est loco:

Primus actus.

quem actoris virtus nobis restituit locum: bonitasque vestra adiutans: atque equanimitas.

Amicus meus summus. Primus actus continet colloquium daui et gete. Et per eos dicitur populus argumentum.

Dauus seruus.

Scena prima.

Amicus meus summus et popularis geta heri ad me venit. herat ei de ratiuncula iam pridem apud me reliquum paucillulum nummorum: id ut conficerem: confeci: affero. nam herilem filium eius duxisse audio vrozem: munus ex credo hoc corraditur. quam iniue comparatum est: his qui minus habent ut semper aliquid addant diuitioribus. quod ille vniuersum vir de dimenso suo suum defraudans genium compartit miserid illa vniuersum accipiet. haud existinans quanto labore sit partum. porro autem geta ferietur alio

Phormionis.

munere: ubi hera pepererit: porro autem alio ubi
erit puero natalis dies ubi initiabunt omnia her
mater auferet. Puer causa erit mittundi: sed vi
deon getam.

Geta. Dauus:

scr. ii.

Siquis inquit querit rufus. Dauus. Presto
cu: deline. Geta. oh. at ego obuiam cona
bat uoi daue. Da. Accipe: hcm iecum eu: est
uuiet nuuncrus quantum debui. Geta. Amotet
et non neglexisse habes gratiam. Dauus. preser
tim ut nunc sunt moxest ad hoc res, redit siquis
quid reddit: magna habenda est gratia. sed quid
tu es tristis? Ge. ego ne: nescis quo in metu: et
quanto ego in periculo sum. Da. Quid illuc est?
Geta. Scies. modo ut taceret possis. Da. Ibi sis
insciens. cuius tu fidem in pecunia perspexeris:
verere et verba credere? Ubi quid mihi lucti est te
fallere? Ge. Ergo ausculta. Da. Hanc operet tibi
dico. Geta. Senis nostri daue fratrem maiorum

Primus actus.

chremetem nostin? Dauus. Quid ni? Geta. qd
eius gnatum phedriam? Dauus. Tanquam te.
Geta. Euenit senibus ambobus similiter: illi in
lemnium vt iret: nostro in ciliciam ad hospitem an
tiquum. is senem per epistolas pellerit modo non
montesauri pollicens. Da. Cui tanta res erat et
supererat? Geta. desinas: sic est ingenium. Da.
ob regem me esse oportuit. Geta. Abeuntes am
bo hinc tum me filiis reliquunt quasi magistrum.
Dauus. O geta prouinciam: cepisti duram. Ge.
mihi vsu venit: hoc scio. memini relinqui me deo
trato meo: cepi aduersari primo. quid verbis op⁹
est? seni fidelis dum sum: scapulas perdidit. Da.
Venere in mentem mihi isther. Ranque inscitia est
^a aduersum stimulum calces. Geta. Cepi iis omni
a facere: obsequi que vellent. Dauus. Scisti vti
foro. Geta. Noster mali nihil quicquam primo.

Phormionis.

hic phedria continuo quandam nactus est puellu/
lam citaristram. hanc amare coepit perdit. ea
scruebat lenoni impurissimo. Neque erat quod
daretur quicq̃. id curarant patres. restabat aliud
n. hil nisi oculos pascere: sectari in ludum: ducere
et reducere. nos ociosi operam dabamus phedrie
i quo hec discebat ludo: ex aduerso ei loco Constri
na erat quedam. hic solebamus fere plerunque eā
operiri: dum inde iret domum. interea dum sede
mus illic: interuenit adolescēs quidā lachrymās
nos mirarier. Rogamus quid sit. nunquam eque
inquit ac modo paupertas mihi visum est onus &
miserum et graue. Hodie quandam vidi virgi
nem huic vicinie miseram suam matrem lamentari
mortuam. Ea sita erat ex aduerso: neque illi beni
uolens: neque notus: neque vicinus: neque cog
natus extra vnam

Præteritus actus

nam ancillam quisquam aderat: qui adiunxerat
fanus: misertum est. virgo ipsa facie pulchra.
quid verbis opus est? commorat omnes nos: ibi
continuo antipho. vultis ne eamus visere? alius
censet: eamus. duc nos sodes: iunus: venimus:
videmus. virgo pulchra: et quo magis diceretur
hæc aderat adiunxenti ad pulchritudinem: capilli
passus: nudus pes: ipsa horrida: lachryme: ves-
titus turpis: ut nunc vis boni in ipsa inesset foras:
hec formam extinguerent. ille qui illam amabat
suspicionem tantummodo satis inquit scita: noscer
vero. Da. Jam scio amare cepit. Geta. Scin-
quam: quo evadat vide: possit id ad animum per-
git recta: obsecrat: ut sibi eius faciat copiam: illa
enim senegat. neque cum equum aut faceret: illa
etiam esse atticam bonam: bonis progeneratam: si
broxem velit: lege id licere facere: suaviter negat
noscer quid ageret nescire: et illam ducere cupie-
bat: et metuebat absentem patrem. Dauus. Quæ

Phormionis.

si redisset ei pater veniam daret? Geta. ille ne in-
dotatam virginemque atque ignobilem daret illi:
nunquam faceret. Dauus. Quid fiet denique? Ge.
Quid fiet? est parasitus quidam phormio homo
confidens: qui illum dil omnes perdiunt. Da.
Quid is fecit? Ge. Hoc consilium quod dicam de-
dit: lex est: ut orbe qui sunt genere proximi his nu-
bant: et illos ducere eadem hec lex iubet: ego te cog-
natum dicam: et tibi scribam dicam: paternum
amicum me assumulabo virginis. ad iudices veni-
emus. qui fuerit pater que mater qui cognata tibi
sit: hec omnia confingam: quod erit mihi bonum
atque commodum: cum horum tu nihil reselles
vincam scilicet. pater adcrit. mihi parate lites.
quid mea? illa quidem nostra erit. Dauus. Jo-
culari audaciam. Ge. Persuasit homini. factum
est. ventum est. vincamur. duxit. Da. Quid narras?
Ge. For quod tu audis. Da. O geta quod de te futurum

Primus actus.

est? Ge. nescio hercle: vnū hoc scio: quod fors fe-
ret serēus aequo animo. Da. Placet: hem istuc
viri est officium. Ge. In me omnis spes est mihi.
Da. Laudo. Ge. Ad p̄ccatorē abeam: credo qui
mihi sic oret nunc amitte queso hunc: ceterū post/
hac si nihil quicq̄ p̄ccor tantummodo non addat:
vbi ego hinc abiero vel occidito. Da. Quid peda-
gogus ille qui citaristriam: quid rei gerit? Ge.
Sic tenuiter. Da. Non multum habet quod det
fortasse? Ge. Immo nihil nisi spem ineram. D.
Pater meus redit an non? Ge. Nondum. Da.
Quid? scē quoad expectatis vestrū? Ge. Nō cer-
te scio: sed epistolā ab eo allatā esse audiui modo:
et ad portitores esse delatam: hanc petā. Da. Nū
quid geta aliud me vis? Ge. Ut bene sit tibi puer
Deus nemon huc prodit: cape da hoc dorcio.
Antipho Phedria adolescentes. Sec. iiii.

A Deon rem redisse: vt qui mihi cōsultū op-
time velit esse phedria patrem extimescā

Phormionis.

ubi in mentem meam eius aduenti venit quod ni
fuissem incogitans ita eum expectare vt par fuit.

Phē. Quid illuc est. **An.** rogitas qui tā audacis
facinoris mihi conscius scis? quod vtinā ne phor/
mioni id suadere in mentem incidisset. neu me cu/
pidum eo impulisset quod mihi principium est ma/
li: si non potitus essem fuisset tamen illud mihi e/
gre aliquot dies: at non quotidiana cura hec ange/
ret animum. **Phedria.** Audio. **Antipho.** Dum
expecto quam mor veniat: qui adimat hanc con/
suetudinem mihi. **Phedria.** Aliis quia desit quod
ament egre est: tibi quia superest dolet: amore a/
bundas. **An.** Nam tua quidem hercle certe vita
hec expetenda optandaque est: ita me dii bene a/
ment vt mihi liceat tam diu quod amo frui: iam
depacisci mortem cupio: tu conuicito cetera. quid
ego ex hac inopia nunc capiam et quid tu ex ista co

Copia: vt ne addam quod sine

Primus actus.

ſūptu ingenua: n. et liberalem nactus es. qđ ha-
bes ita vt noluiſti vxorem: ſine mala fama palam
beatus: ni vñum hoc deſit: animus qui modeſte
iſtec ferat. quod ſi tibi res ſit cum eo lenone: qui cū
mihī eſt: tum ſentias: ita plerique ingenio ſumus
omnes: noſtri noſmet penitet. An. at tu mihī con-
tra nunc videre fortunatus phedria cui de integro
eſt poceſtas etiam conſulendi quid velis. retinere
amittere: amare: ego in cum infelix inciidi locum:
vt neq; eius mihī ſit amittendi nec retinendi copia
ſed quid hoc eſt: videon ego getam currentem huſ
aducniet? Is eſt: hei timeo miſer quam hic mihī
nunc nunciet rem.

Geta/ Antipho/ Phedria.

ſce. titl.

Nillus es geta: niſi iam tibi aliquid conſi-
lium celere reperis: ita nūc ipazatū ſubito
tanta mala impendent: que neque vti denitē ſcio:
neque quomodo me inde extrahā: nā nō pōt celari

Phormionis.

nostra diutius iam audacia. que si non astu prouidentur me aut herum pessundabunt. **A.** Quidnā ille commotus venit? **Geta.** Cum temporis mihi pnnctum ad hanc rem est: herus adest. **An.** Quid istud mali est? **Geta.** Quod cum audiuerit quod eius remedium inueniam iracundie: loquar ne: incendam. taceam: instigem. purgem me: laterē laucm. heu me miserum: tum mihi paueo: tum me antipho excruciat animi: eius me miseret. et nunc tūneo is nunc me retinet. nam absque eo esset: recte ego inet mihi vidiſsem ⁊ senis essem vltus iracundiā: aliquid conuassassem: atque hinc me cōſcercin protinus in pedes. **Antipho.** Quam hic fugam aut furtum parat? **Geta.** Sed vbi antiphonem reperiam. aut qua quicere infistam vta? **Phedra.** Te nominat. **Antipho.** Nescio quod magnū hoc mīcto expecto malū. **Phc.** Ah. sanus ne es? **Ge.** Domū rec pergā: vbi plurimū est. **Phc.**

Primus actus.

Reuocemus hominem. An. Sta illico. Ge. Hem
satis pro imperio quisquis es. An. Geta. Ge. Ip
se est quem volui obuiam. An. Cedo quid portas
obsecro: atque id si potes verbo expedi. Ge. Fa
ciam. An. Eloquere. Ge. Modo apud portum.
An. Meum ne: Ge. Intellectum. An. Occidi.
Ge. Hem. An. Quid agam: Phe. Quid ita:
Ge. Huius vidisse patrem me patrum tuum. An.
Nam quod ego huic nunc subito exitio remediū in
uentā miser. quod si eo mee fortune redeūt: phani
um abs te ut distrahar: nulla vita est mihi expetē
da: Ge. Ergo ille cū ita sint antipho. tāto magis
te aduigilare equū est: fortis fortuna adiuvat. A.
Non sum apud me Ge. Atqui opus est nunc quā
maxime ut sis antipho: nam si senserit te. timidū
pater esse: arbitrabitur cōmeruisse culpam. Phe
Hoc verū est. An. Non possum immutarier
Quid faceres si aliquid grauius tibi nunc faciendū

Phormionis.

foret. An. Quū hoc nō possū: illud minus possē:
Ge. Hoc nihil est o phedria. illicet: quid cōterimus
opam frustra? quā habeam? Ph. Quidē ego. A.
Obsecro: quid si assimulabo: satin ē. Ge. garris.
An. Uultū cōtēplamini. hē satin sic ē? Ge. nō. A.
Quid si sic? Ge. propemodū. A. qd si sic ē: satis ē?
Ge. I. istuc serua. et verbum verbo par pari vt
respondeas: ne te iratus suis seuis dictis p rotelet:
A. Scio. Ge. Uicoactū te esse: iuitū: lege: iudicio:
tencs: sed qs hic ē scner quē video ibltima platcas?
A. Iplus ē: nō possū adesse. Ge. ah quid agis quo
abis antipho: mane: mane inq. A. egomet me no
ui et pctm meū: vobis cōmendo phaniū et vitam
meam. Ph. Beta. quid nūc fiet? Ge. Tu iā lites
audies. Ego plectar pendēs: nisi qd me fecellerit:
sed quod modo hic nos antiphonem monuimus
id nosmetipsos facere oportet phedria. Phedri.
Ause? mihi oportet: quin tu quod faciam impera.

Secundus actus.

Ge. inenisti in olim ut fuerit nostra oratio in re incli-
piunda ad defendendam noxiam: iustam illā cau-
sam: facilem: inuincibilem: optimam. Ph. me-
mini. Ge. Dem nunc ipsa est opus aut si quid potes
in meliore et callidiorē. Ph. fiet sedulo. Ge. Nunc
prior addito tu. ego in insidiis hic ero succenturia-
tus siquid deficiēs. Ph. Age.

Ita ne tandem vroxem. Secundus actus contis-
net senis turbulentissimum. a peregrinatione redi-
tum et eius iurgium.

Demipho / Geta / Phedria.

Pa. v.

Ita ne tandē vroxem duxit antipho iniussu
meo: nec meum imperium: age: omitto t-
pertum non similitatem meam reueri: saltem nō
pudere: o facinus audax: o geta monito. Ge. vix
tandem. De. quid mihi dicent: aut quam causam
reperiēt: demito. Ge. atq; repperi: iam aliud ci-
ta. De mea. An hec dicent. mihi: inuitus feci: lex
coegit: audio et fatio. Ge. Placet. De. Verū scit

Phormionis.

entem et tacitum causam aduersariis tradere etiā
ne id lex coegit? **Phē.** Illud durum. **Ge.** Ego ex
pedam: sine. **De.** Incertum est quid agam: quia
preter spem atque incredibile hoc mihi obtigit. ita
sum iratus: animum ut nequeam ad cogitandū
instituere. quā nobis omnes quum secunde res
sunt tum maxime meditari secum oportet. Quo
pacto aduersum erumnā scrutant: pericula: dam
na: exilia: peregre rediens semper cogitet aut fili
peccatū: aut uxoris mortē: aut morbu filie: cōmū
nia esse hec: fieri posse: ut nequid animo sit nouū.
Quicquid preter spem eueniat: omne id deputare
esse in lucro. **Ge.** **Ophe**dria incredibile est quanto
herū anteo sapientia. meditata sūt mihi oīa mea
inconmoda: herus si redierit molendū mihi esse usq̃
in pistrino: vapulandum: habende cōpedes: opus
ruri faciendū: horū nihil quicq̃ accidet aīo nouū.
Quicquid preter spem eueniet: oīe id deputabo eē
in lucro: sed quare cessas hominē adire: et blande i
picipio alloqui? **De.** **phedriam** mei fratris video

Secundus actus.

filium mihi tre obuiam. *Ph.* mi patrue salue. *De.*
sed ubi est antipho. *Ph.* saluum te aduenire. *De.*
credo. hoc responde mihi. *Ph.* Valet. hic ē: sed
satin omnia ex sententia? *De.* vellem quidem.
Ph. quid istuc? *De.* Rogitas phedria? Bonas
me absente hic confecistis nuptias. *Ph.* Cho an
tu id succenses nunc illi? *Ge.* o artificem probum.
De. ego ne illi succenseā? ipsū gestio dari mihi in
cōspectū nunc sua ut sciat culpa lenē patrē illū fac
tū esse acerrimū. *Ph.* atqui nihil fecit patrue: qđ
succenseas. *De.* ecce autē similia omnia: oēs con
gruūt. vnū cognorīs: oēs norīs. *Ph.* haud itaē
De. hic in noxa est: ille ad defendendā cām adest
cū ille abest: hic p̄esto est. tradūt operas mutuas.
Ge. probe horū facta imprudens depinxit senex. *De.*
nā ni hec ita essent cū illo haud stares phedria. *Ph.*
si est patrue culpam vt antipho in se admiseric: ex
qua te minus rei foret: aut fame obtemperās non
causam dico: quin qđ meritis sit ferat. sed si quis
forte malitia fret⁹ sua insidias n̄e fecit adolescentie

Phormionis.

aut vicit: nra ne culpa ē: an iudicū? q̄ sepe p̄pt in/
uidiā adimūt diuiti? aut p̄pt inīam addūt paup̄i?
Ge. nī nō sē causā: credere vera hūc loqui. De. an
q̄sq̄uā iudex ē: q̄ possit noscere tua iusta: vbi tute
verbum non respondeas? ita vt ille fecit. Phē.
functus adolescentuli ē officiū libralis: postq̄ ad
iudices ventū ē: nō potuit cogitata p̄loqui: ita cū
tū timidū obstupescit pudor. Ge. laudo hunc: sed
cesso adire quam p̄ximū senē? here salue. saluum
te aduenisse gaudeo. De. o bone custos salue: co-
lumē vtro famīlic: cui cōmēdaui filiū hīnc abiens
meū. Ge. iā dudū oēs nos te accusare audio imeri-
to et me oīm hoꝝ incriticissimū: nā q̄d me in hac re
facere voluisti tibi. seruū hoīem cām op̄are leges nō
sinūt: neq̄ testimoniū dictio est. De. mitto oīa. ad
de istuc: ip̄udens timuit adolescēs. sino: tu seru?
verū si cognata ē maxie nō fuit necesse habere: sed
id quod lex iubet dot daretis: q̄reret aliū virum
qua ratioe sopē potius ducebat domū? G. nō racō
bez argētū decra. D. sūcret alicūde. G. alicūde?

Secundus actus

nihil ē dictu facilius. *De.* Postremo si nullo alto
pactobel fenore. *Ge.* Huius dicti pulcre: siquidem
quisquam crederet te uiuo. *De.* Non? non sic fu-
turum est. non potest. ego ne illam cum illo ut pa-
tiam nuptam unum diem? nihil suaue meritum
est: hominem communistrarier. mihi istum volo:
aut ubi habitat demonstrarier. *Ge.* Nempe pho-
mionem? *De.* Istum patronum mulieris. *Ge.*
Iam faxo hic aderit. *De.* Antipho ubi nunc est?
Ge. Foris. *De.* Abi phedria: eum require: atque
adduce huc. *Ph.* Eo recta via quidem illo. *Ge.*
Nempe ad pamphilam. *De.* At ego deos pena-
tes hinc salutatum domum deuertar. inde ibo ad
forum: atque aliquos mihi aduocabo amicos:
qui ad hanc rem adsint: ut ne imparatus sim:
quum adueniat phormio.

Phormio Parasitus / Ceta seruus. scilicet. ut

Ita ne patris alicuius conspectu ueritu hinc abi-
sses? *Ge.* Admodum. *Ph.* Phaniu relicta
solam? *Ge.* Sic. *Ph.* Et iratu senem? *Ge.* Oppido.

Pho:ntonis.

solū pho:ntio rerum redit. tute hoc intristi tibi oē
est credendum: accingere. Ge: obsecro te. Phē.
sirogitabit. Ge. in te spes est. Ph. ecce rem: quid
si reddet? Ge. tu impulisti. Phē. sic opinor. Ge.
subueni. Ph. cedo senē: iā mihi instructa iūt cor: de
oīa cōsilia. Ge. qd ages. Ph. quid vis nisi vt ma
neat: phaniū atq; ex cri mie hoc antiphonē eripi ā
atq; i me deriuē omnē irā senis? Ge. o, vir fortis at
que amic⁹ verū hoc sepe pho:ntio bereo: ne istec fo:
tudo i ncrūū crūpat: denique. Ph. ah nō ita: faci
tū est piculū: iā pedū visa ē via quot me censes ho:
mines iā deuerberasse vsq; ad necē hospites tum ci
ues? quo magis noui tanto sepius cedodū en vn:
quam iniuriarum audisti mihi scriptam dicam?
Ge. Quid ituc? Ph. quia non rete accipitri tendi
tur neque miluo: qui male faciunt nobis: illis qui
nihil faciunt tenditur: quia enim in illis fructus ē:
in illis opera luditur: Aliis alicūde periculum est
vnde aliquid abadi potest. mihi sciant nihil esse:
dices ducent damnatum domum alere nolent ho
bri

Tertius actus.

minem edacem: et sapiunt inca, quidem sententia
pro maleficio si beneficium summum nolunt red/
dere. **Ge.** non potest satis pro merito ab illo tibi re/
ferri gratia. **Ph.** inimo enim satis nemo pro me/
rito gratiam regi refert. te ne ad symbolum venire
vinctum atque lautum e balneis: otiosum ab aīo: cum ille et
cura et sumptu absumis: dum tibi sit quod placet. ille ri/
gitur tu rideas. prius bibas: prius decubas. cena
dubia apponit. **Ge.** quod illuc verbi est? **Ph.** Ubi tu
dubitas quod sumas potissimum. hec cum ratione in eas quae
sint suavia et quae cara sint: ea quae prebeat nonne hunc ha/
beat plane presentem deum? **Ge.** senex adest. vide quid
agas. prima coitio est acerrima: si eam sustinueris:
post illam iam ut lubet ludas licet.

Nunquam cuiquam contumeliosius. Tertius actus conti/
net litem senis cum phormione, et dolos gete serui
de pecunia emenda phedric.

Demipho, Geta, Phormio.

sc. bis.

Nunquam cuiquam contumeliosius audistis
factam iniuriam: quam hec est mihi adesse
queso. **Ge.** iratus est. **Ph.** quin in hoc agas. iam

Phormionis.

ergo hunc agstabo. Ph. proh deū immortalū atq;
hon inū fidē negat phaniū hāc eē sibi demipho cog
natam? Ge. negat. Ph. hanc demipho negat eē
cognatā. Ge. negat. De. ipsum eē opino: de quo
aiebā. sequimini me. Ph. neq; eius patrē se scire
qui fuerit. Ge. negat. Ph. neque stilphonein ipm
scire qui fuerit? Ge. negat. Ph. quia cogens relin
ta ē: misera: ignorat parens: negligitur ipa. aua
ritia vide quid facit. Ge. si herū insimulabus aua
ritie male audies De. o audaciam. etiā me ultro
accusatū aduenit. nā iā adolescenti nihil est quod
succeſeam: si illum minus nozat: quippe homo iā
Grandioꝝ paup: cui opera vita erat: ruri fere se
cōtinuebat: ubi agrū de nostro patre colendum ha
bebat: sepe interea mihi senex narrabat se hūc ne
gligere cognatum suum: at quem virum? quem
ego viderim in vita optimū. Ge. videas te: atq;
illū vt narras. Ph. abi in malā crucem: nam ni
eū ita existimasse: nunq; tā graues ob hanc iniuri
as capere i vētrā familiā quam is aspernatur

Tertius actus.

ni cum ita existimassem: nunq̃ tā graues ob hanc
inimicitias capere in vestram familiā quā is asper
natur nunc tam illiberaliter. Ge. pergin hero ab
sente male loqu', impurissime. pho. dignū autem
hoc illo est. Ge. ain tandem carcer? De. geta. Ge.
bonozū extortoz: legum contortoz. de. geta. ph.
Responde. Ge. Quis homo est? hem. De. tace.
Ge. Absenti tibi te indignas se q̃ dignas con tu/
mellas nunq̃ cessauit dicere. Demi. Ohe iam de/
sine adolescens primum abs te hoc bona venta pe/
to si tibi placere potis est: mihi vt respondeas:
quem amicum tuum ais fuisse istum explana mi/
hi: et quicognatum me sibi esset diceret. phozini.
proinde expiscare quasi non nosces. demi. Nos/
sem. phozini. Ita. demi. Ego me nego. tu qui
ais redige ad memoriam. phozini. Eho. tu conso/
brium tuum non noras. demi. Encas. dic no/
men. pho. nomē maxime. de. quid nūc taces. ph.
peru hercle: nomen perdidi. de. Hem. quid ais?
phoz. geta, si meministi id quod olim dictum est:

Phormionis.

subiice. **Ge.** hem non dico: quasi non noxis tenta/
tum aduenis. **De.** Egon autem tento? **Ge.** Stil/
pho. atque adeo quid mea stilpho est. **De.** Quem/
dixti? **Pho.** Stilphonein inq̃: noueras? **De.**
Acque ego illum noxam: nec mihi cognatus fuit
quisq̃ isto nomine. **Pho.** Ita ne? non te horum
pudet? at si talentū rem relinquisset decē. **De.** dii.
tibi maleficient. **Phor.** primus esses memoriter
progeniē vestrā vsq̃ abauo atque atauo proferēs
De. Ita vt dicis: ego tum si aduenissem: q̃ mihi
cognata esset dicerem: itidem tu face. cedo qui est
cognata? **Ge.** ta. **Deus** noster recte: hucus tu: cauc.
Pho. mi. Dilucide, expediui quibus me oportuit
iudicibus: tum id si falsum fuerat filius cur non re/
fellit? **De.** mi. Filium narras mihi: cuius de sul/
titia dici vt dignum est non potest. **pho.** mi. At tu
qui sapiens es magistratus adi. iudicium de eadē
causa iteeum vt reddant tibi: quandoquidem so/
lus regnas: et tibi licet soli hic de eadem causa bis
iudicium adipiscier. **De.** et si facta mihi iniuria

Tertius actus.

est: verumtamen potius q̃ lites sceler: aut q̃ te
audiam itidem vt sit cognata: id quod lex iubet do
tem dare: abduchanc minas quinque accipe.

Phor. ha ha he homo suavis. De. Quid est: nū
iniquum postulo: an ne ego hoc quidem adipiscar:
quod ius publicum est: Phor. Ita ne tandem que
solitidem vbi meretricem abuius sis: mercedem
dare lex iubet ei: atque anutrire. an vt ne quid tur
pe ciuis in se admitteret propter egestatem propi
mo iussa est dari: vt cum vno etatem degeret: qđ
tu betas: De. Ita proximo quidem. at nos nu
de: aut quamobrem: Phor. Ohe accum aiunt ne
agas. De. Non agam: immo haud desinam do
nec perfecero hoc. Phor. Ineptis. D. sine modo.
Phor. postremo tecum nihil rei nobis demipho ē.
tuus est damnatus gnatus nō tu. nā tua p̃terier/
ratiam ad ducēdū etas. De. hec omnia illū puta/
to: que ego nūc dico dicere. aut quidē cū vrox hac
ipsum p̃ohibeo domo. Ge. iratus ē. Phor. tute idē
Melius feceris. De. Ita ne es paratus facere me

Phormionis.

aduersum oīa infelix: Phoz. metuit hic nos: tam
etsi sedulo dissimulet. Ge. Bene habent tibi princi
pia. Phoz. Quin quod est ferendum feras: tuis
factis dignum feceris ut amici inter nos simus.

De. Egon tuam expectam amicitiam: aut te visū:
aut auditum velim: Phor. Si concordabis cum
illa: habebis que tuam senectutem oblectet: res/
pice etatem tuam. De. Te oblectet: tibi habe.

Phor. Minime vero erā. De. hoc age. satis iam
verbozum est: nisi properes mulierem abducere:
ego illam euiciam. dixi phormio. phoz. si tu illam
attigeris secus quam dignum est liberaim dicam
tibi impingom grandem. dixi demipho. si quid o/
pus fuerit heus domo me. Ge. Intelligo.

Demipho/ Geta/ Hegio/ Cratinus/ crito. sce. vii i

Quanta me cura & sollicitudine affectit gua
tus: qui me et se hisce impediuit nuptiis:
neque mihi in conspectum prodit: ut saltē sciam

Quid de hac re dicat: quidue si

Tertius actus.

est: verumtamen potius q̃ lites secter: aut q̃ te
audiam itidem vt sit cognata: id quod lex iubet do
tem dare: abduchanc minas quinque accipe.

Phor. ha ha he homo suavis. De. Quid est: nū
unquam postulo: an ne ego hoc quidem ab ipso:
quod ius publicum est: Phor. Ita ne tandem que
so itidem vbi meretricem abuius sis: mercedem
dare lex iubet ei: atque amittere. an vt ne quid tur
pe cuius in se admitteret propter egestatem proxi
mo iussa est dari: vt cum vno etate degeret: qđ
tu vetas: De. Ita proximo quidem. at nos nu
de: aut quam obrem: Phor. Ohe actum aiunt ne
agas. De. Non agam: immo haud desinam do
nec perfecero hoc. Phor. Ineptis. De. sine modo.
Phor. postremo tecum nihil rei nobis demipho ē.
tuus est damnatus gnatus nō tu. nā tua preterie
ratiam ad ducēdū etas. De. hec omnia illū puta
to: que ego nūc dico dicere. aut quidē cū vix hac
ipsum prohibeo domo. Ge. iratus ē. Phor. tute idē
Melius feceris. De. Ita ne es paratus facere me

Phormionis.

aduersum oīa infelix? Phoz. metuit hic nos: tam
etsi sedulo dissimulet. Ge. Bene habent tibi princi
pia. Phoz. Quin quod est ferendum feras: tuis
factis dignum feceris ut amici inter nos simus.

De. Egon tuam expetam amicitiam: aut te visu:
aut auditum velim? Phor. Si concordabis cum
illa: habebis que tuam senectutem oblectet: res/
pic etatem tuam. De. Te oblectet: tibi habe.

Phor. Minime vero erā. De. hoc age. satis iam
verborum est: nisi properes mulierem abducere:
ego illam ciuciam. dixi phormio. phoz. si tu illam
attigeris secus quam dignum est liberam dicam
tibi impingom grandem. dixi demipho. si quid o/
pus fuerit heus domo me. Ge. Intellego.

Demipho/ Geta/ Hegio/ Cratinus/ crito. sce. vii i

Quanta me cura & sollicitudine affecit gua
tus: qui me et se hisce impediuit nuptiis:
neque mihi in conspectum prodit: ut saltem sciam

Equid de hac re dicat: qui duc si

C

Tertius actus.

scitſſe. abi tu: viſc redierit ne iam an nondū do-
mum. Ge. eo. De. videtis quo in loco res hec ſiet
Quid ago? dic hegio. He. ego cratinum cenſeo ſi
tibi videtur. De dic cratine. Cra. me ne viſ? De.
te. Cra. ego que in tuam rem ſint ea beſim facias
mihi ſic hoc videtur: quod te abſente hic filius egit
reſtitui in integrum equum et bonum eſt. et id im-
petrabis: dixi. De. dic nunc hegio. He. Ego ſedu-
lo hunc dixiſſe credo. Utrum ita ē: quot homines
tot ſententie: ſuus cuique mos: mihi non videtur
quod ſit factum legibus reſcindi poſſe: et turpe in-
ceptu eſt. De. dic crito. Cri. Ego amplius delibe-
randum cenſeo. res magna eſt. He. nunquid nos
viſ? De. feciſtis probe. incertioꝝ ſum multo q̃ du-
dum. Ge. negant rediſſe. De. frater eſt, expectan-
dus mihi: is quod mihi de hac re deberit conſilium
id exequar. percontatum ſibo ad poꝛtū quoad ſe
recipiat. Ge. at ego antiphonem queram: ut que
acta hic ſunt: ſciat. ſed ecce ipſum vides in tem-
poꝛe huc ſe recipere.

Phormionis.

Antipho Geta.

lce. ix.

Anim uero antipho multis modis cum istoc
animo es vituperad⁹: ita ne hinc abuisse: &
bita tutanda aliis dedisse: alios tua rem credidisti
magis q̄ te aladuersuros: nam vtut erat alia: illi
certe que nūc domi tue h̄cōsuleres: ne quid propter
tuā fidē decepta patetctur malī: cuius nūc misere
spes opesq; sunt in te oēs site. Ge. equidē here nos
Jamdudū hīc absente inculamus: qui abieris. A.
Te ipsum querebā. Ge. Sed ea cā nihilo magis
defecimus. An. Loquere obsecro. quo in loco sūt
res et fortune mee: nūqd patri subolet: Ge. nihil
etiā. An. Ecqd spei porro ē: Ge. nescio. A. ah. G.
Mihi phedria haud cessauit pro te eniti. An. nihil
nouī fecit. Ge. Tum phormio itidē in hac re vt in
aliis strenuū hoīem prebuit. An. quid is fecit: Ge.
Confutauit verbis admodū iratū patrē. An. heu
phormio. Ge. Ego qđ potui porro. An. Mi geta
omnes vos amo. G. sic habēt p̄scripta sese: vt dico.
adhuc trāquilla res ē: mansurusque patrū patec

Tertius actus.

est: dum huc adueniat. An. quid eū? G. vt aiebat
de eius cōsilio belle sese facere | quod ad hanc rem
attinet. A. quātus metus ē mihi venīre huc saluū
nūc patruū geta? nā vt audio p eius vnā aut binā
aut moriar sentētiā. Gc Phedria tibi adest. An.
vbinā est? Gc. ecclū: a sua palestra exīt foras.

Phedria/ Dozio/ Antipho/ Geta. sc. r.

Dozio audi obsecro. Do. non audio. Phc.
parūp. Do. quin omitte me. Ph. andi qd
dicam. Do. at enim tedet iam audire eadem mil-
lies. Phc. at nūc dicam quod libēter audias. Do.
Loquere: audio. Ph. nēqō te exorare vt man eas
triduū hoc: quo nūc abis? Do. mirabar si tu mihi
quicq̃ afferres noui. An. hei metuo lenonē: ne qd
suo assuat capiti. Gc. Idē ego metuo. Phc. Non
mihi credis? Do. arrolare. Phc. si fidem do? Do.
fabulc. Ph. feneratū istuc beneficium pulcre tibi
dices. Do. logi. Phc. Crede mihi gaudebis facto
verū hercle hoc ē. Do. somniū. phc. expire. nō est
longū. Do. cātlenā eādē canis. phc. tu mihi cog/

Thomisonis.

natus. tu parens: tu amicus. **Do.** garris anō. **ph.**
adeō esse te ingenio duro atq; scrozabili: ut neque
misericordia: neque precibus molliiri queas? **Do.**
Adeon te esse incogitantem atque impudentem
phedria: ut phaleratis dictis seducas me. et meā
ductes gratis? **A.** miserū est. **Ph.** hec veris vicoz.
Ge. q̄ vterque est similis sui. **Ph.** neque antipho
alia quā esset occupatus sollicitudine: tū hoc esset
mihī obiectū malū. **Anti.** ah qui istuc est phedria?
Ph. o fortunatissime antipho. **A.** ego ne? **Ph.** cui
quod amas domi est: nec quum huiusmodi vñq̄
tibi vsus venit ut conflictares malo. **An.** Mihī
domi est? immo quid aiunt auribus teneo lupū.
nam neque quo a me amitterem inuenio: neque ut
retineā scio. **Do.** ipsum istuc mihī in hoc ē. **An.** eia
ne parū leno sies: usq̄d hīc confecit. **ph.** hiccine?
homo inhumanissimus pāphilā meā vēdidit. **Ge.**
quid? vendidit? **A.** ain? vēdidit? **ph.** vēdidit **Do.**
quā indignū facinus. ancillā meā emptā ere tūco?

Tertius actus.

Phē. Nequeo exorare ut maneat: et cum illo uti
mutet fidem triduum hoc: dū id quod est promissum
ab amicis argentū affero: si nō tūc dederō: vnam
p̄ter hōrā ne optus sies. **Do.** obtūdis. **An.** haud
longū est id qđ orat doxio. exoret sine. idē hoc tibi
quod bene p̄meritus fueris cōduplicauerit. **Do.**
verba isthec sūt. **An.** pamphilā ne hac vrbep̄ua/
ri sines: tū p̄terea istoz amorē distrahi poteris pa
ti: **Do.** neq; ego: neq; tu. **Ge.** dū tibi oēs id quod
est dignū diūt. ego te cōplures aduersū ingenium
meū mēses tuli pollicitantē et nihil ferentē: flentē:
nūc p̄tra hec oīa reppeti qđ det neq; lachrymet. **Da**
locū melioribz. **An.** certe hercle si satis cōmeminū:
tibi qđ ē olim dies: qua dares huic p̄stituta. **Phē.**
factū. **Do.** nū ego istuc nego: **An.** iā ne ea p̄terit
Do. nō verū hec ei antecessit. **An.** nō pudet vani/
tatis: **Do.** minime dū ob rem. **Ge.** sterquiliniū.
Phē. doxio ita ne tandē facere oportet: **Do.** sic sū
si placeo vtere. **An.** siccine hūc decipis: **Do.** imo
eniuero antipho hūc me decipit. nā hūc me hūmodi

29

Phormionis.

esse sciebat: hunc ego esse aliter credidi: ille me fecit
fellit. ego isti nihilo sc̃i aliter ac fui: sed vtut hec sūt
tamen hoc faciā: cras mane argentum mihi miles
dare se dixit: si michi p̃rio: tu attuleris phedria:
mea lege vter. vt sit potio: qui p̃rio: ad dandū est
uale.

Phedria/ Antipho/ Geta.

sc̃e. xi.

Quid faciā? vnde ego nunc huic tam subī
to inueniā argentum miser? cui minus ni
hilo est? quod si hic potuisset nunc exorari tridu
hoc p̃missum fuerat. An. ita ne hunc patiemur
geta fieri miserum? qui me dudum vt dixit adiū
uerit comiter quin cum opus est beneficiū rursum
ei experiamur reddere? Ge. scio equidem esse equū
An. age ergo solus hunc seruare potes. Ge. quid
faciā? An. inuenias argentū. Ge. cupio: sed vn
de id edoce. An. pater adest. Geta scio: sed qd tū
An. ah dictū sapienti fat est? Ge. ita ne? An. ita
Ge. sanc hercle pulchre suades: etiā tu hinc abis?
nō triūpho ex nuptiis tuis si nihil nāscor malū: ni

Tertius actus.

etiā nūc me hui⁹ causa querere i malā iubeas cru:
cē? An. verū hic dicit. Phe. qd? a vobis geta ali:
enus sū? Ge. haud puto: sed parū ne ē qd oibz no
bis nūc succēset senex ni iſtigem⁹ etiā vt nullus lo:
cus relinquatur p̄eci? Phe. alius ab oculis meis
illā in ignotū hinc a bducat locū. hem dum igitur li:
cet dūque adsum: loquimini mecū antipho. Con:
templamini me. An. quomobzē? aut quid nam
facturus cedo. Phe. quouo hīc aſportabitur tera:
rū certū ē p̄ſequi aut perire. An. dū bene. vortant
qd agas: pedetētīm tamē. vīde ſi qd opis potes af:
erre hūc. Ge. ſi qd: quid? An. quid quere obſe:
cro ne qd plus mīus ve faxit: qd nos poſtea p̄geat
geta. De. q̄ſo ſalu⁹ eſt vt opinoz: verū enī metuo
malū. An. noli metueze vna tecū bona malaqz to:
lerabim⁹. Ge. quātū op⁹ ē tibi argenti? eloquere
Pac. ſole triginta mīne. Ge. triginta? hui percara ē
phedria. Phe. iſthec vero vilis ē. Ge. age age inen:
tas reddā. phe. o lepidū caput. Ge. Aufer te hinc.
Phe. iā op⁹ ē. Ge. iā ſeres: ſed op⁹ ē mihi phozmio

134

Phormionis.

nē ad hāc rē adiutorē dari. An. p̄sto ē audacissime
q̄d uis oneris ipone: et feret. solus ē hō amico amī
cus. Ge. cam⁹ ergo ad eū oculus. Phē. abi dic p̄sto
ut sit domi. An nūq̄d ē q̄d opa mea vobis op⁹ sit?
Ge. nihil. verit abis domū: et istā miserā quā ego
nūc scio esse int⁹ exanimatā metu cōsolare. cessas
An. nihil ē eque q̄d faciā lubens. Ph. qua via istuc
facies? Ge. dicā in itinere. modo te hinc ammoue.

Demipho/ Chremes senes fratres. lxx. xii.

Quid? qua p̄fectus hinc es lemnū chremes
causa? adduxit in tecū filiā? Chr. non. De.
quid ita non? Chr. postq̄ videt me eius mater hic
esse diutius: simul autem non. manebat etas vir
ginis meam negligentiam ipsam cum omni fami
lia ad me p̄fectam esse aiebant. De. quid illic tā
diu queso igitur commorabare: ubi id audieras?
Chr. Pol me detinuit morbus. De. Unde? aut
qui? Chr. Rogas? Senectus ipsa est morbus.

Sed venisse eas saluas

Tertius actus.

audiui ex nauta: qui illas viderat. **De.** qđ gnato
obtigerit me absente chremes audiui. **Ch.** qđ qđ
me factū cōsiliū incertū facit. nā hanc conditionem
si cui tulero extraneo: quo pacto aut nude mihi sit
dicendum ordine est: te mihi esse fidelē m. acque at
que ego met sum mihi sciebam ille si me alienus af
finem volet: tacebit dum intercedet familiaritas:
sin speruerit me plus qđ opus est scito sciet. vereor
que ne vroz aliqua causa hec resciscat mea: quod si
fit et vt me excutiam atque egrediar domo id rel
tat: nam ego meorum solus sum meus. **De.** scio
ita esse: et ideo istec mihi res sollicitudini est: neque
defeciscat ego nunq̃ adeo experier: donec tibi id
quod pollicitus sum effecero.

Acta.

sc. xii

Ego hoīem callidiorē vidi nē inē: qđ a hoīm
onē. veni ad hoīem vt dicerē argēto opus
esse. et id quo pacto fieret: vix dimidiū dixerā dum
intellegerat: gaudebat: me laudabat: q̃rebat senē:
diis grās agebat: tempus sibi dari vbi phœdrie sese

Phormionis.

ostēderet nihil hōīn⁹ amīcō eē q̄ antiphonī: hōsem
ad for̄ iuss⁹ opetiri eo me eē ad ducturū senē: sed ce
rū ipm q̄s ē vltorio: atq̄ phedrie pat̄ venīt. sed qd
ptinui aūt belua an qz quos fallā p̄ vno duo sunt
mihī dati: cōmodius esse opīno: duplici spe vtier.
petā hūc vnde p̄mo s̄stitui. si is dat sat ē: si ab hoc
nihil fiet: tamen hunc adoziar hospitem.

Expecto q̄ mor̄ recipiat. Quari⁹ act⁹ cōtinet re:
ditū chremetis & discūpēdis nuptiis inter antipho
nē & phaniū: donec cognouit eam filiam suam.

Antipho/ Geta/ Demipho/ Chremes. sce. fittū.

Expecto q̄ mor̄ recipiat sese geta sed patruū
vīdeo cū patre astatē. hei mihī q̄timeo ad
uētū hui⁹ quo ipellat p̄rem. Ge. adibo hosce: o nē
chremes. Ch. salue geta. Ge. venire saluū volupe
ē. Chr. credo. Ge. qd agit⁹? Ch. multa adueniēti
vt sit noua hic cōpluria. Ge. ita de antiphone au:
dististi quae facta sūt? Chr. oīa. Gr. tum dixerās
huic: facinus indignū chremes. sic circū iri? De.
id cum hoc agebam cōmodum. Ge. nā hercle ego
quoque id mecum agitans sedulo: inueni vt opī:
no: remedium huic rei. De. Quid gera? Quod

Quartus actus.

remedium? *Ge.* ubi abs te fit forte odulam mihi
phormio. *De.* qd phormio? *Ge.* is qui istam *De.*
scio. *Ge.* visū est mihi vt eius tētarem sententiam
phendo hoīem solū: cur nō inq̃ phormio vides inf
vos sic hec potius cū bona vt cōponantur gratia:
quā cū mala? herus liberalis ē: fugitans litū: nā
ceteri quidē hercle amici oēs inō vno ore auctores
fuere vt precipitē hanc daret. *An.* quid hic ceptat:
aut quo euadet hodie? *Ge.* an legibus laturū pe-
nas dices: si cū illā eiecerit? iam id ebploratū est:
etia sudabis satis: si cu illo inceptas hoīe: ea eleque-
tia est: verum pone cum esse victū: at tandē tamē
nō capitis eius res agitur sed pecunie. Postq̃ ho-
minē his verbis sentio molirier: soli sumus nunc
hic iūquam: co dic quid velis dari tibi in manum
vt herus his desistat letibus? hec hinc faciat: tu
molestus ne sies. an sat in illi dū sunt propriū? *Ge.*
nam sat scio: si aliquam partē equi bonique dire-
ris vt est ille vir bonus tria non cōmutabis ver-
ba hodie inter vos. *De.* Quis te isthec iussit loqu

Phormions.

Chr. Immo non potuit melius perueniret eo quo
nos volumus. **An.** occidi. **De.** perge loqui. **Ge.**
Ah primo homo insaniebat. **De.** cedo quid posu-
lat? **Ge.** quid? minimum: quantum libuit. **De.**
dic. **Ge.** si quis daret tantum magnum. **De.** im-
mo malum hercle: ut nihil pudet? **Ge.** quod dixi
a deo ei: queso. quid si filiam suam unicā locaret?
parui retulit non suscepisse. inuenta est que dotem
petat: ut ad pauca redeam ac mittam illius inep-
tias: hec denique eius fuit postremo oratio: ego iā
inquit a principio amici filiam: ita ut equum fue-
rat volui uxorem ducere. Nam mihi veniebat in
mentem eius incommodum in seruitutem paupe-
rem ad diuitem dari: sed mihi opus erat ut aperte
tibi nunc fabuler aliquantulum que afferret: qui
dissoluerem que debeo etiā: nunc si vult demipho
dare quantulum ab hac accipio que sponsa est mi-
hi: nullam mihi malum quam istanc uxorem dari
An. Utrum stultitia facere ergo hunc an malitia
Edicam: scientem an

Quartus actus.

imprudentem incertus sum. De. quid si animam debet. Ge. ager oppositus est pignori ob decem. minas inquit: De. age age: iam ducat dabo. Ch. aedicule item sunt ob decem alias. De. hui. nimium est. Ch. nec lama: petito hasce a me decem. Ge. vxori emenda ancillula est. tum autem pluscula suppellectile opus est: opus est sumptu ad nuptias. his rebus pone sane inquit decem. De: Sexcentas proinde potius scribito iam mihi dicas. nihil do: impuratus es ne ille ut etiam irrideat: Ch. queso ego dabo. q̄esce tu modo filius fac, ut illa ducat: nos quā volumus. An. hei mihi geta occidisti me tuis fallaciis. C. mea causa eūcitur: me ē equū hoc amittere. Ge. quātū potes me certiorē inquit face si illā dāt: hāc ut omittā ne incertus siem: nā ille mihi dolē iam cōstituerāt dare. Chr. iā accipiat: illis repndiū renūciat. hāc ducat. De. q̄ qdē illi res vortat male. Ch. opportune adeo nūc mecū argētū attuli fructū quē lēni vxoris reddūt p̄edia: id sumam vxori tibi esse opus dixerō.

Phormionis.

Antipho adolescens / Ceta seruus soc. xv.

Ceta. Ge. hem. An. quid egisti? Ge. emūxi
argēto senes. An. sat in ē id? Ge. nescio her
de: tantū tussus sū. An. cho verbero: aliud mihi re
spōdes ac rogo? Ge. qđ ergo narras? An. qđ ergo
narrē? opera tua ad restim mihi qđē res redit pla
nissime: vt te qđē oēs dii deeq̃ue superi iferi malis
exemplis perdāt: hem si quid velis: huic mandes
quod recte curatū velis: qui te ad scopulum et tran
quillo afferat. quid minus vtile fuit quam hoc vl
cus tangere: aut nominare vxorem? iniecta est
spes patri posse illam extrudi: nunc cedo. porro
phormio dotem si accipiet: vxor ducēda est domū:
quid fiet? Ge. non enim ducet. An. noui. Ceterū
cum argentum repetent nostra cā felicit in neruū
potius ibit? Ge. nihil ē antipho qn male narrando
possit deperauarier: tu id quod boni est excerptis:
dicis quod mali est: audi nunc contra. iam si argē
tum acciperis ducēda ē vxor: vt ais: concedo tibi:
spaciū quidē adem apparandis nuptiis vocandi:

Quartus actus.

sacrificādi dabit paululū. interea amici qđ polliciti sūt dabūt argētū. id ille istis reddet. An. qđobré? aut quid dicet? Sc. rogas? quot res post illa monstra euenerūt mihi? introit in edes alienus canis ater: anguis per ipluiū desidit de tegulis. Gallina cecinit: interdixit ariolus. haruspex vetuit aſtrum aliquid noui negotii icipere: que cā ē iustissima hec fient. An. vt mō fiant. Sc. fiet. me vide. pater exut. abi: dic esse argentum phedrie.

Demipho/ Geta/ Chremes.

ſce. xv.

Quictus esto inquā: ego curabo ne quid verborum diunt: hoc temere nunq̃ amittam ego a me: quin mihi testes adhibeam cum de in: & quamobrem de in comune morabo. Sc. g: cautus es vbi nihil opus est. Ch. atq; ita opus est facto. at matura dum libido eadem hec manet. nam si altera illa magis instabit. forſitan nos reiciat. Sc. rem ipsam putasti. De. duc me ad eum ergo. Sc. non moror. Ch. vbi hoc egeris transito ad uxorem meam vt conueniat hanc prius q̃ hunc abeat.

78

Phormionis.

dicat eam dare nos phormioni nuptum. ne succen-
seat: et magis esse illum idoneum: qui ipsi sit fami-
liario: nos nostro officio nihil egressos quantum
is voluerit datum esse dotis. **De.** quid tua malū
id refert? **Ch.** magni demix ho. **De.** non sat tuū ē
officiū fecisse: id si nō fama approbat. **Ch.** volo ip-
sius quoq; voluntate hoc fieri. ne se cictam predi-
cet. **De.** idem ego illuc facere possum. **Ch.** mulier
mulieri magis congruit. **De.** rogabo. **Ch.** Ubie/
go nunc illas reperire possum cogito.

Sophrona/ Chremes.

Scē. xvi.

Quid agā: quē amicū mihi inueniā misera:
aut cui cōsilia hec referā: aut nude auxiliū
mihi petam: nam hercoz hera ne ob merum sua/
sum indigne iniuria afficiatur ita patrem adoles-
centis facta hec tolerare audio violenter. **Ch.** que/
nam est hec anus exalata & fratre que egressa est
meo? **So.** Quod ut facerē egestas impulit me:
cum scirem infirmas nuptias hasce esse ut id con-
sulerem: interea vita ut in tuto foret. **Chr.** Certe

Quartus actus.

aedepol: nisi me animus fallit: aut parum prospiciunt oculi: mee nutricem gnate video. So. neque ille iustigatur. Ch. quid agas? So. qui est ei⁹ pater? Ch. adeo an manco? dum eam quam loquitur magis cognoscas? So. quid si eum nunc reperire possi: n. hil sit quod reat. Ch. ea est ipsa. colloquar. So. quis hic loquitur? Ch. sophrona. So. et meum nomen nominat? Ch. respice ad me. So. dum obsecro vos: est ne hic stilpho? Ch. non So. negas? Ch. concede hic a foribus paululum istos sodes sophrona ne me istoc posthac nomine appellasses. So. quid? non es obsecro quem semper te esse dictitasti? Ch. est. So. quid has metuis fores? Ch. conclusam hic habeo vros sciam. verum istoc de nomine eo perperam olim dixi: ne vos forte imprudenter foris effutiretis: atque id porro aliqua vrorum in ea resciret. So. habet istos pol nos te iuvenire misere nunc potuimus. Ch. cho dic mihi. quid tibi rei est cum familia hac vnde exis: aut ubi ille sunt? so miseram me. Ch. habet quid est? vivit ne? So. vivit gnata. meam ipsam ex egritudine miseram moris consecuta est. Ch. male factum.

Phormionis.

So. ego autē q̄ eēm an⁹ : Deserta : egēs : ignota : ut
potui nuptū virginē collocaui huic adolescētī : hanc
qui ē edū dñs. Ch. antiphōi ne? So. hem isti inq̄
ipsi. Ch. qd? duas ne viros is hēt? So. hau obse
cro. vnā qdē ille hāc solā. Ch. qd illa altera q̄ dicit̄
agnata? So. hec ergo ē. Ch. qd ais? S. cōposito
factū ē : quo hāc amās hēre posset sine dote. Ch. di
vestrā fidē quā sepe forte temere eueniūt que nō au
deas optare offēdi adueniens q̄ cum volebā atque
ut volebā collocatā filiā. quod nos ābo ope marīo
dabāus opaz ut fieret : sine nra cura maria sua cu
ra hec sola fecit. S. nūq̄d opus facto ē? vide pater
adolescētis venit eūq̄ aio iniquo hec oppido ferre
Atunt. Ch. nihil pericli ē : sed per deos atq̄ hōes
meam hancesse caue resciscat quisquā. So. nemo
ex me scibit. Ch. sequere me cetera intus audies.

Demipho senex / Geta seruus.

scē. p̄bit.

Nē apte culpa facimus : ut malos expediat et
se : q̄si dici nūmū nos bonos studemus et be
nignos : ita fugias ne p̄ter casam qd aiunt nōne

Quartus actus.

id satis erat accipere ab illo iniuriā: etiā argētū est
vltro obiectū: vt sit q̄ viuat dū aliqd aliud flagitii
conficiat. Ge. plenissime. De. his nūc p̄miū ē q̄
recta praua faciūt. Ge. verissime. De. vt stultissime
quidē illi rem gessimus. Ge. inq̄ id vt hoc consilio
possit discedi vt istā ducat. De. etiā id ne dubiū ē:
Ge. haud scio hercle: vt homo ē: an mutet animū.
De. hē mutet alium: Ge. nescio. verū si forte dico.
De. ita faciā vt frater sensuit: vxorē eius huc ad/
ducā cum ista vt loquatur: tu geta abi: prenuncia
hanc vēturā. Ge. argentū inuentū est phedrie: de
iurgio siletur. prouisum est ne in p̄sētia hec hinc
abeat. quid nūc po:ro: quid fiet: in eodem luto he
litas: versuram solues geta. p̄sens quod fuerat
malū in dicin abut. plage crescūt: nili p̄spicias.
nunc hinc domū ibo: hac phaniū edocebo: ne quid
bereatur phozinionem aut eius orationem.

Demipho/ Nausistrata/ Chreme

sc. p̄r

Agedū vt soles nausistrata. fac illa vt placet
nobis: vt sua voluntate quod ē faciundū

Phormionis.

faciat. **Pa.** faciā. **De.** pariter nunc opera tua me
adiuues ac dudū te opitulata es. **Pa.** factū volo:
ac pol minus queo vici culpa q̄ me dignū est? **De.**
quid aut? **Pa.** q̄a pol mei pris bñ parta idiligēter
tutatur: nā ex his prediis talenta argēti bina statī
capiebat. hem viro vir qđ prestat. **De.** bina q̄so?
Pa. ac rebus viliorib; multo: tñ duo talēta. **De.**
hui. **Pa.** quid hec tibi videntur? **De.** scilicet. **Pa.**
verū me natā bellē: ego ostenderē. **De.** certo scio.
Pa. quo pacto. **De.** parce sodes vt possis cū illa:
ne te adolescens mulier defatiget. **Pa.** faciā vt iu
bes. sed meū virū abs te exire iubeo. **Ch.** hē demī
pho iā illi datū ē argētū? **De.** curauī illico. **C.** nollē
datū: sed iubeo vxorē pene plus q̄. sat erat. **D.** cur
nolles chreme? **Ch.** iā recte. **De.** qđ tu? ⁊ qđ locut?
cū ista es? q̄obré hāc ducim? **Ch.** trāsegi. **D.** qđ?
ait tādē. **Ch.** abduci nō pōt? **D.** qđ nō potest? **Ch.**
q̄a vterque vtriq; est cordi. **De.** qđ illuc nēa? **Ch.**
magni. p̄terea cognatā cōperi eē nobis. **D.** qđ?
lūderas? **Ch.** sic erit: non temere dico: redi mecum

Tertius actus.

in memoriam. **De.** latine sanis es? **Pa.** haui ob-
secro caue in cognatam pecces. **De.** non est. **Ch.** ne ne-
ga. Patris nomen aliud dictum est: hoc tu errasti.
De. non noverat patrem? **Ch.** noverat. **De.** cur aliud dix-
it? **Ch.** nunquam ne hodie concedes mihi neque intelliges
De. si tu nihil narras. **Ch.** pergis? **Pa.** miro quod
hoc est. **De.** equidem hercle nescio. **Ch.** vni scire: at
ita me servet iuppiter ut proprius illi quam ego sum ac tu
nomo es. **De.** dum veram fides: eam ad ipsam una omnes
nos: aut scire: aut nescire hoc volo. **Ch.** ah. **De.**
quod est. **Ch.** itane quam mihi fides esse apud te. **De.**
vix tu me hoc credere: vix satis quesitum mihi istuc
esse: age fiat. quod illa filia amici nostri quod futurum est:
Ch. recte. **De.** hanc igitur mittim? **Ch.** quidni? **De.**
illa maneat? **Ch.** sic? **De.** ite igitur tibi licet nau-
fracta. **Pa.** sic potest commodius esse in omnes arbitror
quam ut ceperas manere hanc: nam per liberalis visa
est cum vidi mihi. **De.** quod istuc negotii est? **Ch.** iam
ne operuit hoc solum? **De.** iam. **Ch.** o iuppiter: dum nos
respiciunt gnata iuveni nupta cum tuo filio. **De.** h:

Phormionis.

quo pacto id potuit? Ch. nō satis tutus est ad nar/
randum hic locus. De. at tu intro abi. Ch. heus
ne fili quidem nostri hoc reciscant volo.

Antipho adolescens.

scē. xx.

Hætus sum vt ut mee res sese habent: fratri
obtigisse quod vult: quam scitum est huius
modi parare in animo tales cupiditates: quibus
cum res aduerse sient: paulo inderi possis: hic si
mul argentum repperit: cura sese expediuit: ego
nullo possum remedio me euoluere ex his turbis:
quin si hoc celetur in metu: sin patefiat in probro si
ent. neq; me domum nunc recipere in. nisi mihi es
set spes ostentata huiusce habendē. sed ubi nam ge
tam inuenire possim: vt rogem quod tempus con
ueni. vbi patris me capere aubeat?

Quintus actus.

Argentū accepi. Quintus act⁹ continet: q. phor/
mion accepit argentum: et id soluit pro meretrice
leuoni/ et rerum oīm paccin placata nauisstrata.

Phormio Antipho.

scē. xxi.

Quartus actus.

Argentū accepi: tradidi lenonī: abduxi mu-
lierē: curavi ppria ca phedria vt potiret nā
emissa est manu: nunc vna res mihi etiā restat q̄
est cōficiunda: ociū ab senib; ad potandum vt has
bcā aliquot hos sumā dies. An. sed phormio adest
quid ais? Ph. quid? An. quidaam nūc facturū
est phedria: quonā pacto facietatem amoris ait se
velle sumere? Ph. vicissim partes tuas actur⁹ est.
An. quas? Ph. vt fugitet p̄rem. te suam rogauit
rursū: vt ageres: causā vt pro se diceret. nā pota-
turū est apud me: ego me ire senibus suntū dicā
ad mercatū: ancillulam illā emptū dudū quā dixi/
't Geta: ne cū hic nō vīdeant me: cōficere credant
argentū suū: sed hostiū cōcrepuit abs te. An. vīde
q̄s egrediať Ph. geta est.

Geta/ Antipho/ Phormio.

sc. xxi.

Fortuna. o fors fortuna quantis comodis
tatis quā subito hero meo antiphoni ope ve-
stra hunc honorasti diem. An. q̄d nā hic sibi vult?
Ec. nos uqoq; amicos ei⁹ exōerastemetu sed mihi

Phormionis.

nunc cesso q̄ nō hūerū hūc exōero pallio: atq; hoies
propere inuenire: vt hec que cōtigerit sciat: An.
nū tu intelligis qd̄ hīc narret: Ph. nū tu: A. nihil
Ph. tātū dē ego. Ge. ad lenonē nūc ire p̄gā: vbi nūc
sūt. An. heus geta. G. hē tibi. nū mirū aut nouū ē
reuocari cursum cū institueris: A. geta. Ge. p̄gis
hercle nūq; tu odio tuo me vinces. An. nō manes:
Ge. vapulabis. An. id qd̄ tibi iā fiet. nisi resistis
Ph. vero. G. familiarē oportet eē hūc q̄ minitat ma/
lū: sed is ne ē quē q̄ro: an nō: ipe ē. Ph. cōgredere
ac tutū. An. qd̄ ē: G. oīm quātū ē q̄ viuat hoīm hō
honoratissimē. nā sine cōtrouersia a dñs sol⁹ diligeat
antipho. A. ita beli: sed qd̄ istnc credā esse ita: dici
mihi velim. Ge. satū ē: si te dilibutū gaudīo reddo
An. enecas. Ph. qn̄ tu hinc pollicitatiōes aufer: &
qd̄ fers cedo. Ge. oh tu quoq; aderas phormio. Ph.
aderā: sed tu qd̄ cessas: Ge. accipe. hē vt modo ar/
gentū tibi dedimus apud forū recta domū sumus
profecti interea mittit herus me ad vxorē tuā. An.
quāobzē: Ge. omitto ploq;: nā nihil ad hāc rem ē

Quartus actus.

antipho ubi in gynaeceum ire occipio: puer ad me
occurrit mīda: pone me apprehendit pallio: resupi-
nat respicio: rogoq uamobrem retineat me. ait es-
se uetitum intro ad heram accedere. sophorna inō
fratrem huc inquit senis intro duxit cremetem: e-
umque nunc esse intus cum illis. hoc ubi audiui ad-
fores suspensio gradu placide ire perrexī: accessi: as-
titī: animam compressi: aurem admoui: ita audi-
um cepi attendere hoc modo sermonem captās.
An. euge geta. Ge. hic pulcherrim facinus audiui
itaque hercle praue exclamaui pro gaudio. Ph.
quod? Ge. quodnam arbitrare? An. nescio. Ge.
atqui mirificissimum patruus tuus est pater mus-
tus phario uxori tue. An. hem quid ais? Ge. cū
eius cōsuevit olim matre in lemno clanculū. Ph.
somnia: utin hec ignoraret patrē suū. Ge. aliqd
credito phozinio esse cause: sed me censeri potuisse
omnia intelligere extra hostiū. itus que iter se ipsi
egerint? Ph. atq hercle ego quoque olim audiui
illā fabulā. Ge. immo etiā dabo quo magis credas

Phormionis.

patruus interea ingreditur foras haud multo post
tū patre. Inde recipit se intro denuo: ait uterque
tibi potestatem eius habēde dari: deniq; ego sū miss⁹
ut te requirerē: atq; adducerē An. hē qn ergo rape
me: qd cessas? Ge. ferero. An. o mi phormio uale.
Ph. vale antipho: bene ita me dū ament factum.
gaudeo tantā fortunā de iprouiso eē tuis dat: sūma
eludendi occasio ē nūc mihi senēs: phedrie curam
adimere argentariam: ne cuiq; suor equalū supz
plex sit: nā idē hoc argētū: ita ut datū est igratis
his datū erit. hoc q agā re ipsa repperi: nūc gestus
mihi bultusq; ē capiendus nouus: sed hūc cōcedā
In angiportum hoc proximū: inde hīcē ostēdā me
ubi erūt egressi foras: quo me assularā ire ad mer
catum: nunc eo.

Demipho/ Phormio Chremes.

Scē. xxiij

Duis magnas merito gratias hēo: atq; ago
q̄ do euenere hec nobis frater pspere quātū
pōt nūc conueniēdus phormio ē: p̄ nūlq; dilapidet
nās triginta minas: ut auferāus. Ph. demipho:

Quintus actus.

nē si ē domi: visā vt qđ. **De.** nos ad te ibāus phoꝝ/
mio. **Ph.** de eadē fortasse cā: **De.** ita hercle. **Ph.**
credidi. qđ ad me ibate: ridiulū an verbāini ne nō
id facerē qđ recepiscem semel: heus heus q̃ta mea
hec paup̃tas ē: tñ adhuc curauī vnū hoc qđē vt mi/
hi cēt fides. **Ch.** ne ita vt dixi liberalis: **De** oppi/
do. **Ph** idq̃ ad vos vēio nūciatū dēipho paratū me
cē vultꝝ vxorē dare. nā oēs posthabui res mihi: ita
vt par fuit postq̃ tātoꝝ id vos belle aiūm aduerte
rā. **De.** at hic dehortat⁹ ē me ne illā tibi darē: nā
q̃erit rumor pplī siquē si id feceris: olim cū honeste
poterat. tū nō ē data. nū viduā extrudī turpe est:
ferme eadē oīa: q̃ tute dudū corā me inculaueras.
Ph. sati supbe illuditis me: **De.** q̃: **Ph.** rogas:
q̃a nec alterā qđē illā potero ducere. nā quo redibo
ore ad eā quā cōtempseri: **Ch.** tū autē antiphonē
video a sese amittere inuitū eā inq̃. **De.** tū autem
video filium ab sese amittere sane mulierem: sed
transi sodes ad forum: atq̃ illud mihi argentum
ru: sum iube rescribi phoꝝmto. **Ph.** quod: ne ego

Phormionis.

psc. ipsi porro illis quib; debui? De. qđ igitur fiet
Ph. si vls mihi vxorē dare quā despōdisti ducam.
Sin ē vt velis manere illā apđ te: dos hīc oīo ma
neat dēipho: nā nō est eqnū me ppt vos decipi: pre
sertim cū ego vti honozis cā repudiū altere remise
rim: qđ dotis tantundē dabat. De. i hīnc in malā
rem cū istac magnificētia fugitiue: etiam nūc cre
didisti te ignorariet? aut tua facta adeo? Ph. itri
toz? De. tn ne hanc duceres: si tibi data cēt? Ph.
fac periculum. De. vt filius: cum illa habitet apđ
te hoc nostrum consilium fuit. Phoz. Queso quid
narras? De. quim tu argentum mihi cedo. Phoz/
mio. Inimovēro tu vxorem cedo. Demipho. In
ius ambula. Ph. in ius eninuēro: si porro odio/
si esse pegitis. De. quid facies? Ph. ego ne? vos
me indotatis modo patrocinari fortasse arbitra
mini: etiam dotatis soleo. Ch. quid id nostra?
Ph. nihil: hic quandam nozam cuius vir vxorē.
Chr. hem. De. qđ ē? ph. leinui habuit aliam.
Chr. nullus sum. ph. ex qua filiam suscepit

Quintus actus

et eam clam educat. Chr. sepultus sum. Pho. Hec adeo illi iam denarrabo. Ch. obsecro ne facias. Pho. oh tum hic eras? D. ut ludos hic facit? Chr. missum te facimus. Pho. fabule. Ch. quid vis tibi? argentum quod habes? condonamustibi. Pho. audio. quid vos malum ergo me sic ludificamini inepti vestra puerili sententia? nolo: volo. volo: nolo: rursum cape: cedo. quod dictum indictum est: quod modo erat ratum irritum est. Chr. quo pacto aut nude hic hec rescivit.? D. nescio: nisi me id nemini certe scio. Chr. monstri: ita me du ament: simile. Pho. inieci scrupulum. D. hem hiecine a nobis tantum argenti auferat tam aperte irridens: emori hercle satius est. animo virili presentique ut sis para. vides peccatum tuum iam esse elatum foras: neque iam id celare posse te uxorem tuam. nunc quod ipsa ex aliis auditura sit chremis: id nosmet indicare ipsi placabilius est tunc hunc impuratum poterimus nostro modo blasci. Pho. at at nisi mihi prospicio hereo. heru gla

Phormionis.

diatorio animo ad me affectant viam. **Ch.** at vero:
vt placari possit. **De.** bono animo es: ego re-
digam nos in gratiam hoc fretus chreme: cum e-
medio excesserit: vnde hec suscepta est tibi. **Pho.**
ita ne agitis mecum: satis me astute agredimini:
nō hercle ex re istius me instigasti dēipho: ain tu tā-
dem vbi peregre tibi quid libitū fuit feceris: neque
huius sis veritus femine primarie quin tu nouo
mō ei faceres contumelias. venias nunc mihi pre-
tibus lautum peccatum tuum. hisce ego illam dic-
tis ito tibi incensam dabo: vt ne relinguas lachry-
mis si extillaucris. **Demi.** Malum: quod isti di-
ceque omnes diunt. tanta ue affectum quenq̃ ef-
se hominem audacia: nonne hoc publicitus scelus
hinc deportaret in solas terras? **Chr.** in id redac-
tus sum loci: vt quid agam cum illo: nesciam pr/-
sens? **Demi.** Ego scio: in ius eamus. **Pho.** In-
gus: huc si quid libet. **Demi.** assequere: ac retine-
dum huc ego seruos euoco. **Chr.** Etenim solus

Quintus actus.

nequeo. occurrere huc. *Pho.* vna iniuria est tecū.
De. lege agito ergo. *Pho.* altera tecū chreme ē.
De. rape hunc. *Pho.* ita ne agitis: enim uero boce
est opus nauisistrata eri. *Chr.* opprime. *De.* ipu/
rum vide quantum valet. *Pho.* nauisistrata inq̃.
Chr. non taces. *Pho.* taceam: *De.* nisi sequitur:
pugnos in ventremingere. *Pho.* vel oculum ex
clude. est ubi nos vliscat locus.

Nauisistrata Chremes/ Pho. mio Deipho. xxiij

Quis noiat me: *Ch.* hē. *Ra.* qđ istuc turbe ē
obsecro mi vir: *Pho.* hein quid nunc obti/
cuiſti: *Ra.* quis hic homo est: nō mihi respōdes:
Pho. hiccine nunc tibi respondeat: qui hercle ubi
sit nescit: *Chre.* caue isti quicq̃ credas. *Pho.* abi:
tange: si non totus friget: me eneca. *Chr.* nihil ē.
Ra. quid ergo est quod istuc narrat: *Pho.* iam ſci
es: ausculta. *Chr.* pergin credere: *Ra.* qđ ego ob
secro huic credam: qui nihil dixit: *Pho.* delirat mi
ser timore. *Ra.* non pol temere est quod tu tam ti/
mes. *Chr.* ego timco: *Ph.* recte sane: quādo mihi!

Phormionis.

times et hoc nihil est quod ego narro: tu narra.
De. scelus. tibi narret: **phor.** cho tu factū ē abste
sedulo pro fratre. **Pa.** mi vir non mihi narras?
Ch. at. **Pa.** qd at? **Ch.** non opus est dicto. **phor.**
tibi quidem: at scito huic opus est in lemno. **Chr.**
hem quid ais? non taces. **phor.** clam re. **Chre.**
hei mihi. **phor.** Uxorem duxit. **Pa.** Mi homo dii
melius diunt. **phor.** Sic factū. **Pa.** perit misera.
pho. Et inde filiā suscepit iam vnā dū tu dormis.
Ch. qd agimus? **Pa.** proh dii immortales facin?
miserādum et malū. **phor.** hoc factū ē. na. an qd
est hodie factum indignius q̄ mihi: vbi ad viros
rētū est: tū flūt senes. Demipho te appello: nā me
cum hoc ipso dissidet loqui. heccine erant itiones
crebre et mansiones diutine leni? heccine erat que
insuebat n̄ os fruct? vtilitas. **De.** ego nauis tra
ta eē in hac re culpā meritā nō nego: sed eam que
sit ignoscenda. **ph.** verba fiunt mortuo. **De.** nā.
neq; negligentia tua: neq; odio fecit

Quintus actus.

tuo. binolentus fere abhinc annos quindecim ma-
lierculā eam cōpessit: vnde hec nata est: neq; illā
pos. attigit: ea mortē obiit. e medio abiit qui fuit
in hac re scrupulus q̄obzē te oro: ut alia tua facta
sunt equo aio hec feras. **Pa.** quid ego equo aio?
cupio misera in hac re re iā desōgier. sed quid spe-
rem? etate porro minus peccaturum putem? iam
tuum erat senex: senectus siue berecūdus facit. an
mea forma atq; etas nunc magis expetenda ē de-
mipho? quid mihi affers. quamobrem expectem:
aut sperem porro nō fore? **Ph.** exequias chremeti
quibus est commodum ire iam tempus sit dabo: age
nunc phorionem qui volet lacissito faxo tali sit
inactatus: atque hic est in fo:tunio. **Re**deat sane
in gratiam: iam supplicii satis est mihi.

Habet hec ei quod dum tuuat vsque ad aurem
ogganniet. **Pa.** an meo merito credo: qd ego nūc
cōmemorem tibi sigillatim qualis in istum hunc
fuerim? **De.** nonneque oīa tecum. **Pa.** merito

Phormionis.

hoc meo videtur factū: De. minime gentili: ver
quando iam accusando fieri infectum non potest
ignosce orat: confitetur: purgat: qd bis amplius:
Ph. enimvero priusquā hec. dat veniam mihi:
Prospiciam: et phedrie. hec. naustrata prius q̃
huc respondeas temere audi. Pa. quid ē: Ph.
ego minas triginta per fallaciam ab isto abstuli e/
as dedi tuo gnato. is pro sua amica lenoni dedi.
Ch. hem quod ais: Pa. adeo hoc indignum tibi
videtur filius homo adolescens si. habet vnam a/
micam. tu viros duos nihil pudere: quo ore illū
obiurgabis. respōde mihi. Ch. faciet vt voles. Pa.
immo vt iam incam scias sententiam: neq; ego
ignosco: nec promitto quicquam: neque respōdeo
plusquam gnatum videro. eius iudicio permitto
omnia. quod iubebit faciā. Phoz. mulier sapiēs
es naustrata: Pa. latini tibi est: Ph. immo vero
pulcre discedo et probet. preter spem. Pa. tuum
nomen dic quod est: Phoz. mihi phormio vestre

Quintus actus.

familie hercle amicus. et tuo summus phedrie.

Pa. phormio at ego castoꝝ posthac tibi q̄ potero.
et que voles faciam atq; dicam. **Pho.** benigne di-
cis. **Pa.** Pol meritum est tuum. **Phoꝝ.** Un pri-
pimum hodie facere quod ego gaudeam nansis/
trataꝝ et quod tuo viro oculi doceant. **Pa.** cupio.
Phoꝝ. me ad cenam voca. **Pa.** pol vero voco.
Phoꝝ. Camus intro hinc. **Pa.** fiaꝝ: sed vbi est
phedria iudex noster. **Phoꝝ.** iam hic faxo aderit.
valete et plaudite. **Calliopus recensui.**

Comedia sexta et vltima. Cyra.

Argumentum familiarissimum:

Duo fuerunt ciues senes athenis. laches cū vxore
sōrata et filio pāphilo. alter vocabatur Phidip-
pus cū vxore myrina et filia philomēna. Pamphi-
lus amabat meretricem bachidem. Sed quadam
nocte factus obuius virgini Philomene eam per-
būm hūciauit: et ab ea anulū eripuit: atq; eum de-
dit bachidi. Itaq; per tenebras ex eo cōpressu phi-
lomēna grauida facta est. post paucos menses eā
pamphilus vxorē duxit. ignorabat tamē eā fuisse
quā in tenebris cōpresserat. Sed cū ea in lecto inē-
les tres vel eo plus iacuit: necesse ā tetigit. interim p-
fectus est in umbrium. Reuersus athenas eā apud
myrinam iam parturientem inuenit. Credēs er-
go eam adulteram esse ad sese domū reducere no-
lebat. Sed dū bachis iurabat se amplius rem nō
habere cum pamphilo myrina anulū cognouit.
et sic pamphilus vxorē reduxit.

Argumentum.

Pxorem duxit pamphilus philome-
nā: cui quondā ignorans virgini-
bitū obtulit: eiusq; per bīm quē
detrahit annulū dederat amice

Prologus.

bacchidi meretricule deinde profectus in sinbrum &
nuptam haud attigit: hanc mater utero grauidā
ne id sciat socrus ut egram ad se trāssert: reuertit
Pamphi'us: deprehendit: patrum celat: uxorem
tamē recipere noluit. pater iculat bacchidis amorē
dū se purgat bacchis. annulū mater viciate forte
agnoscit mirrina: uxore accipit pāph'us cū filio.

Cyrene prologus.

Cyra est huic nomen fabule. hec cum data
est noua: nouum interuenit vitium et cala-
mitas: ut neque spectari: neque cognosci potuerit
Ita populus studio stupidus in funabulo animū
occuparat: nunc hec plane est pro noua: Et is qui
scripsit hanc obeam rem voluit iterum referre ut
possit iterum vendere. Alias cognoscis eius: que
so hanc cognoscite. Atrato ad vos venio: ornatu
prologi. sinite exoratores siem.
Eodem ut iure uti senem liceat: quo iure vltus sū
adolescentioꝝ. nouas qui exactas feci ut iucterascē

Cypr.

rent. Ne cū poeta scriptura danescerat: i his quas
primum ceciliū didici nouas partim sum earum ex
actus: partim vix sicti: quia sciebam dubiam for-
tunam esse scenicam: spe incerta: certum mihi la-
bozem sulsu: i: casdem agere cepi: vt ab eodem ali-
as discere nouas studiose. ne illum a studio ab-
ducerem: perfici vt spectarentur: vbi sunt cognite
placite sunt. Ita poetam resitui in locum prope
tam remotum iniuria aduersariozum: ab studio
atque a labore atque ab arte musica.

Quod si scripturam spreuissem in presentia et in
deterrendo voluissem operam sumere: vt in ocio
esset potius q̃ in negocio: deteruissem facile: ne a-
lias scriberet. Nūc quid petem mea causa Acquo
animo attendite. Cypram aduos refero: Quam
mihi persilentiū nūq̃ agere licitum ē: ita eam
oppressit calamitas: eam calamitatem vespa in i-
telligentia sedabit: si erit adiutrix nostre industrie
Quum primum eam agere cepi pugilum gloria.
funabuli eodem accessit expectatio: comitum

Prologus.

Cōuentus. strepitus: clamor: multum fecere vt
ante tempus extrem foras. vetere in naua cepi vt
cōsuetudine: in experir'ndo vt esse: refero denuo:
primo actu placeo: quū iterea rumor: venit datū te
gladiatores popul' cōuolat. tumultuātur: clamāt
pugnāt de loco. ego interea m'ū non potui tutari
locū. nūc turba nulla ē: otū: et silentiū ē: agendi
tempus mihi datum est. vobis datur potestas con
decozandi ludos senicos: nolite sine re puos artem
musicā recidere ad paucos. facite vt v'ra auctoritas
mee auctoritati faulrix adiutrixq; fiet: si nunquā
auare p'ectum statui arti mee: & cum esse questum
in animum induxi maximum quam maxime ser
uire vestris comodis. sinite impetrare me qui in
tutela mea studium suum: et se in uestram cō
misit fidem: ne cum circumuentum iniqui inique
irrideant. mea causa causam hanc accipite.
et date silentium vt libeat scribere Alias mihi que
vt discere nouas expediat post hac p'ccio emptas
meo.

Egyre.

Primus actus.

Adelpo! q̄ paucos reperias. Hic actus cōtinet colloquium Philotis meretricis cum Syra lena / et cum parimenone scruo pampuli.

Philotis meretricis / Syra lena. prima scena.

Adelpo! q̄ paucos reperias meretricibus sis. Deles cuenire amatores syra: vel hic pampulus quotiēs iurabat bacchidi q̄ sancte: ita ut quis facile posset credere: nūq̄ illa viua ducturū uxorem domū: en duxit. Sy. Ergo ppter ea te sedulo et moneo: et hortor ne cuiusquā miserat qm spoliatus: mutiles: laceres quēcūq; nacta sis. Phi. ut nō eximū neminē habeā? Sy. nēinē: Nā nemo q̄squam illoum scito ad te venit: quin ita pparet se abs te ut blāditus suis q̄ minimo precio suā voluptatē expleat. hiscine tu amabo nō contra insidiabere? Phi. tamē pol eandē iuriū ē eē oibus. Sy iuriū autē ē blāsci aduersarios: aut qua via te captent illi: eadē ipos capi: heu me miserā cur nō aut illec mihi etas et forma est: aut tibi hec sententia?

Primus actus.

Parmeno Philotis Syra.

sc. ii.

Enx si querat me: modo iisse dicito ad portum percontatum aduentum pamphili: audin quid dicam syre: si queret me vti tum dicas: s. non queret nullus dixeris: alias vt vti possim. cā hec integra: sed videon ego philotin: Unde hec aduenit: philoti: salue multum. Phi. O salue parmeno: Sy. Salue mi ecasloz parmeno. Par. et tu edepol syra. Dic mihi philotis vbi oblectasti te tam diu: Phi. minime me equidem oblectavi: q̄ cum milite corinthum hinc sum profecta inburnanissimo: biennium ibi perpetuum misera illum tuli. Par. edepol te desiderium athenarum arbitroz philotis cepisse. sepe: et tuū consiliū contempsisse Phi. non dici potest q̄ cupida eram huc redeundi et abeundi a milite: vosque hic videndi: antiqua vt consuetudine agitarcm inter nos libere conuiuium: nam illic haud licebat: nisi p̄finito loqui que illi placerent. Par. haud opinor comode finem statuisse orationi tue militem.

Cypre.

Philo. sed quid hoc negotii est? modo que narra-
uit mihi hic iustus bacchis: quod ego nunquam credidi
fore: ut ille hac viua possit animum inducere vxo-
rem habere. Par. habere autem? Phi. cho an non
habet? Par. habet: sed firme vereor he ut sit nup-
tie. Phi. ita dii deique faciant: si in rem est bacchi
dis: sed quis istuc credam ita esse? dic mi permenco.
Par. non est opus pro lato. hoc percunctarier desis-
te. phi. nepe ea causa ut ne id fiat palam. ita me dii bene
amabunt: haud propterea te rogo ut hec propheta: sed
ut tacita micula gaudeam. par. nunquam tam dicis comode:
ut terguum meum tuam in fidem committam.
phi. ha noli permenco quasi tu non multo malis
narrare hoc mihi quam ego que percuncter scire.
par. vera hec predicat et illud mihi maximum vitu-
um est: si mihi fidem das te taciturnam: dicam. ph.
ad ingenium redis: fidem do: loquere. par. Aus-
culta. phi. istuc sum. par. hanc bacchidem amabat
ut cum maxime tam pamphilus cum pater vxorem
ut ducat opare occipit. & hec comitia omnium que sunt

Primus actus.

patrem se senem esse dicere: illū autē eē vnicū p̄sidiū
velle se senectuti sue. ille primo se negare: sed p̄q̄
acri⁹ pater instat: facit aī vt incertus foret: pudorē
an amorē obsequeretur magis. tundēdo atq; odio:
denique effecit senex: despondit ei gnatum eius vi
cini proximū: vsq; illud visum est pamphilo neutiq;
grauē: donec iam in ipsis nuptiis. postq; videt par
atas: nec morā vllā quin ducat dari: ibi demum
ita egre tulit: vt ipsum bacchidē si adesset: credo ibi
eius cōmiseresceret: vbicumq; datum erat spaciū
lo.itudinis: vt colloqui in eū vna posset. parineno
perit: quid ego egi. in quod me conieci malū? non
potero hoc ferre parinēo: perit miser: **Phi.** at te dū
dceq; oēs perdiūt cū istoc odio laches. **Par.** vt ad
pauca redeā vxorē deducit domū: nocte illa prima
virginē nō attigit. que cōsecuta est nox eam nihilo
magis. **Phi.** quid ais? cū virgine vna cōcubuerit
adolescēs plus potus se illa abstinere vt potuerit?
nō virilimile dicis: neq; verū arbitror. **Par.** credo
ita videri tibi: nā nemo ad te venit: nisi cupiēs tui.

Ecce.

Alle inuitus illam duxerat. Phi. quid deinde fiet?
Par. diebus sane puaculis post pamphilus solum
Ne seducit foras. narratq; ut virgo a se integra e
tiam tum siet: sed anteq; ea uxorem duxisset domū
sperasse eas tolerare posse nuptias: sed quam des
ctueri me non posse diutius hēc cam luti bzo: hēri
parmēo qn integrā itidē reddā ut accipi a suis neq;
Honestū mihi neq; vtile ipsi virgini ē. Phi. piū et
pudicū ingēiū narras pāphilt. Par. hoc ego pferē
incōmodū mihi cē arbitroz reddi pti aut cui nihil
dicas vitii supbū est sed illā spo vbi hoc cognoucrit
Nō posse se mectū cē abiturā den q;. Phi. qd i. crea
Ibat ne ad bacchidē. Pa. quotidie: sed ut sit p' q;
alienū hūc a se videt maligna multo et magis pro:
caz scā dico ē. phi. nō edepol mirum. p atq; ea res
multo maxie distūxit illū ab illa post q; ipe sese il
lam et hanc q; domi erat cognouit satis ad exēplū
ambaz moēs eaz exstīmās. hec ita ut liberali cē
ingēio vcer pudēs: & modesta icōmoda atq; iniuri
as viri omnes ferre et regē cōtūclias: hic alius pti

Primus actus.

brox's misericordia deuictus: p'tim victus huiusce
iniuria: paulatim elapsus a bachide ē: atque huic t'pā
stulit amorē postq̃ par ingeniū nactus est: interea
in imbro moritur senex cognatus horum: ad hos
redibat p̃ legē hereditas: eo amātē inuitū pāphilū
extrudit pater. reliqt cū m'te hic brox: nam senex
rus abdidit sese: huc raro ī urbē cōmeat. Phi. nūc
quid adhuc habent infirmitatis nuptie. Par. aus
dies: primū dies cōplūsculos bene cōueniebat sane
inter eas: interim miris modis odisse cepit soltras
tam: neq; lites erant vllc inter eas: postulatio nūc
q̃. Phi. quid igitur. Pa. si quādo ad eā accesserat
cōfabulatū: fugere cōspectu ilico. videre nolle.
Denique vbi non quīt pati: simulat se a m'te accersū
ad rē diuinā abut vbi illic dies eā cōplares. accersi
iubet: dixere causā nescio quā: iterū iubet: nemo
remisit: postq̃ accersūt sepius: egram cē simulāt
mulcrē: n'ā ilico it visere. ad eam admisit nemo.
hoc vbi senex rescuit: heri ea cā rure huc aduenit:
patrē cōtinuo cōuenit philomene. qd egerint inter

Cepræ.

se: nōdū ēt scio: nisi sane scire cure ē mīhi quozsum
euēturū hoc fiet. hēs oēm rē: pgam quo cepi hoc i-
ter. Phī. & qdem ego. nam cōstitui cum quodam
hospite me illū cōuenturā. Pa. dū vortāt bene qd
agas. Phī. vale. Pa. et tu bene vale philoxium.

Secundus actus.

Proh dcū atq; hominum fidem. Cōtinet q̄liter
laches accusat sostratā vrozem iniuste tamen.

Laches senex/ Sostrata vroz. sc. iii.

Proh dcū atq; hoīum fidē. qd hoc genus: et
que ē hec cōiuratio: vt oēs inlieres eadē cū
studeāt. volintq; oīa: neque dēclinatā quicquā ab
aliarum ingenio vllā reperias. itaq; adco vno aīo
oēs socr⁹ odcrūt nuc⁹. viris cē aduersas cū auditiū
est: similis ptinacia ē. in eodē oēs mīhi vidēt ludo
docte ad maliciā. & cī ludo si vllus ē ludus: magistzā
Hanc esse satis certe scio. So. me miscrā que nunc
Qnāobrē accuscr nescio. La. hē tu nescis? So. nō
ita me di bene amēt mī laches: itaq; vna inter nos
agere etatē liceat. La. dū mala phibeāt. So. meq;

Secundus actus.

abs te in merito esse accusatā: postmodū recisisses. **A.** scio te in merito: an. quicquid p̄ istis factis dignū i te dici pōt: que me et te et familiā dedetoras? filiū luctū paras? tū autē ex amicis inici ut sit nobis affines facis: qui illū decreuerunt dignū suos cui liberos cōmitterēt: tu sola exorere que pturbas hec tua impudentia. **S.** ego ne. **A.** tu iquē mulier: q̄ me oīo lapidē nō hoīem puta. an q̄a curi crebro esse soleo nescire arbitrāmi quo q̄sq; pacto hic vitā vestroꝝū exigat. multo melius hic que sunt: quā illic ubi sū assidue scio: ideoque ut vos mihi donū eritis. peride ego ero in fāa foras: iā p̄ idē eq̄dē audui cepisse odiū tui philōcnā: minieq; adeo micū: et ut id fecisset magis micū foret: s; nō credidi adeo ut p̄t totā hāc odisset domū: qd si scissē: illa hic māeret poti⁹: tu hinc isses foras: at vide q̄ in merito egritudo hec orit̄ mihi abs te sollicitata rus habitatū abii cōcedēs vobis et rei seruies: sumptus b̄eos ocisq; ut n̄a res posset pati: ipeo labori haud parcēs p̄t equum atq; etatē meā. nō te p̄o his curasse rebus ne quid

Scyre.

segre esset mihi? So. non mea opera neq; poltrina venit. La. immo marie. sola hic fuisti. i te omnis heret culpa solstrata sola que hic erat curares: cū ego vos solui ceteris curis. cū puella anū suscepisse inimicitias non pudet? illius dices culpa factū

So. Naud equidem dico mi laches. La. gaudeo ita me pū ament gnati causa: nā de te quidē satis scio peccādo detrimēti nīhil fieri pōt. So. qui scis? an

ea causa mi vir odisse se assimilauerit vt cū matre vna. plus esset. La. quid ais? nō signi sat ē qđ heri nemo voluit videntem te ad eā intromittere? So.

etenim lassam eam opido tū aiebant: eo ad eam: non amissa sū. La. Quos esse illi mors morbum:

magis quā aliam rē arbitro: & merito adeo: nam vestrarum nulla est quin gnatum velit ducere vxorem. Et que nobis placita cōditio est: datur. vbi duxere impulsu vestro: vestro ipulsu easdē erigūt.

Laches/ Phidippus senex/ Solstrata annus. f. iiii

Et si scio ego philōena meū ius esse vt te cogam: qđ ego impere facere: ego tñ patrio
bi

Secundus actus

aio' vict⁹ faciā vt tibi cōcedā: neque tue libidini ad
uerlaboꝝ: atque ecum phidippum optie vides: ex
hoc iam scibo, quid fiet. Phidippe et si ego meis
me oibꝫ scio etiā appꝛine obsequentē: sed nō adeo
vt facilitas mea corꝛūpat illoꝝ aios: qđ si tu idem
faceres: magis in rē et nostrā et vestrā id esset: nūc
video i illaz potestate cē te. Phi. cia vero. La. ad
is te heri de filia: vt veni itidē incertū amissisti haud
ira decet si ppetuā hāc bis esse affirmitatē calare te
iras: si qđ ē peccatū a nobis pfer: aut ea refellēdo
aut purgādo nobis corꝛigen⁹ te iudice ipso sin ea cā
ē retinēdi apđ vos: qđ egra est: te ih insuriā facere
arbitroꝝ phidippe: si metuis satis: mee dđi curetur
diligēf at ita me dđi ament haud tibi hoc cōcedo: et
si illi pater es vt tu illam saluā magis velis q̃ ego.
Id adeo gnaticā: quē ego iuelleri illā haud mīus q̃
seipsum magnifacere: neqꝫ adeo clā me ē quā esse
eū grauit laturū credā her si reciuerit. eo domū stu
deo hāc pꝛius q̃ ille huc redeat. Phi. Laches & dili
gētā bñaz & benignitatē noui: & q̃ dicis ē oīa vt di

155
Cypre.

cis aīū induco: et te mihi hoc cupio credere: illā ad
vos redire studio si facere possim villo modo. La q̃
res a d te facere phibet: eoh nūc q̃dnā accusat bīz
Phi. minic. nā postq̃ attēdi magis. ⁊ bī cepi coge
re vt rediret: sc̃tē adiurat nō posse ap̃d vos pāphilo
se absente pducare. aliud fortasse alii viti ē. ego sū
aīo leni natus. nō possum aduersari meis. La hē
Solstrata. So. heu me miserā: La. certū ne est
illuc: Phi. nūc q̃dē vt videat: sed nūq̃d vis: iūā est
q̃d me ad forū transire iā oportet. La. eo te cū vna

Solstrata anus.

scena b.

Edopol ne nos sumus mulieres eque om̃es
inuise vīris ppter paucas: que om̃es faciūt
digne vt videamur malo. nam ita me dū aiment
quod me accusat nūc bīr: sum extra noxam: sed nō
facile ē expurgatu. ita animū iduxerūt socrus oēs
esse iniquas aut pol me quidē. nā nunquam secus
habui illam: ac si ex me esset nata: nec quī hoc mi
hi eueniat sc̃io: nisi pol filiū multīs modis iam
expecto vt redeat domum.

Tertius actus.

Nemini ego plura acerba. Continet lamentationē
pamphili redemitis ab regione tumbri/ et credentis
philomenam adulteratam esse: se absente.

Pamphilus adolescens/ Baemano feruus. sc. bi

Nemini ego plura acerba credo eē ex amore
hominū vnq̃ oblata q̃ mihi. heu me infeli-
cē haccine ego vitā parsi perdere. haccine ego causa
erā tantopere cupidus redeundi domū: cui q̃to fu-
erat prestabilis vbiuis gentiū etatē agere: quam
huc redire: atq; ita esse miserū me rescire. nā nos
omnes quibusecū alicūde aliq̃s oblect⁹ lebo⁹: omne
quod est interea tempus prius q̃ id rescitū est lucro
est. Par. at sic citius qui te expedias his erumnis
reperias. si non redisses hee ire facte essent multo
ampliores. sed nunc aduētū tuū ambas pamphile
scio reuerituras. rem cognosces: iram expedies:
rursū in gratiā restitues. leuia sūt que tu p̃grauia
esse in animū inducti tuū. Pam. qd cōsolare me:
an quisq̃ gentiū est eque miser: prius q̃ hanc duxi

Cypre.

bro rē habebā alibi animū ainoxi deditū iam i hac
re vt taceā cuius facile est scitu q̄ fuerim miser: tas
men nunquā ausus sum recusare eam quam mihi
obtrudit pater. vix me illinc abstraxi: atq; impedi
tū in ea expediri animū meū: vixq; huc contulerā.
Hem noua res opta est porro ab hac que me abstra
hat. Cum matrem ex ea re aut brozem in culpa
inuenturū arbitror: que cū ita esse inuenero. quid
restat nisi vt fiam porro miser. nam matris ferre
iniurias pietas me parmeno iubet. tū broxi obnox
ius sum: ita olim suo me ingenio ptulit. tot meas
iniurias que nundū in illo patefecit loco: sed mag
num nescio quid necesse est euenisse parmeno. vn
de tra inter eas intercessit: que tam p̄māsit diu aut
quidē hercle paruū ē: si bis vero verā rationē excq̄
Dar. nō maxias que maxie sunt iterdū ire iurias
faciūt: nā sepe ē quibz in rebus alius ne iratus qdē
est. cum de eadem cā ē iracundus fact⁹ inimicissim⁹
pueri inter sese quā p leuibz noxis iras gerunt:
quapropter: quia enī qui eos gubernat animum

Tertius actus.

infirmum gerunt: itidem ille mulieres sunt ferme
vt pueri leui sententia. Fortasse vnum aliqd ver-
bum inter eas iram hanc conciuerit. **Pam.** Abi
parmeno intro: atq; me venisse nūcia. **Par.** hem
qd hoc ē **Pā.** tace. **Par.** trepidari sentio: & cursari
sursū proslū rursū. **pā.** agēdū ad fores accede pro-
pius. **Par.** hē sensistin: **Pā.** noli fabularier. prob-
iuppiē clamorē audio. **Par.** tute loqueris: me ve-
tas:. **Myrrina/ Pāphilus/ Parmeno.** Ite. vit.

Acc obsecro mea gnata. **Pam.** matris vox
visa ē philomene. nullus sū. **Par.** quid dū: **Pā.**
quia perii. **Par.** quāobzē: **Pā.** nescio qd magnum
malū pfecto parmeno me celant. **Par.** Uxorē
philomenam pauitate nescio quid dixerunt. Id si
forte est nescio. **Pam.** interit. cur id mihi nō dixti:
par. quia non poteram vna omnia. **Pā.** qd morbi
ē: **par.** Nescio. **pam.** quid nemon medicū adduxit
par. Nescio. **pā.** Cesso hic ite itro: vt huc q̄ primū
quicqd est certū sciam: quo nam modo philomena
inca nunc te offendam affectam: nā si pculū blū

Tertius actus.

manem ipſus capit: et illi moleſtiam affect: tum fi-
lius tuus introiit videre ut veniſſet: quid agat. So.
quid aiſ? an venit pamphilus? Par. venit. So.
dñs gratias habeo: hem iſtoc verbo animus mihi
redit: ⁊ cura ex corde exceſſit. Par. Ita te ea cauſa
maxime nunc huc introire nolo. nam ſi remittent
quippiam philomenam dolores: omnem rem nar-
rabat ſcio continuo ſola ſoli: que inter vos interue-
nit. vnde optum eſt initium ire. atq; ecclā video ip-
ſum egredi q̃ tritiſ eſt. So. o mi gnate. Pam. o
mea mater ſalue. So. gaudio veniſſe te ſaluū.
ſalua philomena eſt? Pam. meliuſcula eſt. So. v-
tinā iſtuc ita dñi faciunt. quid tu igitur lachrymas?
aut es tam tritiſ. Pam. recte mater. So. quid fu-
it tumultu? dic mihi: an dolo; repente inuaſit?
Pam. ita factū eſt. So. quid morbi ē? Pam. fe-
bris. So. quotidiana? Pam. ita aūt: i ſodes itro
cōſequar iam te mea mater. So. fiat. Pam. Tu
pueris curre parmēo obuiā. atq; hiſ onera adiuta.

159
Ecce:

Par. quid? nesciunt ipsi viam domum qua rede-
ant? pam. cessas.

Pamphilus.

sec. viii

Equo meam rem istic viliū invenire idoneū
vnde exordiat narrare que nec mihi opinādi
acciderit: p̄tim que p̄osperi his oculis: p̄tim que
accepti auribus. qua me p̄pter exaniatū oci⁹ eduxi
foras: nā mō intro me ut corripui timidus alto sus-
picās morbo me visurū affectā ac sensu h̄roxē eē. heī
m̄st: postq̄ me asperere ancille advenisse: ilico oēs
simul lete clamāt: venit. id q̄d me rep̄te aspererāt
sed cōtinuo vultū earū sensu mutari omnū q̄a ita
icōmode illis foras obtulerat aduētū meū: vna illa/
rū forte iterea p̄pere p̄currit: nūcias me vēisse: ego
eius vidēde cupidus recta cōsequor. postq̄ introit
extēpto ei⁹ morbi cognoui miser. nā neq̄ ut celari
posset: tps spaciū viliū dabat: neq̄ alia ac res mōe
bat ipsa voce poterat cōq̄ri. postq̄ asperi: o facinus
indignū iquā & corripui me illico ibe lachrymās in/
credibili re atq̄ atroci p̄cit⁹: mē cōsequitur iā ut limē

Tertius actus.

extre. ad genua cecidit lacrymas misera: misertū ē
profecto hoc sic ē: ut puto oib; nobis: ut res dāt sese
ita magni atq; hūiles sūus. hāc hīc orationē merū
a principio instituit: o mi pāphile abs te q̄obre hec abi
erit vides cām. nā vitū ē oblatū vīrgini oli ab nesci
oquo ip̄obo: nūc huc cōfugit: te atq; alios partū ut
celaret suum. sed cū orata eius reminisco: neque
quīn tū lachrymē miser. q̄q; fors fortuna ē inquit
nobis que te hodie obtulit: per eā te obsecramus
ābe. si ius: si fas ē vti aduersa eius pte tecta tacita
q; apud oēs sciēt: si vūq; erga te aīo eē amico cēliti
eam mi pāphile sine labore hāc grām te vti sibi des
illa nūc rogat: cet erū de reducēda id facias qđ in rē
sit tuā. parturire eam: neq; grauidā esse ex te sol⁹
consciū es. nā aiunt tecū post duobus concubuisse
eam mēlibus. tū postq; ad te venīt mēles agit hic
iā septimus: qđ te nosse ipsa indicat res. nūc si pote
st pāphile maxie volo: doque operā: ut clā partus
euēiat patrē atq; adeo oēs: sed si fieri id nō pōt qui
sensiat dicā abortū esse. scio nemini aliter suspectū

Cypre.

fore: quoniam quod verisimile est ex te recte esse natum putent: continuo exponetur. hic tibi nihil est quicquam incommodi: et illi misere indigne factam iniuriam texeris. pollicitus sum: et seruare in eo certum est quod dixi fidei: nam de reducenda id vero neutiquam honestum esse arbitror ne faciam: etsi me amor grauius consuetudinem tenet. lachrymo: que post hac futura est vita: cum in mentem venit solitudo. o fortuna ut nunquam perpetuo es bona. sed iam prius amor me ad hanc rem exercitatum reddidit: quem ego tui consilio missum feci: idem nunc huic operam dabo. adest parmeno cum pueris. hunc minime est opus in hac re adesse. nam olim illi soli credidi ea me abstinuisse in principio cum data est: uercozsi clamorem eius hic crebro exaudiat: ne perturere intelligat. aliquo mihi est hinc ablegandas dum parit philomena.

Parmeno/ Sofia/ Pamphilus. sce. r.

In tu tibi hoc incommodum euenisse iter? So.
non hercle parmeno uerbis dici potest tui: quantum re ipsa nauigare incommodum est. Par. ita ne est? So.
O fortunata nescis quid mali preterieris:

Tertius actus.

qui nunc es ingressus mare. nam ut alias omittā
miserias: unā hanc vide: dies triginta aut plus eo
in naui fui. tū interea semper mortē expectabā mi
ser: ita aduersa absq; tempestate vlu sumui. **Par.**
odiosū. **So.** haud clā me ē. deniq; hercle aufuge
rim potiusq; rediā: si eo mihi redeundū sciā. **Par.**
Olim te quidem cause impellebant leues: qđ nūc
minitare facere ut faceres solia. sed pamphilum
ipsum uideo stare ante ostium. Ite intro. ego hūc
adibo: si quid me velit. Hec etiam tu nūc hic stas
Pam. Equidem te expecto.

Par. Quid est? **Pam.** In artem transauro op?
est. **Par.** cui homini? **pam.** tibi. **par.** in arce qđ eo
pam. Cāllidemidem hospite myronem: qui me
cum vna aduectus est conueni. **par.** perii. **Clouil:**
se hunc dicam. si saluus domum redisset vnaquā:
ut me ambulando rumperet. **pam.** Quid cessas?
par. Quid bis nunciē? an conueniam modo? **pā.**
inimmo quod constitui me hodie conuenturum eum
non posse. ne me frustra illic expectet: vola.

Egyre

¶ Dar. At non noui faciem hominis. ¶ Pam: At faci-
ciam ego ut noueris. ¶ Magnus: rubicundus: crisp-
pus: crassus: tectus. ¶ Dar. cadauerosa facies: di-
uini potat: qđ si nō ueniet: maneat ne vlsq; ad vepe-
rū. pā. maneto. curre. ¶ Dar. nō qđ: ita defessus sū
pā. ille abiit. qđ agā isclix prozsus: nescio quo pac-
to hoc celē: qđ me orauit myrrina: sue gnate partū
nā me miseret mulieris: quod patero faciā: tamē
ut pietatē colā: nā me parēti potius q̄ amoxi obloq;
oportet. atāt ecceum phidippum et patrem video.
¶ Hoisum pergunt: quid dicam hisce meritis sum.

Laches/ Phidippus/ pamphilus. Ite xi.

Dixit dudū illā dixisse expectare filium se:
phi. factū. La. uenisse aiūt: redeat. pam.
quā cām dixā p̄ci: quāobzē nō reducā: nescio. La.
quē ego audiui hic loq;: pā. certū ē obfirmare biā
me quā decreui p̄seq. La. ips⁹ ē de quo hic aiebā te
cū. pā. salue mi pater. La. salue mi gnate. phi. bñ
factū ē te aduenisse pāphile: & adeo qđ maximū est
saluū atq; validū. pa. credis. La. aduēis modo:

Tartius ait

Pa. admodū. La. cedo: qđ reliqđ phantia cōso:
bimus nē. pam. sane hercle hō nō voluptati obse:
quēs fuit dū vixit: et q̄ sic sūt haud mītrū herede iu:
uāt. sibi qđ hāc laudē reliqđ vixit dū vixit bñ. La nū
tu nihil attulisti huc plus vna sentētia. Pa. qđqđ
ē id qđ reliqđ p̄fuit. La imo obfuit: nā illi vīnū et
salutē bellē. phi. ip̄une optare istuc licet: ille reuē:
uiscet iā nūq̄ et tū vtrū malis scio. La. heri philo:
menā ad se accersi iussit hic: dīcūssisse te. phi. nolī
fodere latus: iussi. La. sed iā remittet eā. phi. sei:
licet. Pa. oēm rē scio: vt sit gēsta: adueniēs audi:
ui oīa mō. La. at illos iūdos dī p̄dāt q̄ hec libēter
nūciant. pa. ego me scio cauisse: ne vlla merito cō:
tumelia fieri a vobis posset: id q̄ si nūc cōmemora:
re hic velim: q̄ fidelī aīo et benigno mī illam et cle:
menti sui vere possum: nisi te ex ipsa id malim rez:
sciscere nanque eo pacto maxime apud te meo erit
ingēnio fides: cum illa que nunc in me iniqua est:
equa de me dixerit. neque culpa hoc dissidium eue:
nisse mea id testor deos: sed quando sese indignā

Cypræ:

putat matrem mee cui concedat cuiusque mores tole-
leret sua modestia: neque alio pacto componi pōt
inter eas gratia: segreganda aut mater est amephe-
dippe: aut philomena. Nunc me pietas matris po-
tius commodum suadet sequi: La. pāphile haud
inuito ad aures sermo michi accessit: tuus: cum te
post putasse omnes res ppe parente intelligo.
Verum vide ne impulsus ira pzaue insistas pamphe-
le. Pa. Quibus iris impulsu nunc in illā liquis siē?
Que nūq̃ q̃c̃q̃ erga me cōmerita est p̃t quod nollē
et sepe quod bellē meritā scio: amoq̃ et laudo et
vehementer desydero. nā fuisse erga me inro inge-
nio exptus sū: illiq̃ exopto ut reliquā vitā exigat
cū eo viro: me qui sit fortunatio. quandoquidem
illā amē distrahit necessitas. Phi. tibi in mān ē ne
fiat. La. si sanus es satis sube illā redire. Pa. nō
ē cōsultū pat: m̃tis seruibo cōmodus. La. quo abis
māe: mane lq̃: quo abis? Ph. q̃ ē h̃c p̃tactia. La.
Dixim phidippe hāc rē egre laturū esse eū: q̃obrem
te orabā ut illā rem iteres. Phi. nō credidi edcpol

Tertius actus.

adeo in humanum fore: ita tuis is sibi me supplicaturū putat: si est ut velit reducere uxorem hęc. sin alio est animo remuneret dotem huc. eat. La. ecce at tu quoque proterue iracundus es. Phi. petro tumax redisti huc nobis patrophile. La. decidet istra hęc: et si inmerito iratus est. phi. Quia paululum vobis accessit pecunie sublatis sunt anī? La. etiam mecum litigas. phi. deliberet: renuncietque hodie mihi velit ne an nō: ut alii si huic nō sit fiet. Li. phidippe ades: audi paucis: abiit. qđ mea: postremo inter se trāsigāt ip̄i habet: quādo nec gnat?: neq; hic qđ mihi optēperāt. que dico p̄uipendūt. porro hoc iurgū ad vrox: cuius hęc sunt consilio omnia: atq; in eam hoc: quod mihi ē egre: cuomā.

Quartus actus.

Peris quid agam? Continet perturbationem myrcine. quia phidippus irrupit in cameram sūt parturientis sese igno: ante cinu astutissima quadam disputationem myrcine.

Myrcina/ Phidippus.

Egyre.

I Erri quid agam? quo me hortam? quid vi-
ro meo respōdebo misera? nā audisse vocē
pueri vilis est bagietis: ita corripuit derepēte taci-
tus sese ad filiā: qđ si reciuert peperisse eā: id qua
causa clam me habuisse dicam non edepol scio: sed
ostium concrepuit. credo ipsum ad me exire. nulla
sum. **Phi.** vrox vbi me ad filiā ire sensit: sed dux-
it foras: atq; eccam video: qđ agis **Myruia** heus
tibi dico. **My.** mihi ne mi vir? **Phi.** Vir ego tu-
us sum. tu ne virum me aut hoicm deputas adeo
esse nam vtrūvis hoium mulier vnquam tibi vi-
sus foram: non sic ludibrio tuis factis habitus esse
My. quibz? **Phi.** an rogitas? peperit filia? hem
taces: ex quo. **My.** nūc patrē rogitare est equū?
peru: ex quo censes: nisi ex illo cui data ē. nuptū ob-
secro: **Phi.** credo neq; adeo arbitrari p̄is ē aliter
sed dēiroz qđ sit quāobré tātope hūc oēs nos celare
volueris partū: presertī cū et recte & tpe suo pepit:
adeon p̄uicaci esse aīo vt puerū poptares perire. ex
quo forimiozē inter nos fore amicitia posthac scires

Quartus actus.

potiusq̃ aduersū aī tui libidinē esset cū illo nupta?
ego etiā illoꝝ eē culpam hanc credidi q̃ te ē penes.

My. misera sū. Phy. vtinam scīā ita eē istuc sed
nūc mihi ī mētē vēit ex hac re: qđ locuta es olīm cū
illū generū cepimus. nā negabas nuptā filiā tuā
posse te pati cū eo q̃ meretricē amaret: et pnoctaret
foris. My. q̃uis cām hūc suspicati q̃ ipsā veram
malo. Phī. multo prius scīui quā tu illū amicam
hēre Myrina: verū id vitīū nūquā decreui eē ego
adolescentie. nā id oībus innatū ē. at pol iā aderit
tempus se quoq; etiam cū oderit. Sed vt olīm te
ostendisti nihil cessauisti eadē esse vsq; adhuc: vt fi
liam ab eo duceres: ne quod ego egissem esset raz
tum. id nunc res indicīsi hec facit quo pacto factuz
volueris. My adeon me p̃iūicacē censes cui mā
ficiem: eo essem animo: si ex vsu esset nostro hoc ma
trimonium: tum p̃ospicere aut iudicare nrām in
rem quid sit potes. Phī. audisti ex aliquo fortas
se q̃ vidisse cū diceret exetnē aut itroeuītē ad amicā
ed tū postea: si modeste ac raro hoc facit: nōne ea

Ecyre.

diffimulare nos magis humanum est: q̄ dare ope
ram id scire: qui nos oderit: nam si is posset ab ea
sele derepente auellere: qui cum tot consuisset an
nos: non eum hominem dicerē: nec virū satis fir
mum gnate. Myr. mitte adolescentem obsecro:
et que me peccasse ais. abi solus: solum cōueni ro
ga velitne vxorem an non. si est vt dicat se velle:
redde. si est vt nolit: recte cōsului mee gnate. Phi.
liquidem ille ipse nō vult: & tu sensisti eē in eo myr
rina peccatum. aderam: cuius consilio fuerat ea
par p̄spici: quamobrem incendor itam te eē au
sam facere hoc in iussu meo Interdico ne extulisse
extra edes puerum vsquam velis: sed ego stultioꝝ
meis dictis parere hanc qui postulē. ibo intro: at
que edicā seruis: ne quoquā efferri sinant. Myr.
nullā pol credo mulierē me miseriorē viuere: nam
vt hic laturus hoc sit si ipsam rē siet. resciauerit non
edepol clam me est: cum hoc quod leuius est tam i
racundo animo tulit: nec qua via sentētia ei⁹ possit

Quartus actus.

mutari scio. hoc mihi vnum ex plurimis miseriis
reliquū fuerit malum: si puerū vt tollā cogit: cui⁹
nos qui sit nescimus pater. nā cū opꝛeſſe eū nata
forma in tenebris noſci nō quita eſt neqꝫ detractū
ei tum qnīqꝫ eſt: qui poſt poſſit noſcier qui ſiet.
ipſe eripuit vbi di ingito quem habuit virgini abiēs
annulū: ſimul vercoꝝ pāphilū: ne ozata nŕa neqꝫ
diutius celare cum ſciet alienū puerū tolli pꝛo ſuo.

Solrata Pamphilus.

ſce. xii

On clam me eſt mi gnate tibi eſſe me ſuspec
tam vxozem tuam pꝛoꝛpter meos moꝛes hic
abiſſe: et ſi ea diſſimulas ſedulo: verum ita me dii
ament: ita que obtingant ex te que opto michi ut
nūquam ſciens commetui merito: vt caperet illa
odiuꝫ me. Ecqꝫ antequam me amare rebar: ei
rei firmavi fidem: nam mihi intus tuus pater naz
rauit modo: quo pacto habueris me pꝛepoſitam
amozꝫ tuo: nunc tibi me certum eſt contra gratiaꝫ
referre: vt apud me pꝛemium eſſe poſitum pietaꝫ

Etis ſcias mi pamphile hoc et vobis et mee

Cypre.

commodū famē arbitror. ego rus abituram hinc
cum tulo me esse certa decreuit pater: ne mea presē-
tia obftet: neu causa vlla resset reliqua: quin tua
philomena ad te redeat. **Pa.** Quid istuc consilii
est? **Al.** tus stulticia dicta ex vrbe tu rus habitatum
migrēs: nō facies: neque sinam: vt qui vobis ma-
ter maledictū, velit mea pertinacia dicat esse factū
haud tua modestia: tū tuas amicas te et tuas cog-
natas deserere et festos dies mea causa nolo. **So.**
nihil pol iā rī istec res voluptatis ferunt: dū etatis
tempus tulit perfecta satis sum: satietas iam me
tenet studioꝝ istoz: hec nūc mihi cura est maxima
vt ne cui mee lōginq̃uitas etatis obftet: moꝝtemue
exoptet meā. hic vides me esse inuisam immerito:
tempus est concedere. sic optime vt ego optinoꝝ oēs
causas pꝛecidā oibus: et me hac suspitione exoluā:
et illis moꝝem gessero. sine me obsecro hoc effugere
vulgus quod male audit mulierū. **Pa.** q̃ fortūat⁹
sum ceteris rebus absq̃ vna hec foret. hanc matrē
habens talē: illā vxorē. **So.** obsecro mi pāphile nō

Quartus actus.

tute rē incōmodā ut queq; ē aīa inducas pati. si ce-
tera sūt ut tu bis: itaq; ut ego tē illā exstio mi nate-
da vēiā hāc mihi: reduce illā. pa. be misero ih. So-
q mihi qdē. nā hec res ū me minus male hēt q̄ te gna-
te mi. Laches/Sostrata/Pāphilus. sc. xiiii

Quem cū istoc sermonē habueris: procul hic
stans accepi vrox: istuc ē sapere: q̄ ubicūq; o-
pus sit animū potius flectere: quod faciundū sit for-
tasse post idē hec nunc si feceris. So. fors suat pol.
La. abi rus ergo hic: ibi ego te & tu me feres. So.
spero ecastro. La. i ergo itro: et cōpone q̄ sūm tēcū
ferātur: dixi. So. ita ut iubes faciā. pā. pater. La.
qd bis pāphile? pā. hic abire matrē. minime. La.
qd ita istuc bis? pa. quia de vrox incertus sū etiā
quid sū factururus. La. qd est? quid bis facere: nisi
reducere? pām. equidē cupio: et vix contineor: sed
nō diminūā meū cōsiliū: ex vbi quod ē: id psequar:
credo ea gratia concoydes magis si nō reducā fore.
La. nescis: neq;as. verū id tua refert nīhī vtrū ille
fecerint: quando hec abierit: odiosa est hec etas ad

Cypr.

oleſcētibus: ex medio equū ē excedere. poſtremo ſā
nos fabule ſumus pāphile: ſenex atq; anus: ſed vī
deo phidippū per tempus egredi: accedamus.

Phidippus/Laches/Damphilus. ſce. xv.

ſi quoq; edepol ſum iratus philōena grati-
ter qđ nā hercle abs te ē factū turpiſſiter: et ſi ti-
bi cauſa eſt de hac re mater que te impulit: huic ve-
ro nulla ē: La. Oppoſtune te mihi phidippe in ipſo
tempore oſtendis. Ph. qñd eſt? Dam. quid reſpō-
debo his. aut quo pacto hec aperiam? La. dic filie-
rus conecſſurā hinc ſolſtratā: ne reuertatur minus
quo ſain redeat domū. Ph. ab nullā de his rebns
culpam commerauit tua: a myrrina hec ſunt mea-
broze croſta omnia: mutacio ſit: ea nos perturbat
laches. Pā. dum ne reducā turbent porro q̄ velint
Ph. ego pāphile eē iter nos ſi fieri poteſt affinitatē
hanc ſane ppetuā volo. ſin eſt vt aliter tua ſit inia-
accipias puerū. Pa. ſeſit pepiſſe. occidi. La. puerū
quem puerum? ph. natus eſt nobis nepos. nam
abducta a vobis pregnans fuerat filia: nec fuiſſe

Quartus actus.

pregnantē vnq̃ ante hunc sciri diē. La. bñ ita me
dū ainent nuncias: gaudeo natū illū tibi; et illam
saluā. Sed quid miheris vrox̃ habes: aut quibus
moxatā moxib⁹ nos ne celatos her tā dū: nescis, sa
tisq̃ hoc mihi videtur factum p̃tunc p̃loqui.
Idi. Non tibi illud factum minus placet: quam
mihi laches. pam. Et si iam iā dudū fuerat ambis
guum hoc mihi: nunc non est: quum eam confre
quitur alienus puer. La. Nulla tibi pamphile hic
iam consilatio est. pam. perit. La. Hunc videre
semper obtabamus diē: cum ex te esset aliquis qui
te appellaret patrē: euenit habeo gratias dūs. pā.
nullus sum. La. Reduc vrox̃: ac noli aduersari
mihi. pam. pater: si illa ex me vellet liberos sibi:
aut se eē inccū nuptam: satis certe scio: nō clā me
hēberet q̃ celasse itelligo: nūc cū eius alienū a me et
animū sentia: neq̃ conuenturū inter nos, posthac
eē arbitro: q̃ obzē reducā? La. maḡ qđ sua sit sua
adolescens mulier fecit mirandū ne id ē: cense te
posse reperire vllā mulierē que careat culpa: an q̃a

166

Cecre.

non delinquūt vīri: Pphī. vōsmet vīdete iā laches
 & tu pāphīle remissa ne opus sit vobis reductā do-
 mū: vroz qđ faciat: ī manu nō ē mea: neutra ī re
 vobis difficultas a me erit: sed qđ facienus de pue-
 ro: La. redicule rogas: qđqđ futurū ē huīc suū red-
 das scilicet: vt alamus nīm. pā. quē ipse neglexit
 pater: ego alam. La. quid dixti: cho an nō alem?
 pamphile: pdeus q̄so potius: que hec amentia est
 enimvero prozsus iam tacere nequeo. nā rogis ea-
 que nolo vt p̄sēte hoc loquar. ignarū censes tu-
 arum lachrymarum esse mee: aut quid hoc quod
 sollicitare ad hūc modum: p̄mum hanc vbi dixti
 casam te propter tuā matrē non posse habere hanc
 brozem. domi: pollicita: ea ē se concessuram ex edi-
 bus: nunc postquam ademptam hanc quoque tibi
 causam vides: puer quia clam te natus est: nact?
 alterā es erras: tui ai si me cē ignarū putas: aliqui
 tandē huc aīm vt adducas tuū: q̄ longum spaciuz
 amandi amicā tibi dedit: sūptus quos fecisti ī eam
 quā aequo aīo tuli. egi atq; orauī te vroz vt duce

Quartus actus.

res tps dixi cē impulsu dixisti meo: q̄ tūc obsecutus
mihī fecisti vt decuerat. nūc aī m̄ cursū ad meretrix:
cē iduxisti tuū. cui tu obsecut⁹ facis huic adeo iuriā
nā ī eandē vitā te reuolutū denuo video eē. Phā. me
ne? La. teipm: et facis iuriā: cū fingis fallas cās
ad discordiā: vt tu cū illa: vluas testē hanc cū abs te
amoueris: sensitq; adeo vroz: nā ei cā alia que fuit
quāobzē abs te abierit? Phī. plane hic diuinat. nā
id ē. Phā. dabo iuuſtrandū: nihil eē istoz tibi. La.
ah reduc vrozē: aut q̄obzē nō op⁹ sit cedo. Phā. nō
est nūc tēpus. La. puerū accipias: nā is qdē in cul
pa nō ē: post de matre videro. Phā. oibz mōis mī:
ser sū: nec qd agā scio: tot me nūc rebus mīscum
cōcludit paf. abibo hīnc: p̄sens quādo promoueo
parū: nā puerū iūſſu credo nō tollēt meo p̄sertim
in ea re cū mihī sit adiutrix socrus. La. fugis hem
nec qd q̄ certi r̄hdes mihī: nū tibi videt eē apd? sese
ſie puerū phidippe mihī: cedo: ego alā. Phī. maxie
nō mirū fecit vroz mea si hoc egre tulit: amare mu
lieres sūt: nō facile hec ferūt: propterea hec r̄tra ē.

16

Ecce.

nam ipsa narrauit mihi: id ego hoc p'sente nolebas
dicere: nec illic credebā p'io: id nūc vero palā ē: nā
oīo abhorrere aīn huius video a nuptiis. La. qđ
ergo agā phidippe? qđ das cōsiliū? Phī. qđ agas
meretricē hāc p'ximū adēūdā cenleo. orēus: accuse
mus: graui⁹ deniq; munitemur si cū isto hūerit rem
postea. La. faciā vt mōes: eho puer p'curt ad bac-
chidē hāc vitinā nēam huc euoca verbis meis: & te
oro porro in hac re adiutor sis mihi. Phī. ah tādu/
dū dixi: idēq; nūc dico: La. manere affinitatē hanc
iter nos volo: si vīlo mō est vt possit qđ spero/foze
Sed vis adesse me vna dū istā cōuenis? La. imo
vero abi: aliquā puero nutricē para.

Quintus actus.

Non hoc de nihilo est. Continet bachidis aduen-
tum ad lachem / et myrinā / et bachidis narrationē
de nuptiis paniphili et philomene per eam confir-
matis.

Bacchis meretrix / Laches seruus.

scē xbi

Quintus actus.

On hoc de nihilo ē quod laches nunc me con-
ueniam esse expedit: nec pol me multū fallit
quin quod suspicoꝝ sit quod velit. La. vidēdum ē
ne, minus propter itā hāc impetrē quod possim.
aut ne quid faciā plus quod post minus me fecisse
satius sit. aggrediar. bacchis salue. Ba. Salue la-
ches. La. credo edepol te non nihil mirare bacchis
qd sit quapropter te huc foras puerū euocare iussi.
Ba. ego quoqꝝ pol etiā timida sū: cū venit in mētē
que si: ne nomē questu mihi obstat apud te: nā mo-
res facile intro. La. si vera dicis: nihil tibi p̄cti est
a me mulier: nam iā etate ea sū: vt nō sit p̄ctō mihi
ignosci equū: quo magis omnes res cautius ne te-
mere faciam accurro: nā si id nunc facis facturaue-
res bonas quod par est facere: inscitum offerre iniu-
riam tibi me immerēti: iniquū est. Ba. est magna
ecastroꝝ gratia de ista re: quam tibi habeam. nam
qui post factam iniuriam se expurget. parum mi-
hi prosit: sed quid istuc est? La. mecum receptas ad
te filium pamphilum. Ba. Ah. La. Sive dicam:

Egyre.

brore hanc priusq̃ duxit amoꝛẽ bñm ptulit: mane,
 nondũ etiã dixi id quod volui. hic nũc brorem hẽt:
 Quare aliũ tibi firmioꝛẽ, amicũ: dum tempus cõ-
 sulendi ẽ: nam neq; hoc aio ille erit: neq; pol tu ea/
 dẽ istac etate. Ba. quis id ait? La. socrus. Ba. me
 ne? La. te ipsã. & filiã abduxit suã: puerũq; ob eaz
 rẽ voluit clauis natus q̃ ẽ ex ea extinguere. Ba. a-
 liud si scirẽ: qui firmare meam apud vos possem
 fidẽ sanctus quam iusiurandũ: id pollicerer tibi la-
 ches: me segregatum habuisse vt duxit brorem a
 me pamphilum. La. lepida es: sed scin quod vo-
 lo potius sodes fatias? Ba. quid bis cedo? La.
 eas ad mulieres huc intro: atque istuc iusiurandũ
 id em polliceare illis. Exple animum his: teq; hoc
 crimine expedi. Ba. faciam: quod pol si alia esset
 ex hoc questu: haud faceret scio: vt de tali cã nupte
 mulieri se ostẽderet. Sed esse falsa fama nolo gna-
 tum suspectum tuum. nec leuioꝛem vobis quibus
 est minime equum viderier inmerito. Nã meritis
 de me ẽ qđ queã illi vt cõmodẽ La. facillẽ bẽuolũq;
 dii

Quintus actus.

lingua tua iam me tibi reddidit. nam non sunt sole arbitrate he. ego quoque etiam hec credi di. nunc autem cum ego te esse preter nostram opinionem comprehensi: fac ea deum ut sis. porro nostra utere amicitia ut voles alii si facies: sed reprima me: ne egre quicquam ex me audiat verum hoc te moneo verum: qualis sim amicus aut quid possim: potius quam inimicus periculum facias.

Phidippus Laches Bacchis meretrix. Sce. xviii

Nil apud me tibi deficere patiar. quin quod opus sit benigne prebeatur: sed cum tu saturatusque ebrius eris: puer ut scilicet sit facito. La. nam socer video venit: puero nutricem adduxit. phidippe bacchis deierat per sancte. Phi. hecne ea est La. hec est phi. nec pollicetur metuunt deos. nec as respiciet deos opio. Ba. ancillas dedo. quolibet cruciatu per me exquirere licet. hec res hic agitur. perphilo me facere ut redeat vir: oportet: quod si perficio non penitet me facere: sola fecisse id quod alie meretrices facere fugitant. La. phidippe namas mulieres suspectas fuisti: te falso nobis in re ipsa intuenimur. porro hanc nunc experiamur

Ætpe.

nā si cōperit crimē tua se vroz falso credidisse missā
 trā faciet. sin aut ē ob eā rē iratus gnatus qđ pepit
 vroz clā: id leue ē. cito ab eo hec ira abscedet. pfecto
 i hac re nihil mali ē quod sit dissidio dignū. Ph.
 velim quidē hercle. La. exquire: adest. quod satis
 sit faciet ipsa. Ba. faciā. ph. qđ mihi istec narras?
 an qz nō tute audisti dudū de hac re: animus meus
 vt sit laches: illis modo exple animū vt credāt. la.
 queso edepol bacchis quod mihi es pollicita: tute
 vt serues. Ba. ob eā rēbis ergo introeā. La. i atqz
 exple aīni his: & coge vt credāt. Ba. eo: et si scis pol
 meū conspectū his fore inuisum hodie: nam nupta
 meretrici hostis ē: a viro vbi segregata ē. La. athe
 amice erūt: vbi qđob rē adueneris resciscēt: at easdē
 amicas fore tibi p̄mitto rē vbi cogno: int. nā illas
 erroze et te simul suspiciōe exolues. B. perii. pudet
 phylomene. sequimini me intro. huc ambe. La. qđ
 ē quod mihi malim qđ quod huic intelligo euentre:
 vt gratiā ineat sine dispēdio suo: & mihi vna p̄sit:
 nā si ē vt hec p̄aphilū vere a se segregauerit: scit tibi

Quintus actus.

nobilitatē ex eo et rē natā et gloriā esse: referetque
gratiā ei vnaq; sua nos sibi opa amicos iunget.

Parmeno/Bacchis.

scē. pbiū.

Depol ne meā herus eē operā deputat parui
preccū: qui ob rē illā misit frustra vbi totum
desedi diem: iniconiū hospitē dum expecto in arce
calidemidē: itaq; ineptus hodie dum illic sedeo vt
quis q̄ venerat accedebā: adolescēs dicdū queso: cū
tu iniconius: nō sum. at calidemides: nō. hospitē
ecquē pamphilū hic habes: oēs negabāt. neq; eum
esse quēquam arbitro. denique iā pudebat hercle.
abū: sed quid bacchidem ab nostro affine creuntē
video: quid huic est hic rei? Ba. parmeno oportūe
te offers: propere curre ad pamphilū. Par. qd eo?
Ba. dic me oī arc' vt veniat. par. ad te. Ba. imo ad
philomenā. Par. quid rei ē? Ba. tua quod nihil re
fert percontari desinas. Par. nihil aliud dicam?
Bac. etiā cognosce annulū illū myrrinā gnate sue
fuisse: quē ipse nūhi olim dederat. Par. scio tātū
ne est? Ba. tantum. aderit continuo: hec vbi ex te

170
Ecyre:

audierit. sed cessas? Ba. minime equidem: nā hodie
mihi potestas haud data est: itā cursitando atque
ambulando totū hunc contriui diē. Ba. quantam
obtuli aduētū meo leticiam pamphilo hodie. quot
cōmodas res attuli. quot autē ademi curas. gnatū
ei restitus q̄ pene harū ipsiusq; opera perit. vrozē
quā nunquā est ratus posthac se habiturū: reddo:
qua re suspectus suo patri et phidippo fuit exolui.
hic adeo his rebus annulus fuit iniciū inueniēdis
nam mēnisi ab hīnc menses decē fere ad me nocte
prima confugere: anhelantem domum sine comi-
te: vini plenum cum hoc annulo: extimui ilico. mi
pāphile inq̄ amabo qd̄ exaiat? obsecro: aut vnde
ānulu istū nact? dic m. ille alias res agere sum fere
se. postq̄ vīdeo nescioqd̄ suspicariet: magis cepti in-
stare vt dicat: hō se fateē: vt in vīa virginē nescioq̄
cōpūngē: dicitq; sese illi ānulu dū luctat̄ detraxisse:
cū hec cognouit myrrina in digito me mō habētē:
rogat vnde sit. narro oīa: hec inde ē cognitio facta
philomenā esse cōpressam ab eo: et filium inde hūc

Quintus actus.

natū. hec tot propter me gaudia illi contigisse letoꝝ:
et si hoc meretrices alie nolūt. neqꝫ enī ēi cēnsam.
vt q̄sqꝫ amatoꝝ nuptus letet: verū et astor nūqꝫ aīz
queitigrā ad malas adducā partes. ego dū illo lici
tū ē vīa sū benigno & lepto et comi. incōmodo mⁱ
hi nuptus euenit. factū fateoꝝ: at me pol fecisse ar/
bitroꝝ ne merito mihi eueniret: multa ex quo fue
runt cōmoda: eius incōmoda equum & ferre.

Damphilus/ Parmeno/ Bacchis. scē. xliii

Ide mi parimēo etiā sodes: vt hec in certa et
clara attuleris. ne me i breue hoc gūcias tpe
gaudeo hoc falso frui. **Par.** vīlū ē. **Pā.** certe ne?
Par. certe. **Pā.** de⁹ sū si hoc ita ē. **par.** verū repies
Pā. māedū sodes. timeo ne aliud credā: atqꝫ aliud
nūcies. **Par.** maneo. **Pā.** sic te dixisse opinoꝝ: inue
nisse myrrina bacchidē ānulū suū habere. **par.** fac
tū. **Pā.** eū quē olī dedi ei: eaꝫ hoc te mihi nunciare
iussit. ita ne ē factū? **par.** ita iō. **pā.** q̄s me fortūati
oꝝ: vēustatisqꝫ adeo plenioꝝ: ego ne te p hoc nūcio
qd donē q̄cōꝝ nescio. **par.** at ego scio. **pā.** qd? **par.** ni

171

Ccyte

hil ent: nā neq; i nūcio: neq; i me ipso tibi bōi qd sit
 scio. Pa. ego tūq; ab ipso mortuū me reducē in lucē
 fectis: ~~nam~~ ^{line} muncite a me abire: ah minū
 me ingratū putas: red bacchidē ecclā video stare
 ante hostiū. me expectat credo: adibo. Bac. salue
 pamphile. Pa. O bacchis o mea bacchis seruatrix
 mear Ba. bene factū: & volupe ē. pa. factis vt credā
 facis antiquatq; adeo tuam venustatē obtines: vt
 voluptati obitus sermo aduentus tuus quocunq;
 adueneris sep̄ sit. Ba. at tu crasto; moxē antiquū
 atq; ingenuū obtines: vt vnus hominū hō te viuat
 nūq; quisq; blandio. pa. ah ah he. tu mihi istuc
 Ba recte amasti pamphile vxorē tuā. nā nūq; aſi
 hanc diē meis oculis eam quod noſſem videram:
 perliberalis viſa eſt. Pa. dic verū. Bac. ita me di
 sment pāphile. pa. dic mihi harum rerum nunqd
 dixti iā pſi: Ba. niſil. pa. neq; op⁹ ē adeo mutito.
 Pa. placet non fieri hoc itidem: vt in comedias
 omnes omnes ſi reſciſcant hic quos par fuerat
 te ſikere ſcant: quoniam autem non ſcire equum eſt:

[illegible]

Quintus

neque resistent neque scient: immo etiam quod hoc cog-
noscitur posse fieri, ut si quis dixerit, periculum est, ut
dipponat utrumque, et non se finem debet illud
propterea et si quis dixerit, quod non. Quia enim for-
tasse hanc rem evenire non debet. Quia etiam, per
hoc licet ne me scire esse non debet, si quis non bo-
ni: aut quid illud est quod vos autem non debet
pet. Par. in suspicio. ego non habeo quod me sciam
quo pacto. Par. nescis parmeno quantum hodie
profuertis mihi: et ex quanta eruna me extraxeris
Par. immo vero scio: neque hoc imprudens sci-
as. ego fluctatis scio. Par. an tibi quicquam
Par. non est, et erat quod scire vultis. Par. in-
quire me inter parmeno. Par. scio: equum pili-
boum feci hodie imprudens quod scire ante hanc non
bonum. vos valetis et plaudite: callonem et sciam.

Trichostema cornuta (C. Chase) B. S. P. *Trichostema*
Trichostema *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema*
Trichostema *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema*
Trichostema *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema*
Trichostema *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema* *Trichostema*

¶ Hic finitur comedia sexta et ultima impressa p.
Ricardum Pygson manentem extra Portam noui
templi London. Anno dñi M. cccc. lxxxv. vige
simo die Januarii Laudes Deo.

Vide annum impressionis
ad finem Austriae.